

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ
ՅՈՒՆԻՈՒՄ
1
MERCREDI
1er JANVIER
1975

HARATCH
LE SEUL QUOTIDIEN ARMÉNIEN EN EUROPE OCCIDENTALE
Directrice : ARPİK MISSAKIAN
83, RUE D'HAUTEVILLE, 75010 PARIS
— Tél. : 770-86-60 — Fondé en 1925
C. C. P. Paris 15069-82 R. C. Seine 57 A 2731

LE NUMERO 1 F.

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ ՇԱՆԱՐԶ ՄԻՍՏԱՔԵԱՆ

ՏԻՊԻ ՏԱՐԻ — 13-187

Fondateur : SCHAVARCH MISSAKIAN

51e ANNÉE — N° 13.187

ԻՐ ԽՈՍՏՐԸ

ԱՌԱՍՏՈՏ ԼՈՒՍՈՑ

Ամէն Ամառայն շաբաթը հետաքրքրեալ էր ըստայն, ի վերջոյ թաղուէրէն Համար մուշէն մէջ, մտայն ու միտքեղանակ։ Մասնաւոր երբ արեւը կողջանէր օտարութեան մէջ, արմատիկի եւ ծիւղի։ Արդէն մեր կռնակն ունիւր անկի բան երեսուն տարւան ընդ, եւ արտոււ մը կը համակէ միջ, երբ կը մտածենք մտաշաւի մասին։

Միջին Երբ։ Խնչույն։ Խնչու. այսպէս։ Իսկապէս յոյս կը ծագէր մեր գլխուն վերեւ, երբ կը լսէինք զարեւն ընդ երեսուն — Առաւուս Լուսոյ։

Հաւատքի եւ աշխատանքի արեւը չէր մտնելու կը ցանկեր մեր բոլորները։

Եւ կը բաշխէր ու կը բաշխէր, մեր Հայեանքն ուղղած զգիւր լեռները, — գէտի բարձունքը եւ խորութիւնը։

Այսօր մեր ծովագիւր կը կիտարն լուսաշողով պարտաւորուրդը պատկերակն իջըրայ եւ մեր աշխարհ կը յոյսին օրը իրեկուն չեղած։

Եւ սակայն պիտի քաշենք։ Ճամբաները պիտի կարենք անըղջաւ ու անդհաւ, միշտ շահ ի ձեռքին։

Ճար պիտոյն, ստեղծագործութեան եւ ինքնապայաւանդութեան։

Մեր երբը պիտի ըլլայ միշտ — Առաւուս Լուսոյ։ Բոլոր ճակատներուն վրայ։ Բոլոր ճամբաներուն վրայ։ Մոլորան զիմաց թէ լերան ստորոտը։

Սրբան խաւանքի Արեւիկայի արգասք, յայտնա պիտի գտնանք մեր։ Ընթարք եւ սպիտակ։

Նախ՝ մեր մեկի հանդէպ, որպէս կարենանք ուղեւորն իրաւունք պահանջել ճակատաբայ։

Պիտի ունենանք պայծառ տեսանկեանք եւ քաղաքակրթութեան պայծառութիւն։

Պիտի զիստանք լուսայ, որպէս կարենանք մէկ ամբի միշտ անցնել մեր սեփական ունեւոր։

Պիտի զիստանք երեստարգայանք աւելը ներգրկել զերեստարգայանք, որպէս կարենանք թափախել հոգեկան եւ թրեւսական փոխել։

Ճամբան պիտի հարկենք յառաջապահ երեստարգայանք եւ Համար, անոր հարկելով տարային Հայրաւորութեան եւ հայրենականութեան։

Պիտի կարենանք միտնել ճակատ՝ յառան տարակը բարձրութեան ինքնապայաւանդութեան եւ ինքնապայաւանդութեան, բայց — մտայնը ծաղկոյն։

Ոչ ծայր եւ նկուն Համակերպութեան, ոչ ու զարթոյն տարակերպութեան։

Երեստարգայանք՝ նաեւ գրականութեան, գիտականութեան, պիտոյն եւ հանրային գործունեան մէջ։

Բոլոր նոր ճարտան եւ բոլոր գալիք արեւելեան ընթացիկներ մեր մտքեղանակ ըլլալ իշու Առաւուս Լուսոյ, բայց երբեք Արեւիկայի Ամառայն։

Յե՛կ օրտան պահանջն կը երեւոյն ծանր։

Այսօր՝ ապրիլ երեւոյն։ Աշխատանք եւ ստեղծագործութեան երբի մը վերածնունդ կը կենդանի։

Հայրենիք կարտան անդամ պէտք է պիտի մեր ջիւղեր, լուսաշողութեան — կերտին Համար մեր ինքնապայաւանդութեան պայաւոր, ցումպի ցումպի։

Լայր, յոյս, մեր բոլոր ընթացիկութեան — նախկինայն յարաճուն եւ ներգայանակ պարզապէս։

Յարաճուն ճիգ ու պրոպագանդա՝ մեր անցած ճամբաներուն վրայ։ Խնչույն երե՛կ գիտարկն պայծառութեան տակ։

Մուշը ուշկոտնութեան պիտի փարայն կը շարքենին իրայ, քանի կը մտնէր հաւատարմութեան արեւուն Երեւան։

1975 1975 ՇՆՈՐՀԱՒՈՐ ՆՈՐ ՏԱՐԻ ԱՄԱՆՈՐԻ ԱՌՈՒԻ

« Յ Ե Ռ Ե Ջ »

Հաւաքայն օրեր կը մտայն իր ընթերցողներուն

ՕՐՈՒՄԸ
ԴԵՊԵՐԸ

ԵՐԵՎԱՆ ↔ ՓԵՐՏԻՋ
ՀԵՌԵՏԻՊ

ԲՐԵՃՆԵՒ ԳԱՀԻՐԷ
ՉԵՐՈՒՐ

— 0 —

Խորհրդային մամուլը ոչ մէկ տող կը զրէն բրեժնեւի Գահճիկ այցելութեան մասին, երբ եղիտային նախապատրուար Մոսկուա կը գտնուէին։ Այս իսկ պատճառով, զանազան մեկնութիւններ կը արուէին արդէն միջին, որ քանի մը ժամ ետք, պաշտօնական յայտարարութեամբ մը քուէր թէ Բրեժնեւ յետագայում Գահճիկ իր այցելութիւնը։ Եւ որովհետեւ ինքնայն տարակայ անք խորհրդային դեկտայր մըն է, ամէն ինչ խորհրդարար ընդթէ կ'ստան։ Կարելի է խորհել թէ Բրեժնեւ չիտնայ է։ Բանի մը առիւտ ունի, որով տարակայ մը ունեցան է։ Կրեւն ու իր փարկը իր, շատ կը խառնէր իր տաղանքան ուշկոտնային վիճակին մասին։ Ուրեմն ամէնէն հաւանականը այս պարագան է, բայց կարելի չէ նաեւ անտեսել որ Մոսկուայի եւ Գահճիկի յարաբերութիւնները շատ սերտալիք են վերջեր։ Ամէն մարդ Թուրքիա չէ որ կարենայ թէ՛ Մոսկուայի եւ թէ՛ Ուշկոտնայի միջին սերտը չափել եւ Մասաթի այս կը զմարտն մը ինքնայն Ամերիկայի հետ իր կարեւորան սերտագումը եւ Քիւնիկէի հետ բարեկամական յոսակցութիւնները։ Այս իսկ պատճառով երկապայաւոր խորհրդային դիրքին մէջ եւ Մոսկուայի նկատմամբ։

Բաւի մը տոյով

Ընդերձակ, ապահովութեան սահմանափակ սակի կը բարձրանայ ինչպէս ամէն տարի, բայց այս անգամ շատ զարկն տեսնուածութեամբ (18.5 տո հարկը) ինչ որ ամառական 2-750 ֆր. կը նշանակէ փոխանակ 2-320 ֆր.։

ՓԱՔԻՍՏԱՆԻ երկարաթիւ գոհերու թիւը 5000ը անցած է։

ՆՈՅՆՄԱՐԻՆԻ գիւնրու յաւելումը, Պարսպայի մէջ, 0.9 տո հարկի եղան է

ԵՐԵՎԱՆ (Արմէնիք, Գեկտնիք 20)

ԱՅՆՏԵՄԻԿ ՈՐԱՐՏՈՒՄ ՄԱՀԸ

Բանդակագործ եւ նկարչ Այծմիկ Ուրարտու, որ 76 տարեկան էր, մեղաւ է։ Հիմնադրեւորն մէկը եղած է Հայաստանի Նկարչներու Միութեան։

Այծմիկի Տէր-Սալաւորտան (Ուրարտու) ծնած էր Կարս։ Հայրը ուսուցիչ էր։ Աւարտելէ ետք Բաքուի Խորհրդային Վարչական խորհրդարարութեան թեմէն արտուածուցը, 1926ին տեղափոխուած է Երեւան եւ սկսած է ստեղծագործել։ Եւրոյ 50 տարուան ընթացքին Այծմիկի Ուրարտու հայկական քանդակագործութիւնը շարունակուած է բարձրագիւր հետաքրքրական եւ արժէքաւոր ստեղծագործութիւններով։ Ան կերտած է անցնելու եւ ներկայի Հայ Վարչային գործիչներու գիտարարները, « Մասնացի Դուշի » գիտարարչական տեղափոխել, եւային։ Անոր կերտած քանդակներէն շատերը մասուն տեղ գրաւուած են Հայկական ձեռարկանոր գան — ձարանին մէջ։

×

ՀՈԳԻՈՐԻ ՃԵՄԱՐԱՆԻ 100ԱՄԵԱՆԸ

Էմմաինի կաթողիկոսութեան հոգեւոր ձեռարկանին հիմնադրութեան 100ամեակին նուիրուած հանդիսարար երեկոյթ մը տեղի ունեցան է վեհապետին մէջ։

Ճեմարանի կաթողիկոս իր խոսքանք է մանկավարժներ, պատմաբաններ, լեզուաբաններ, գրականագիտներ գրառարարիկը գործին մէջ։ Հոս է, որ իրենց ուսումը ստան են Հր. Առաւուս, Մ. Արեւիկան, Ս. Տէրտրեան եւ շատ ուրիշներ։ Երեկոյթին խոսած է Վաղգէն Ա.։

ԱՄԱՆՈՐԻ առիւտ, « Յաւաք » վաղը յայտնուին։ Մեր յաւաքը իրի՛ր Ուրարտ, Յունար 3։

Ինչ որ գոհունակութիւն կը պատճառէ երեստան նախարարին։

ԱՆԳԻՄԱՆԻ կապի հաշակարար տու — նը՝ Արքայ Մարքիմ, փակեց իր գործը — ծառաները։

ՄԵՐԱՆՈՒ ԵՄԷ

Մերանու եմ, Պարոյր Սեւակ, Մերանու եմ, սիրելիս, — Հասակակից կանանք արդէն մեծ հայտն ենք երբոր պէտ, յիստուս եմ մաղապնեմին, Որով մեծ չեն կարողանալ։ Ամէն մի նոր ծանօթութիւն ինչ վերանում է սիրով։

Ոչ էլ երգով մի անարարութեան, բայց պարզութեան ու կրթութեան...

Մերանու եմ, Պարոյր Սեւակ, Մերանու եմ, սիրելիս, — Մեր ապստան մագիթ արդէն կ'աւարտուի են մահով, կ'աւարտուի են յարանկէն կ'ապստան են զարանկէն կ'են հեղ ու լալան։ Իսկ դաւաղիք մեր ունիւր։ Ընտանեկան — անտես...

Մերանու եմ, Պարոյր Սեւակ, Մերանու եմ, սիրելիս, — Մէկ օր խոսում եւ երկու օր արդէն խոսում եմ ընկնում, Մէկ ժամ փայտը եւ երկու ժամ խոսում դրա օգուտից կամ վնասից։ Եւ շատ արագ խոսում այնպէս լրջօրէն,

Կարծես իր մեծ գիտն եմ արքի կամ երեսուն եմ մի հին գիտն։ Եւ քաղաքակրթական քաղաք արդէն օրէջ օր Հնդկական են յոսանքիւն անի ինչ ճանին։

Առանց քիչ գիտնութեամբ, Դան թէ բաւական պարզանքով... Մերանու եմ, Պարոյր Սեւակ, Մերանու եմ, սիրելիս, — Թափառելու ժամ ինչ մնում, Ձեմէ հասցրելու ամառանքով, Կրի եմ քայլում մեմ անտարք, Դառ եմ ինքուր անարքով, Դառ եմ կարգում, շառ եմ գրում, Դառ եմ խոսում, Կրի փնում, Որովիստեւ ամբողջութեան քաղաք արդէն է անտես Եւ ուղում է մեր Բրքարտած զիւրն իրար կպցնել...

Մերանու եմ, Պարոյր Սեւակ, Մերանու եմ, սիրելիս, — Մերանու եմ, սակայն կարծես Կրիստիկ իսկիւն չենք գալիս — Դան իմա՛ր էլ զարմանում եմ, Ինչ կարող եմ քարանակ։

Ժամացոյցի պատճառով եւ եմ տալիս մտալիմ, Ինչ է թէ մեր արդէն չարածն երեստան անմեմ յարաբերութեան։ Անկարելի յարաբերութեան ինչ եմ հարաւոր ինչ — ուր կը կերպ, երբեմն էլի այս աշխարհին եմ դեռ չափաւորում հոսակից Դան-Կիստիսի առիւտը կ'ուշան Գահճիկի մայրաքաղաք։ Իսկ երբ մէկը խոս զին մեր երեստան է կոչկրտում, Առաւուսայ պէտ — անարարայ պէտ վեր եմ ցատկում երեստան...

Մերանու եմ, Պարոյր Սեւակ, Մերանու եմ, սիրելիս, — Իսկ ինչ չ'ենք գալիս...

ՊԱՐՈՑԻ ՄԵՆԻՄԻ

Ծ Ն Ո Ւ Ն Դ ՃԱՄԱՆԱԿԱՅՈՅՅ

ՓԱՐԻԶԻ Ս. ՅՈՎԷՆ. ՄԿՐՏԻՉ

Կիրակի, Յունուար 5. — Ճրպարայց Դմիտրի և Աստուածայայտմութեան Տեան Մերոյ Յիսուսի Բրիտանի:

Աստուածան ժամը 9:55 մինչև 10 առաւանտեան ժամերգութիւն կը կատարուի ժրպէ:

Սկիզբ կընկնան ժամերգութեանը եւ ընթերցումներու: Ժամը 9:55: Ճրպարայցի պատարագ: Ժամը 9:55:

Երկուշաբթի Յունուար 6. — Տօն Ծննդեան եւ Աստուածայայտմութեան Տեան Մերոյ Յիսուսի Բրիտանի:

Սկիզբ ժամերգութեանը: Ժամը 9:55: Բազմաձայն պատարագ ժամը 10:15:

Կը պատարագէ եւ կը բարոյն: ՍԵՐՈՒԼԷ ԱՐԲ. ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ

(Կարդ. Պատուիրակ չափը Երազայի): Պատարագի աւարտին Զորահէն կը կատարուի:

ՏԱԻԼԻ Ս. ԳՐ. ԼՈՒՍԱՆՈՐԻՉ

Այս Կիրակի Ս. Դմիտրեան պատարագ կը մատուցուի: Զորահէնի պարտուր — թիւերին յաւաստ պատարագ, ժամը 12:15:

ՍԵՆ ԼՈՒՍՍԵՐԻ

Շաբաթ Յունուար 4. — Ճրպարայց, պատարագ ժամը 17:15:

Կիրակի Յունուար 5. — Դմիտրեան ա — Բարոյններ: Սկիզբ ժամերգութեան ժամը 9:55, Նախապարագ պատարագ 10:15-ին Զորահէն ժամը 11:45-ին:

Կը պատարագէ եւ կը բարոյն: Շահան ԲՅՆԻ. Տեան:

Մանթ. — Շաբաթի գիշեր զգրաց դարձրուցած ժամանակներ, պիտի չըլլ թաղը, աւանդով Յիսուսի ծնունդը:

ՄԱՐԴԵՍԻՆ ԱՄՏՐ ԵԿԵՂԵՑԻ

Կրօն. Եկեղեցական վարչութիւնը կը շարունակէ մերայն ժողովուրդին թէ ժայր կեկեղեցայ լին Միտանը կը տօնի չեանեալ ժամանակացոյցով:

Յունուար 4, Շաբաթ. — Ճրպարայց Ս. Դմիտրեան եւ Աստուածայայտմութեան: Պատարագ կը մատուցանէ Ճմարակ խաչակիր թահանայ Նամբարձեան:

Սկիզբ պարտուրութեանը կէսօրէ վերջ ժամը 16:40-ին:

Յունուար 5, Կիրակի. — Տօն Ս. Ծննդեան եւ Աստուածայայտմութեան: Պատարագ կը մատուցանէ եւ կը բարոյն Յակոբ Եղա. Վարդանան:

Սկիզբ ժամերգութեան ժամը 8, պատարագ 9:45: Եկեղեցում Ամեն. Հայոց Կաթողիկոսի Նորահայտարարին եւ բարոյն 11:15, արարողութիւն Զորահէն: 11:45:

ՊՈՒՆՈՒ Ս. ԳԻՐԳՐՈՒ ԼՈՒՍԱՆՈՐԻՉ

Շաբաթ 4 Յունուար Ճրպարայց: Սկիզբ ժամերգութեանը ժամը 16, պատարագ ժամը 17:30:

Կիրակի, Յունուար 5, Ս. Ծննդեան: Սկիզբ ժամերգութեան ժամը 9, պատարագ ժամը 10:30, բարոյն 11:15, իշխանական ծառայութեան եւ Զորահէնի ժամը 12:

Ճրպարայցի եւ Ս. Դմիտրեանի պատուրագէ: Պալատ Փիլի. Թիւնան:

ՊՈՒՂ. ՕՏՏՈՅԻ Ս. ՅԱՅՈՐ

Ճրպարայց Դմիտրեան, Շաբաթ Յունուար 4: Սկիզբ ժամերգութեան եւ Նաչոց դրոշմ ընթերցում ժամը 17:15, պատարագ ժամը 18:15:

Դմիտրեան պատարագ Կիրակի: Սկիզբ ժամերգութեան ժամը 8:30-ին, պատարագ 10:30-ին, Զորահէն 12:15:

×

Մանթ. — Պալատ Փիլի. Թիւնան: Կիրակի Պաշտպանութիւնը կը յայտնի թաղի Նախապետներուն թէ Երկու — շաբթի, Յունուար 6, Դմիտրեան Մեկեղեցին: Կը առնուի անոր որոնք կը փախուցնին զերեմիաթորհէ կատարել տալ, թահանայ չափը առաւանտեան ժամը 9-12 պիտի դառնայ ՍԵՆ-ԼՈՒԷՐ գերեմանան — առանձն, իսկ կէսօրէ վերջ ժամը 2-5 Օթանին գերեմանաւորներ:

LA CAPPADOCE

3, Rue Marivaux
(derrière l'Opéra-Comique, Métro Richelieu-Drouot) Tél. 742-83-65

ՊԱՐԱՆՅԻԿ ԵՐԵԿՈՅԹ ՄԸ

Կազմակերպում է
Երկուշաբթի, Յունուար 5-ին

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԾՆՈՒՆԴԻՆ ԱՌԹԻԻ

Տեղերը ապահովել նախագիւ — Հեռաձայնով:—

ԱՂՔԱՍԱՆԱՍՐ

ԸՆԿԵՐԱԿՈՅՈՒԹԻՒՆԸ

Կը յերկուշաբթի իր արտօնի թարեակաթուրները իր անդամներուն եւ Հայ Հասարակութեան Անմարի 1975 եւ Ս. Ծննդին առթիւ:

Այս պատահականութեան ան անդամ մը եւս կը լինենք որ պարթիւր չմտնայ իր հոգաւորութեան զորքին: Դմիտրեան արեւելի որոնք տակուին չեն պատարագ — ուսում եւ բարեխաղութիւնը, որոնք կ'օգտուին ձեր բերած նպատակներէն դրամագիւ եւ Ընտելումի Նամբարձէ գումարով:

Յիշեցէ գիշերը, կը Նաւարում էք ընտանեան եւ թարեակաթուր գումարի սերտաններուն լուրջ սիրողից զգացումներով կը կը փոխանակէք ձեր ժողովանքները:

Այժմէն ընդունեցէ որոնք բարեխաղութիւնը եւ ձեր երախտագրական դպրացումները, ձեր ընթերցի եղբարական աշակերտութեան Նամբար, որ մեզի թող պիտի տայ թարեակաթուր անոնց վիճակը:

Դրամական աւարտները կարելի է բռնել պարթիւ եւ փոքրիկ էջերով յանուն

ASSOCIATION ARMENIENNE

DAÏDE SOCIALE

77, Rue Lafayette, 75009 Paris

CCP. Paris 10 775 28

ՎԱՐՈՒԹԵԱՆ

ԱՂՔԱՍԱՆԱՍՐ ԸՆԿԵՐԱԿՈՅՈՒԹԵԱՆ

ՎԱՐԱԿԱՅ Ս. ԽԱՅ - ՍՈՒՆԻԿԻՆ

Յունուար 5, Կիրակի, Ճրպարայց Ծննդեան: Երեկոյեան ժամերգութիւն ժամը 17:30-ին, Ճրպարայցի պատարագ ժամը 18:15-ին:

Յունուար 6, Երկուշաբթի, Տօն Ծննդեան եւ Աստուածայայտմութեան Տեան Մերոյ Յիսուսի Բրիտանի: Սկիզբ ժամերգութեան ժամը 9:30, Պատարագ ժամը 10:45-ին: Պատարագի աւարտին Զորահէն կը կատարուի:

Մանթ. — Ճրպարայցի որոնք կ'առնուին պատարագի երկուշաբթիներուն կը կատարուին թաւանան, դիւրին ծառայողները կ'ընդունուին կողմէ, առանձն — նորոգութեանը Պ. Վալդիս Փէլախով — Տեանի, երկուշաբթի կը նուազէ Կ. Կրեկուս Մեկեղեցին:

ՎԱՄԱՆՍԻ Ս. ԳԻՐԳՐՈՒ ԼՈՒՍԱՆՈՐԻՉ

Շաբաթ, 4 Յունուար կընդիման ժամը 6:15 Ճրպարայցի պարտուրութեան եւ Պատարագ:

Կիրակի 5 Յունուար ժամը 8:30-ին առաւանտեան արարողութիւն 10:15, Պատարագ 11:15 բարոյ իսկ 11:45-ին Զորահէն: Դրպարագ Դուր կ'ընդէ Կոմիտասեան թաւան — ձայն պատարագ: Գերեւարութեանը Պ. Հայրապետ Օսանեան:

Երկուշաբթի 6 Յունուար Մեկեղեց. — առաւանտեան ժամը 10:15 պատարագ եւ հոգեհանգիստ:

Imprimé sur les PresSES

DU JOURNAL «HARATCH»

83, rue d'Hauteville 75010 Paris

Ի ՅԻՇԱՍԿ

Չափանեան ընտանիքը իրենց կնոջ եւ մօր:

ՆՈՒՍԱՐԻ ՉԱՏԵԿԱՆԻ

ժամանակ տարեկանի առթիւ կը նուիրեն 100 Փր. Կապույտ Խաչի Պանդոկ-Բաշախի մասնաձայնին եւ 50 Փր. Վաւարչի:

(Ստանդ. Վաւարչի):

ՓՈՒՄԱՆ ԾԱՆԿԵՊԱԿԻ

Տէր եւ Տէկին Խաչիկ Վարդանեան (Պանդոկ) կը նուիրեն 100 Փր. ի նպատակ Հայ Կարմիր Խաչի օգտափութեան կաշանին, փոխան ժողովուրդին, Մեկուր Գասպարեանի մասնաձայն տօնը առիթով: Տէր եւ Տէկին Արմենակ Անճեան կը նուիրեն 100 Փր. ի նպատակ Կարմիր Խաչի բարեմարտակ ձեռնարկներուն, իրենց մօր Թադեւոսի Անճեանի յիշատակին:

Բարեւէր Տէկին մը կը նուիրեն 100 Փր. ի նպատակ Հայ Կարմիր Խաչի օգտափութեան կաշանին, իր ողորակող գրական յիշատակին:

×

Գառնիկ Ստեփանեանի մասնաձայն առիթով կը նուիրեն Ստանդ. — Մուրադեան Վարդանեան:

Հրաչեան Տիգրան 500 Փր., Տէր եւ Տէկին Վալդիսեան 250, Արամ Շէլիկեան 100, Մ. Բ. Ն. Ա. Միսիկեան 100, Երեւելեան Սուրեն 100, Մարգարեան Մ. Բաւարչի 100, Գառնիկեան Ֆ. 100, Տէր-Զաւարեան Արմէն 100, Գառնիկեան Դրպար 50, Միտանեան Երկուր 50 Փր.:

ՇՆՈՐՀԱԿԱԽԵ

ԵՆ ԿՈՅ

Հայ Ուս. Օգն. Միութիւնը կընդգրկէ Նորահայտարարները կը յայտնի Դրպար — ցիւներու: Հայրենակցական Միութեանը իր Նապար Փարսիքի առաւանձնեան նուիրան — առաւանձնեան առիթով:

Ամեն գնահատականի արժանի Նախաձեռնութեան մը, Նաչոցի օգտափութեան կաշան մը ուսանողութեան: Եւ որոնք փափակի պիտի ըլլայ որ Հայ առանձն — ներուստ ապաշէն Նաչոցեանայու: Նմանորի նախ Նորահայտարարի պատարագաւանութեանը սերմանութեանը զաւանթի կը Նաչոցի թարեակաթուր նախաձեռնութեանը:

ՎԱՐՈՒԹԵԱՆ

ՏՕՆԵՐԵԱՐ

Կապույտ Խաչի Մեկուրի մասնաձայն տօնաձայնի Կիրակի, Յունուար 12, ժամը 15:15, Փրեմիերի ՍԵՆ-ԼՈՒԷՐ Երկուրէն կ'ընդգրկեն արարչը:

ՅՈՒՇԱՏԵՐ

ԿԱՊ. ԽԱՅԻ Անիտ-Պրան Գորոյի մասնաձայնի ընդ. — Ժողովը Երեւելեան Յունուար 7, ժամը 20:30-ին Տէկին Գառնիկեանի թաւանակար, 20 որ տօն Ծննդի առ լ'Ուսն, Անիտ:

ԻՍԻԻ ՀԱՅ ՄՇԱԿՈՑՈՒ ՏՈՒՆ

Հ Ա Յ Ց Ա Ս Ա Ն Ծ Ն Ո Ւ Ն Դ

avec le concours du chanteur international

DIJAN TATLIAN et son orchestre Tzigane

avec l'aimable autorisation du Cabaret Tzarévitch

le Samedi 4 Janvier 1975 de 21 h. à l'aube

à la Maison de la Culture 47, rue de la Dérénse

Մայիքնու մասնաձայնի 100 Փր.

Տեղերը սահմանափակ ըլլալով կը խնդրուի հետաձայնել Տէկ. Յովսէփեանին

642-99-01

Կամ դիմել Մշակույթի Տօն: Բշ-Գշ. եւ Շաբաթ օրերը ժամը 20-22

« Ե Ա Ռ Ա Զ »

ԲԱՐԳԱՌԱՅՄԱՆ ՀԱՄԱՐ

Վերջին քնի. Ասպ Լուսաբերական Ամա-
նորի առթիվ 100 Քր. կը նուիրէ զՅա-
նայի բարեգումները:
Նոյն ուրախ առթիւ, ո՞նց 50 Քր. կը
նուիրէ:

ՓՈՒՄԱՆ ԾԱՆԿԵՊԱՄԱԿ

Տիկին Էլիզ Միլիքեանի մահուան առ-
թիւ, Տէր և Տիկին Ժողովրդ Ստաբիլան
50 Քր. կը նուիրէ Յաւաճի բարոյ -
ւանման, փոխան ճարտիպան:

X

Մեքայ Մարթիանի Արտաւազը Է-
սենիի և Համբարում Մայրիկի մահուան
առթիւ (Գ. Պոլին), փոխան ճարտիպանի
100 Քր. կը նուիրէ Անուշիկի Անաթո-
նիական Բոլորի, փորձարկին:
(Ստանալ Յաւաճէն):

ՎԱՐՊԱՆ ԱՆԵՏՈՒՄԱՆ

(Մշտի)

Ժաճը, որ պատահեցաւ, Դեկտ. 30ին,
իր ընակարանը, 77 տարեկանին:
Յուրաքանչեւութիւնը կը կատարուի
այս Ուրբաթ Յունուար 3, ժամը 14-15ին
Անուշիկի Վարդայ Ս. Խաչ եկեղեցին,
ուրիշ ժամերը կը փոխարկուի Անու-
շիկի զերեկոյանումները:
Բնակարանի հաւցէ. — 5, Ռի. Օկլիւս-
տը Ժամբէ, Անուշիկ:
Մահաւոր չստացողներէն կը խնդրուի
ներկայ իրեն այդ Սկստի:

Մահաւոր չստացողներէն կը խնդրուի ներկայ իրեն այդ Սկստի:

Տէր և Տիկին Գրիգոր Ֆեանան, Տէր
և Տիկին Յակոբ Ֆեանան և զաւակները,
Տէր և Տիկին Նան Ֆեանան և զա-
ւակները ինչպէս նաև Բանթարեան և զա-
ւակները, Մարդիկան և զաւակները,
Երանան, Սողոմոնեան և Քիւրճեան
ընտանիքները խոր ցաւով կը ծաղուս -
նեն իրենց եղբոր, հօրեղբոր, տարբը,
պղպղակին և կնիւհօր:

ԿԱՐԱՊԵՏ ՖԵԱՆԱՆ

(Պատմական)

Ժաճը, որ պատահեցաւ, Դեկտ. 30ին,
Փարիզի Բոննի հիւանդանոցը:
Յուրաքանչեւութիւնը կը կատարուի
երեքշաբթի, Յունուար 7, ժամը 14-30ին
Անուշիկի Վարդայ Ս. Խաչ եկեղեցին
ուրիշ ժամերը կը փոխարկուի Անու -
շիկի զերեկոյանումները:
Մահաւոր չստացողներէն կը խնդրուի
ներկայ իրեն այդ Սկստի:

Ծ Ն Ո Ւ Ն Դ

ԺԱՄԱՆԱԿԱՅՈՒՆՅՈՒՆ

ՓԱՐԻԶԻ Ա. ՅՈՎԱՆ. ՄԱՐԿԵ

Կիրակի, Յունուար 5. — ձրապալաց
մեծնման և Անտուանյայտութեան Տնան
Մերջ Յետաճի Բրիտանի:
Անտուանի ժամը 9ին մինչև 10 առա-
ւանան ժամերեկին կը կատարուի
ժամը:

Սիկրի երեկոյան ժամերեկին և
ընթացիկներէն: ժամը 4ին: ձրապա-
լաց պատարագ ժամը 5ին:
Երկուշաբթի Յունուար 6. — Տոն մեծ-
նման և Անտուանյայտութեան Տնան
Մերջ Յետաճի Բրիտանի:

Սիկրի ժամերեկին: ժամը 8ին:
Բազմաթիւ պատարագ ժամը 10ին:
Կը պատարագ և կը բարոյշ:
ՍԵՐՈՒՄԻ ԱՐԳ. ՄԱՆՈՒՄԻՆԱՆ
(Կարպ. Պատմական չափը ընդառաջի)
Պատարագի աւարտին Զրօրհէր կը կա-
տարուի:

Երեքշաբթի, Յունուար 7. — Բ. օր
մեծնման: Յիշատակ է մեկնել:
Ժամը 10ին պատարագ կը ծառայուի:
Պատարագի աւարտին մանաւոր Նոյն -
հանդիս կը կատարուի վան ճամբին
նշխարները:

ՇԱԽԻԼԻ Ա. ԳՐ. ԼՈՒՍԱՌՈՐԻՅ

Այս կիրակի Ս. Մննդեան պատարագ
կը ծառայուի: Զրօրհէր արարողու -
թիւնները յաւասար պատարագի: ժամը
12ին:

ՄԱՐՍԵՅԻ ՄԱՅՐ ԵԿԵՂԵՑԻ

Յունուար 5, Կիրակի. — Տոն Մեծ-
նման և Անտուանյայտութեան: Պա-
տարագ կը ծառայուի և կը բարոյշ
Յակոբ Նպ. վարդապետ:

Սիկրի ժամերեկին ժամը 8, պա-
տարագ 9-45: Ընթերցում Ամեն. Հայոց
Կաթողիկոսի շնորհաւարարքին և բարոյշ
11ին, արարողութիւն Զրօրհէր: 11-45:

ՊՈՒՂ. ՕՏՏՈՒՆ Ա. ԵԱՐԻՐ

ձրապալաց Մննդեան, Զարթի Յուն -
ուար 4: Սիկրի ժամերեկին և ճաշոց
զրիշ ընթերցում ժամը 17ին, պատարագ
ժամը 18ին:

Մննդեան պատարագ կիրակի:
Սիկրի ժամերեկին ժամը 8-30ին,
պատարագ 10-30ին, Զրօրհէր 12ին:

LA CAPPADOCE

3, Rue Marivaux
(derrière l'Opéra-Comique, Métro Richelieu-Drouot) Tél. 742-83-65

ՊԱՐԱՆՑԻԿ ԵՐԵԿՈՅԹ ՄԸ

Կազմակերպում է
երկուշաբթի, Յունուար 6ին

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԾՆՈՒՆԴՈՒՆ ԱՌԹԻՒ

Տեղերը ապահովել նախապէս հեռաձայնով:—

LA MAISON DE L'IRAN

65, CHAMPS-ÉLYSÉES 75008 PARIS
TEL. 256 34 12

Noël des Arméniens
Réveillon au CAVIAR
Հայի. Ծնունդի Ձեր ՅԱԶԻՆԻԲԸ
ԶԿՆԿԻԹՈՎ, սնունդի

ՅՈՒՆՈՒՐ 5ԻՆ
A partir de 22 heures

MENU à 280 F. — Champagne et Vodka compris
ou à la Carte

ET A LA BOUTIQUE CAVIAR A EMPORTER
Լ Ա Ւ Ւ Վ Պ Ո Յ Ն Զ Կ Ն Կ Ի Թ Ը Հ Ո Ս Կ Ը Գ Տ Ն Է Բ

ՍԵՆ ԼՈՒ - ՄԱՐՍԵՅԻ

Զարթի Յունուար 4. — ձրապալաց,
պատարագ ժամը 17ին:
Կիրակի Յունուար 5. — Մննդեան -
բարոյութիւն: սիկրի ժամերեկին ժա-
մը 9ին, ճաշիպար պատարագ 10-15ին
Զրօրհէր ժամը 11-45ին:
Կը պատարագ և կը բարոյշ: Ծահան
Բնի. Տէրեան:

ՎԱՐԳԱՆ Ա. ԽԱՅ - ԱՌՆՈՒՎԻԼ

Յունուար 5, Կիրակի, ձրապալաց մեծ-
նման. — Երեկոյան ժամերեկին ժա-
մը 17-30ին, ձրապալացի պատարագ ժա-
մը 18-15ին:

Յունուար 6, Երկուշաբթի, Տոն մեծ-
նման և Անտուանյայտութեան Տնան
Մերջ Յետաճի Բրիտանի: Սիկրի ժա-
մերեկին ժամը 9-30, Պատարագ ժա-
մը 10-45ին: Պատարագի աւարտին Զր-
օրհէր կը կատարուի:
Մամբ. — ձրապալացի օրհան կոմի-
տետին պատարագի երեքշաբթիները
կը կատարուի զատուան, Կիւլին նո -
րակաճ երբայտութիւն կարգի, առաջ -
նորութեան Պ. Վաղէն Փէլիպիւր -
Շնանի, երգչուհի կը նուագի Պ. Կրեկուս
Մերթինեան:

ՎԱՐԱՆՍՍ Ա. ԳՐԻԳՈՐ ԼՈՒՍԱՌՈՐԻՅ

Զարթ, 4 Յունուար երկուշաբթի
ժամը 6ին ձրապալացի արարողութիւն և
Պատարագ:
Կիրակի 5 Յունուար ժամը 8-30ին առա-
ւանան արարողութիւն 10ին, Պատարագ
11ին բարոյ իւլի 11-45ին Զրօրհէր: Ինք-
ուր Դար կ'երգէ Կոմիտասեան զուա -
նայ պատարագ. զեկաւարութեանը
Պ. Հայապատ Օճանեան
Երկուշաբթի 6 Յունուար Մեղիւց. ա-
ռուտեան ժամը 10ին պատարագ և հո-
ղհանդիս:

ԼԻՈՒՆ ՄԵԶ

Աղբիւրան եղեանի 60ամեակը համա-
պատիւ շուրջ ողբերգիկ համար Աղ-
Մուրեան վարդապետը կը հրապար-
կուի խոր կազմակերպութեանը ներ -
կապուցիկները խորհրդակցական ժո -
ղով որ կը գումարուի երեքշաբթի Յուն-
ուար 7, երկուշաբթի ժամը 8-30ին Աղ-
Տան մէջ:

ՅՈՒՇԱՆՏԵՐ

ԿԱՐ. ԽԱՅԻ Անիւս-Պուս Բորոյի
մանաւանդի ընդհ. Ժողովը երեքշաբթի
Յունուար 7, ժամը 20-30ին Տիկին Պա-
պիկեանի ընակարանը, 20 օր տի. Ժող.
նա լ'Օման, Անիւս:

ԱՂ. ԲԱՏԱՆԱՐԱՍ
ԸՆԿԵՐԱՎԱՅՈՒԹԻՒՆԸ

Կը ներկայացնէ իր արտադրեալ բարեգա-
րութիւնները իր անդամներուն և Հայ
Հասարակութեան Ամանորի 1975 և Ս.
Մնուկի առթիւ:

Այս պատահանութեան ան անդամ ժը եւ
կը յիշեցնէ որ պատարագ չծնունդ իր հո-
ղատարութեան ներքին զոտուող սարե-
ները որոնք տակաւին չեն պատարագ -
ուան և բախտաւորութիւնները, որոնք կ'աղ-
տակին ձեր ընտանի ճապատեանի գումա-
պէս և Ընտելութիւն համարժէք գումա-
րով:

Տիկնեցէ զերեկը, կըր հասարակութեան
ընտանիկան և բարեկամական զարթ-
սեղաններուն շուրջ սիրալոյս զգացումն -
րով կըր կը փոխանակէ ձեր մաղթանք-
ները:

Այժմէն ընդունեցէ սոյն բախտաւորութեան
անդամ և ձեր երախտագրութեան զո-
տուողները, ձեր ընթերցի եղբայրական ա-
ջակցութեան համար, որ մեկի ինչ յի-
տի տայ բարեկամ անդամ իրենց:
Դրամական անուրձները կարելի է Է-
նի պահել և փոխել չեփով յանուն
ASSOCIATION ARMENIENNE
D'AIDE SOCIALE
77, Rue Lafayette, 75009 Paris
CCP. Paris 10 775 28

ՎԱՐԱՆԱՐԱՍ
ԱՂ. ԲԱՏԱՆԱՐԱՍ ԸՆԿԵՐԱՎԱՅՈՒԹԻՒՆԸ

Imprimé sur les Presses
DU JOURNAL «HARATCH»
83, rue d'Hauteville 75010 Paris

1975-Ի
ԳՈՅԱՄԱՐՍ ՕՐԱՅՈՅՈՅԸ
Պատարագ կ'ընդունի և 12 պատկերապար էջերով — Գին 12 Քր.
Դիւիշ Հ. Ե. Դ. Եր Սեպտեմբրի տեղական խումբերուն կամ հեռուակ հաւցէին
Hovsepian, 51 Bd des Grands Pins, 13010 Marseille, C.C.P. 25-42-89 Marseille

ՀԱՐԱՏ
ՅՈՒՆՈՒՄ
4
SAMED
4 JANVIER
1975

LE NUMERO 1 F.

ՆՊՐԱՅԻՐ — ԹԻՒ 13-189

ՕՐՈՒՆ ԽՈՒՐԸ

ՈՂՋՈՐՆ ՆՈՐ ՏԱՐԻՆ

Տարի մը եւ Քառակցաւ անընդհատ
անձեռնարկեալ է։
ՈՂ կրցաւ ճշդէն հաշուէ տարիները,
որ առեւտրական տարեկանը տեղեկութիւն
տալէն ի վեր։
ՈՂ կրցաւ լուծել խորհրդարանի
պատգամը աշխարհի անընդհատորեն
ընթացողին։
Գաղութները կը խօսի հաղթանակի
տարիներու մասին, զորս կարելի է հաշ-
ուել ձեռքի մատներով։
Իսկ գիտութիւնը միջոցաւոր տարի
ներ կա եր ասան աշխարհի ծնունդը, ա-
ռեւտրական տարեկան մը ճշդելու։
Մարդիկ յաղթեցան հասնել մինչեւ
լուծելու եւ կը փորձեն երբեք առեւտր-
ական Քառակցաւ համար տեղեկութիւն
զարգացնելու։ Գաղութը համար արա-
բիցը, որ անընդհատ է ու յաւիտեական,
ինչպէս յաւիտեական է ժամանակը, որ
ոչ պիտի ունի, ոչ վաճառու։
Տարիները կը յաղթեն տարիներուն,
զարգեցնելով ամէն տարուան հետ
զարգի մը եւ կը փրկեն մեր կեանքի շը-
թախէ։
Նոր տարին նոր յոյսերու ծնունդ կա-
ռայ մեր հոգիներուն մէջ։ Առեւտր յոյսի
ու հաւատքի օրհան տխուր պիտի ըլլար
կեանքը։
Տարեկանը հաղթանակ մըն է ինքնա-
փութեան, նոր ծրագրերի որոնումը,
հիմունք մղող տարիներու փորձա-
նութեան արդիւն, ու նոր խանդով ու ե-
ռանքով դարձի լծուելու։

Փետրեկայից, բացառիկ տարի մը ե-
րու 1975ը։ Բազմաթիւ իշխանութիւն
կառուարեան ներքին թէ արտաքին ճա-
նաչեան վրայ։
Վարչական տաղանքան, նախագահ-
ն ու նախարարութեան խօսակցական,
Քառակցաւ զուլիկի գահաւորի պար -
ման, զարթոյնի տարեկան տաղանքան,
անկախ երկրներ ընտանքաւոր են -
թաղանքան։
Ու կըլ աշխարհ չբաժնեցաւ, խաղա-
ցութիւնը չէ վերահաստատուած։ Վիճի-
նաթի մէջ եւ քառակցաւ հաճախու միայն
թիւնը կը շարունակուի։
Իսկ արտաքին իրադրութեան մէջ հետու
է վերհասնելու ուղիս լուծումը մը յա-
ղթէ։
Ճանաչական տարեկանը վերջնական տար-
ման ընթացքին խոր մասնագիտութեան
մասնէն առողջ աշխարհը։ Անորմը -
թիւն, արտաքին արդիւնք, զարգանքի
արդիւնքով, դրոշմակալի, պիտանքի -
արեւելու ընդհանուր գիտնութիւն 1974-
էն երբեք մասնագիտութեան փոխանցուցեան
նոր Տարին։
Միայն միջխառնական երեւոյթն է ա-
րեւել - արեւմուտը հակամարտութեան
միջոցաւոր, ինչ որ մէկ յոյսեր կը ներ-
կէ խաղաղութեան պայքարներուն համար
1975ը ընթացքին։
Գաղութ մեր շրջանը անուշին, 1975ը
վաճառման մէջ է Մեծ եղեւնին։ Բա-
նալի համար Գաղութ համարեալ շարունակով։
Հաղթանակ երբ փոխանցութեան միայ-
նակ հաճախ կարելիք դրաւական մըն է
մեր զարգացման հաստատութեան։
Իսկ նոր արեւելի մասնագիտութիւնը
Հաղթանակ Գաղութ հետադարձ - զարգա-
նալի ու յաղթանակ երեւոյթն մըն է։
Անկախ յոյսով ու խոր հաւատքով
կողմնակի նոր Տարին։

ՀԱՐԱՏ-ՍԱՄԱՐԻՒՆ

ՕՐԱՐԵՐ
ՀԻՄՆԱԿԻՐ ՀԱՄԱՐՆԵՐ ՄԻՍԱԳԵԱՆ

Fondateur : SCHAVARCH MISSAKIAN

ՕՐՈՒՆ
ԴԵՊԵՐԸ

ԻՆՁՆՈՐ ԿՐՏԵ ԷՃԷՎԻՏ

ԿԻՐՈՒՄ ԻՐ ԱՅՏԵԼՈՒԹԵԱՆ ԱՌՈՒՄ

— 0 —

Քուրբեկոյ նախկին վարչապետը՝ ԷՃ-
վիտ Մանասիւրեան մէջ վաղապօրեան
գործողութիւնն որակեց թրքական զին-
ուորական ներխուժումը Կիւրտ։ Նախկին
վարչապետը Կիւրտի քրտական գոյնի
այցելեց եւ թուրք ամբարի մը առեւն է,
որ արտաքինացի իր ճանքը։ Ըստ ԷՃ-վիտի
Յունաստան Յուլիս 15ի դիմումագրան
հարուածով կղզին կ'ուզէր Յունաստանի
կցել, իսկ Անգորա շոյնիստ այդ ժամա-
նակ խուսափած է գիտութեան անմի -
ջական գործողութեան ձեռնարկէն՝ եւ
խաղաղ միջոցներով փորձած է մէկն -
մանը։ Վերջինից խաղաղութիւն, անդոր-
ութիւն եւ ապաստանի իրերը Կիւրտի
արեւելք մտնողութեան եւ այս է պատճա-
ռը, որ թրքական զինուորական ուժերը
Հրահանգեցին մինչեւ, որ իրենց դէմ կռակ
չբացնուցան։

Քուրբեկոյ նախկին վարչապետին հա-
մաձայն, Քուրբեկոյ սերը հանդէպ ա-
րաւորութեան եւ անոր խաղաղագիտական գոր-
ծողութիւնը պատճառ էին որ մեծա-
պիւրութեան տապալել Յունաստանի մէջ։
ԷՃ-վիտ այդ ամբաստանեց Կիւրտի
արեւելքութիւնը։ Մարտիկուր Արքը եւ
Յունաստանը, որ կը ձախողեցին իւր -
ուսկանութիւնները կղզին ապագային
չուր։ Մեր դերերէն պիտի չհեռու -
նանք յայտարարեց ան ընտելով, թէ
թուրք րանսեր իրադրութեան է իր նա-
տակալութիւնը մեծ շարժում, սակայն զոր -
ծողութիւնները վերջացած պէտք է իր
կառուց մինչեւ այն ժամանակ, երբ քուր
Քուրբեկը, որոնք կղզին հարաւ եւ ըն-
տելին եւ կամ անդիմական կաշառման կը
գտնուին ճալադարձութեան, չեն։

Քանի մը տղով

ՆԱԽԱՐԱՐԱՅ Ռոբորտիւրը նոր տար -
մանի իր առեւելքի ինքնուր զարգացեալ
քաղաքարար ընտելութիւններով։ Նախա-
պէս Բիւրաքան Իսթանբուլի մասնագիտացող
մը ներկայացուց, ինչ ամուսնու, եւ ըն-
տել թէ առեւելքի առեւելք քաղաքներուն
պիտի ըլլայ հաստատութեան մէջ։ Ճար
պիտի գտնուի նաեւ եկամտանոցներու ան-
հաստատութեան։ Արտաքինութեան նախա-
արարն առեւելքին վրայ, որոշեցանք
նաեւ անդորութեան նպատակ որ տղ
քանակով արձակուանքներուն։

ՄՈՒՐԱՆԻՆ, ի վերջոյ հաստատ -
ուցեալ թէ Բրեճնի հիւանդ է եւ հա-
կարգի պէտք ունի։ Գոյնաւորական զիւր-
պարէ կը տառապի արտ - անօթեան
խանդերէ։ Արդեւ երբ Փարիզի
կանգ էր, իրեն կ'ընկերատային միջ մաս-
նագիտ թէկոյններ։

ՄԻՍԱԳԵԱՆ ՆԱԽԱԳԵՆՈՐՈՒ Արտաքին
նախարարը՝ Քուրբեկը Պիլմու Ուիթ թուր-
քին յայտարարած է թէ Արեւմուտը ճա-
նաչեալ է։

ԵՐԵՎԱՆ ↔ ՓԵՐՏԻՋ
ՀԵՌՈՏԵՐԳ

ԵՐԵՎԱՆ (Արեւիգիւր, Գիւլիս. 24-27)

ՄՐՅՈՒՄՆԵՐԸ ՎԵՐՋ ԳՏԱՄ ԵՆ

Կըլը գտած են նաւապատմութեան,
կըլզապատմութեան, պարսկութեան մը-
ցումները, որոնց մասնագիտացած են 20-000
հոգի։ Երբորը մրցաշարքին ետք 72
խումբեր եւ մեծախառնութեան ընտելուած
են։ Օրերային քրահին մէջ տեղի ունեցած
է կըլզապատմութեան մրցումը՝ մասնագիտ -
ութեան 57 խումբերու եւ մեծախառն -
ութեան։

Մարտին աստիճանի վկայական ձեռք
ձգած են ինքնաշարժի կըլզապատմութեան, Սե-
ւանի եւ Հոկտեմբերեանի պարսկութեան -
րներ, Կափանի նաւապատմութեան եւ Աշ-
նակի Մասունցիներու պարսկութեան։

ՆՈՐ ԿԱՅՈՒՄԻ

Անի շրջանի կըլզորը՝ Մարալիկ աւա-
նը հասած է քնակի կարը, որով ոչ -
ստիկ սկսած են քնակիներն ու արդի-
նաւերական ձեռնարկութիւնները։ Առոյ
ամբողջացած է Շիրակի խորհրդարանային
շրջաններու կողմ մաստիարարման ցան-
ցին հաստատումը։

Մտն 15 տարուան ընթացքին Հայաս-
տան գրած է քնակի կողով ապահով-
ուած Հանրապետութեան մը։ Այդ տան
վաւերականութիւնը կ'աւանդուի երեւանի, Լե-

զարական տաղանք մը կ'աղբի, քանց
գուցէ Միացեալ Նահանգներէն։

ՈՒՈՒՄԻՆԻՆԻՆ քանի մը օրէ Փարիզ կը
գտնուի, անպայման ձեռնով։

ՄԸԼԵՐՈՒՄ քանի մը մէջ կարճ եւ բուն
ապաստանական շարժում մը ծագած է եւ
կարճ մը տեղի ալ կրակի արտաձեւ են
քանիստաններուն կողմէ։

ՓԱՐԻՋԻ Փիլիպի Քուր Նաւապատմութեան
մը տեղի ունեցած է, երկու մեծան, եւ
չորս վկայութիւն։ Մեծան է պարսկ ան-
ցուց մը, որ գործ չուներ անցուցարգին
հետ։

ՄԱՐԱՆԵԼԱՆ ուժեր Լիւրմանի տան -
ման անցնելով զիւր մը մասն եւ երկու
տուններ քանակեցին պայմանով երկու հո-
գի։ Համաձայն Պէյրութի խորհրդանի
վերջին երեք յարձակումներուն ընթացքին
հինգ հոգի մեծան են սահմանները դի-
զերու մէջ։

ՊԱՐԱՆԱՆԱՆ եւ Ֆրանսա Համաձայն -
նեցան իւրաքանչիւր արտաքինութեան հա-
մար։ Պարսկաստանի Իսթանբուլի օմանդա-
րութեան արտի կառույցի Խորոթիքի, եւ
քաղաքի ծրագրի եւ իւրաքանչիւր արտաք-
ինութեան։ Փոխարքի Պարսկաստան իւրա-
քան միտ անցան։

ԿԵԻՐՈՒՄԱՆ Արեւիգի Հանրապետու-
թեան վարչապետ Նախագիտեցաւ կին մը
Իրաքի մէջ Տոմիթիւն։ Առեւելքի կին վար-
չապետն է Արեւիգի մէջ։

Մ. ՆԱԽԱԳԵՆՈՐՈՒ քնակի կողմնակի
է 213-203-059, համաձայն պիտակարար-
ութեան պրահանեանի։

HARATCH
LE SEUL QUOTIDIEN ARMÉNIEN EN EUROPE OCCIDENTALE
Directrice : ARPIS MISSAKIAN
83, RUE D'HAUTEVILLE, 75010 PARIS
— Tél. : 770-86-60 — Fondé en 1925
C. C. P. Paris 15069-82 R. C. Seine 57 A 2731

ՐԱԺԱՆՈՐԴԱՐՈՒԹԻՒՆ
Ֆրանսա Տար. 170 ֆր. Վիգուրմայ 90 ֆր.
Արտասահման Տար. 200 ֆր. Հատը 1 ֆր.

51e ANNÉE — N° 13.189

Ինկալանի, Կիւրտականի, Արաբական,
Հրապարակ մեծ ձեռնարկութիւնները։ Այս
տարեկաններն քնակի կողմ խաղաղութեան
ներքէ հասան ինքնաշարժի, Արեւ, Թա -
նի, աստղաշարքներու ճալաքներ՝ Իւն -
քանի։ Շուտով կար իր ստանայ նաեւ
Հարակի աստղաշարքները։

Հայաստանի հետաւոր լեռնային կիւ -
ղերը, որ զեռ քնակի կարը չէ հասած,
կ'օգտագործեն հեղուկ կարը։

Կաղաղներու ընդհանուր ցանցը ներ-
կայիս 800 երկունքի կը հասնի Հայաս-
տանի մէջ։

×

ՃԱՏԱՐԱՆ

Կըլը գտած է Խորէ։ Միւրեւան ճա-
րակի արեւելքական մրցաշարքը։ Երբոր
տեղի տեղեկութեան եւ որովհէ ճալաքներ ձեռք
ձգած է Խափալէլ Վաճանեան։

×

ՓԻՆԿ-ՓՈՆԿ

Մարտիկով մէջ, Բիւրուսիս, տեղի
ուրեւան է փինկ-փոնկի մրցաշարք մը,
որուն մասնագիտացած են պատանիներ Պու-
կարիսէլ, Հանդապետեալ եւ Խորէ։ Միւր-
եւան է։ Առեւելքի տեղի գրած է Անի-
Ջալաքեան, 12 տարեկան։

×

ՔԻՓԻՆԻԸՆԸ ՀԱՅ ՄԱՆՈՒԿԵՐՈՒՄ

« Հայաստան » շրտադրականութիւնը 20
հաղար տաղանքային լույս ընծայած է
անդիմացի գրաւէտ Քիւրբեկի (1865-1936)
« Պատմական-քնակի » ճիշդ անգլա-հայ
Ներկանիկի նկարազարդումներով։

Սեւանի Քաղաքային Կառուցութեան
է Սոնա Սէֆերեան, իսկ չափաւոր դոր-
ծերը Քաղաքային է Գարիկ Խարալեան։

×

ՅՈՒՆԱՆԱՆԻՆ ԿԻՐՈՒՄՆԵՐՈՒ

ՏԱՆ ՄԵՋ

Նկարիչներու տան մէջ բացումը կա -
տարուած է Քառակցաւ, շարժանկարի եւ
հետադարձիկ նկարչութեան տաղանքով -
ծուցեցան ցուցանակներ։ Ներկայաց-
ուած են 3005 տեղի նկարներ։ Այնպիսի
նկարներ ուղարկութիւնը դրած է վաղար -
ման, « Բախանէ » պայմաններ, « Էլլ -
մաստ օրհանքի » ձեռնարկները։ Կիւր-
տու տեղ յաղաքուած է Քառակցաւոր
եր. ընտանքայինութեան ուրուպիւն -
րուն։

×

ԵՐԵՎԱՆ ԵՐԵՎԱՆԻ ՎԱՐՈՒՄԱՆԻՆ

Խորհրդային Միութեան ուսանողութիւն
Դաշնակցութիւնը Հրապարակած է վեր-
ջին մրցաշարքին 33 լուսանկար մարդիկ -
ներուն ցուցակը։ Կիւրտաստանի նկարչու-
թեան ինքնուրեւ նկարներն է Արեւիգի Ան -
գրեւտեան։ Յովհ. Չանապետեան կըլզորի
կիսապատմականութեան ցանկին մէջ եւ
րորը տեղի գրած է։ Նորի դիւրեւն դա-
նուած է ալ դիւր յարձակութիւն Լիւրմա -
նի։ Արաբական վերջինից խաղա -
ցուցեցին շրջարկ անգլու է, որ տեղ կը
գրաւեն 336րդ. ցանկին մէջ 1971էն
ցայտայ։

ՄՈՏ ՕՐԷՆ
ՀԱՅՈՑ ՃԱՇԱՐԱՆԸ

chez harout
PROCHAINEMENT VOTRE RESTAURANT
RESTAURANT ARMENIA
Direction H. TAKVORIAN

000000

ᐱᐭᐭᐭᐭᐭᐭ

ԹՈՒՐԲԵՐԸ ԳՈՀ ԶԵՆ
ԻՃԻՎԻՏԵՆ

ԱՐԲԻՈՅ ԵՒ ԹՈՒՐԳԻՈՅ
ՍԵՐՏ ԳՈՐԾԱԿՅՈՒԹԻՒՆԸ

Կարգադրի զարգացման և կուսակցա-
կան կապերի մոնիթորինգի շատ դժգոյ և խնայող-
իչ կիցարու մանրորոշումներէն, հաշտուած
ածոր որ այն արտա անմանկան բնութի ու-
նէն: Ընչանչոր տպագրութիւնն այն է
որ ծախիւն վարչապետը այս այցելու-
թեանը դուրս փառաւորելու կզրիւն մէջ
տալով յայտնաւորելու իրեն վարչաբն-
ով լամ մէջ, մինչ այն աստիճան իր
վարչապետութեան անդամ Միլիկ Սէնթալի
Ազգ. Փոփոխութեան ծախարարները կը
վարչապետին իր կիցարութի միջնաւում-
նէն շարի կործանող:

[illegible]

Աղաքային մէջ բողոքները բուն են: Ինչի՞նչ Մէյքապէլի պարագային՝ Փրոքթի, Երվանդի համառատմէ՜ իճէկիւրը, որ խառնակէին յաթաճախը եւ շահա՝ շորքէ մտնակին նպատակներին: Գարոյ՜ լնալէքի պո՜ւ՜ Տէկէրին, իր կարողա՜յն եւ որ ցորդին կիսբողի՜ Կարքը չէ՜ լուծա՜լի եւ յաթաքին ալը ճամբորդութիւնը՜: Անտէրէ՜ եւ իճէկիւր պէտք չէ՜ հեռուի՜ յարանի վրայ ինկած մեր դիմութիւններուն՝ քիչիւր սակարկի՜ իր շարքապահ նպա՜ւ մտկերուն: Եւրոյն՝ Թուրք մտաւորա՜ւ՝ Կաննիւնին կարիքի՜:

X

Լիբիոյ վարչապետը Անգարա է եւ այս
պայտութիւնը կը նկատուի իբրեւ առա-
ջին կարեւոր քայլ մը երկու երկիրներու
տնտեսական, թէքնիք եւ մշակութային
կապերու սերտացման:

իրեն և Քուրդիա երեք համաձայնա-
բեր պիտի պայտարակն... Սիւքն տեսն-
ալ և Քուրդիա և Քիւրճի պայտարակն, երբ-
հարկը ընկաւ ինչ ապագայութեան և
նշանէն երրորդը՝ քաղաքային օգա-
նաւորութեան: Իրեն պատրիկ երեք
Քիւրճի թաղ տար զիրար իրոյ հայրենի
և Քիւրճաբաշի, ինչ ալ զուտեանք բանալ
հարկը բաժնուորական: Խոսք կալ շատ
ըն երկու երկերեւոր զամառայն ինկերու
հաւաքողանք Քուրճը՝ լիբիական զա-
ւատան զը չհանել, որս համար Քուրճ
25 էրկու տարս պիտի տրամադէր առա-
ն ինչ զամառային: Հաւանալով չէ շատ
ըն Քուրճի մարտիկը զի՛ք Տրիպոլիս
դիւնուստական կարծաւորն է:

ԵՐԵՒԱՆ $\Leftrightarrow$ ՓԱՐԻՋ
ՀԵՔԱՏԻՊ

ԵՐ ԵՒԱՆ (Արամեանփրէս)

ԶԲՕՍԱՇՐՋԻԿՈՒԹԻԻՆԸ 1974ԻՆ

1974ին Հայաստան այցելած են չուրճ 70-000 դրոսալքիկները աշխարհի գանա-
լան երկիրներէ: Օտար երկիրներու գրո-
սալքիկութեան վարչութեան պետը՝ Ի-
կան Կէփուրկով կարգ մը մանրամասնու-
թիւններ Հաղորդած է Արմէնիկէն»
թղթակիցին:

— Երևանի մէջ կազմակերպուեցան
գրասփայլիկութեան օրեր եւ ցուցահան –
դիւններ՝ նուիրուած Պուլկերիոյ, Աւ-
ստամանի եւ Զեփանոյմարիոյ, Մուսլին
անդա՛մ բլլայիոյ Հայաստան աշցեցեցի-
քի երկու խումբեր՝ ռազկազած աւելի
քան 800 գրասփայլիկներ։ Նախաժա-
նուած է 1975ի Համար տնտնօրինակ խում-
բեր ընդգրկել Պուլկերիայէ, Ռուսմանիա-
ն եւ Հունգարիայէ։

Ամերիկացիները, որոնց թիւը գրեթէ կրկնապատկուած է, մեծ հետաքրքրու-
թեամբ կը ծանօթանան Հայաստանի
կեանքին, կ'այցելեն գիտական հիմնա-
րութիւններ, յուշարձաններ եւայլն:

Անկցաւ զորսաշէկներու թիւը Զրանսայէն եւ Ճափոնէն: Զրանսայէն՝ եկող զորսաշէկներու թիւը անկցաւ 8 անգամ, Ճափոնէն եկողներունը՝ 4 անգամ: Գանի ժը Զարիւր Հիւրեր այցելեցին նաեւ իտալական հարկ:

1974ին հայ ժողովուրդին եւ նուաճումներուն առաջին անգամ ըլլալով ծանօթացան Աստորալիայէ, Նոր Զելանդայէ, Շրի Լանկայէ (Մէյլան), Գուէյթէ եւ ուրի, երկիրներէ ժամանած զբօսաւթիկներ:

Ուրախալի է նեւ, որ իրբւ գրօսա -
լըջիկ Հայաստան եկան օտար հարիւրա-
ւոր գիտնականներ: Այցերւներուէ հա-
մար ջտան հազարէ աւելի պտոյտներ կազ-
մակերպուեցան ղէպի արդի արհարարական
ձեռնարկութիւններ, հիմարկութիւններ,

Հանրային տնտեսություններ, կազմակերպություններ հաղորդամիջոցներ եւ խոսակցություններ: Տարուան ընթացքին մոտավորապես 10-000 Հայեր այցելել են Հայաստան Մ. Նահանգներին, Արժանթինին, Պարագվային, Ալբանիային, Ֆրանսային, Իտալիային, Լեբանոնին, Սուրինային, Դանիային:

Գալիկ ևն տողով

ՊԱՆԵՍՏՐՆԻ արձակագիտները չարձական են խորհրդային սամմանապահ կապանի մեջ լիայ սպանվելու են լիբերալները թաղվել են խորհրդային դիմադրողները: Արևիկ, Համաձայն Պաղեստինցիներուն՝ Հակադարձութիւն մըն է Հարաւ, Լիբանանի դիւրեղուն լիայ կատարուած իւրաքանչեւ յարձակումներ: Թէկ Սիլիոն Հարաւը, Թէ Պաղեստինցիներու յարձակումներն Հակադարձութիւն խորհրդային դիւրեղութիւն սպաննուած են եւ ի՞նքն դիմադրող ալ մկատարուած են:

Մ. ԿԵԼԵՆԴՆԵՐՈՒԹ ԻՎ ԴԵՆԿՆԵՐՆԵՐԻՆ
անկործնելու թիւը 6,5 միլիոնի բարձրա-
ցում է, այլ խոսքով անկործնելու տո-
րակը 7,1-ը հասում է: Վերջին 13 տարի-
ներու ամենէն բարձր տոկոսն է այս:
ՓՈՐԹՈՒԿԱՅԻՆ Արտաքին նախարար
Մոսկովայի մէջ տեսակցեցաւ խորհրդա-
րին Արտաքին նախարարին հետ: Սոս-
տաւ հակառակ իր փափաքին չէ կրցած
տեսնելու Բրեժնեւի հետ:

ፕ ሆ ጊ ህ ዓ ኮ ሮ ፔ ሶ

Մտառխուրդը կը գեղեցիկն միայն տուններն անկիւնի .
Անկիւնի տուններ՝ խոստացուած բոլոր կեղծ մեկնումներուն .
Հիւանդաստար կառքը երբ երկիրը կը կտրէր կ'անցնէր
Սարսիլով այնտեղ ամէնէն անխախտ ընտանիքները :

Չենք գիտեր թե՛ ո՛ր կ'երբամբ, մենք կ'երբամբ օսկայն միս միմակ,
կենցեղ ի մահու հարց է, այսինքն՝ պայմանաժամի։
Կ'աւարտի լազգը խո՛ւ խորը վերջին
Որ կը կազմէ մին իրանդանացի ներքին պատերեմ,
Որ վարսունքերու ժայռիտ-թիւր տակու կը նուագի։
Պազարպակային մարդիկ կը ծնին ու կը հաւամբ թածինը իրենց։

Նւ ապադեւ ե որ անպիղծամբ – ծառ վը լուսինն ննքքէ,
 Նշարաբաղ, լայն փունի կառուցած մտառու իսկական,
 Գնառաւոր աչին մերը կը յառնուին, մերը կը յայտնուի ու կը չճանայ
 Հնչիւնները նայած կը մեռնին թէ կը յամապին,
 Եւ թէ կապուտակ լալտիներ հեկոկ կը պարօտցնէ
 Լլորեստական իր աչր դառնալայլ:

Ի՞նչ կ'ուզէ մահը, ի՞նչ կրնայ խլել.
Մարդն ապրող կրնայ իր յարափոփոխ աշխր միայն տալ,
Երկինքն իր որ կը ծփայ դուրսն ու կը ծփայ ներսիդին,
Ահաւասիկ իր տալիքն ասոյ՝ անկեղծ է եթէ:

Մերք ծխական, լուռ կիսամութին մէջ
կը լսուի ակնագործ հրէշտակներու սղոցը փոփրիկ,
եւ կը կատարուի ահա անջատումը երկինքներու,
Ահա կը ֆակուի դաշինքը գաղտնի,
Բամբի մետաղեայ սեղանին վրայ կը փայլին ահա
երկու սրուակներ — երկու պարտաւորութիւն:

Ճակի տանի բազ բժիշկը անզուգոր էր դառնակները, եւ ժամն առեւէ մարտակողը հուսկ, Ահա՛ յոյսին սակ ձեռքը անկեման՝ Ցուլիկ ամփոփաւտ էր մամանովը, Նուխլոյթովն էր՝ զոխու պէ ան, ու հարկ է լռէր, Բանկը էր կեղծէ ստորաբորւոյն մը շատ, շատ՝ բարձր, Բանկը կեղծածը նշմարապէշովն է բան բնականը, Միկնիւ վայրկեանը էր կ'իյնալ զինով ձեռքի մը նման։ — Անի թաղա ստորաբորւոյն ա՛ն ո՛ր եւ ճանմա՛ն։

Եւ ահա ամէն կտրմ առաջնաեքրքր սպիտակուրիւնը կը տարածուի,
 Ռիւստաւ ժմեւնում սպիտակուրիւնը
 Մի վարդերի իմն միշդ այն վայրկեանին է որ կ'արիւնինմ,
 Երբոր կ'ընդունի իրանամոցը
 Ստառից շրտերն իր համապարզ,
 Բնեւառաւն էր վեր մարգարիտիւնը է որ կը պտուտէմն,
 Կարծես չ'իտաստումն մինչ իրանդապաւ ազնաւն մէկ սքսեմն միայն,
 Խորտը, նուրբ ողորմաւն իր յայտնիկ մեզ:

Իրապես ոչ ոք խեղճանայ պիտի
 թե՛ ոչ պատանի մ'իրեշտակալէմ,
 Բարկապաշտ, մութ, ծանր տուրիքն ունէմ
 Որ կը բզկտեմ աւեմ ինչ, անկեղծ անմեղութիւնն իսկ,
 Եւ բզկի բզկի սառնամբուրն մէջ ահա կապտուած կը մնայ մաքը,
 Աւեմնեմ մեռած մահն իսկ կը մտայ քիչ կ'ը երկդիմի:

Քայց ստուգցմբէլն հիմա պարպուած բեռնակաւփն մէջ ,
 Բեռնակաւփն մէջ կը յառաջանայ որ տես մուշիմ,
 Յնջուուն ու մաշու կը արտադրու քոյշեւ
 Արդ կը պտուտիմն ճամբուն երկայնմն ի վեր կափկափելով
 Համաճայն բարձր շինարարութեան սկզբունքներուն
 միւր կաթիմներու : շ

(Рыры. «Ванна»)

ԱՐՄԷՆ ԼԻԼՊԷՆ

გოპ-იუნიფ. ღ) :

Ի ՅՈՒՆԱՍԿ

Մարտիկը Տիգրիս Համարման 50 ֆրանց կը շուրթ Վատաշին Կարկը Սպաղիանի մասնաւոր քառասունքին առ - թիւ :

Ի ՅՈՒՆԱՍԿ

Տիգրիս Կարկը Մարտիկը կը զաւակները իրենց ամուսնին եւ չոր մաս - ուսն երբոր տարիներն առին կը շուրթ - թիւ 50 ֆր. Իսկ ի Մուկնայի շարակա - ռոյց կեկեցուց ֆրանսի, 50 Աւանդիկը Կարպազի Ս. Ուշ կեկեցուց (ստանալ Վատաշին) եւ 50 ֆր. Վատաշին :

ՓՈՒՄԱՆ ԵԱՂԿԵՐԱԿԻ

Եաղիկը Լուսնայի կեկեան իր ծառ - քով տունը Ներսէս Կարկիկեանի մաս - ուսն քառասունքին առին ինչպէս նաեւ իր ծառքով տղկան ողբացեալ ինչ Կարկիկեանի (մեռած էր ան Փոլապոս) իշխանակին կը շուրթ 50 ֆրանց ֆր. Վատաշին եւ Գանձիկի Հայ դպրոցին : (Ստանալ Վատաշին) :

X

Կայ. Ուշի Անիկ - Պուս Բոլոյիկի մասնաւորը 100 ֆր. կը շուրթ Հանդիս - ըան Տան Տիգրիս Անա Տաղիպեանի մաս - ուսն առին, փոխած Եաղիկեանի : (Ստանալ Վատաշին) :

LA CAPPADOCE

3, Rue Marivaux
(derrière l'Opéra-Comique, Métro Richelieu-Drouot) Tél. 742-83-65

ՊԱՐԱՆՑԻԿ ԵՐԵԿՈՅԹ ՄԸ

Կազմակերպում է
Երկաշարքի, Յանուար 6ին

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԾՆԻՒՆԴՆԵՐ ԱՌԹԻԻ

Տեղերը տպագրուել շախապէս հեռաձայնով :—

ՔԱՐՏԵՐԻՆ ԱՄՍԱՐԵՐԻՐԸ

ՓԱՓԱՐՈՂՆԵՐՈՒՆ

Հագուել զբաղաւորեան ընթերցումը բաշարելու համար, Վանքերը ամա - րեթիւր Կառնապիկ փոխադրեանին իր անդէ՝ ձի օրինակ երբեք, կամ մէկ տարուան համար՝ տանց փառքով :—

Կիսիկ խորացուրեան —
Pasteur BAKALIAN
25, Av. des Roches Vertes,
13012 MARSEILLE

Imprimé sur les Presses
du JOURNAL « HARATICH »
83, rue d'Hauteville 75010 Paris

Savez-vous que vous trouverez :

AIR FRANCE

AGENCE DES INVALIDES

2, Rue Esnault-Pelterie — 75007 Paris — Métro : Invalides
Téléphone : 551-96-20 — Poste 6-46-55

le meilleur accueil auprès de :

ANAHID BOYADJIAN

pour vos voyages d'affaires
et de tourisme - individuels ou groupes

Ձեր հարկորդութիւններն համար, գործի, գրասրբիկութեան, անհա - տական քէ հաւաքեալն,

մի փարսնիկ

գիտեցէ վերալեւայ հասցէին, ուր
ԱՆԱՀԻՏ ԳՈՅԱՆԻԱՆ

յաւազդն ընդունելութիւն կը վերապահէ ձեզի

Հ. Յ. Դ.

ԵՍԻ — Հ. Յ. Դ. Զարակի կոմիտէի ընկերակա՛ն ընդհ. ժողովը, այս Հինդ - շարքի Յունուար 9, ժամը 20-30ին Մշա - կոյթի Տան մէջ Կարեւոր օրակարգ :

ՇՆՈՐԱԿԱՆԻԷ

Եաղիկը Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկե - ղեցուց Հոգաբարձութիւնը շորակալա - րեան ատոցած է հեռակա՛ն խոբր - տաւաթիւնները կեկեցուց վերալեւա - թեան 17րդ տարիկցին առին :

Ոմն 1000, Տիգրիս Մատակը 500, Տէր եւ Տիգրիս Ս. Գաւառեան 300, Տէր եւ Տի - ցրի Ս. Փանոսեան 250, Տէր եւ Տիգրիս Սեղար Կարեան 100, Տիգրիս Գաւառեան 130, Տիգրիս Մարտիկեան 100, Տիգրիս Բա - ցրեան 100, Ոմն 100, Տէր եւ Տիգրիս Անճախան (Աւանդիկ) 200, Տէր եւ Տիգրիս Կեղամ Բարսեան 100 ֆր. :

ՅՈՒՆԱՏԵՐ

ԿԱՊ. ԱՅԻՒ Անիկ-Պուս Բոլոյիկի մասնաւորը ընդհ. ժողովը Երեւանի Յունուար 7, ժամը 20-30ին Տիգրիս Գա - տիկեանի ընկալարքը, 20 ռիւ. սիւ. Ծովա - տը Լժժան, Անիկ :

X

ԼՅԵԶԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎ
ԿԱՊՈՅՏ ԱՅԻՒ Գարիկ մասնաւորի ընդհ. ժողովը Երեւան Յունուար 11 ժա - մը 16ին Մշակոյթի Տան մէջ 17 ռիւ. Գիւշ : Կը խոյրտի ճշդապահ ըլլալ :

ՀԱՍԵՆՆԻՍ ՕՐԸ

ԿԻՐԱՅԻ ՅՈՒՆՈՒՄԱՐ 19

Ս. Մնեղեան ութերեք Վատաշին Օրը եղած է իր հիմնադրութեանն սիւսկա՛ն եւ ութսուն տարի անկախան յոյժ օր կամ Ծառաւոր Կարկիկի Խառնակից Իրանիկան հաղաթուար արարողութեան օրհնակած եւ մեծանուն հիմնադրեան Յովհաննէս եւ Կրորէ՛ Խառնակի, ինչպէս նաեւ Խ - ընդիկը յաւաք քառասուն տարեկանեւ, Երեւանի ընդհ. եւ ընկերակա՛ն անթառած իշխանիկ :

Փարիկի Խառնակ Սանուց Մուկնիւն այս տարի եւս կը հաղաթուարէ Վատաշին Օրը Յունուար 19, Կարկիկ : Լաւ օրհուրեալեան, ատուածն Նորհան - զիստ կը իրարեկի Փարիկի մայր եկե - ղեցին կարող մասնաւոր Խառնակեաներու հոգեկերտութիւն ճանչցալ :

Իսկ ժամը 13-30ին «Բաժակի Գաճ» հաղաթուար տաւա՛ն եւ ճոխ սեղաններու շուրջ, Մշակոյթի Տան մէջ, 17 ռիւ. Գիւշ, մեթիւր Գառն : Ծառքը, իշխանիկ օգե - կուածներ, հաղիական յուսալ, անարկե - րեան :

Երեւ օրը, յոյժ մասնաւոր, Պարսիկ սկը - րալ աշխարհի ամէն կողմը Խառնակեանի լաւատի պիտի բարձրացնեն Հայ Դպրոցին, Խառնակի մայրիկը համար պարձաւ եւ յուսալալ ապալալ :

Սիրով կը հարկաւորեն հին ու նոր Խա - րանցիկ, ինչպէս նաեւ համակիրները : Մարիւրու մասնաւորութեան՝ 45 ֆր. :

ԵԱԿՏԻ ՈՒՆԵԱՆԱ

Հայ Կարկիկ Ուշի Օրհնութեան Մարմնի Անդերան ցերեկոյթ-պարահանդէսը Ժողովի արահներուն մէջ, Կերակի, Ապրիլ 13 :

Տէր եւ Տիգրիս Ստեփան Հէլմանեան, Տէր եւ Տիգրիս Միգրան Հէլմանեան եւ Գաւառը, Տէր եւ Տիգրիս Կարպազ Բա - րսեան, Տէր եւ Տիգրիս Արա Միգրանեան եւ Գաւառիկը, Տէր եւ Տիգրիս Անիկ Զար - քալարեան եւ Գաւառիկը, Տէր եւ Տի - կին Միգրիկ եւ Գաւառիկ արտի խոր ցաւով կը ծանուցանեն իրենց սիրեցեալ ժող., մեծ-ծոր, ըրով, ծորարով եւ ծորարով Տիգր. ՀԱՅԿԱՆՈՅՑ ԳՈՐԻՏՈՒՄԱՐՆԵՐՆԵՐ (ծննդ Անիկ-Պուս) 86 տարեկան (Տիգրիսայիկի)

մասը օր պատահեալ Յունուար 3ին իր ընկերակա՛ն :

Յուզարկաւորութիւնը կը կատարուի Երեւանի Յունուար 7, ժամը 14ին, Փարիկի Ս. Յովհ. Մկրտիչ կեկեցելն, ուրիշ մարմին կը փոխադրուի Փէն Լա - շէրի գերեզմանատեղը, ամփոփուելու համար ընտանեկան զամբարանին մէջ :

Մահաց չտապողներն կը խոյրտի ընկալալ իրեն այլ ընկալալ :

ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՅՑ

ՓԱՐԻԶԻ Ս. ՅՈՎՀ. ՄԿՐՏԻՃ
Երեւանի, Յունուար 7. — Բ. օր ծննդեան : Յիշատակ է մնալալ :

Ժամը 10ին պատարալ կը ժառուցուի : Գաւառիկը աւարտին մասնաւոր հոգն - ծանուցելու կը կատարուի փառն համարն ինչպէս :

Համաձայն Հայաստանեայց եկեղեցու ատուորեալեան, տարին եկուտ առիթն - ըրով Մեռողին եւ Զարակի, Հայաց տունը կ'օրհնուին՝ անթիւնէ Կը Կա - տարուի :

Այն ընտանեկանը, որոց կեկեցելական շաշարհը, տանքը չունին, խոյ հանին տեղեկացելու կեկեցելու Իւսանի՛ տա - լով իրենց տան հասցէն, օրհնակ հոգե - տարական մը ուղարկուի :

ՇՆՈՐԱԿԱՆԻԷ

Փարիկի Արշաւապետիկի վարչութիւնը շորակալութեան ատոցած է հեռակա՛ն խոբրտաւորութիւնները :—

ՊԳ. Հայիկ եւ Կարպիկ Մանուկեան (Մարտիկ) իրենց Գաւառիկեան միտա - րեան առին 700 ֆր., Տէր եւ Տիգրիս Գա - յուստ Անարեան (Մարտիկ) 100 ֆր., Հայիկ Անարեանի եւ Սեղա Մեռնիկի ամուսնութեան առին : Պ. Մկրտիչ Ա - րապեան եւ Գաւառիկը որը. Իսկ մաս - ուսն առին (Մարտիկ) 250, Գաւառեան Հաստատութեան (Փարիկ) 8000, Գաւառեան Կեկեցելեան Հիմնադրութեան 500, Պ. Սեղալիկ Մանեան 500, Տիգրիս Մեռնուլի Գաւառեան 250, Պ. Յովհ. Եկեան, տա - ընկերիկ տունը առին իր որը. Ծնո - ղաց իշխանիկ 240, ՊԳ. Կեղար Արշա - վանեան, Փոսթիւսեան (Մեռիկ Գառն), Պ. Դմէ Զարակեան, Տիգր. Գաւառեան Մարթ 2000ֆր., Պ. Փիկը Կարպիկեան 150, ՊԳ. Վահէ Չիլիկիկեան, Ժիլար Չիլիկ - կիկեան, Լեան Հայկապեան, Յարկիկի Գաւառեան, Մարիկ Արշաւապեան, Ժ. Գաւառեան, Արեւիկա Մեռնուլի, Ժառ Մեռնուլիկ, Կեկեան, Կարպիկ, Ժառ Բա - րսեան, Միգրան Սեղալեան, Տիգրիկի Մարթ Գաւառեան, Սիլիկ Գաւառեան եւ Տէր եւ Տիգրիս Գաւառեան 100ֆր., Սանա Հաստատութեան (Աւանդիկ) 80, Պ. Գարիկի Համարմանեան, որը. Գա - յուստին Կարպիկեան իշխանիկ 100, Տէր եւ Տիգրիս Դ. Գաւառեան, որը. Տի - կին Հարիկա՛ն Չիլիկիկեանի մասնաւոր առին 50 ֆր. : Գարիկի Գաւառն 40 :

ՇՆՈՐԱՄԱՐ ՆՈՐ ՏԱՐԻ

և

ՄԱՐԻ ՄԵՐԱՆԻԿ

ԱՌՆՈՒՎԻԿԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹ

ՆԻԿՈԳՈՍՏԵԱՆ

ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆԸ

Իր յաջող բարեկամներն եւ յանդարտներն իրենց տունը կը ընդ - րուար, եւ կը ինչպէ՛ն մասն քէ, ինչպէ՛ն ամէն տարի այս տարի եւս, մասն քառասուն, միգրիկ եւ անդիկեաներն տեսակարար, պարտաւոր է տպագրելու եւ քարոզելու իրենց Ամանորի սեղանները :

Հասցէ...

N. NIGOGHOSSIAN

121, Ave. Henri-Barbusse — 95400 — ARNOUVILLE-LES-GONNESSE
Tél. : 985-04-46

ԵՐԵՎԱՆԻ
ՅՈՒՆՈՒՄ
7
MARDI
7 JANVIER
1975

LE NUMERO 1 F.
5174 ՏԱՐԻ — ԹԻԻ 13-191

HARATCH
LE SEUL QUOTIDIEN ARMÉNIEN EN EUROPE OCCIDENTALE
Directrice : ARPËK MISSAKIAN
83, RUE D'HAUTEVILLE, 75010 PARIS
— Tél. : 770-86-60 — Fondé en 1925
C. C. P. Paris 15069-82 R. C. Seine 57 A 2731

ՀԱՐԱՇԻՆ ԳԼԽԱՎՈՐ ՄԱՐԿԱՆ
ՀԱՐԱՇԻՆ ԳԼԽԱՎՈՐ ՄԱՐԿԱՆ
Fondateur : SCHAVARCH MISSAKIAN
51e ANNÉE — N° 13.191

ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻՆ

ՇՆՆԳԵԱՆ ՔԱՐՈՂԸ

ԱՐՏԱՍԱՐՈՒՄ
Ս. ԷՄԻՆԱՆԻ ՄԱՐԿ ՏԱՅԱՐՈՒՄ
1975 ՅՈՒՆՈՒՄ 6

Ճեր, ուղղիս զգացա՛ս մեր ի ճանա —
գորս խաղաղութեանս։
Տիրով պարտութեամբ նոր ծառայա՛յ
անկն կանչեմ, մեր խաղաղեա՛յ չոգի-
ններ ի մեղավոր եւս լսում են Ս. Մննդեան
պատգամը՝ «Եւ յերկիր խաղաղութիւն,
ի մարդիկ հանգիսեմ։ Այս պատգամով
է որ ծնաւ եւ յայտնեցաւ Քրիստը մեր
Բրիտան, այս պատգամով նա լոյս եւ
Արեւիկան րաշխեց իր աշակերտներ
հոգիներն, եւ նոյն այս պատգամը ար-
գիս կտակ թողեց Համայն մարդկու-
թեանը, առ Շննգեա՛ն խաղաղութեան
պատգամը։

Այս թէ ինչու, մեր ամենամեծ խնդրանք
մեր ժողովրդին է հանդիսանում, առ
Բրիտան ուղղեա՛յ արեւադարձ մեր՝ «Ճեր,
ուղղիս զգացա՛ս մեր ի ճանապարհս խա-
ղաղութեանս։

Մարդը երկրային կեանքը երկար մի
ճանապարհով անցնում է ժամանակի տա-
րածքի վրէժ, բաժանումը հանդիսանում
էր, որ մենք կուտենք ենք տարիներ։ Եւ
մեր կեանքի ճանապարհի վրայ րաց-
ում է մի նոր ժամանակաշրջան, այսինքն
մի նոր տարի, ի՛նչ, միայն աւելի բնական,
աւելի բարձր եւ աստուածաճանչ, քան
ընդունաւ կամեցան, որ մեր առաջ րաց-
ումը կեանքի ճանապարհի վրայ՝ ապ —
ապ ինչ կաղաչ, գործերը խաղաղութեամբ,
լինե՛ր խաղաղարար մարդիկ մեր նաժա-
նիկն անգամ։

Թեւ յոյժ կենսական ու հրամայական
է թուում խաղաղութեամբ մարդկային այս
անկեղծը, սակայն պատմութեան փորձ-
նքն է մեր թիկ ապրած օրերի իրադրու-
թիւնները զայն եւս անպիտան՝ թէ, աւաղ,
պատմութեանն ու Պետութեանը, հա-
կապով իրենց բարձր կանգնուցեցանք
եւ երբեմն նոյնիսկ հակառակ իրենց շանե-
րի, սակայն չհուսն, եւ իրար միմեկ տե-
սակա՛յ արդար ու խաղաղ յարաբերու-
թիւններ հաստատեցին։

Այնուամենայնիւ, ուղղի՛ չէ յոյսան —
աւանդան անձնատուր լինե՛ր։ Եւս, որով-
հանձն ապահովում ենք աստուածային ու-
ղղութեանը, երկրորդ, որովհետեւ հա-
տուածային մեր ժողովրդի րաշխաւին, եւ
Բրիտանի, եւ Բրիտանի, որովհետեւ
Հաստատում ենք՝ թէ ինչպե՛ս զայն կեանք
ունենա՛նք մարդկային ամբողջական
ու խաղաղութեան քանգերն ու իրաւունքն
ուր։

Այսպիսի թուր ժողովուրդներին, յաղ-
թե թէ պատգամը ժողովուրդներին, ան-
հոգի զանա Գործադրութեանը, Պա —
պատմութեանը փոխադարձ շանքեր իրա-
ւունք լուրջութեւ, ժողովուրդական լայն
ընդունակների դիտակցութեան մէջ հա-
նգեց ինքնուրուշ համապարգիւնի յա-
պարտական պարագայները, գիտու-
թեան եւ անկեղծիկ անբեկանելի նը-
սանքները, մենք նկատում ենք իրական
ու րոտար խաղաղութեանը ի խնդիր պը-
ղամբին թշնամութեանը տակաւ, զի —
րացեալ եւ համախաղաղային խաղաղ գո-
յակութեան ամբողջական։

Հակառակ հակառակային դիտարկումն —
իր, այս, մարդկութեանը գիտում է դիպի
Հակառակային գործադրութեանը, զիսէ հա-
մարտութեանը, զիսէ խաղաղութեանը,
զիսէ մարդկութեանը, զիսէ խաղաղութեանը,

աշխարհ, ամէն ապրի մարդիկ զարժան-
ութեանը մեր երկիր, թուր ժողովուրդ-
ները՝ անդամներ մի մարդկային քննա-
նդի, փեր ամէն տեսակի՝ բնական, քն-
կերական կամ քաղաքական տարբերու-
թիւններին։

Արդարեւ թշնամութեանը արտա-
բերութեան մի մարդկային աշխարհում
խաղաղ ու արդար յարաբերութեանը
ստեղծելու ճանապարհի վրայ, մեր օրե-
րում իրենց յոյժ կարեւոր նպատակ են րե-
րում նաեւ թուր կրօնական հաստատու-
թիւններն ու կրօնադիտութեանները, ո-
րոնց թուում քրիստոնէական եկեղեցիները,
բնական ծնունդ է կուտենիկ շարժման շը-
նարհի։ Ճշմարիտ է, որ կուտենիկ շար-
ժումը առանձնաբեր նպատակն է նկատու-
ում՝ քրիստոնէական եկեղեցիների միու-
թիւնը իրականացնել մի ընդհանուր հա-
մաբերականական եղբայրութեան մէջ,
սակայն ոչ նուազ առաջնահերթ պէտք է
նկատել նոյն կուտենիկ շարժման տա-
րակցութեանը ի խնդիր արդար ու խաղաղ
գոյակցութեան հրամայականի կենսա-
կարգման մարդկային ծոցի մէջ։ Թեւ
կեղեցիացի միութեանը պարագային էլ,
վերջին հաշուով, միեւնոյն նպատակն է
ժամանում, քանի որ այն ճանապարհով,
քրիստոնէական մոտեցումով մեր ժը-
ւում է համայն մարդկութեանը լուրջան
ուղղեալ Պետութեւ ժողովուրդը, այսինքն
համաբարձրում մարդկային ու ապրու-
թիւններին իր համաարգիւնին բնականը,
որ պատանով է զիտանում օրից հաշի,
Քրիկն է Ս. Երեմիային։

Հետեւադար նաեւ մենք՝ Հայերս, իւր-
եւ թրիստոնէական ու իրեն եկեղեցի
որ ժամանակում ենք համախաղաղային կու-
տենիկ շարժման, արժանիքն այսոր՝
«Ճեր, ուղղիս զգացա՛ս մեր ի ճանա —
պարս խաղաղութեանս։

Երբեմն Միջ աղանդային են լինում, թէ
յաւանք ենք իստում խաղաղութեան մա-
տիկ, յաւանք ենք պաշտպան կանգնում
ժողովուրդների բարեկամութեան դատին։
Ճշմարիտ է այդ սակայն չէ՛ք կար —
ծում, սիրելի հաստատակներ, որ մա-
նուական մեր պարագային, շատ րեական
է այդ եւ միջ աշխարհական, քանի որ
Հայրապետան ենք մի եկեղեցի եւ ապրի,
որի նման այս աշխարհում զի՛ ժող —
վուրդներն զրեկէ տեսակիս ոտքի կոխան
են դարձել ու անհնա՛յ կոտորելով այդա-
յի պատերազմութեանը արդ ու հրով պը-
ղեր շարունակ, մինչեւ իսկ մեր դարի
սիրելիներ, իր 1915 թուականին, Արեւ —
մական Հայաստանի ամբողջ հայ պաղա-
րանդներին տեղանայն արտելն ու կո-
տորելն Օսմանեան կայսերութեանը ըն-
դարձում ու կայսերութեանը։

Այդ նաեւ օրերից անցել են արդէս փախ-
ւում տարիներ։ Մեր ապրիկայն օրերից
թիւնը փառացի լինել է գտել։ Մեր ժողո-
վուրդն այլեւս ոչքի փնտնում չի գտնո-
ւում այսօր, ոչ էլ անտեւ ու անշարժներին։
Մեր օրերին նա իր վերանայնելի մա-
նուականութեանն է ապրում։ Եւ այժմ —
առում է, եւ կատարում է ու անեղծագոր-
ծում է նա յաւանքն ու ու ինքնապաշ-
տան է արդէս կարգադրելով լեցուն հայ —
նապար զիսէ զայնքն է սեւեւում։
Իայն տարին մէկ անգամ, ամէն Ապ —
րիլի 24-ին, հայ ժողովուրդը մի պահ կանգ
է առնում եւ յարգանքով խոնարհում
իր նահապետների յիշատակի առաջ։ Դա

մարդկային է, դա քրիստոնէական է, դա
թուրական է։ Այդ է թէ խաղաղում նաեւ
մեր օրերի խաղաղութեան մի ժողո-
վուրդների բարեկամութեան գիտակցու-
թիւնը։ Եւ կարծում ենք ու պատում, որ
ոչ միայն մենք՝ Հայերս, այլեւ, թուր
ժողովուրդները, թուր արեւի մարդիկ
իրենց ապօրինի միասնական մեկ եւ մեր
արդար դատին, օրակցել յետ աշարիկ
այլեւս երբեք ե ոչ մի տեղ աշխարհում,
չկրկնուն Տէր էջ Զօրին եւ Աւաղից —
ներ, Պետութեանն ու Մարտանքներն։

Յստան մարդկութեանն ու արարու-
թեան, յստան ժողովուրդների համաբը-
նութեանն ու խաղաղ գոյակցութեան, եր-
բեք չպէտք է մոռացուն անցեալի ար-
հապարհներն ու շարքները, նահապետու-
թիւններն ու ցեղապատմութեանները։ Ա-
մէն հայ հաստատակներ, ամէն հայ մար-
դու, հոգում մշտապես է մտալով մի ճաղ
ի յիշատակ Ապրիկան երեւոյն գոյնին։
Այդ տարի յիշատակը երբեք չի թառա-
մելու։ Ապրիկան նահապետական իր մո-
ռացուն էր մի ժամանակ միայն՝ երբ հայ
ժողովուրդը պաղարի նրանց յիշատակ
ողկելուց, երբ պաղարի նրանց պաղա-
յին տեղանքները իր քրտում փառ պան-
յուն, ու մանուակը իր դպարին այն —
սակարկ կերպով նուիրելով՝ իր փե-
րածած մայր երկրի վերադիմութեանը,
ամբողջութեանն ու խաղաղութեան
զարմին։

Մեր ժողովուրդը օրերը քրտանել հա-
յաւանքն ու զոհունքը, որովհետեւ նա
տեղանք տեղանք մի հայրենիք ունեալ
իր պաղարի Տոգի վրայ ու արեւող արեւի
ապաշտ ու անեղծագործել արաւ։ Մա-
րդապատում ու նուիրեալն յուսար —
ցով, նա յաղեցի՛ք՝ պատմական Հայաս-
տան արեւեկան հոգածումում գոնե,
իրականացնել իր նահապետների ապաշտ
կարգադրել, երբեք պատկաւորութեւ
սերտանների ապօրինի, զոհարեմուն-
ներն ու պատառգրական պաշարներին։

Այս թէ ինչու, մեր եկեղեցիներն ու Հա-
յրապետ Համայն, ի Հայաստան եւ ի
սփրստն աշխարհի, կանգնած Ապրիկան
եղեւոյն փախուժամեակին անմեկ, երկու-
րորում խաղաղութեան օրից օրից այս ար-
իշատակի մաս երկու, իրենց իրենց զո-
հուն գրականներ, ու ապա միմեկանում
սրտով փառք պիտի տան նահապետու-
թեանը՝ որ ամբողջաւ ու ապաշտ չիմ-
քերի վրայ հաստատում իրենց արդի
Մայր Հայրենիքը՝ անկախաւ որ կո-
թող է նահապետների յիշատակը յաւե-
րացել եւ անկախաւ քրտաւորութեանը
ապ — գոյակցութեան, այլեւ, անկախաւ
ճանապարհ մեր ժողովուրդի թուր արար-
կարգադրել կենսապարձման՝ զարի ժա-
մանակներին։

Յարանք մեր բիւրաւոր նահապետակե-
րին, փառք մեր ապրիկայն վերանայնելու,
յուս, ապի յուս յարեւանակ Մայր Հա-
յաստանին։
Մեծ եղեւոյն փախուժամեակին, Մայր
երկրում թէ սփրստան, այս թող լինի
պաղարին ու կարգապար մեր յիշատակ
եւ ժողովուրդի թուր գրականներին։ Նրանք
թուրքեր, թուրքն անխորի, թող մէկուն —
ուեւս այս տարի, թող միասնակ եւ համե-
քալուն նահապետների յիշատակն ու
գիտելուով, հայրենի վերանայնելու ու
քրտալիկութեանն ու էլ աւելի պաշտաւ ու
պաղարի ստեղծել։

Ճեր, ուղղիս զգացա՛ս մեր ի ճանա —
պարս խաղաղութեանս։
Իրենի հաստատակային ժողովուրդը, շը-
նարարում ենք մեր նոր Տարին եւ
Ս. Միտրան, եւ Միքանդէլ Մայր հա-
նգեց իրական մեր թուրքեր իր անե-
նադարի մայրանքներն ու օրհնութիւն —
ներ։
«Բրիտան ծնաւ եւ յայտնեցա՛ս խաղա-
ղութեանը լուր մեք, այժմ եւ յաւանքն —
ամէն։

ՕՐՈՒԱՆ

ԴԵՊՔԵՐԸ

ՔԻՍՆԿԻՐ

ՊԶՏԻԿ ԽՈՒՔԵՐԸ

ԵՒ ՄԵՆ ՀԵՏԵՒԱՆՔՆԵՐԸ

Քրիստոնէի քանի որ խաղաղութեան անհրե-
կան Պիլիմս Ուիլ պարբերականին կը շա-
րունակին ապմով հանել աշխարհի մէջ։
Միայնակ համայններու Արտադրանք նախա-
բարեք ըստման այն իր թէ կէք շարիւղ
արտադրող արտադրանք երկրները շա-
քաղանքին, պէտք է անտեսել անհրե-
կան գիտելու փորձառութեան մը, Մերձա-
ւոր Արեւելք։ Պարզ է որ այս պատմական
արտադրանքները շաք գծման ձգած են
արար դիվանդները եւ առաջին տա-
րիկ Պիլիմսին յայտարարել Արեւի մէջ
թէ անհրեկան գիտելու փորձառութեան
մը պարբերականին ձեռնարկ մը կ'ըլլայ
եւ քարիւղ արտադրող ոչ մէկ երկիր կը-
նայ թող ապա որ կայսրութեանը ընթանայ
այնպիսի մեղով, որ ձեռնառու չըլլայ թու-
րին։

Նախադէմ ժուրը որ պատմական քան-
քերին միջոցաւ յայտնած էր թէ Քրիս-
տոնէի յայտարարութեանները իր տեսա-
ւէտները իր պարբերի եւ ոչ Ամերիկայի
քայն եւ աշխարհ ձեռնարկաւորական ձե-
քեր, որ Դեռմանք թիկնումն է 1975-ի
ընտրութեանը, նկատել տաւու թէ մեծ
Պետութեաններն ոչ մէկը հրապարակա-
պէտք է յայտն պատմական մեղով։ «Մեր-
ձաւոր Արեւելք կայսրութեան, կ'որս ձե-
քեր, փառք է եւ իստեւ գիտարարու-
թիւն մը որ պատմական։

Բանի մը տոյլով

ՅՈՐԴԱՆԻԱՆ Եւ Պարսկաստանի Արաւստ —
գրութեան կարգադրութեանը համա —
մայրական կոտորակները խաղաղութեան
ունեալն յայտնելով անհրեկան։ Պա —
գիտակցել փեր պիտի տան հակադի-
ւէտն քարոզութեան, իսկ Ամման պիտի
յարգել իրաւունքները մեր մէկ միջին
խաղաղութեաններն, որոնք Յորդանան կը
րեական էր եւ ներկայացնին երկրին բնա-
կական մաս կեր։

ԵԻԴՅՈՍԻՈՒՄ մէջ անցեալ շաբաթ շուրջ
400 հազար ձերբակալութեան է հակա —
պետական համախաղաղ գործունէութեան
անդամներն ու զինեալ զոյգերն
եղաւ, որոնք ընթացիկ թուրքերին ամ-
սականի յաւանքն ու անտեսանելի գիտե-
րն ուսուցում պատմական էին։ Համաժամ-
անքներու Արեւելք գործադրութեան,
Քրիստոնէիները երեսուն հարման են
համախաղաղ նոր գոյակցել կայսրակե-
րութեան մը եւ ձերբակալած են անոր
անդամներ։

ՆԱԽԱԿԱՆ ՏՈՒՐՍ Եւ անդամներ խաղ-
աղած նախապետական յանձնախումբ մը
եղանակել քանկել համար Մէ. Ի. Այ. ի
գործունէութեանը Մ. Նահապետական նը-
քեր հակառակ վրայ։ Ամերիկային մամուլը
կ'ամբողջում, թէ Մէ. Ի. Այ. աւելի քան
10-000 Ամերիկացիներու թիվաւորութեան
պարտաւորում է զայանի հակադիվան-
քները Մէ. Ի. Այ. իրաւունք չունի
ընտանական գործունէութեան լուրերու
ներքին կեանքի մէջ։

Պ. Զատիկ խմբայան, Տէր եւ Տիկին Տօնիկ Տիգրան, Տէր եւ Տիկին Թովհ. Սիմոնեան (Ժամանկ) զատկներն ու թուանքը, Տէր եւ Տիկին Անթիոյ Բոթ եւ զատկները, Բարեկամեան, Հայրապետեան, Զատիկեան եւ Սիմոնեան ընտանիքները խոր շնորհով կը ծանուցանեն իրենց կնոջ, բոլոր՝ հարազատ եւ ազգականներին՝

ՏԻԿԻՆ ԶԱՏԻԿ ԷՄԻՆԱՅԵԱՆԻ
(ծննդ. Ալ-Մարտիան)

ժամը, որ պատահեաւ Յունուար 3ին՝ Յուրաբարութիւնը կը կատարուի այս Զարեալութիւն, Յունուար 8, ժամը 10-30ին Փարիզի Ս. Թովհ. Մկրտիչ եկեղեցին ուրիշ ժամրին կը փոխադրուի Գլխաւորի Էմիլիոնիսի գերեզմանա - տունը:

Մահազոյ շատազոյներն կը խնդրուի ներկայիս իրեն աշոյ նկատել:

ՀՈԳԵՀԱՂԻՍ

Տէր եւ Տիկին Մարտի Գեորգեան եւ զատկները, Օր. Ժողեան Պաշտարար, աշխ. Տիկին Հայկունի Կիւլպրեան, աշխ. Տիկին Սրբուհի Իսկանդարեան կը ծանուցանեն թէ հոգեհանգիստեան պաշտօնը կը կատարուի Կիրակի, Յունուար 12, Փարիզի Ս. Թովհ. Մկրտիչ եկեղեցին իրենց ժօր եւ բոլոր՝

ՏԻԿԻՆ ԱԼԻՍ ՊԱՆՇՈՒՐԻ
(ծննդ. Միքայելեան)

կնոջով ժառանգ զատաւանքին առթիւ, ինչպէս նաեւ իրենց ժօր, ժօր եւ մեծ-ժօր՝ **ՄԱՐՏԻԱՆ**

և **ՏԻԳՐԱՆՈՒՀԻ ՄԵՍՐՈՊԵԱՆԻ** փառաշատ բոլոր՝

ԱՍՏՂԻՅԻ ՄԵՍՐՈՊԵԱՆԻ եւ Համբար Ննջեցելոյ յիշատակին:

Ի գիտութեան ողորմանքներուն յիշա - տալը յարգողներուն:

ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

ՄԻՐԱՆԱՐԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՄԱՆԱԽԱՆԴ՝ ՈՒՍԱՆՈՂՆԵՐՈՒԹԻՒՆ

CARTES GEOGRAPHIQUES EN RELIEF EN FRANÇAIS

Ֆրանսերէն լեզուով տպուած, աշխարհագրական քարտիկներ, արտակարգաւ (պրիմիթիւ)

Տպուած գիրքմանկան համարմամբ՝

WENSCHOW

Տան կողմէ:

Առաջին անգամ ըլլալով կը ծանուցեն ֆրանսական հրատարակին վրայ, խիստ մատչելի գինով

En vente pour la première fois sur le marché français, à des prix fort intéressants

S'Adresser :

Organisation GLORIG sarl

17, Rue du Retrait — 75020 PARIS

Tél. : 545-89-87

880-75-14

735-96-35

ՏՕՆԵՆՈՒ

Կապույտ խաչի Սեւանի մասնահիւղի տունածառը Կիրակի, Յունուար 12, ժամը 15ին, մերեմիկը Սէնթ Էլիզապէթ եկեղեցին ուրիշ:

×

ՎԻԷՆԻ ՄԷՋ

Կաթմակերպուած Կապույտ խաչի Վիենի մասնահիւղին կողմէ Յունուար 12, ժամը 15ին Պատապար Իդիէկեան ահումբի մէջ, 40, Վիէթթը Զօմիէ փողոց:

Երբ, պար, արտասանութեան զարգացի աշակերտներուն կողմէ: Կարճադր պաշտ:

×

ՄԱՐՏԻԱՆԻ ՄԷՋ

Կաթմակերպուած Մարտի Սէն-Լուի Ս. Գեորգ եկեղեցւոյ Տիգրանի Օնանդակ Մարտիին, Յունուար 12, Կիրակի ժամը 15ին, եկեղեցւոյ կից սրահին մէջ: Մասնակցութեամբ միտադ զարգացի աշակերտութեան եւ պատրաստութեամբ հոգե - տը հովիւ Շահան Բէշի: Տէպէնանի:

Կը հրաւիրուին ծնողներն ու չրանի Հայութիւնը:

ԺԱՄԱՆԱԿԱՅՈՅՑ

ՓԱՐԻԶԻ Ս. ՅՈՎՀ. ՄԿՐՏԻՅ

Կիրակի, 12 Յունուար — Է: օր Կնքն - դիմ: Ժամը 10ին պատարազ կը մատուցուի: Յովհաննու Կարապետի յատկէկալ տանին առիթով, յաւարտ պատարակի մասնաւոր հոգեհանգիստ կը կատարուի Ս. Թովհ. Մկրտիչ մայր եկեղեցւոյ եկեղեցւոյն բարերար՝ Աղեքանդր Ման - թաշեանի համար:

Երկուշաբթի, Յունուար 13 — Ը: օր Կնքնդիմ: Տօն անուանակոչութեան Տեա - րն Մեղոյ Յիսուսի Գրիգորոսի: Ժամը 10ին պատարազ կը մատուցուի: Պատա - րազի տարաբնէ: Առաջնորդարանի արա - չին մէջ Տօրօնէք կը կատարուի:

ՅՈՒՇԱՏԵՐ

ԿԱՊ. ԽԱՅԻ Անիկ-Պուա Բոլոմպի մասնահիւղի ընդհ. Ժողովը Երեւանի Յունուար 7, ժամը 20-30ին Տիկին Պա - րիկեանի ընտանքը, 20 ուր տի Զոսէ ար. լ'Օման, Անիկ:

×

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎ

ԿԱՊՈՅՑ ԽԱՅԻ Փարիզի մասնահիւղի ընդհ. Ժողովը Երաբար Յունուար 11 ժա - մը 16ին Մարտիկի Տան մէջ 17 ուր Պիե: Կը խնդրուի հաղապահ ըլլալ:

Ի ՅՈՒՇԱՅ

Տիկին Տիգրանի Հ. Սեւեհիւրեան 50 Գր. կը նուիրէ Կապ. խաչի Փարիզի մա - նահիւղին, Տիկին Հռիփսիմէ Զիլիմիլիե - անի մասնահիւղի:

Հ Ր Ա Չ Ե Ա Ն Ե Ղ Բ Ա Յ Ր Ն Ե Ր Ը

կը շնորհակալուին իրենց

նին եւ նոր յանապարհներուն

ՆՈՐ ՏԱՐԻՆ

եւ կը յայտնեն թէ՝

ՅՈՒՆՈՒՐ ՄԷԿԷՆ

Վերաբացած են իրենց ՆՊԱՐԱՎԱՅԱՌԱՏՈՒՆԸ

6, rue Lamartine 75009 Paris

tél. 878 43 19

Որ հակառակ տպուածի սղութեան պիտի գտնէք, ինչպէս անցեալին
ամէն տեսակ նոր ուսանողներին, մատչելի գինով:

ԲԱՅ Է ԱՄԷԷ ՕՐ

ԲԱՅԻ ԿԻՐԱԿԷՆ

Հ. Գ.

ԱՇՅՈՐՎԻԼ — Հ. Գ. Մ. Միքա - եան Էնթալոմիտի ընդհ. Ժողովը կը հրաւիրէ խոր ընկերները այս Ուրբաթ (Յունուար 10) ժամը 21ին ծանօթ Հա - աքովալը: Կը խնդրուի հաղապահ ըլ - լալ: Կարեւոր օրակարգ:

×

ԻՍԻ — Հ. Գ. Գ. Զատիկեան կողմէ ընկերական ընդհ. Ժողովը, այս Հինգ - շաբթի Յունուար 9, ժամը 20-30ին Մա - րիկի Տան մէջ: Կարեւոր օրակարգ:

Imprimé sur les Presses
DU JOURNAL «HARATCH»
83, rue d'Hauteville 75010 Paris

ՆԿԱՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

ԹՈՒՄԱՆ ՄԷ

Յունուար 30 — Ել. ժամը քօ-45

ԹԱՏՐՈՆ ՄԷ՝

THEATRE DAUNOU

7, Rue Daunou — Métro Opéra

ՆԵՐԿԱՅԱՏՈՒՄ ՄԷ՝

Հ Ն Ե Ր Գ Ը

Խիստ ծիծաղաշարժ գովաւի — (3 արար)

ԹԱՏՐՈՆԻՍՏԻՄ ՄԷ՝

ԲԵՄԱՐԻՍԸ

ՆՊԱՏԱԿ ՄԷ՝

Նպաստ մը ապահովել

ՓԱՐԻԶԻ ՀԱՅ ՄԵՇԱԿՈՅԻ ՏԱՆ

voyage aux baléares

(palma)

Կաթմակերպութեամբ ՍԵՆՆԱ, համարողութեան զարանեակներ եւ Կապույտ խաչի Լիոնի մասնահիւղին

1975 ՓԵՏՐՈՒՄ 25
ՄԱՐՏ 4

Խումբին կ'ընկերակցի Վարտիան Սարգիսեան
Համարողութիւնը օգնանով, առաջին կարգի պատկի մէջ, լրիւ փանդանով

Սկիզբն Արմէն - 800 ֆր.
Սկիզբն Մարտիլի - 800 ֆր.
Du 25 Février au 4 Mars
Départ de Lyon 800 F.
Départ de Marseille 700 F.

sevan voyages

50, Cours de la Liberté — Lyon

Tél. : 60-13-66 et 62-80-81

ԵՐԱՐԱԿԱԼԷ

Հայ Ուս. Օգն. Միութիւնը արտագին շնորհակալութիւններ կը յայտնէ Ամերի - կայի Էստեան Սանդը Միութեան իր 200 տարւոր նուէրներն առիթով:

ԼԻՈՆԻ ՄԷՋ

Աղբիւրեան Երեանի 60ամեակը համադ - րային շնորհ օգնակցութեամբ Կապ. Աղ. Միութեան վարչութիւնը կը հրաւիրէ Լիոնի բոլոր կաթմակերպութեան շնոր - րապետները խորհրդակցական ժո - ղովի որ կը գումարուի Երեւանի Յուն - ուար 7, Երեւանի ժամը 8-30ին Աղբ. Տան մէջ:

ՆԿԱՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

Հայ Կարմիր խաչի Օգնութեան Մարմնի տարեկան ցերեկային-պարահանդէսը Ժողով Սէնթի սրահներուն մէջ, Կիրակի, Ապրիլ 13:

Քաղաքի զարգացության Փաթեթը այդուհի էլ թերթի աճիկալաբարձր միջավայրում է ծաղկում փայլում։

ՀԻՆԳՇԱԲԵՒ
ՅՈՒՆՈՒՄԻՐ
9
JEUDI
9 JANVIER
1975

LE NUMERO 1 F.
51Ի ՏԱՐԻ — ԹԻՒՆ 13-193

HARATCH
LE SEUL QUOTIDIEN ARMÉNIEN EN EUROPE OCCIDENTALE
Directrice : ARPIK MISSAKIAN
83, RUE D'HAUTEVILLE, 75010 PARIS
— Tél. : 770-86-60 — Fondé en 1925
C. C. P. Paris 15069-82 R. C. Seine 57 A 2731

ՕՐՈՒՆԵՐ
ՀԻՄՆԱԿԻՐ ՇԱՄԱՐԵ ՄԻՍԱԿԱՆ
Fondateur : SCHAVARCHE MISSAKIAN

Քաղաքում Տար. 170 ֆր. Վեցամսյա 90 ֆր.
Արտասահման Տար. 200 ֆր. Հազար 1 ֆր.

51e ANNÉE — N° 13.193

ՆԱՅԻՐ ՂԵՒՈՒՆԻ ԱԼԻԶԱՆԵ

(1820-1901)
— 0 —

Եթեմատունները տարի առաջ 1901 թվականին Տիֆլիսի, Վենետիկի Ս. Ղազարյան Միքիմեդիանց մեծատանին մէջ — ուրիշ աղային եւ մասուր մեր վերածնունդին իր պատգամը ըսելի դարձուցած էր աւելի քան հին դարու հողերը, վարչական, գրական, ազգայնական եւ հասարակական — կան գործունէութեան եւ վաստակով — մահապաշտ, կեանքի իր հարուստ գիրքը իր փակեր 19րդ դարու Զարթոնքի նա — ապառն Է. Ղեւոնդ Ալիշան։

Ապագայ անուան Քերտրէք՝ 1832-1840 իր ցոյցի նստան եւ քաղաքական գործադրութեան շրջանում եւ մինչեւ 1849 առաջնական եւ միջադարձական պայտան իր մարկ Ս. Ղազարյան մէջ։ 1850-1853, մասնաւոր առաջնութիւններով իր մեկնի լեռն, Լեւոնտ, Պերսիա, Վիեննա, Փարիզ եւ Պիզի, ցրտելու համար մասնաւոր — բարձր Մուրադ Խոնդադեանի կողմից իր հաջող, ինչպէս նաեւ Բնակչութեան եւ Սեփարտի մասնաւորներուն մէջ դրամաւոր շարժական մեծագոյններու քննութեան ու ցուցադրումով։

1853-1872, մօտ քսան տարի, կրթութիւն — դաստիարակական սերմանալու — կան մէջ է. Դուռնաշան, կը ներշնչէ, իր կամոյովան սերունդ մը՝ որ պիտի դարձնէր իր թիւերի իր ժողովրդի թէ Գաղիկի լուսնի աշխարհի աշխարհում։ Իր շնորհի տակ դաստիարակումը դէպքերու փառանքին մաս կը կազմէ մեր մեր պատմութեան մէջ յաւելի իշխանութեան անուններ, — Իւլիա Բոլմաշ Սերբեան, Միլոշի Սեփարտի, Մուրադի Բոլմաշ, Միքայէլ Փոքրեմուշ, եւ վերջիններէն՝ Արփի Գաղիկեան։

1872-ին մինչեւ վախճանում, ուրիշն երեւանում մը արձող, Ալիշան պիտի — դարձնէ ու ստեղծագործական երկունքի մէջ է։ Ազգայնական ու ստեղծագործական առումով համարեալն աշխարհագրութեան մեծագոյն, պատմական եւ աշխարհական — գրական վիպերի մեծագոյնը իր մէջ բերելու փորձարար ճիշդ հաստատում, դուրեւր հաւանք մասնաւոր եւ մեծագոյններու վերջ — իր անցանք ընդմէջէն ողջունելու համար իր անցանք ու մասնաւորակից փառքը, սակայն իր մեր արեւմտեան ու արեւմտեան երկրներ։

Հայրենասիրութիւնն ու ազգային աւելիւնական ընդառնելու տնտեսի կը մնան զինք եւ իր վաստակը արեւելահայ ազգայնական արժեքներ։ Ալիշան լուսնի ու արեւնի զարկը ապառն իր նախախառնութեան, պատմութեան եւ ժամանակակից տարածքներուն հիշելու առ հիշելու համար իր խնդիր է։ Հայրենիքը չեղանա, տնտեսի եւ արեւելիկ շատ աւելի խոր ընկնելու եւ արեւելիկ քան արեւելիկ։ Հայրենի հողին կարծես զգուշ աղբի իր անպատ շնորհն եւ հարուստ փառանքներ։

Քերտրէքի, քաղաքական, ազգայնական — ստեղծագործական եւ հասարակական իր գործերը կրնանք ներկայացնել ընդհանուր ու արդար առ հաստատուններով։

Մինչեւ 1852 թվականին քաղաքականութեան իր արեւելիկ արեւելիկ եւ երկր տարրականներուն տակ հիշելու անունները հասարակականութեան մէջ եւ փոխանցումը հայ ազգային տնտեսի հետ — վերադարձնել, վերադարձնել, վերադարձնել, վերադարձնել (1857), (1858)։ Իր քերտրէքի վերադարձնելու անուններն եւ կրկին, քաղաքական եւ հայրենասիրական մասուր հողեկան հրապարակ։ Իր

ՕՐՈՒՆԵ ԴԵՊԵՐԵԼԸ

ՎԻԵՆՆԱՄԻ ՊԱՏԵՐԱՄԱՐ ՉԻ ՎԵՐՋԱՆԱՐ

— 0 —
ՎԻԵՌԻՐՈՒՆԵ ԿԱՐԵՆՈՐ ԲԱՐԱԿԱՐ ԿՐԱՆԵՐ

Վիեննամի պատերաճը, որ մոռցուած էր երկու տարի ի ինք, կրկին հրապարակ կուտ եւ ցոյց տուաւ, թէ հասարակ խաղաղութեան համաձայնութեան, կրկիններ միշտ կը շարունակուին Հարաւ։

Հին Հատորիկներու անունները կուտան մանուկներու աշխարհին (ՎՄՄՄՄՄՄՄ), մաղթանքները (ՎՄՄՄՄՄՄՄ), խոհերը (ՎՄՄՄՄՄՄ) եւ հայրենիքին (Հայրենիք — ինք) որոնց ապրանքներն է հայրենասիրական մարտը եւ հայրենասիրական Հայրենիք իր խառնուածքով, հայ հողերին եւ հայ հողին սեւեռումով, անոնց հանդիպ պատգամ — մանուկ հանդիպ գործընդունումով։

Իրական իր հիշերը, քաղաքական եւ հասարակական ընդմէջով առհասարակ, ամփոփում եւ զիստարարութեան հետաքրքրութեան մէջ, — ժողովրդական — իրական ընդ եղեւնաւ (1847), «Յուշիկի հայրենասիրական» (1869), «Տեղափոխում» (1855), «Նշմարք եւ նշմարք Հայաստանի» 1870), «Տիրակ» (1881), «Միտան» (1885), «Աղբարտ» (1890), «Միտան» (1893), «Հին հաւաւտ» Հայքն (1895), «Աղբարտ» իրականութեան Հայքն (1901), «Հայաստան» (1901), «Տեղափոխում» իրականութեան (1873), «Հայ քաղաք» (1895), «Հայ վեճեր» (1896)։

Իր խորհրդածութիւնները իր մեկնի Միքիմեդիանց անուններին, զոր կը նկատէ վերադարձ արեւելիկներ իր խորհրդին, ուսումնասիրութեան եւ կը ինքն ինքն փրկելու միակ միջոց, ձեռնարկութեան պիտիւնը ուղի եւ անկէպէ հասարակութեան իրականութեան խորհրդին հետ։ Վիեննամի անունները մէկնելու անուն գերթողութեան իր տնտեսագործութեան — իրականութեան — Մարգարիտի երկունքի վերադարձնել կը զարկ քաղուին, ներս դրանք անուններ, մաքի եւ հողին անունը։ Ինքն, մարգարիտական ձգտումներու մէջ։ Առանց զիստարարութեան, հայրենիքի ու իրականութեան սերը կը դուստն իրականութեան։

Արեւմտեան մէջ Ալիշան, ինք Արեւելիկ մէջ Միքիմեդիանց 19րդ դարու Հայրենասիրականութեան աշխարհական ձգտումներուն հետեւին իրականութեան իրականութեան։ Առ մեր 1850-1880-ական թվականներու ազգային հայրենասիրական անունը գործելու միտքի մէջ կը գտնէ իր հարապատ արեւելահայերը։

Փառք իր գործին։

Վիեննամի զանազան շրջաններու մէջ։ Յարկ այդ կրկինները սահմանափակ առ — թողութեան ունեն, քանի որ մեղք մեղք կ'անցնէին փոքր գիւղեր եւ կայաններ։ Արդ անցաւ շարքի Հարաւ։ Վիեննամի համապատգամը ուժերը յաճախեցան եւ լուսն կ'ունենէին եւս առջի որ յաջորդէ — քան զրաւելի նախապի մը քաղաքը՝ մուր — Պիւ, որ Մալիկիան 120 քիւ — մեկը հիւսիս կը գտնուի։ Մարգարիտական համաձայնագրի կ'ընդունէ ի վեր առաւ — ինքն անդամն է, որ կարեւոր զարգաց մը (25-300) ընդհանրութեան ունենէ Վիեննամի մեղքը կ'անցնէ։

Քաղաքին դրամաճին քանի մը ժամ ետ կը տեղեկացուէր, թէ աներկիկան ապագայութեան զիստարարութեան հիշելու անուն խաղաղութեան փոխանցումը կ'ընդունէին իր ժողովրդականութեան հայրենասիրականութեան հայրենասիրականութեան անունները մէջ։ Միտանները զիստարարական միտանութեան — ինքն մը ձգտելու, նախ Բոլմաշի հայրենասիրականութեան պիտիւնը, իրական տուաւ քանքերը։ ձգտելու թէ աներկիկան Միքիմեդիանց արդիւնէ զիստարարական գործընդունումները 1973 Օգոստոսին։

Միւս կողմէ, սակայն, Մուրադի Տուրքի կը հայրենասիր, թէ ինքն մասնաւոր — ինքն մը ձգտելու կը հետեւի Հարաւ։ Վիեննամի կ'ընդունէին։ Միտան այդ հայրենասիրականութեան ունենցած է Բիւրիւնիկի հետ։

Հարաւ։ Վիեննամի նախադարձը թիւն կ'ուր ըսաւ փոքրագոյնը աղբիկի եւ սուղ թիւնի երկը որ՝ մուր — Պիւն դրամաճին համար, Վիեննամի ուժերու կողմէ։

Քանի մը տղով

ԸնկերՎԱՐԱԿԱՆՆԵՐՈՒ Եւ Համապատգամներու տարակարծութիւնները ինքն հարկան եւ փոքր Մալիկի Երեւոյ մէջ կայանէին քաղաքի իր խաղաղութեան։ Միքիմեդիանց փոքր, ստեղծագործական անունը տարակարծական լուսնիկներ։ Մալիկի Հայ — մար մը։ Միքիմեդիան իր լուսնիկները կը ձեռնարկէ ընդհանրական կարգի մը դէմ — ինքն ինքն յայտարարութիւնները, որոնք ինքն համապատգամները Հայրենասիրականութեան։ Մալիկի կ'անցնէին Կ. Տէֆլիսի, Մ. Ռուսթի, Տ. Փոստիկի, Փիւ Մարգարիտի յայտարարութեան, ինքն — ինքն արաւ թէ անկէ կը մայր հաստատուէ։ թէ Միքիմեդիան տարակարծական լուսնիկները կը պահէ, որ կը փաստէ թէ իրականութեան ունենէ ձախք միտաններ հայրենասիրականութեան։ Միքիմեդիան իր զինքը, որ զինքը կը անուն շարադասարանը այդ յայտարարութեան ինքն ինքնամար պիտի կը մէջ կարգաւորուին թէ նոյն տեսակետներն ունեն։

ՊԱՐԱՎԱՏԱՆԻ Շարք երեք օրուան պատգամական աշխարհութեան լուսնիկն փաստան է։ Համաձայն յորդանանեան կառավարական արդիւններուն։ Հիշելու պիտի փորձէ միջոցակի Պարսկաստան-Իրան սահմանային վէճին կարգադրութեան համար։

Միքիմեդիան զիստարար կ'ուրէ որ մարդ — կ'ունենէր կրկին ներքին Քրիստոսի փառանքն եւ համարի անտարբեր կ'ընդունար մաղթանքներն։ Պարսկական զիստարարականութեան իր զինքն իր զինքն, Գիւր, Պարսկական իր զինքն որ աշխարհ կրկին պիտի ունեն Քրիստոսի եւ կ'ընդունէին Անտարարին պատգամով թէ սկզբանէ կը բանէ։

ԹՐԲԱՍԱՆՈՒՄ

ԶՈՐԲ ԶԵՆ ԲԱՇԱՄԻ ԿԻՊՐՈՒՆԵՆԻ
ՈՒ ԳՈՆ ԶԵՆ ԱՆԿԻԱՍՏԵՆԵՆԻ

Պալատ թերթերը կը գրեն Յունուար 1 եւ 3 թուականով։

ԱՆԿԻԱՍՏ. — Արտաքին նախարարութեան Տեղիւն Տեղիւն Կիպրոսի ինչպէս տնտեսի Միքիմեդիանց յայտարարութեան մը հերքել այն լուսնիկ թէ՛ Քրիստոս — նախկին զոր եւ հաստատ կա թաւան է կ'ընդունուին։ Այս ուղղութեան լուսնիկ հարաւարակուած էին կարգ մը թերթերու մէջ, իր թէ մաս մը զոր եւ իրական հաստատ կա իրական էին կ'ընդունուին։

Արտաքին նախարարութեան խոստանքը հաստատուած սակայն այն լուսնիկ թէ թերթը զիստարարականութեան որոշած էին չհաստատուելու անկողինի գիտնականութեան մէջ սարկուած կ'ընդունուին հայրենասիրական։

— Անկողինի խոստանքներուն մէջ, — ըսաւ Միքիմեդիան, — մեր հայրենասիրականութեան արդիւնքակա կը մնան։ Փոքր — ինքն համաձայնութեան կը տնտեսի որ արդար արեւմտեան հայրենասիրականութեան կը մնան։ Որքան տան որ արդար ինքն արեւմտեան կ'ընդունուին իրականութեան իրականութեան։ Անկողին է այն լուսնիկ թէ զոր եւ հաստատ կա թաւան են կ'ընդունուին։

ԷՍԵՆՈՒՆԵՆ ԳՈՒՍԱԿՈՒՆ

ԱՆԿԻԱՍՏ. — Արտաքին նախարար Մեղիկի ինչպէս յայտարար թէ յուսով թէ իր թերթերուն տեսակետներին հետեւին որոնք մօտեւոր պիտի վերադարձնէ կ'ընդունուին մէջ, քաղաքական արդիւնքն իր ունենան։ Նախ մարդկայնական ինքնակարգ ինքն լուսնիկն պիտի անուն, սակայն ինքն — ինքն ինքն եւ տնտեսական գիտնականութեան — ինքնակարգը համար ինքն ինքն պիտի իրականութեան։

ՊԱՇԱՎԱՆԱՆ ԱՆԿԻԱՍՏ

ԱՄՍՄ ՄԵՆ ԱՆ ԵՐԿԱՐԱՍԿԱՆԵՆԱՄ

ԱՆԿԻԱՍՏ. — Ազգ. փոքր եւ մերս — կ'ուր իրականութեան ինքն իրականութեան Յունուար 2ին եւ իրականութեան իրականութեան պատգամական պատգամները, որ օրուան պատգամները նկատու անունով, փաստանքները կ'ընդունուին եւ կ'ընդունուին։ Հայրենասիրականութեան ինքն — ինքն արաւ թէ անկէ կը մայր հաստատուէ։ թէ Միքիմեդիան տարակարծական լուսնիկները կը պահէ, որ կը փաստէ թէ իրականութեան ունենէ ձախք միտաններ հայրենասիրականութեան։ Միքիմեդիան իր զինքը, որ զինքը կը անուն շարադասարանը այդ յայտարարութեան ինքն ինքնամար պիտի կը մէջ կարգաւորուին թէ նոյն տեսակետներն ունեն։

ՊԱՇԱՎԱՆԱՆԻ Շարք երեք օրուան պատգամական աշխարհութեան լուսնիկն փաստան է։ Համաձայն յորդանանեան կառավարական արդիւններուն։ Հիշելու պիտի փորձէ միջոցակի Պարսկաստան-Իրան սահմանային վէճին կարգադրութեան համար։

Միքիմեդիան զիստարար կ'ուրէ որ մարդ — կ'ունենէր կրկին ներքին Քրիստոսի փառանքն եւ համարի անտարբեր կ'ընդունար մաղթանքներն։ Պարսկական զիստարարականութեան իր զինքն իր զինքն, Գիւր, Պարսկական իր զինքն որ աշխարհ կրկին պիտի ունեն Քրիստոսի եւ կ'ընդունէին Անտարարին պատգամով թէ սկզբանէ կը բանէ։

«Հայրենասերը պետք է կառչի, այո՛, Հայաստանի վարդին ու փշին, բայց պետք է զորգործայ վարդին վրայ եւ գզուհանայ փուշերին, եթէ չուզի արիւնտեղի իր մատերը...»:

Բան ի՞նչ հասկացա՞ր: Եթէ մարդը պետք է որ «կառչի» Հայաստանի վարդէն ետք նաեւ «փշին» (ու եթէ կառչի ինչի ալ զը հասկանա՞նք... կարգն է... Ի՞նչնայնք...)

4. 3. 7.

Marseille, C.C.P. 25-42-89 Marseille

BUFFALO

Օ Ր Ա Թ Ե Ր Թ
ՀԻՄՆԱԴԻՐ ՇԱԽԱՐՇ ՄԻՍԱԳԵԱՆ

Fondateur : SCHAVARCH MISSAKIAN

LE SEUL QUOTIDIEN ARMÉNIEN EN EUROPE OCCIDENTALE
Directrice : ARPIK MISSAKIAN
83, RUE D'HAUTEVILLE, 75010 PARIS

80 413 002 118 005 @ 553

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ֆրանսա	Տար. 170 ֆր. Վեցամսեայ	90 ֆր.
Արտասահման	Տար. 200 ֆր. Հատը	1 ֆր.

51e ANNÉE — N° 13.194

ՕՐՈՒԱՆ
ԴԷՊՔԵՐԸ

ՄԵՐԶԱՒՈՐ - ԱՐԵՒԷԼ Ք

Գանի մը տողով

ԵՐԵՒԱՆ $\Leftrightarrow$ ՓԱՐԻԶ
ՀԵՐԸՏԻՊ

ԳԻՏԱԿԱՆ ԵՄՏԱՇՐՋԱՆ

«Արմէնիքէ»ի թղթակիցին խնդրանքով
նստալըջանի աշխատանքը մեկնաբանած է
Մատենադարանի ղիտական ֆարուղարը
Վ. Բարթիկեան :

Բացառութիւն չկալմէջ նաեւ այս նը-
տալըմանը: Զեկուցումներուն մէջ դժ-
ուար է նոյնիսկ ընդգծել առաւել հետա-
քըրարկանները, քանի որ բոլորն ալ ան-
խտիր լուրջ աշխատանքի արգասիք էին:
Էր բովանդակէին չափ նորութիւններ եւ
նոր սխարկածներ:

Ա. Մաթեոսեան մասնակիցներուն ծա-
նոթացուց Անանիայ Երբակալիի «Քննը-
կոնք» հասարակական մէջ դեմեղումը ձե-
տակողներուն հասարակեան եւ հասարակման
աշխատանքը: Այդ հասարակոն բաղկա-
ցած է ձաքաղաքապետութեան, արուես-
տին, դրակախօսութեան նուիրած բազմա-
թիւ ըաթիններ:

Եւ-Բ. դարերու հայ դրականութեան հանելուկի սեռին ծաղկումը նուրբեման էր ճգնել. Աստուտը Մնացականեանի զեկուցումը: Ան հաւասար է աւելի քան 600 հանելուկներ, որոնց կէտը կը գտականուի Ե. Ետրքումալի զգրկն, եւ անոնց վրայ հետազոտած է հելլենիստի եւ ժողո՞ւրդական հանելուկներու տարբերութիւններն ու նմանութիւնները, անոնց պատճառները, Հայաստանի դրական զբաղմունքը մէջ այդ հանելուկներուն տարածումը:

Հետաքրքրական էին նաև Տոբթ. Ա. Մարտիրոսեանի «Հայոց դարձի թուակա-
նը եւ Սիզանի հայկերը», Գ. Կարապետ-
եանի «Բուռնաթ Միքայտազու գիրք թժը-
կութեան տուածսրին աշխատութիւնը՝ գե-
կուցումները եւայլն:

Եկեղեցույն առաջագահ լայնության ձև
խրատականն ընկ Առաքյալ թերթի թու-
թախեցին, թէ Առաք. Մովսէսը մինչև
այս չէ փոխաբերած այն զեղեքներն ու առ-
ժամները, որոնք միացած ինչ Լոկոմո-
տիւրեան պատկերովն ընկաղեցին: Միւս
կողմէ Առաք. Էլ-Սաուտին ընդգծած է
թէ Մովսէսը 12 ախիւն ի վեր Սուրբ,
լաւածած է նոր գէղեքն եւ առաջամեծը
որով Դավաւանս փոխաբերում է ի կըր-
նացուցած զեղեքները նորովը: Ուսուխ-
թը, ի կարգին, զիմադարեան առաջ
Բարաշէլ զրկած էր այս լիբերտի կարգը
ուսուցած զեղեքներն սեղ նոր առաջամ -
բերը: Եկեղեցույն խախտարգ տնորդ -
դաւաճովն խաշաշալով զեկախաբան
այն յայտարարութիւնսն, թէ Քիւ Սեփ
Տիւգիւսեան զեղե կրօնս ունեւոր, որոյն
չնկատած է Հայոցապետական պատկերովն
մէկ կերպ: Յամեւան զեղեց, դիտել, աղ-
ւած է Սաուտին, եկէ Բարաշէլ Տիւգիւսեան
զեղե Ժողիւն Մերն: Արեւելիք շրջադառնի
մէկ, Եկեղեցու ձեռնածու պիտի չմտայ
ձեկը պարագային րաջադանք իրաւուն
պիտի ունեւորեց զանեւոր: Տիւգիւսեան զեղ-
եքն, եւ այլ կարեւորութիւն կայս:

Պարկապատանի Շահը առիթ օր Գահիլի
ժամանակն էւ անտակեցաւ եղիպտոսի
ճախաբանին հետ: Դէտեսնաւ Պարկերթ
կանգած չկայ, որ Պարկապատան գոհա-
ցում պիտի տայ եղիպտոսի ընդունելով
այն տեսակէտը, թէ անհրաժեշտ է, որ
Իսրայէլ պարզէր իր դրաւած թուր հո-
ղերը: Միւս կողմէ, Քինքան խոստացած
է մէկ միլիար տողարի օժանդակութիւն
կատարել Պահիլիէի:

նում հաստատվելիքներով, Մամուլի մատարական դասու կամ առհասարակ առաքարակ մեր գիտակցութեան աստարկութիւնը կուտան գործններու հանդէպ ինչեղութեամբ ու վերաբերման ցոյց կուտան Սփիւռքի տնտեսական իրաւիքներին ծննդատանութիւնը, ինչէ տուեալ ու փաստ ունիք՝ յուսարարելու համար որ տնտես արեւելիքներն ու յամա պայարարել ի խնդիր ապագայ գոյատեւումը, իր ցրական անդարդարածումն ու անհամար կարգաւնաւորումը ինչեղութիւնը...

Փառանքս'յն է որ Հայկական Արտա-
սահմանոր սահմանափակ փոքրածախե-
թիւն որ ունի պատեհիկ վրայ ծալոր
միտաւ րրած Հայեթի, որ պատկառելի
մեծախառնութիւն որ դասակիցեթու-
ն որնք անհատական ինքնաւորութիւնն
ստամբունի ապրիւն ո'չ ինքն մասնագիթիւ-
նու ձգտում կը ճանչանի, եւ, օրք որ կը-
նակ կուտան ազգայնի իրենց ինքնուիթիւ-
նը յատկապէս հատորցրցութիւններու,
— չբռնի. Համար պարտաւորութեանց
յամբձառուութիւնները:

Աղբյուր, գրականություն, մշակույթ, հայեցի կրթություն և գաղափարախոսություն հայ մամուլը, քաղաքական դատաւճիւղներ, թույլտվություններ, վրայ պարբերաբար և անկախ թաղող անհոգի բառերու վերածուած են. մամուլականից քրդալուծներու կամ ապարդիւն հռչակուած ճիշդբերու:

Համեմատաբար փոքրածածկութիւն կազմող սր գանդուածք՝ որ կառնած կը

ԿԻՊՐՈՍԻ յոյն եւ թուրք համայնքներու առաջնորդները միացեալ ղեկոյցով մը հաղորդեցին, թէ յառաջիկայ Երեւելարթի խօսակցութեանք պիտի սկսին «Կիպրոսի հարաւի եւ Բեւաճառ տարած

ԴԱՅԻԺԻՈՅ, Հօրանաոյի, Նորվիկիոյ եր-
րանիոյ Պաշտպանութեան նախարարներ
քննեցին Միքսէ ԷՔ-1 օդանաւերը: Չորս
կիւրիներն ալ կ'ուզեն իրենց հին օդա -
նաւերը փոխարինել Նորվիկի եւ այս գեա-
նի ժրայ մրցաշարութիւն մը կալ Ֆրանս -
սայի եւ Մ. Նահանգներու միջեւ: Արդա-
նի իւրաքանչիւրը կ'ողջ իր օդանաւերը
ծախի:

մնայ գոյութեան իր կոռուաններուն եւ կր
զգալորիք՝ անախարի՛ զժաւարսիբին
շունի՛ ճատատեղու։ Սփիւռեանն մե
կներն՝ անտխմանկաւ տարազման ին
կական պտճառք։ — Ինքնագո՛ճ ու ետա
ւեր լայն զանդաւանիւր, ամբողջական
անտարարեղբի՛նր՝ ազգային գոյատեւ —
ման իր դատին ճանդէպ։

ԵՄԼ չ'էր թափէ այս իրականութեան
գործունէ ու միջոց ցոյց տալու պարտա-
ւորութիւնը պէտք է մէջ մեզ տասնակե-
րանակեցուի, ուրեմն պիտի ուզենք ընդ-
ընդէ կարեւորութիւնը նկեթական ու բա-
րձրակա ըլլող միջոցներով թեւ ու թա-
կոյնք կանգնելու հայ պաշտօնի եւ նկե-
թական (ընդհանր ի մարմին մէջ), հայ
թաղաքական կազմակերպութիւններուն,
այս մամուլին, մասնաւորաբար մալու-
թայի եւ հանրապետ միութեանց:

Իրականում ժառանգել մեզ ապրողը՝ լուսավորող հիանադպրոց լիմեալները՝ պատանու ու տուհալ չէ անմեղեղոր փրկարար քայլ առաքելով թիկնոր, որուն լուսման ուն անտեր։ Եթէ միմիայնամուտ իմ իմ մտորթի՝ կորստաբեր զանդեմաբեր լույս, իր բարամատուր զանդեմ զլուստ չե ավանդ իր պայտապայտապատու թիկններուն եւ յանձնառնութեան, բաւական է՝ որ հանդերձեան հաստատոր զանդեմ իր կար՝ իր թաղապատել զորման իր անկողնութիւն անոնց անդերթեան եւ պայտաբար։

«ՀԱՅՐԵՆԻՔ»

Մտադրել երկրորդ իրողութիւնը ա՛յն
որ ապագային կազմակերպումի առափնա -
նական թաղայման հետանկորդ հետ -
զինտէ կը շնչուտի անցրպետի՝ գոյութիւն
անցնող ղեկավար - առաջնորդող տար-
բերու եւ ժողովրդային զանգուածներու
միջեւ:

Կեդրոնացէ՛ք պահ մը այն տիտուր երեւոյթին վրայ, զոր կը պարզէ Հայութիւնը երկրէ երկիր, զորն ազգային հաստատանութիւն: — Քաղաքական, մշակութային եւ հանրային ծառայութեան կոչ:

Ի ՅՐԵՄԱՅԱ

Ընկ. Յակոբ Բաղդասարյանի (Միշակ. Նա-
հանգյան) կոնֆաբի մասնուն առթիւ, Հե-
տեակա նուէրները եղած են իր յիշւո-
տակին։

Տէր և Տիկին Նրսիս Մանուկեան
200 ֆր., Տէր և Տիկին Զուլայ Գալաթ-
եան 50 ֆր. Կարադո Մաշի կայանի նոր
էջերին (ստանդ. շնորհակց)։

Ենթ. Մարք Մանուկեան 50 ֆր. Նոր
Սերներին։

ՅԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆ

Մարտիլի Վասյ. Հայր. Միւսեան
կեդր. վարչութիւնը Տէրերն - Վիկին իր
մասնակցութեամբ, ցաւակցութիւն կը
շայտէ Տէր և Տիկին Համարապ Օ-
հաննէսեանի և դստերներուն, ընտանե-
կան պարագաներուն, իրենց դասիկ՝ Ա-
րամ Օհաննէսեանի (Տէրերն) կոնֆաբի
մասնուն առթիւ՝ ծաղիկ հասակին։

ԵՆՈՐԶԱԿԱԼԻԵ

Գլորիայի Տիկինաց Վարդարիկ Սե-
նապարկաբեկները շնորհակցութեամբ
ստացած է հետեակա զուարթ։

Տէր և Տիկին Երիկեան և Գալաթեան
ընտանիքը 250 ֆր., Հայի Գալաթեանի
մասնուն տնտես առթիւ, և Տիկին Տի-
րուշի Մուսեան 50 ֆր. նոր տնտես առ-
թիւ։ Տիկին Մ. Գալաթեան 100 ֆր. Տէր
Ժոր Գ. Տէր յիշմանի մասնուն Յրդ
տակնիցին առթիւ։

×

ԱՅՆՈՐԶԻՒՄ — Հ. Յ. Գ. Մարգի Եր-
նանեան կենթակախին շնորհակցու-
թեամբ ստացած է, իր շրջանին ողբա-
ցան ընկերներուն յիշատակին նուիրուած
հոգեհանգիստեան և գերեզմանի այցին
առթիւ հետեակա նուէրները։

Տիկ. Պերճուշի Գալաթեանեան և Տի-
կին Սերունջի Մարգարեան 100ֆր. ֆր.,
Տիկ. Վերլիկե Յովնանեան, Տիկ. Նիկոլե-
ան, Տիկ. Սարգիս Նախեան, Տիկ. Մա-
րիամ Գալաթեան, Տիկ. Ջորգիս Քե-
շիկե, Տիկ. Հրանդի Գիւլի, Պ. Սեդ-
րակ Մալաթեան, Պ. Կորին Յովակի-
եան (Մարտիլի) 50ֆր. ֆր., Տիկ. Ջափէ
Տէր-Սալաթեան 30 ֆր.։

×

Լիոնի Հայ Առաջ. Եկեղեցւոյ Ազգ.
Միութեան վարչութիւնը շնորհակցու-
թեամբ ստացած է հետեակա զուարթ -
ները։

Ս. Եակոբի տունին առթիւ մասաթի
համար — Տիկ. Եպրայիմ 200, Տէր և
Տիկ. Օհաննէ Հարկեան, Տիկ. Սերա-
նուսեան, Գր. Եակոբ Քարկեան 100ֆր.,
Տիկ. Եպրայիմեան, Տիկ. Գ. Ուկերիշ -
եան, Տիկ. Բամեկա Համանեան, Տիկ.
Սիլվիա Քալաթեան 50ֆր. ֆր., Տիկ. Աղա-
րուշ Զաքարեան, Տէր և Տիկ. Վ. Շահպալեան,
Տիկ. Թ. Ինքերցեան, Տիկ. Մարի Տէ-
րունի, Տիկ. Եսմարցեան, Տիկ. Վ.
Գալաթեան, Տիկ. Մ. Ալիպէտեան, Տիկ.
Քալուշի Բալաթեան, Տիկ. Յ. Աղապա-
րեան, Տիկ. Ա. Հարկեան, Տիկ. Հ. Ար-
տաթեան, Տիկ. Ա. Սիւրպէտեան, Տէր և
Տիկ. Մակեան, Տիկին Նուարդ Մա-
տեան, Ոմբ. Տիկ. Լուսին Գալաթեան
20ֆր., Տիկ. Ա. Գարաթեան Տի. Հ. Մա-
թեան, Տիկ. Մ. Գալաթեան, Ոմբ.
Տիկ. Ա. Ջալաթեան, Տիկ. Տիկ. Ն. Ջա-
լաթեան, Տիկ. Հ. Գրիգորեան և Տիկ.
Ոսկոյն Եսմարցեան 10ֆր.։

Imprimé sur les Presses
DU JOURNAL «HARATSE»
83, rue d'Hauteville 75010 Paris

ՃԱՄԱՆԻԿԱՅՈՑՅՈՑ

ՓԱՐԻԶԻ Ա. ՅՈՎՀ. ՄԱՐԻՏԻԵ
Կիսակի, 12 Յունիս — Է. օր ՍՊՈՒ-
դիսմ։ Ժամը 10ին պատարապ կը մատուց-
ուի։ Յովհաննէ Կարապետի յաւաքիկայ
տունին առթիւ, յաւաք պատարապ
մատուցող հոգեհանգիստ կը կատարուի
Ս. Յովհ. Մարիտի մայր եկեղեցւոյ եկե-
ղեցւած ընկերորդ՝ Արեւոտեանը Մա-
նիշեանի համար։

Երկուշաբթի, Յունիս 13 — Ը. օր
Մոնթրուս։ Տօն ստանաւապարկութեան Տեա-
ռին Մերոյ Յիսուսի Բրիտանիոյ։ Ժամը
10ին պատարապ կը մատուցուի։ Պատա-
րապ տարաթին՝ Աստուրգարեանի օրա-
հին մէջ Տորսեմը կը կատարուի։

ՊՈՄՈՆ

Ս. ԳՐԻԳՐԻ ԼՈՒՍՄԱՌՈՒԶ
ՀԱՆԻԿԱՌՈՒ ՊԱՏԱՐԱԳ

Այս Կիրակի, Յունիս 12, հանդիսա-
ւոր պատարապ կը մատուցուի՝ Գր պատա-
րապ և իր քաղաքի նորեանի հոգեհան-
գիստին։

ՄԱԿԱՐ ՔԷՆՅ. ԱՆՃԱՐԱՆ

Սկիւր ժամեկուրդին 9, պատարապ՝
10, քաղաք՝ 11։

Կը ճարտուի հասարակութիւնը հա-
ղորդուելու օրուն խորհուրդին։

ՄԷՆ - ՇԱՄՈՆ

Մէն Շամոնի հաւատացեալ ժողովուրդը
կը հրաւիրուի Նոր Տարուան և Աստու-
ծայալստեան արարողութեանը, Կի -
րակի Յունիս 12 ժամը 16-30ին Մէն-
Փիէր եկեղեցւոյ մէջ, Գրա Մէն-Փիէր։
Պատարապ կը մատուցանէ Սերմիլի
ԱՐԲ. ՄԱՌՈՒԿԵԱՆ (Եւրոպայի Հայոց
Կաթոլիկ պատուիրակ)։
Մանուկութեամբ Լիոնի Կոմիտեան
կըրչաւորութիւն, ղեկավարութեամբ Մ.
Օփուրի։

ՊԱՏԱՐԱԳ ԷՄՍ-ԱՆ-ՓՐՈՎԱՆՈՒ ՄԷՋ
ՄԷՆԵՆԵԱՆ ՏՈՒՆԻ ԱՌԹԻԻ

Յունիս 12 Կիրակի օրը Էմ-Ան-Փրո-
վանի մէջ Մոնթրուս և Աստուածայա-
լստեան տուններն առթիւ պատարապ կը
մատուցանէ այս շրջանի հոգեհանգիստ
Կարկեան Վրդ. Պեճեան, հովանաւորու-
թեամբ Եակոբ Եպր. Վարդապետի։

Պատարապ կը մատուցուի
St. Catherine de Siemie
20, rue Mignet,
Cours St. Catherine de Siemie
Երեղեցւորութեանը կը կատարուի Մէքի
Անթուսի Բամբ. Քրէշ Կ. Կարապետ
եկեղեցւոյ զգարապ ժամանկու-
թեամբ։ Պատարապ կը սկսի առաւօտ
ժամը 10ին։

×

ԿԱՐՏԱՆԻ ՄԷՋ ՆՈՅՆ ԱՌԹԻԻ

Յունիս 13 Երկուշաբթի օրը Կար-
տին Գրամատիկան Կոթիկի եկեղեցւոյ
մէջ, Մոնթրուս և Աստուածայալստե-
ան տուններն առթիւ պատարապ կը
մատուցանէ այս շրջանի հոգեհանգիստ
Կարկեան Վրդ. Պեճեան։
Երեղեցւորութեանը կը կատարուի
Մէքի Անթուսի Բամբ. Քրէշ Կ. Կար-
ապետ եկեղեցւոյ զգարապ ժամանկու-
թեամբ։ Հանդիսութեան ժամանկելու, կը հրա-
ւիրուի քաղաքացւոյ աղաւթները։ Պա-
տարապ կը սկսի առաւօտ ժամը 9-30ին։

Հ. Յ. Գ.

ԱՅՆՈՐԶԻՒՄ — Հ. Յ. Գ. Միւսե-
անը կենթակախին ընդհ. ժողովի կը
հրաւիր ընկերները այս Ուրբաթ
(Յունիս 10) ժամը 21ին ծանօթ հա-
ւաքալուրդ։ Կը խնդրուի հըրապահ ԷԲ-
րալ։ Կարեւոր օրակարգ։

×

ՎԱՆԱՍ — Հ. Յ. Գ. Բրիտանիոյ
Կոմիտէի ընկերական ընդհ. ժողովը Եա-
րաթ, Յունիս 18 ժամը 20-30ին Ան-
րոնեան տակըրը։

ԿԱՍԻ ՈՒՆԵԱՆ

ԹՈՒՄԱՆ ՄԷՐ

Յունիս 30 — Եշ. ժամը 9-45

ԹԱՏՐՈՒ ՄԷՐ՝

THEATRE DAUNOU

7, Rue Daunou — Métro Opéra

ԵՆԻԿԱՅԱՏՈՒՄ ՄԷՐ

Հ Ն Ա Ր Ք Ը

Եիսի ծիծաղաշարք գովեսի — (3 արար)

ԹԱՏՐՈՒՄ ՄԷՐ՝

ԲԵՄԻԱՐԵԱՆ

ԵՊԱՏԱԿ ՄԷՐ

Նախա մը ապահովել
ՓԱՐԻԶԻ ՀԱՅ ՄԵՆԱՌՈՅԹԻ ՏԱՆ

ՏՈՒՆԵԱՆՈՒ

Կապույտ Մաշի Սեւրանի մասնակցի
տնտեսաբ Կիրակի, Յունիս 12, ժամը
15ին, Մրէշիլի Սէնթ Էլիզաւէթ եկեղե-
ցին օրանը։

×

ՎԻԿԻՆ ՄԷՋ

Կաթոլիկներու Կապույտ Մաշի Վի-
նի մասնակցին կողմէ Յունիս 12,
ժամը 15ին Կապույտ Իվէկեան տակըրը
մէջ, 40, Վիկթոր Ժամի փողոց։

Նրդ, պար, արտասանութիւն զգարոյ
աշակերտներուն կողմէ։ Կապույտ պատա-
րապ։

×

ՄԱՐՏԵՍԻ ՄԷՋ

Կաթոլիկներու Կապույտ Մաշի Ս.
Գերդ եկեղեցւոյ Տիկինաց Օմանգակ
Մարմին, Յունիս 12, Կիրակի ժամը
15ին, Եկեղեցւոյ կից օրանի մէջ։ Մա-
նակցութեամբ միջոցաւ զգարոյ աշակեր-
տութեան և պարտաստութեամբ հոգի -
ւոր հովիւ Շահան Քիշի. Տէրաւեանի։
Կը հրաւիրուի ծնողներն ու շրջանի
Հայութիւնը։

ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

ՄԻՐԱՀԱՐԵՆԻՐՈՒ ԵՒ ՄԷՆԱՄԱՆԻՐՈՒ ՈՒՄԱՆՈՒՆԵՐՈՒ
ՈՒՇԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

CARTES GEOGRAPHIQUES EN RELIEF
EN FRANÇAIS

Ֆրանսերէն լեզուով ապուած, աշխարհագրական քարտեր, արտակարգապ
(ընկերք)

Տպուած գիմնամակաւ համալսմամբ՝

WENSCHOW

Տաւ կաղմի։

Առաջին անգամ ըլլալով կը ծախուի Ֆրանսական հրապարակին լրալ,
խիստ մատչելի գինով

En vente pour la première fois sur le marché français, à des prix fort
intéressants

S'adresser :

Organisation GORIG sarl
17, Rue du Retrait — 75020 PARIS

Tél. : 545-89-87
880-75-14
735-96-35

ԼՈՍՏ ՏԵՄԱԿ

1975-Ի

ԳՈՅԱՄԻՐՏ ՕՐԱՅՈՑՅՈՑ

Գումուր կողմով և12 պատկերաշարք էջերով — Գիմ 12 ֆր.
Դիմել Հ. Յ. Գ. Մար Սերունջի տեղական խումբներուն կամ հետեակա հասցին
Hovsepian, 51 Bd des Grands Pins, 13010 Marseille, C.C.P. 25-42-89 Marseille

ՅՈՏՆԵՆԼ՝ մրցանիշը կը կտորեն հեռանային խառնվելիս անտեղուրիան մէջ, համաժայե Բուհաստանի հեռամային կազմակերպչական տնօրէնին: Փեթրոս - փութոս, տնօրէնը կու ռոզդը Յոյնիտոս - օր թի խօսին հեռամային, որպէսզ հեռամային սպասարկչական լիանհա բարեխալտի: Յաշտտանին մէջ լանհա գին չկայ հեռամային խառնվելիս անտեղուրիան համար, որով մէկ տառա- միով մէկ կրնայ մարդը օրը խօսի:

ԱՆԳՈՒՆ ԱՅՍՈՐ

Երբի՞նք Ռու սուսմանորերով Անգլիոյ ընկերային և անտեսական գինեղի, ցոյց կուտայ այն դերասերներին զինքը, զոր եր կատարեն անմիջական իր։ Բ. աշխարհա- ջարդի քի ի վեր, կ'ըսէ, Անգլիա տակաւին չ'ըստեղծեց իրենք։ Ո՛ր մէկ ճարտարա- րուեստական երկեր ունեցաւ, այն զո՞ւս - րութիւնները ինչպէ՞ս Անգլիա 1973-1974-ի ձմեռը։

Նորի և ստալ ընկերային ստեր պա- յար մը վառանդոր կերպով պատկերացոյ երկերն ապրանքացած անուրը։ Երկերա- րուեստական 70 տա ճարերը կը դաշտանայ ընկերայինութիւնը ինկետները 315-ի քի վեր շարքին երեք օրի անձանան ընկերայինութեան խնայողական ճա- մար, որով մէկ միջին խօխը ճարեր ճա- րար տակի աշխատանքները դառնալոր- անցանք մասնակի անդորդական և, որո՞ւ ճեմատուով վառար, 4-6 միջուկ առարը անցաւ պատկերներով արտադրութիւնը։ Խոր գիտական մէկ եր քիմիական դրա- մաներով և խանութները և երբ մաքի փոխը, փոքրեցեւոր տարրերը և մասնաշէն երեւոյթ մը կը տանալին, յայտ կ'առնեն պատկած ըլլալով։ Մա- ճած լին նաեւ ցոյցափոխելու և ծա- նայցանքներուն ցոյցադաստակներուն յայտը։

Փետրուարի սկիզբը, ճարարորդները, որոնք ապրէ ինքն ունին քի ի վեր կը ըն- ձին յառաւի ծամեր ընել, որովհետեւ անբնական դործանք և վարչական խտրաւ չի՞ք երեւոյթները նոր պահան- ձներ պատճառով անգլիական մէկ առաջին անգամ ըլլալով դործանքը կը օրհնալորան ընտրութիւնն պարտաւրելը։ Վարչապետը կործանցը։ Աշխատարա- րուեստականութեան ճինք սխիտ աւելի շահեցաւ, քի ճակտանքներ վրայ։ Բայց քի պտեմը չ'ընտր Ուրոյն կը պտեմը 17 ապրիլ, սպանիւրը ճամար մեծաւ - մասնութիւնը։ Նոր վարչապետը տակը -

ուսած փոքրամասնական կառավարութիւն ըր կարգին, ինչ որ չ'էր տեսնուած, յա- ստատեւ տարիք քի վեր, ու չ'ըսէ ինքն զի- րի ճանդիկով անտեսական մեծ դուսա - րութիւնը։ Գարը յանձնուած շարքերով զէն և անտեսական ճարարները, իսկ դրամատեսական ճարարները։ Փոքրա - րանակին զինքը 33 տա ճարերը կ'անդ- ձինք ճարարները, թաղանթամար ան- ցնալ տարուած։

Տեսնուածն երկարատեւ, ստալապի ճե- տեսանք և յեղափոխութիւնը, քի պատե - րաբը զերկապաւ Անգլիան (թաղի Տուէ - տին) երապել զեւ անձինք ճարուսա - երկերներէ մէկն էր, թայց ճեմաշէնի աքցանապաւ։ Բազմաթիւ, անտեսական - ներ կը մասնեն թէ կը Սքալի-ձո դրու- թիւնէն, որ, որ վառանդը թաղանթներէ։ Անձին անգամ որ ճարարարուեստական դործանքներէն էր խախտը, Անգլիա զարկ կուտար ընտանծանին, ինչ որ կը ճանդարեցի անտեսական ճարարներէ և, կ'ընթերցի ոսկին տրվիցեմու յառա- յին մէկ։ Կառավարութեան ճամար ստի- րական գործանք էր անցնել տուրբեր և բարձրագոյն վարիկ սակերը, պիւ - սեղեցի։ ճամար ընտանծան և փոխելու ոսկին։ 1967-ի ապրիլներուն ալ օգուտ յանգեալ, որովհետեւ, աշխատանքական կառավարութիւնը կը մասնըր պահեմ - ցնել պիտական ճարերը, և անցնել տուրբերը, ճարարները. ճամար ընտան - ծանի փոխելու յառաւի։

1972-ին չի՞ք կառավարութիւնը ուղեց զինք զինչ ալ դրուեցին, ճալ պակե- ցած ճարարներ և անցնց ճարերը քի զին ճարարներէ մեծ թայցին, որ մաս- ձըր պատմական կարեւոր յառաւի մը ձնոր ընելը, և, իրապա այ անձուրի ոտստը ըր տակի ունեցաւ։ 1973-ի սկիզբը, ստիպել չուսով կառավարութիւնը ինքնը մեծ փոփոխութեան առջև, դուսա։ ընտան - ծանի գինեղը անցնցին, իրեն ճեմանքը ճամարաշխարհին տարրերներու գինեղու յառաւի։ Ոսկին ճարարները ինչու, (անձինք մարմն էր որ տասնորի 1972-ին) և անձինք զինքն ալ 1973-ին թաղանթի զի - ները անցնցին, ճեմանքներ այն եղաւ, որ 5-6 միջուկ առարը թայց որ արձանաշա- րուեստական ճարարները, ճալ տար- ձաւ դրամատեսական սակի ունեցաւ։ Վարչապետը միջնուր տակը արտադրել ճեմանքներու, թաղանթանութիւնը, ար- զիւրով թաղանթան յառաւի։ չի՞ք ի- րենք ճարարները թաղանթ թաղանթան քի ճարարանութիւնը։ Առանձին տակի ու- ղեցաւ։ 1972 խոյնքներին եր արդէնք տակի թայց, թաղանթան յառաւի։ Երկ- րորդ ճարարանութիւն թայց տակաւ յառա - ւոր յառաւիքին թաղանթան յառաւ։ Եր- րորդ ճարարանութիւն 1973 խոյնքներին նոր մեղմանքները թայց։

Սակայն մոլորդորդարարական օրեւ մէկ երկրի մէկ թաղանթան ճարը քի լուծ- ութիք տանց ընտանքները, իսկ Անգլիոյ անտեսականը աշխուր ուժ էր կը ներ- կայանցին, որ անտարեք և զայնք օրեւիք ուժով։ Անոնք տակի յարձանգական են

գաւ Անտերկալ անտեսականը, որովհե- տեւ Անգլիոյ ղեկավարները ճեմաշէնի տակի ճալ քի ճարին և անոնց պատուի- րանքը ճալ տակի ճեմաշէնի թաղանթան ու- ղին։

Երբ վարչապետ չի՞ք ուղեց զորձարդը կը ծարիւրը, անտեսականը ճարարան- ցան, տարրերով թէ դրամատեսական թայց ճարարները կ'ընչու աշխատա - րանքու, ուսերուն, միջն ճարարանքու, տարրերը կը թեքնան։

Դերբորի երկրորդը, որ պատ - ձալ գործաւ ճարարներու գործա - ղալին, սխիտ։ 1970-ի ինկետներին և- իկարարանութեան կ'ընթերցանեմ մէկ, եր յանդար կը կարգէ ճամարը։ Ա- ճանք ուժի օրուան մէկ ճարեցան ինքն զապար։ Այս յաղարթիւնը ցոյց տաւ, անտեսականը նոր ուժը։ 1972-ին ան- ճանքին աղբային անտեսական թաղանթ յառաւի։ պահանջը։ ճամարանցանքն անտեսականներուն ճեմ և յաղեցինքն արդէնք անտես և թաղիկ ճաղանթի կ'ընթերցանեմ։ Երբ անտես միջերը պատկեր, ճարարարանութիւն երկարա- կանութեան յաղեցինքն տակերանց թաղանթի արտադրութիւնը, փոխն քի փոխ անթաղ երկրին մէկ։ Թերթերը աւ- ճանքն կը թեքնել թէ որ թաղանթ մէկ երկարատեսական ղեկ անտեսականն աշխուր։ Գործարարը սխիտ Եուն - ուսար ճին և փերեցաւ փետրարը 21-ին ճարարարները տայցան 155-ի 32 տա ճարիկ յառաւի։

1973 Յունուարի թաղանթան յառ- ձաւը արդիւտած ըլլալով, ճարարորդ- ները զորձարդը չ'ընին։ Գործանք ան- ցան ճամար յառաւի, որ ճարուսա - ուսած էր երկրորդ ճարարներին ճամար, երկրորդ ճարարանութիւն ճամար անտեսական- ներուն ճամար կը ճարուսանքը միջին 16-15 % յառաւի, միջն մայցալ թայց միս թաղանթները պտեղ և գոճանա- յին 7 տա ճարիկ յառաւի։

Երբ երրորդ ճարարանք յայտարար - անցաւ, անտեսականը գրանցանքի կը տուտարարին տուտարը ընելու, իսկ արդարապիւր ճամար ինքն զուրկինքն անտեսականը. յաղեցինքն տակին պա- ճանքին։ Արդէնքին յառաւի մամբեր և յառաւիքը անտեսի արտադրութիւնը ճե- ղաւ 40 տա ճարիկ։ Վարչապետը յաղեց ճարարները, ինքնընտի յարաժանան աշ- խատանքը երեք օրի զերթի թայց անա- տարան և ճարարարանութեան ճա- տարանութեան մէկ։ Կառավարութեան ղե- րպատանք էր օգտագործել զաղբայր միս աշխատանքներուն, որոնք կորուստեց ղալի ունեցան թաղանթան վրայ։ Բայց Անգլիացիները չ'ըճանցան, և պատուով ճարը զերին։ Անկեր, ժողը - փուրը մեծ ճամարանք ցոյց տաւ, ճարարանութիւնը, որոնք պտեղի թաղ- անք էր փոխարէն կը վառանքին ինքն կ'անքը անտեսան 55%-ի 84 տայիք ղե- ղին։ Թաղանթ էր փոխարէն։ Դարձեալ վարչա- պետը թեքնելը դուսա տակալապի կա- ցուեցանքն մը անցնել, վարցաւ, որ կը ճա- րար

կարգիւնքը թաղանթներուն վրայ կորըն- ցին կը վրայ վառանքներն կ'ընէ թայցա - ուսերին թեք ճարարանութիւնը։ Կարե- ին կը ղեկուար ճանդ պարտուր։ ճամար պարտաւանանքն կ'անա անտես և փո - յաղանթ երկարատեսականներն կ'ընթեր- ճը, թայց քի վերջը մասնեց կուտակ - անութեան ղալ տակցելով ճամարորդ - ներու թաղանթին։

Երկրորդանք ուժի ճարարարը յայտա - րարել մէկ երկրորդ ճարար ճարարները ճա- րարանքն ղարը օրուան աշխատանք։ Բայց անտեսանքն որովեց ղալի ղին և կը անտեսանքին 81 տա ճարիկը ղալեարկի- ցին ղալեցնելով աշխատանք։

Երեք օր ետք, չի՞ք յայտարարել թէ ընդճանոր ընտրութեան պտիտ ըլլալ պա- րտաւր 28-ին, յայտարար էր կը կուտակ - ցուեցինքն տակի յաղեցինքն արդէ - ցուեցինքն պտիտ ղալեցինքն ճարարանքն օրու վրայ, որովք ղալի ղարանքին ղա- ճանքին կառավարութեան կողմէ ընտու- ղին չ'անտես վրայ։

Աշխատանքական կառավարութիւնը ա- տուարարել անտեսականներն օրեւիքներին նոր պարտաւարը մը կամաւարարար անտեսի, թաղանթան յառաւիքը, պա- րտաւր, որ կառավարութիւնը անցնելը ընտանքան ճարարները, արդէն տակ ղարեցինքն յառաւիքը և լքե անտեսի- անքու վրայ ճարարութիւնը։

Ի վերջոյ երկրորդ միջն զինքն քի տաւա։ Գործարարութեան երկրորդանքը, թայց յաղանթին մէկ Աշխատարարաններին ալ մեծ ղալեցինքն էր ղառարին։

Երրորդանքներին զիւ ետք ճարը - ղարեցինքն 29 տա ճարիկ յառաւիքը մը ու- ղեցան։ Երկրորդ ղարարը ճինք օրուան աշխատանքին վարարարան։ ճարարանքն տակ ղալեցինքն անցաւ, թայց ճարարանքն օրու մայցին մալթ։ Տեսնուածն ու ղը- րամատեսականներն և նոր կառավարու - թեան տակի գրուած ճարը։

Պեղեւ և նկատ ունեցնել, կը ղեկ Լուրին Ռու որ Անգլիոյ մէկ ղարուս լին ղայր անտեսականը։ ճամարանքներին վրայ - ցուցինքն իսկ միջնուր աշխատանքները չի՞ք կ'ըրրորդ ճարարանութիւն ղարդին տակն Մարտի կ'ուտակ։ Դոճարարանքը կ'ուտակ միսն այն անտեսականներն ճեմ, որոնք մեծ ուժ ունին և կ'ընուն վառել անտես- անքներն։

Նոր կառավարութիւնը կը յուսայ թէ քի ղիմանք և ղալեցինքն կ'ընէ անտեսականը ճեմ։ Եուն ճեմանքը կը ղալ արդէնքները անտալ պատարարել միջնուրին և թէ անէկ ետք, թայց այս թաղանթան ճարը արդէ փոխարէն մէկ էր, փոխը կուտար անտես- ական ղարարանքները։ Իսկ ղայր ա- ճանք էր կը ճարեցալ Մեծն Բրիտանիոյ անցալը, կը կառավար թէ ճար անտես ու- ղին տուտարութեան ղար պահեա, ունին ղաւ, գործանքին կարողութիւնը ղարմալ մէկ ղիմուր ճամարանքութեան կամըր անտես և անտես, երբ ուրիշ էր ղայ։ ճարիկին ղալ կ'անտես և, կ'ըսէ Երբի՞նք Ռու, ղայր կարել Մեծն Բրիտանիոյն։ Մ. Մ.

մեյուրալիմինք, ՍՄԷՄ պետայանին, մի- րանքանամ միմարարարութեան և զի- րանայարարաններին յոնդարմ ԵՄԸ ԲՆՈւ- րանին անմէկ ճարարանքն կ'ուտակ կ'ըն- անքին և ճարարարարութեան կառավարա- րանքն տակալարարութիւնը ճարարանքն - րանքն տակալարարարութեան ղոնդարմ վրայի- րանքն կ'ընանքարարանքն անտեսարարութե- անքն վրայալարարութեան, ինչպէս նաեւ աշ- խատարար արտադրական պարգեմներ ու- նեցող ընդ արդիւտարարական միմարարու- րիմներ կ'ուտալիքու տակին։

ժ. Մ.

(*) Յու «Սով. Ճայատանն», 1974, ինկետներ 21։
(**) Յու «Սով. Ճայատանն», 1971, վարտ 10։

«ԱՄԱՆՈՒՆ» ԹԵՄԵՐՈՐԸ (19)

ՄՈՒՆՈՒ-ՔՐԻՍՏՈՒ

ՈՐԳԻՆ

ՄԱՍԻՐ ԵՄ ՈՐԻԿ

— Դուք իմ մայրը չէք։ Ուրեմն մեկ ը- անքը ճարարանքարար ծարերիցի պտիտ ղալեցինքն և ղալ տա ղալ պտիտ կ'ընեցին ի- րեն։ Անչույ չէ... Այն կ'ընէ որ ղալեցինքն անտեսանքն կ'ընէ որ ղալույ և չ, անտես- ական և կառավարութեան աշխուր ղա- ւելի կ'ուտակ ղալ... ճարարներ մը գոր- ղեց... Ան, այն անտեսանքն ճարարներ էր, որ ուրիշներ կը ճարարանքներ ղալու և որ վերջոր կը կ'ընեցին... Այն անտեսանք- րին ճարար ըլլալու ճամար... ղալե և ինչ ալ իսկ անտեսանքի է կ'ընէ։
Միտակցելը ճարարանքներ անոր ղալըր ղալեցինքն։
Բայց ինչու, ճամար կ'ուտար, ղալին որ մայրը չէք, ղաւ։ Պէնտեմթիթ ճեմանքն ղիմանքով մը։

Կինը ճարը ճիւղ մը ղեկով ղալ։

— Բայց իր գործած մայր անքը ղալ ղալեցինքն է... Ա՛յ, ան ճարը ըլլալը ղալեցինքն և անտեսանքն է... Ա՛յ, կը ճա- րարմ տակի... Երբ ղալըր վառանքի մայր էր։ Իր պատիւ, ղալ տակի կ'ընէր միջու կը ղալու ինքն ղալուսուր վրայ, որ ան ղալեցին կ'ընեցին և... և ինքնընթեր ղալու- տակի ճամար, ան միջնուր ղալեր է. անոնք պատիւնը։

— Ա՛յ, ո՛ր, անտես և, ղալեցին կ'ընէր ղալի ղալեցինքն փոխարէն ղալուր և կ'ընեցին մեծա - րանքն անոր երկարութիւն։

Պէնտեմթիթ անոր կառավարել ղալու։

— Այո՛, տակալութիւնը ղիմանք Անտի- րան ինչի այս ղալուր ղալեցինքն այս անտես մեծան է և եր ղալին կ'ընէր անտես մը, որովք մայրապետներ, անոնք տարին էր ուր ուր ղալուր է։

— Այո՛, ճարարութեան ղալուր է։

Ինչէ՞նք ղալուր, ղալ կ'ընէ մայրը չէք։ Այր և ալ կ'ընեն մեկ թէ այն վարչա- րարութեան ղիմանք տակալութեան մէկ ղա- ւելի ղեմ ճարարանք։ Նա այն կ'ընէ կ'ընեն։

— Ա՛յ ղալը այլ ղալ ղալուր։

— Պատեմ, որովհետեւ մեծուրն ուղեց և... Ա՛յ, ո՛ր։

— Կ'ընեն, որովհետեւ գործանքն ուժ- անքը մեղմանքներ, Թերեւ ինչ ըլլալ թե- րալներն ալ։

— Դարձաւ կ'ընեն թէ տակ է։

— Կ'ընեն ղիմեց ղիմեցինքն... որովհե- տեւ այն օրը որ, կը պտեղի պատմանք, կ'ընալ այն ղալապարարութեան անտեսանք, որուն մէկ կը տակալութիւն այսօր, Եւ, իր ղալուր, ղարարանքներ, մարդապան և կ'ընեցինքն ղալ, ինչի ղալու։

— Ձեզ չէք ճանդար։

— Մո՛ւտ է, կ'ընեն։ Կը վառանքն որ պատուութիւն կը ղալէ։ միսն կը պատուր՝ ա՛՛, միսն տակարարին չէ որ կը ղալմ իրեն ճամար։ Ինչպէս անտեսանքն ղալին կ'ընենք ղալ։

— Ա՛յ, ղար, մ՛ կ'ընենք ղիմեց։

Եւ ղալեցինքն, ղալուրին միս կ'ընէր ղալին կ'ընեն, ղալաւաւ և արտաուսա - ղին կը ղալուրէր կ'ընեն։

Միջին այս տակն Պէնտեմթիթ օրուտ ղալուրով ղիւ։ Երբ տակը ղիւն արտաւ ղը- րաւեմ, ղալ և ղալ մայրով ղալուր է, որովք ղալինքն ուղարարութեան ղալուրէր, որովհետեւ անոր կ'ընենքն ղալուրին ղարարանքն ղալուր տակալութիւն վրայ ճամար մայր կը ղալուր։

Այլ ղալուրինքն անտեսանքարարա- ղալ մը ղալու։

— Թէ որ մայրը չէք, ինչու՞ ղալուր է ղալուրէր ղիմեց։

Կինը ղալուր մը արձակութիւն և ա ղալ- անքու, ղայց ղալուր մեծուրներն և ղալ մը մըրարած մայր։

— Եւալուր, տիկին մայր իմ, ղալու։ Պէնտեմթիթ մէկին ի մէկ մեղմանքով, և

նաեւ այն ղալապարարն որ կ'ուղէ ճալա- տան թէ կ'ընենքն երբուրեւրեւր ղալմ է, մ՛ կ'ընենքն որ տակարին օր պահանք ըլլալ մեկ ղալ։ Աշխատանք մէկ անէ մայր ղիմեցինքն ճամար կ'ընալ։ Եւ մեկ անտեսանքն կ'ընէր. ղիւ մեկ ղալին նե- տեցինքն... և ղալուսուրով թէ. կ'ընէ ղալը ալ ղիւ անտեսանքն ղեկէ։

Ուրը ղալապար։ Բայց կ'ընէ ճարի- ցեր էր և տակարին ղալուց։

— ճարարութեան ղալուր, ղարը դա- ւապարարութիւն։ Անկը անէ կ'ընէ որ արա- մարանքներ։ Դուք իմ մայրը չէք. ճարուտ էք. ղալեցինքն մեկ կը անտես, անտես ղալուրին տակալութեանքն ունին։ Ձեր ղալուրինքն ղիմալ գուր ղալապարար ղալուր։ Դայով մեծ ճարարանքն մայրը ղալուրութեան մէկ մասն ըլլալու է որ մեր վրային կ'ընեն ճամար, ղար ճա- ճարով կը ղալուրէ, — ղալապարար - ղան կ'ընէ որ ըլլալուրէր ղալապար։ Եր- րու ուղիքներին ղալուր ղեմ ղալուր, այն ղալ- ղին ղալ մեկ, վերջապէս մեր ղալին ղալուրին տակալութիւն է այն ղալուր։

— Թիմը, որով ղալուր փոխելու միջնուրեւր ցոյց տակը ղիմ։ որովք ղալ ղալուրինքն, և չէ կ'ընալ այն ղալուր մասնին, կ'ընէ մը միսն կ'ընալ ղալուր կ'ընէր ղալուր պատմանքին կարեւորութիւնը։ Ուրեմն այս ղալուրէ և ղիմալ ղալուրինքն, ղիւ անտես ճամարն է միջնուր փոխուր։ Է։

(Շար.) Թիմի ԼԵՄԻՐԻՈՒ

ՀՈԳԵԼԱԳԻՏՍ

Տէր և Տիկին Պարզե Սալբին եւ զաւակները, Բէճիբեան, Սալբին, Լուկասեան, Տէրեբեան, Գարակէօբեան ընտանիքները եւ Նամաճի ազգականները կը ծառայեն թէ այս կերպի, Յունուար 12ին հոգեհանգստեան պատճառ կը կատարուի Փարիսի Ս. Յովն. Սկրպէճ եկեղեցին իրենց հօր եւ ազգականները:

ՀԱՄԱՊԱՊ ՍԱՅՐԻՆԻ

(Սերաստացի — մահացած Կ. Պոլիս) մահուան զատուածքին առթիւ:

Ի գիտութեան ողբացեալին յիշատակը յարգողներուն:

Ի ՅԻՇԱՏԱԿ

Հանգիստը Սալբին եւ Արտաւազը եւսնին ժառանգ զատուածքին առթիւ Տէր և Տիկին Պարզե Սալբին կը բնակեցնուի նորիստուութիւնները —

Դարացաւոր վարժարանին 100 Քր.,
Սուրբ-Մարտիոսեան վարժարանին 100,
Իսիկ նորակառուց եկեղեցւոյ 100,
Հայ Կաթողիկէ Ս. Պաշ. եկեղեցւոյ 100,
Եանջի միտրան վարժարանին 100,
Ազատամեծան 100,
Վատաշէն 100:
(Ստանալ Վատաշէն):

ՀՈԳԵԼԱԳԻՏՍ

Հայ Ուսանողներու Օգն. Մարմինը ընտանակալութեամբ ստացած է —

Գրքեան ընտանիք 700, Տիկ. Պարտուան, Տիկ. Մարտիկեան 200սկան, Օր. Մելիսա Տէլիբեանեան 150, Տիկ. Նուար Տէլիբեանեան, Տիկ. Պատմեան, Պր. Վ. Հայկապետ, Պր. Արա Տէլիբեանեան, Տէր և Տիկ. Մաղաքեան, Տէր և Տիկ. Ժամ-Ժաք Տամբեան, Տիկ. Բար Քէլեանեան, Տիկ. Չապէլ Համբարձեան 100սկան, Տիկ. Ա. Պարզեան, Օր. Հայկապետ Բորտեան, Պր. Հ. Մարգարեան, Պր. Ժ. Վարժապետեան 50սկան, Օր. Էրմար 30, Տոքթ. Գարգուէլ Եղուար 25, Պր. Կ. Հատապեան 20 Քր.:

ՄԱՆՈՒԿՆԵՐՈՒ ՕՐԸ

ՓԱՐԻՋԻ ՄԷՋ

Նախաձեռնութեամբ Կապույտ Ուշի Շրջ. վարչութեան եւ մասնակցութեամբ Փարիսի շրջի իր բոլոր մասնակցներուն, Կերակի, Յունուար 19, Սեպի Սամուէլ — Մարտեան վարժարանի Մ. Պէշիլըպշեան — Գ. Մ. Ալեմաշի սրահը, ժամը 14-30ին:

Մերեւոյ, պար, արտասանութիւն կայանի մանուկներուն կողմէ: Հաղաւորներ:

ՀՈԳԵԼԱԳԻՏՍ

Պ. Չապիկ Լիբրարեան, Տէր և Տիկին Տոնիկ Տիբեան, Տէր և Տիկին Յովն. Սեպեանեան (Ժամեմ) զաւակները ու թոռները, Տէր և Տիկին Անթոնի Բոթի եւ զաւակները, Բարեկամեան, Հայրապետ, Չապիկեան եւ Անթոնեան ընտանիքները ընտանակալութիւն կը յայտնեն բոլոր աւանդ արքեան սնամար, ծաղիկապաղ, փոխան ծաղիկապաղի նուէրով, զրուար ցաւակցութիւն յայտնեն իրենց կողմէ, զորն է ազգականները:

Տիկին ՉԱՏԻԿ ԼԻԲՐԱՐԵԱՆԻ

(Տնայ Լիսի Անթոնեան)

մահուան առթիւ:

X

Տէր և Տիկին Գրիգոր Տիբեան, Տէր և Տիկին Յովն. Տիբեան եւ զաւակները, Տէր և Տիկին Նուար Տիբեան եւ զաւակները ինչպէս նաեւ Գրիգորեան եւ զաւակները, Սալբեան եւ զաւակները, Երանեան, Սուրբանեան եւ Բարեկամեան ընտանիքները ընտանակալութիւն կը յայտնեն բոլոր աւանդ արքեան սնամար, ծաղիկապաղ, փոխան ծաղիկապաղի նուէրներով կամ զրուար ցաւակցութիւն յայտնեն իրենց կողմէ, զորեւոր, սաղար, ազգականներ եւ կնիւհօր:

ԿԱՐԱՊԵՏ ՖԷՆԻՃԵԱՆԻ

(Պալիսիսի)

մահուան առթիւ:

ՏՕՆԵՇԵՐ

Կապույտ Ուշի Սեպեանի մասնակցող տոնածարը Կերակի, Յունուար 12, ժամը 15ին, Փրէնկի Սէնթ Ելիզաւէթ եկեղեցին սրահը:

X

ՎԻԵՆՆԱ ՄԷՋ

Կաթողիկոսական Կապույտ Ուշի Վիեննա մասնակցող կողմէ Յունուար 12, ժամը 15ին Գապար Բիլեկեան սրահը մէջ, 40, Վիլհելմ Գոթիկ փողոց:

Երգ, պար, արտասանութիւն զարգող աւակներուն կողմէ: Կաթողիկոսական:

FONDATION DES TRADITIONS ARMÉNIENNES
150, Rue Etienne-Dolet — ALFORTVILLE, 22ème étage

NANE CARZOU
signera son livre

le voyage
en Arménie

(Ed. Flammarion)
postface de J.-M. CARZOU

Vendredi, 17 Janvier à 21 heures
en présence du Député-Maire d'Alfortville
M. JOSEPH FRANCESCHI

Projections de films sur les voyages de Carzou en Arménie

ՃԱՄԱՆԱԿԱՅՈՅՑ

ՓԱՐԻՋԻ Ս. ՅՈՎՆ. ՄԿՐՏԻՅՑ

Կիրակի, 12 Յունուար — Ի. օր Միքիլեան: Ժամը 10ին պատարագ կը մատուցուի: Յովնանու Կարապետի յաւաքիկայ տօնին առթիւ, յաւար պատարագի մատուար հոգեհանգիստ կը կատարուի Ս. Յովն. Մկրտիչ: Ժամը եկեղեցւոյ եկեղեցաւն բարեբաժնի Աղեանցի Ման — Բալեանի Նամար:

Ներկուարի, Յունուար 13 — Ը. օր Միքիլեան: Տոն անուանակոչութեան հետքին Մկրտի Յիսուսի Բերտուտի: Ժամը 10ին պատարագ կը մատուցուի: Պատարագի աւարտին Առաջնորդարանի արահին մէջ Տոնօնեղ կը կատարուի:

ՊՕՄՈՆ

Ս. ԳՐԻԳՈՐ ԼՈՒՍԱՌՈՐԻՉ
ՀԱՆԻՍՄԱՌՈՒ ՊԱՏԱՐԱԳ

Այս կիրակի, Յունուար 12, հանգիստար պատարագ կը մատուցուի: Կը պատարագէ եւ կը բարեբաժնի հոգեւոր հովիւ:

ՄԿՐԱՊ ԲԷՇԵ. ՆԱՃԱՐԵԱՆ

Սկիզբ տաճերութեան 9, պատարագ՝ 10, քարոզ՝ 11:

Կը հրաբերուի հասարակութիւնը հաղորդուելու օրուան խորհուրդին:

ՍԷՆ - ՇԱՄՈՆ

Սէն Շամոնի հասարակարգ ժողովուրդը կը հրաբերուի Նոր Տարուան եւ Առաւմտայանութեան արարողութեան, Կը — րակի Յունուար 12 ժամը 16-30ին Սէն-Փիլիպ եկեղեցւոյ մէջ, Փառ Սէն-Փիլիպ: Պատարագ կը մատուցանի Սեբովիլի ԱՐ. ՄԱՌՈՒԿԵԱՆ (Երուսաղիմ Հայոց Կաթողի. պատարագ):

Մասնակցութեամբ Լիսի Կոմիտաս երգչախումբի, ղեկավարութեամբ Ս. Օփրակի:

Imprimé sur les Presses
DU JOURNAL «HARATCH»
83, rue d'Hauteville 75010 Paris

ՄՕՏ ՕՐԷՆ

ՀԱՅՈՑ ՃԱՇԱՐԱՆԸ

chez harout
PROCHAINEMENT VOTRE RESTAURANT

RESTAURANT ARMENIA

Direction H. TAKVORIAN

voyage aux
baléares

(palma)

Կաթողիկոսական Սեփեան Տարբերութեան զրահեանակին եւ Կապույտ Ուշի Լիսի մասնակցողները:

1975 ՓԵՏՐՈՒՄԱՐ 25
ՄԱՐՏ 4

Ուսման կ'ընկերակցի Վարդան Սարգսեան Տարբերութիւնը օգնականով, առաջին կարգի պանդոկի մէջ, լրի փանդոկով:

Մեկնում Լիսի 800 Քր.
Մեկնում Մարտի 7 700 Քր.
Du 25 Février au 4 Mars
Départ de Lyon 800 F.
Départ de Marseille 700 F.

sevan voyages

50, Cours de la Liberté — Lyon
Tél. : 60-13-66 et 62-80-81

[illegible]

ԵՐԲ ԵՏ ԿԸ ՆՇՅԻՆԲ...

(ԱՆՅԻՆՈՒ ԱՆՇՅԻՆ)

ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ
ՎԵՐԱԶԱՐՈՒՄԸ
11-14ԻՐ ԴԱՐՆԵՐՈՒՆ

ՄԱՂԱՔԻՍ ԱՐԵՂԱՅ,

ՄԵԽՈՐԱՅ ԱՅԻՐՎԱՆԵՏԻ

ԵՆ ՄԱՐՏԱՏ ՍՈՍԱՐԱՊԵՏ

Օ

Տասներեքերորդ զարու քաղաքական-
րէն արժանի չափ փաներ մասին Վանա-
կան ժողովարար, կրթութի Դանձակեցի
և Վարդան Արեւելցիի վկայութեանը կող-
քին՝ պատմադրական առումով իշխանա-
կէի զէնքեր և Մարտիրոս Արքայ, Միխ-
այր Սարգսիսեցի, Մարտա Սարգսիսեցի
և Ստեփանոս Օրադեան:

Մարգարէ Արքայը, որուն մահուան
թուականը միայն հիշուի (1271), ապ-
րան պէտք է ըլլայ 1200 — 1271 ինչպէս
ի յայտ կուգայ որ պատմութեան հիմ
կողմից անպարտաւորելի:

Երան և աշխարհաբանի Վանական ժա-
րդպետի, որուն մահը իշխանակնով էր
զբէ:

— Եփրայիմը ի Բիւրստա առաջ և փա-
ռաւոր վարդապետներ մեր վանականն և
սուղ մեծ երգչու մէջ, և ոչ թէ միայն մեզ
աշխարհաբանաց նմա՝ այլեւ ամենայն աշ-
խարհաբան:

Իրով իրականացում պատմական համա-
ռոտ աշխատանքներով վերադարձում
է Պատմաբան Վան ապրիմ Բնակացի-
այնինքն թափառելու, որոնց յարմարու-
մը կը ներառէր Հայաստանի, Գլատաս-
տի և Արտաստիան երկրներ չորս, հիմ-
նական այն ունի հիշելով՝ որուն կերե-
նի կրկուս Դանձակեցի և Վարդան
Արեւելցի գործերուն մէջ:

Գործին ժամայադարձութիւնը կը կայա-
նայ այն մանրամասնութեան մէջ, զոր
կուսում չափը չեղբին կրակի շարին մա-
սին և Պատմաբանական գործարարութեան
— բուն իրականացումն անկեր ևս ըստի կո-
տարաններու և համարաբան աւանդի
պատկերաստմէ՝ կը խօսի մանր սուր-
բերու հաստատումով անպարտաւոր կա-
ցութեան, կեկերտի ևս զրկաններու
ընդհանուր կերպովի մասին:

Վարդանեցիներն ունի Մարց (Եփրա-
տիս) Զնաւորապետ տալիսին կողմէ կը
լինի իր զորքուն ևս արշաւանքի մասին
ևս Յուլիս տողովուր կը պատմէ Հէր-
թուս Աւր արքանին Թորոս իշխանի

սպանութիւնը և երկրորդ զարկին՝ Աւանի
զերկարարութիւնը, որ մեծ տպաւորու-
մբն զորքուն և ժամանակակիցներու վը-
րակ, ճնշուց տալով հին ու ծանոթ թա-
ղալորային երկը մը. «Աւարդ զինանքն
ստեմ, որ ճանկաց դուռն ընկնի գործին»:

Միխայիլ Արքիեպիսկոսի (1210 — 1290)
մահով և ժամանակագրական ընդմիջ ունե-
ցող քննարկն արժէք զարկ զորքով մը՝
«Միխայր Արքայանցուն պատմութիւնն,
— զիպէրու և անուանելու պարզ շարա-
յարարով զորք մը՝ որ կը սկսի աշխարհի
ստեղծումէն, Արամի մինչև, Բիւրստա
իշխանակնով անունները նաճականներու,
չայ ու սուր թաղաւորներու, ճարա-
պետներու, և հասնելով մինչև 1289
թուական:

Մարտ Սարգսիսեցի կամ Գունդուստալ
(1208-1275) եղբայր չափը Հեթում Ա.
Թաւրաթիսի. ուսումնական պատմութեան
և զինուորական կրթութեան մէջ
ստանալով, որ կուսի հակառակներուն վը-
րակ թէ զինավարժական մարզի մէջ ար-
մեարած և կը կրթելովութիւնները 1226-
1270 թուականներուն, կըր թափարկան
և կրկնական յաղթական արշաւանք-
ներուն կ'ենթարկուէր Կիւիկեան աշխար-
հը:

Գունդուստալ կամ սարգսիսեցի և
չափը ստացած է կը կորը՝ Հեթում Ա. Թա-
ւրաթիսեան սպանութեան տարիներուն,
լրերէ վերէն ճիւղմանտար Զախանի
թաւանի, մինչև 1276:

1275ին, Եզկիպիսեցիներու կողմէ կը
լինի իր վրայ զորքուն արժանի օրե-
րուն, անմահ կը հետադիւր կեկարտի
զորպետը կուսի զարկն իրայ, տակն
արշաւանայ կը ընթացքին մէջ ոտք մա-
սի մը զարկելով կը իրարուտրի: Կը
հաղթարարի վերադառնալ ու թանի մը օր
կը կը մեռնի:

Իրով չափ մանրամասնական վաստակին
փոխանցումն կրկնարարային վաստակա-
րութիւնը իրականացումն ընդմիջ ունե-
ցող թափարկանութեան մէջ է՝ Անարիկ
Քրիստանի իշխանութեան կողմէ զոր-
մատուն օրկարգի մը, «Անարիկ Անարի-
կայ» անունով, որուն ընդպրէր չէ զրա-
նայ:

Պատուելով Միխայիլ Գունդուստալ
ստանալովի՝ անոր զարկ մը մասեր
պատմականակնով վերադիւր պայմանն —
թուս, զրան և հանւ. շարադա ղաւտառու-
մը րազարարաց՝ անունով յայտնի կը
գործը՝ 1265 թուականին: Օրեքներ ևս
կանաներ՝ աշխարհաբանականներու թէ
և կեկերպաններու յատուկ:

Երկրորդ գործը, «Պատմութիւն Բանդի
կը կուսանելուպիսի և չափը անգնա՝
ըստ կարգի մանունակաց», ժամանակը —
գրային աշխատանքներուն մէջ մը է, որ
950 — 1276 թուականներու զէպէրը կամ-
փով, Բնակարար Մատթէոս Ռուս-
այիկ գործին:

Միխայիլ մանրամասնական վաստակին
ստանալով յատուկութիւնը կը կայանայ ինչ-
ուսակմ յնարարելու մէջ Կիւիկի լճը
գարու խոտանցական քարանքի և օր

ՀԱՅԱՍՏԱՆԸ

ԻՐ ՀՈԳԵՐՈՎ

— Օ —

Գ. ԱՐԶՈՒՄԱՆՆԻՆԻ ԶԵՆՈՒՅՈՒՄԸ
ԽՈՐԶ. ՄԻՈՒԹՈՒՄԸ
ԳԻՐԱՎՈՐՆԵ ԽՈՐՀՈՒՐԴԻ ՆԻՍՏԻՆ

(Բ. և Կ. զիջքին մաս)

Մոր՝ Միւսիկեան Գրադոյն Մորձու-
րի երկրորդ հիստին, Գեկումբեր 20,
երկուստե Գ. Արքունական արժարած
է այլ կրկնուր չորք մըն այլ կուսում
Հայաստանի զեկանանութեան: Այս-
կա առաջին և Արքաւանական զարկ
ցար չորպարտուն չորքուն օրտա —
գործման չորքն է, այնքան կարեւոր կը
լինի զեկանանութեան զարգացման հա-
մար:

Գ. Արքունական նախ պարզած է Հա-
յաստանի մշակին տարածութիւններու
(չէր մշակին չող կայ) և կիկարի (ժայր
Արքունական չոր) ընտանի պայմանները:
Սոսի զաւանձորի, ինչպէս հանւ. ին. —
նային խորտարարութիւններու հետև —
անգով Հայաստանութեան չորպարտն
միայն 18.5 տարեկան կ'ապարտուէր իր-
քին մշակին տարածութեան: Միկին հա-
ւուր ինչպէս ինչպէս անմ զյուս թանի
կիկարի 0.18 չեկար վարկանչ, որուն
մէջ միայն 0.05 չեկար տարուած է:
Անըրի չորքուն իրայ կը զանունի հա-
ցաւարի և կը զարգաց խոտը, բոյս-
եր: անոր այլ զոտ ցան ըրեր կուսում
կըստին պատմանով: Ուրեմն՝ չորքուն
կիկարանութեան զարգացումը անդի
ունենալ անի արտը անկանալով, մմ —
կըստին չէ լուծի զկարտ ինըրի՝
Հայաստանութեան ընդարձակի տա —
զիկ հոգիքին:

Քիւիկեցիներն այս առիթը գիտել տաւած
է, թէ ներկայիս անպարտուն չապա-
ւում ևս ցանին անպարտուն հոգիքին
կիկարն առգնալ, այնպէս էր այսինա —
քիկարին կուսում անունով անունով կա-
րիկներին կուսում: Խոտի, այժմ յայտնա-
կայ կարտը Զեպարտին է անունով
չորպարտուն այնպիսի աշխատանքի
իրականացումը, որոնց Զեպարտը պիտի
լինի չորպարտունի կուսումնական միջոցով
գիտել զարմանային ևս պնման — մմա-
սին հոտերի կարգաւարանը՝ կուսում —
նում ըրեր զիկարանութեան աշխա-
տանքին շրջանում օգտագործելու հա-
մար: Խոտանիկ չորքունով արդ չին:

Կիկարն հան՝ իրեն ապրիկին մանաւոր
ուսարարական տարակց զանաւոր ըրեր
անդի կարմէ, որոնց հոգիքին չոր —
վարի կ'ուրեկն ուսումնական Միկարայ
լինի գիտի անպարտուն զարկ երկար
ժամանակ ընթացքին:

Մ. Բ.

ունիքը ջրամարներու մէջ կարելի է կու-
սում 2.5 միկաւ խորտարար մըր
Յուր: Այս տակաւինքն մանաւորն էր
Գ. Արքունական չորքուն զորք և չորքին
կուսման իրայ անպարտուն, թէ զի
հոտի, այլ միկաւներին իրականա-
ցումը կը պահանջ մմ կայանալով մըր —
որտեմը, իրայ կիկարն զայն մմ տակ
անունով անպարտուն իրականացումը, այլ
միկարը կիկարի մմ կարմ մմաւն —
Թուրմ կը կիկարանութեան:

Հայաստանի զեկանանութեան մե-
ծայրի տարբեր Արքաւանական հարկը
վարկ է, որ թէև Հայաստանի և
Հայաստանութեան միայն 8.6 տակն
կը կարմէ, սակայն, արդէն կ'ապարտէ
Հայաստանի խորպի արտարարութեան 60
թուականին 100, ընթացքին մէջ 85, պար-
տէր 25 տակն և կ'ապարտէ ու միկին
մատարարայն մէջ հիւսիսեցի: չորքին
ու չափարարը ըրեր է: «Բայց, ցամոս,
միկին, որ օգտագործում է այլ քար-
քի իրարկարի տակի պ մասը: Ար-
գարե, անի չոր 60-000 չեկար չոր
տալով չորպարտուն, որոյ մէջ
կարմ այլ կը պարտանալ և կ'ան չորքին
տակի խոտն ևս: Հեպարտ, անհա-
մաւ չէ չորքին, ապրիկին ևս տակի
այլ չորքին: Այս ապրիկին արդէն
կ'ան մարտուն ևս ծարպիկներ, որոյն
իրականացումը նախաւանական է կուս-
ման տակն չորպարտուն հոտանալով, այնինքն
1975ին էր: Անկանչի մըր կարմէ, թէ
Հայաստանի հոտանալովութեան գիտան —
տալովան իրականացումը արդէն
տարբեր է կը զարմանալով աշխատա-
րարին մանրով յայտնալ և միկին զար-
մէ թանի մըր հարկը չեկար պարտ չող
ըրեր լուս արդէն: Միւս կարմէ, ա-
նայն, Հայաստանի իրականացումն
նախարար՝ Զնաւոր Յովանանիկ ան-
ցնալ տակ չորպարտէ Կը կարմէ
զեկանանութեան զարգացումը ինչ հա-
մար նկատի տանի Արքաւանական հարկը
վարի արտը չորքուն, նախաւանական
գիտանելու, զորքուն (Իմա՝ չորպարտն
հոգիքին), հոս ու հոս չորպարտն անպարտա-
մէր չորպարտուն: միկար, ինչպէս
և կըրի տարիներու զարգացումը ևս
կը կարտանի տակն: «Այս թէ կիկար,
կ'ուրեկն նախարար, արքունական իրարայն
ու, որոնց իրականացումը կիկարան ար-
— հանգնել է շուրջ 5-10-000 տարեկան մըր —
գրունմը ևս միկին 3-4 տարեկան տակ-
արարին անցնող արքունական իրարայն
պիկարանով, ոչ մի կ'ուրեկն ի կարմի
գիտանելով անպարտուն Էրտեմիկ
զարգացումը միկարանութեան շարքը:
Նայել կիկարանով և հան զարմիկ ի-
րարանով: չորքուն Գ. Արքունականի իր
զեկանութեան մէջ նախ ընթացքով, թէ
Արքունական զեկանանութեան կուսումն-
ականի համար այլ հոգիքին իրարայն
արքուն տակն կը լինի մանրագիտանական
զեկանանութեան զարգացումը զոր —
ման և, միւս կարմէ, այլ չորքուն:

ԳՈՐԾԻ ՄԱՐԴԻԿ

ԳՈՐԾԱՅԱՆ ՈՐԲԻՐ

Ա.

Գործանական համարուն մարց մը կը
անցնէր, որ աշխարհը զանալի էր չու-
նի զանի զարկովը ստանալ չափ շարմերի
նկատարաններու և սուր համար թանի
մը շարմով անպարտուն ծանոթանալ
անպարտունական մասանք, որոյն մէջ
թափար (կամ այս պարտաւորայն տակի
հիշող և թան թափարին կիկար) աշխարհի
կեկար զանալի ըրերով ևս մարտար —
վարչ, մեկար, փիսիս մը քիկ շունի
տարբեր: Միկար Մարկուս Էփրայիմ, ճը-
մարտապէս զեկանանութեան հոտա —
տակարար, աշխարհը զեկանանութեան շա-
րան արեւ 80 տակն զարմակ մըր մահու
տակ, որ ժամանակը ծերանի մանրու-
թի մը տակ զեկանել արանի հակար: —
Խափար զարմար կը պարմանէ, թէև
թուս չէ ներքը, որ նմանի կամ զարմար
հոտարի համար զրան մանաւոր: Ան
լին զ միւս զեկանել չեկար զուգար: ևս
ին: որ Մարկուս Էփրայիմ շառ ապիկ

կուսած էր: Իր ընդ զորքի մարու
արմարովը սուր միկար էր:
Անթիկին զեկանելի զարգաց ծերով
կըր իրարայնական ճորտանական տակը,
կեկարը անպարտուն կրկնով տարբեր մը-
մանակը մը է մէջ տակ, որ առիթ ըրան
զրկել յուսանալական ապարտութիւն
ըր ըրու լրան:

Թէև երբեք միկարանական ապիկ մը չէր
եղած զարգացի մէջ, այսուհանդերձ միկար
զարմակ համար մը ունեցած էր կարմ մը
մասին ևս չեկանել զարգացումը, որ-
քուն հոտանալով զարգացի էին իր մէջ
ընթացքին: Դարմանական զար-
գացարմանքով: Խափարան շարմար
թափարաններն ունէր, որոնց զարմանք
ըրան էր: Զուսիկ ժափութիւններ
չորքին էր պարտուն կային, որոնցմէ
հանգնել էր զարմ ևս իրարայնական, —
արքին կրկնակի ապարտունութեան գործին
իր վրայ: Անպարտ զառ, անթիկին յանալի
ժամեր ունէր, ուր անի կրկնակի կ'ըր-
ներ: Իր փափակը իր անպարտուն կըր-
տարարի էր հոս, որ միկարն զորքի
զարգ ըրար, որ անպարտուն խորտան
ու մանաւորայն ապարտ ըրար, ևս կրն
պէս անթիկին զարմար ևս որուն հոս
համարանութեան ընդ տակն տակն:

Այս յատար, զրկել պարմանական
զեկանականութեան չեկանալ ծրա —
զրան զիկ Մաքիկին չոր Միկար ևս փո-
խարկուցանալ զեկանականութեան իր հոս

տակը: Թաւ Կուսանական այն տակնա-
րար ընտարանի զարմակ, որ հոս կրնի
կը պարտէ ևս որ այլ անդի ծարպիկը
կուսարտը պիտի ըրեր, զայն կ'անա-
լով կ'ըրէ ապարտունական զարմակ ևս
հաստատուն կարգաւարանի գէշ:

Հաշիկ շառանալ այլ ընտարը Բա-
կարն էր:

Մաքիկին մէկին է մէկ ընդզիգաւա ա-
նուր գէշ, չափը զուս ևս անոր Զե-
պարտէ չեկանականութեան տակն. սակայն,
«Անթիկ, սա թաներ թափար շառանք
թափարանը, որ Մարկուս Էփրայիմ ընթին
կիկարով մար, լարմ, մեկը միկարանական
թափար» կը ըստկար իր զարգացումը
զարգարաններն անի առիթ, զերպարմ
թափարանի զիկար պարտուն իրարայն
մանակն: Քիկ էր ժամանակ ապարտ Մա-
քիկին իրայ հակառակութեան իր պարմէ
կը յայտնական թիւանին գէշ, թուս
կամայ — կամայ, ա՛յ ըրուրովն անի
տակն, ու օր մըն այլ զարմանական թա-
փարին հոս: Հիման զարմանական ապիկ
մըր էր, այնպէս, ինչպէս հայրը կ'ուրեկ
ըրար:

Անթիկին կրկնել էր ինչէր իր փա-
նիքը օրերը և կը ինչար այս անպարտուն
անպարտ զարգարաններու վրայ, ինչպէս
կը ինչար իր այն ընթացքներուն վը-
րակ, որոնք զարմանալ էին կուսած մայ
կիկար զարմար զեկանականութեան: Գ

Իր զարմանական ոպէն արնալի հոտակ էր

համար Բերային ընտանական չընտանական
թուս մէջ, որչափ հոգը, Մարկուս Էփր —
ային:

— Գիտան չոր ըրինք և կրկնել, —
կ'ուրեկն սառ թափարով կ'ըրեր իր վրայ
խոտան տակնին:

Եւ ինչը համար Մարկուս Էփրայիմ
կ'ըրէ ինչպիսի մեծայայն վիպական էր
զարմանական ոպէն:

Անի ապով որ հիւսիսին զով Մաքի-
կին խորքը շառանքը, հայրն ու մայրը
նոր գիտել զոր ունէր իր մանր պարմա-
նէ, որուն մէջ, հարկերորդ անպարտ
ԸԱՄԱՐ, ջոյց տաւած էր իր զարմանական
ոպէն:

Հայրը մանաւոր ափ ի ըրան մանգած
կը ծոր ևս ապրանք միկն ունի անե-
ցած կուսի իր փոխ:

Անթիկին կրկնել, իր մայրը մանրով
զրան զեկար ունէր, 20-30 փարս փոխ
կուսում կըր և հաշիկ կը ըրէ: Գիտան —
էր 20 զուրուչ համար տակն պարմանել
է օրքին ևս անիկա այլ մէկանել իր տակի
է Սուրայ ապիկին զոչ չէ կըր, ապար-
կիով թէ կըր մանրար տաւած և և հե-
տակարար կամ զեկար էր որ մայրը մանրով
հաստատուն ևս կամ 20 զուրուչ տարբե-
րութիւնը, 30 փարս չափ, անկան
մէկանելին փարս:

ԻՆՏԵՆՏԻ ԳԻՏԱԿԱՆ ՈՐԴԵՐ

— 0 —

Դախելի մարզին և Նոսի Հայ մարզա-
կան միութեան հիմնադրամներին Արա
քանաս, պարտք սեպան է, պարտքա-
րար մեր ուշադրեան յանձնել, Մի —
վերջականի ափն տեղ ունեցող կապ ու-
նա երևոյթներին անոնք որոնք կապ ու-
նին Հայ Ժողովուրդի կենտրին հետ ու ո-
րոնց արձայնակը էր Հանդիսանալ յա-
նախ անդրին կարևոր օրաթիվները Նոս-
ի Միութեն։

Այս անգամ, Հայերն ճանաչողոցն ին-
քեր կը կարգէ, միջնադարին Փառկայի
խորհրդին գլխավոր անձնակազմին մէջ,
Հայերն ունեցող պատասխան դերերն է:
Համայնքն ու արեւմտի որ մեր կարգին, այդ
անձնակազմակազմները կը հաղորդեն, Ճեմա-
տանք մարզապետ ընկերացորդներն, ու
որոնք արդէն ճանախ է խնդրող առարկայի
համը համար։

Իրողութեան է որ, Փառկայը, ներկա-
յին, փոփոխ միւր բոլոր ճեղքերին տակ, ժողովուրդներն. կենտրին մէջ առաջա-
կող կարեւորութեան ասպան է, դա-
նալով երբեք պիտոյան ճանաչողութե-
ն քան տարբար։ Փառկայի ապագայ
խումբի մը յայտնանք կամ պարտաւոր —
Քիւրք, կարծէք ներկայիս համապար-
է պատահական մը մտանակ երբեք։ Անով
է որ շատ անգամ կը չարտին ապրելու
Փիլիսոփայ կենտրոնակայութեան աստիճա-
նը։ Պարզի մարդուկայութեան, իրենց Փառ-
կայի խումբներուն ճորտն էր ճանչցողին

որդատրութեան համար ծախսուելիք
գումարները զի փոխիտադրուելի են
տարալայ ընթացքով։ Արարատեան հա-
րալայի իրարցումը ամենամայնակակի
ինքնին է։ Հարկաւ որ է ենթադրուելի չափ
կրկնակի դրա իրականացումն մասնէն —
մերը եւ համակ այն բանին, որ արդէն
մասնակի 7-8 տարւոյն հարթակայում
բոլոր աշխատանքները տարադասին։

Խոր. Միութեան Գերագույն Ուղեւոր-
քի երկրորդ նիստը վերջ գտած է Գին-
աները 20ին։ Միութ. Հայաստանի Գին-
աները 21ին թիւին մէջ, որ ներկայաց-
ուած է Մ. Արքեպիսկոպի ղեկավարող,
նկատելի շուն Ժողովին ներառարկան
կատարուած է, ոչ մէկ չկատարուելին
ոճի արմ մասին, թէ Հայաստանի պատ-
կան ժողովներուն ներկայացուցած խնդ-
րանքները ղեկավար անուամբ են թէ ոչ։
Գերագույն Ուղեւորքի նստադրանքը ար-
դէն փակուած է նոյն օրը։

Ժ. Մ.

(*) Տես Վերապալ թիւերը 1974 Մայիս 17:

ՅԱՆԱՐԱՅԻ ԹԵՐԻՐՈՒՆԸ

(20)

ՄՈՒՆԵՐԻ-ԳՐԻՍՏՈՐԻ

ՈՐԴԵՐ

2

ՄԱՐԿԵՆ ԵՒ ՈՐԴԵՐ

Միջոցին տն կը խոսեր կը կարուկ
կարողանալ ծաղիկներ, կիր կոնաչ կա-
նալ ոտը կը բեր, օտնից մայրերը սեղան
ըր դէմքին վրայ։ Եւ նորին շուքին մէջ
կեցած էր։

— Ամբարիս է այդ, քան Հաստատա-
ման փութեան։

— Այդ քան Ծրաններն չէր։ Առէի
դու ինչ հաստատում երբ կենտրոն ունէ
մեկուկան Տարի չեն թողար։ Դուք մը
տարբեր էր, կը դնէր։ Եւ հարուստ է

— Արդէն թիւ միայն թէ կը պիտոյիք. մեր
մարդը, հարուստ էր, բայց չկուէ չէ-

կամ երբեքն արն սխալ տպաւորութիւնը
կը թողար թէ մէկ կամ միւս ճշգրտ խոս-
քին է նպատակ, նախաբանական դերը մը
կը դրոյեցրէ։

Ուրեմն քիչեր միայն կատարուէ
միջնադարին համար շատն են։ Արա-
քան ու միջնադարին կարեւոր մրցումներու
գլխավորները պէտք է մասնաւոր այս
խոսքով խնդրուէր կրթութիւն։

Ծրանանալները հարգանքաւոր պատ —
մանքին ունեցող գործունէութեան այդ
դպրոցն մէջ ալ, որ ունեցող արմատաւոր
ներկայակայութեան, ինչպէս ունեցող են
անցնալուն է ունեցող ներկայիս ալ նաեւ
խոսքովները, ապագային թէ Փրանսիական
Փառկայի առաջնակարգ խումբներն մէջ։
Մեր խոսքը մասնաւորաւ, իշխա-
կեցող որ բայց երկրորդական զանալակի
գլխավորները, միջնադարին ընտրող
պատասխաններու շարքին մէջ ալ համար
որոշանալով Փրանսիայի երկու գլխավոր-
ներն ունեցող որոնք համար են ճեղքա-
ն — իրենցինքն փափանցած է շուն Ծրանային
սամաններին տեղին, եւրոպական տար —
րեր երկրներուն մէջ ալ։

Այս շարժանքով ճանաչողութեանը ուժ
չէ ինչեք օրինակ անոնք Ծրանային հա-
րաւորին շրջանին մէջ, Հաստատուած
կարգիկներն մը որ արեւմտ յայտն կա-
րեւոր ու մեծ մրցումները ղեկավարած է
ապագային ու միջնադարին ճանաչողութե-
ն տարին։

Ու մասնաւոր ուժ կ'ունենալու իրա-
նակի արմ միւս գլխավորական մասնակցի
այս ճեղքին մէջ որ Միւլէր Բիթիսիանի կը
կրտայ։

Ենթ կարգիկներն անոնք ներկայիս թէ
մը շուք մէջ մտանց է, Բիթիսիանի
տարբեր ընդհանրական կը շարունակէ
փայլել։ Փառկայի երկնակազմին վրայ
ու ինք կը փնտռուէ միշտ իր անաչառ
ու ճեղքակաւոր գաղափար։

Ճեմա-Մանկանի աշխատանքներին Ժաք
Պատանի, հարցադրող էր ունեցող է
մեր Հայերենացին հետ, Գրաստարկած
Գիւլա. 31ին թիւին մէջ ուրիշ կը տեղեկա-
նանք որ իր տարբեր է 44, իր դասա —
ւոր կը դրած 22 տարբեր է ինք եւ իրա-
ւարարութեան կատարած է 152 միջոց —
դպրին մրցումներու ընթացքին մը ասո-
րակի բարձրագույն տարեմեկն հանրուի
համար, ինքն կը պարկէ միայն ճշտաւոր
խորհրդային Բաժնետէր մրցումն ղեկավար —
ութեան, ինչպէս միջնադարին կը ան
1970ին Ռոմէ Մուլէրի, նոյնքան համա-
ւորութեան տարեմեկնակց, Փրանսիայի
ուրիշ գլխավորները մը։

Ներկայիս, իր գլխավորներն մէջ, իր
տեղեկութիւն մասնակցներն շուր փառկայ
միջնադարին գլխավորները պատանի վը-
րալ են։ Վուրջ (Միջնադարիկներն) ինչին
(Թուրքներն), Վիկիանի (Անգլիան) և մեր
Տարեմեկակց (Երեւան)։

1975ին խոսքը շարունակել կը ղեկավարելի
անձնակազմի տառնիկ խոսքերն են։ Անկախ
Չեխոստայից, Պարսկերն — Լինդ, Եւրո-
պայի Բաժնետէր արեւմտամիջին շարքին
մէջ։ Ու այսպէս, Պարսկէ-Բաժնետէր իւ. Վ. Թ.

միայն սխալ մտանկ. ուրիշ որ արդիւր —
Այս օտար երկիր երթալու վրայ էր. որով
չէ հետեւ սովորին աշխատ արմ տարբեր
այ տարին քան տարապար մը։ Իր միակ
մասնաւոր էր անընդունալի։ Եւ այս
բարձր իրեն համար դրերին էր. որով
չէ հետեւ ինչպէս որ քիչ, հարուստ էր. մէկ
միջոցին տեղին ունեցող։

— Մէկ միջոցին, զուրկ Պէնիտէնթի-
զմիւրները իրար թախկնալ։

— Այդ միջոցին, այժմ էր չէ. զի
վերջնականապէս օգնութեանը աստուծուն
համար — Եւ. ա՜հ, այս տակուր կը խնդրէ
զիս, այո՛, եւ մեր մայրն եմ. այս իրի-
կան հոս գալու, մեկ անհոյստ էր, — ա՜հ,
թիւ թիւաւ կին եմ, — մեկ միջոցին —
թիւին, մեկ քաղաքներու իրաւունք ունե-
ցող համար. զիս բոլոր հարուստներին
զիցող միջնադար աստուծոյցին, կը լսէ՛ք,
աստուծոյցին։

— Ա՜հ, այս բարձր ըրէ՛ք, զուրկ Պէ-
նիտէնթի։ Եւ զիս ինչպէս... զիս քա-
ղաքին կ'ուրէ՛ք. ի՞նչ խնդրէ՛ք. մէկ էր
կը հարկէր հարցար ֆրանսիական հոս գալու
էնք. բանտարկանքներ — Կալաններն էր
ինչը դիտում — բայց այդ մեր տուած մը
լինել որ ինձեմ կ'ոչացար — այս միջոցին
իմ պատանիութեան. իմ կենսուն էր. դուք
խոսեցող չեմ հաստատել. կը տակէր. ինչ
կը տակէր. տալանով եմ։ Այն, ով պիտէ ինչ
գլխավորական մասնակցներին հարցադրու-
ւով, ուրիշքէ հոս գալ. զիս դուքի շար-

ՆԱՄԱԿ

« ՅԱՆԱՐԱՅ » Օրաթի

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԱՆԸ (*)

— 0 —

Ենթ պիտէ ընդունինք որ Հայ Մամուլ
մեծ դեր մը ունի մեր երակաւորութեան
մէջ, աստուծոյով Հայաստանական շը-
րիական գործին, այսպէս զիս —
Քիւրքանի պէտք է լլայն պարտ է հա-
կարակ լիւրով։ Չառաջան մէջերու —
նեղով է թաղը քաղաքով ընտանաւորան
նախադասութիւններ, որոնք վերջնաւոր-
ութեան, արդէն իսկ մտացուն է կ'ըլլայ
սերտաւորութեան և թէ բանն ինչպէս
է, ոչ միայն օգտակար չեն, այլ՝ վնաս-
ակար — Զանալայով մէկ կը դրուէ
թիւրթիւր Բիթիսիանի կը փնտռէ Թուրքի-
ան, Անգլիան անոնք պիտէ, որոնք տարբեր
փայլել կը աշխին աշխատ և իրենց և
միայն անձնակազմ կ'ըմբռնէր գլխաւոր

Գաղափարի մը մէջ, որ յարգելի քաղա-
ւորութեանով, հայերէնի տառաւոր վերջ
կը գտնէ նախակարգի տարաբանով
և երբեմն ու իսկ արգանով, պէտք է
զուրկ գրականութեան օգտակարին, հաստե-
համար մեր նպատակին։

Ուրիշ կէտ մը։ Հայ Դատը որպէս որ
այ ժամ էր մեր արեւելեան և օրաթն այլ
քաղաքին ԱՊՈՒ Իրականացման, նոյնքան
յարդեպիւրէն է կարող կ'ընդունինք, որոնք
քան մը չեն տեղեկութեան քաղաքներ-
նուն Ժողով և քաղաքները կը պատան-
ան։ Միւլէ, Հայերն չէ որ պիտէ ճանաչող
համարին թէ որպիսի է մեր Դատը, այլ
տարբերութիւն։ Յարուստութեան աշխատք
այդ ապագայութեան տալ անհոյստ և
զիւրկ մեզք ընտան յառաքելի որ —
զիւրկներուն մասին։

Մտաւոր ընթերցող Ա. Կ.
« ՅԱՆԱՐԱՅ », Գիտլի. 5

(*) ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԱՆ — Տես մեր այս-
օրաթակ խորագրակալն։

Ա. Բ. մրցաշարի հաւանք։ 23 Յունուարին
պիտէ տեղեկանալ ան թէ որոնք են իրեն
միջնադարն յաղաղ մրցումներն փայլել
ու թուականը։

Գիտլականներն ընտանեկան խորհուրդ
ինչ վրայ որ ինչին վրայ յարուստ ինչ կ'ը-
նալու, իր մասնակց տալու, պատանի Ժողով
մը որ իր հօրը հեղուրդին վրայ քաղաքի,
ներկայիս Նոսի Հայ Մարզական Միւ-
թեան Փառկայի խումբին կը խաղայ ինչ
(Թուրքներն), Վիկիանի (Անգլիան) և մեր
Տարեմեկակց (Երեւան)։

1975ին խոսքը շարունակել կը ղեկավարելի
անձնակազմի տառնիկ խոսքերն են։ Անկախ
Չեխոստայից, Պարսկերն — Լինդ, Եւրո-
պայի Բաժնետէր արեւմտամիջին շարքին
մէջ։ Ու այսպէս, Պարսկէ-Բաժնետէր իւ. Վ. Թ.

Գ. Ճ.

Ժեւ. և աստուծուն համար ինձեմ այն
նեղութիւն, որ կը մերեւծ մեկ, կ'ըմբ —
նա՛ք։

Նախկինները երթալով կը շարունակ
էր զիս կը կատարեցին։

— Ձեռ անհոյստ... մեկ կ'անտէմ։ Հիմա
կարողանալ է. մեր արմատով աշխարհ
մէջ մեր անաչառութեան կինս կենտրոն ղա-
րեւոր։

— Գիտէ՛ք, յարկէ կ'ընդ հաստատուած
համար, թէ անկէ վերջէ ինչ պիտէ լլայն
իմ կ'անտէր։ Գիտէ՛ք որ զիս անտէր։ Ամիս
մը Ծրանային պիտէ համար։ Եւ Ս.
Խաչիկ քաղաքներն ինչ Ծրան Անտէր պիտէ
իրեւմով... Հո՛ւ անտէր անհոյստ կ'անտէր
պիտէ լլայն... փառք որ պիտէ չինեւր
այս աստուծով, զոր ձեռութիւններուն մը —
չի... նոյնինքն է լլայն պիտէ անտէրանալ
և հոս անտէր է լլայն պիտէ անտէրանալ պի-
տէ մեկուն... միջոցին մասնաւոր ոչ որ մը
իմ կ'անտէրանալ խոսք մը պիտէ թիւն։

— Ա՜հ, այս քաղաքներին զատ լաւ
է ինձեմ է, քաւ. Պէնիտէնթի հանրո —
րին։ Ըսել է... այս ինչին միջոցին
բարեկարգ հարցներն ձեռքէ։

ԺԻՒԼ ԼԵՐՄԻՆԱ

(Տար.)

Tél. : 545-89-87
880-75-14
735-96-35

ԵՐԵՎԱՆԻ
ՅՈՒՆՈՒՐ
14
MARDI
14 JANVIER
1975

HARATCH
LE SEUL QUOTIDIEN ARMÉNIEN EN EUROPE OCCIDENTALE
Directrice : ARPIC MISSAKIAN
83, RUB D'HAUTEVILLE, 75010 PARIS
— Tél. : 770-86-60 — Fondé en 1925
C. C. P. Paris 15069-82 R. C. Seine 57 A 2731

LE NUMERO 1 F.

Օ Ր Ո Ւ Ա Ն

ՀԻՄՆԱԿԻ ԾԱՒԱՐԸ ՄԻՍՏԱԲԱՆ

5194 ՏՈՒՐ — ԹԻՒ 13-197

Fondateur : SCHAVARCH MISSAKIAN

51e ANNÉE — N° 13.197

ՕՐՈՒՆ ԻՍՈՒՐԸ

ՎԵՐԶԱՅՈՂ, ՏԱՐԻՆ

0

ՏՆՏԱՅԱԿԱՆ ՏԱԳՆԱԳՐԸ

1973-ը վերջացած էր անուսական ան-
շարժիկաց տալանով մը յոտետե հետա-
հարձերով : Հոկտեմբեր յի արտեր-իս-
թայեան շրջուրը պատկերավոր յայտը-
գած էր Այսէի արտական վիճակողովը,
որ քարէի արտադրող երկրները կ'ու-
րդէին նախ՝ կ'ընտանկ փոսկայնիքի
հախալումով, ինչոյ՝ բարձրացնել վա-
նաւան զինք :

Այս որոշումը տարածան մը աւելի ծան-
րացնո անուսական տալանը, որ շա-
տանց Ծարբ տուած էր եւ հսկայական կը
յառանգար աշխարհի հարուստ թէ աշ-
խարհ ըլլող երկրներուն մէջ :

Տարեկան յայտարար նշաններէն ա-
մէկն կարեւոր էր ոսկիի գինին տատի-
նանական բարձրացումը արեւմտեան աշ-
խարհի սակարկներուն մէջ :

Անգղիոյ հեղեցուցած էր Ամերիկա՝
1974 ամար արժեքիւրծի ենթարկելով
տարբեր եւ բաւական զանաւոր փո-
խանակելու համար սահմանուած գինը :

Տարբեր արժեքիւրծի հետեւեցան
կողմ էր երկրներէն — ընդ որ Ծրան-
այի եւ Իտալիոյ — զբարձրելու, մինչ
բարձրացումը կրկին մարշը, Քլորին ու
զոյգեցիկ տարբեր :

Վերջոյ տարեան Յունուար 1974
Փրանսական կառավարութիւնը որոշեց
վնջ անուսական համար պայտ ձեռք ֆրան-
կէ երկնէր, որուն երբեք հետեւեց 5 առ
հարկեր նոր արժեքիւրծ մը կրկն Քլ-
րանական դրամը :

Տնտեսական տեղեկական տալանային
պարճան տանելու համար շանցից փողով-
քէ զուտարկուած զիտարը Պետու-
ն թեան ժամանցութեամբ, առանց դրա-
նի արդէնք մը յանդէս :

1974ին աւելի խորացաւ տալանային
Բախ՝ ոսկի բարձրացաւ, աշխարհ դրա-
մաւանութիւն տալանային ըլլող եր-
կրներուն մէջ : Արդեւեք եկաւ պարտա-
ւոր յարաւանի պարկերէն, անուսականին,
զորմարութիւն, զորմարութի՝ աշխա-
րհ տարածքի յանդէսն պատճառով եւ յա-
րկեցի ըլլող արտադրանքիներով : Գրաիթի, կալի, եկրպարտանքեան
գիններուն եւ տարբերու պարբերական ու
յարաւան յարկուած որ ըստ օրէ Ծանոթ-
ից կապուեցին :

Հասարակութեան 9 աղանգ Պետու-
նային յարաւանի հանդիպումներով
ժողովրդի կ'ընտան տնտեսական հա-
մաւորած տալանային զարման տանելու
համար : Գերեզ ըլլար հաշուեցիկ կող-
մըր : Փոխարէնը վերջուրկաններով կը
նախա՝ պատճառէ համարաշխարհիներ :
Եւրոպայ կը փորձէ համարական կարեւոր
ն ու կ'աղկիւ արեւելեան եւ արեւմեա-
ն համարարար երկու հսկայեաններ մէջ-
տակ : Միացեալ Ռուսիոյ կ'ուրդ զիտ-
արկուած տնտեսական տալանային գին :
Երբեք հետեւեալ ժողովրդի կ'ընտան տա-
լանային բարձրացում, ճրտեիք ար-
տադրող արտադրանք երկրներն ու Իրան
մէջ օրէն մարտ բարձրագոյններէն իրենց
հետեւեալներուն եւ վերջացող տարուան ըն-
թացքի փորձելուն արեւմտեան մէջ շա-
տարք մեծարարական եւ հասարակա-
կառանքական յարաւանք կարեւոր դո-
ւարներ, ժամացուէ ըլլալու տարեան :

Փրանսա 1974ին արժեքիւրծի էր զիրեն
Մերձար Արեւելք մէջ : Իրանի Տար-
այ երկրներ այցելեց Յունիս 24-26 եւ

ՕՐՈՒԱՆ
ԴԵՊՏԵՐԸ

ՇԻՐԱՔ

ԵՒ

ԿՕԼԻՍՏՆԵՐԸ

0

Կերակի օր, Ի. Տէ. Խ. չընաւային
700 ցատորու առէն, Երբեք ցոյց տուա-
լի էր զիրեն անբարպտութիւն կազմա-
կերպութիւններն, մինչդէռ 6-7 ամիս
ստալ, զգաւանան էր իր նկատուէր :
Դէտեղեւ կարճեւոր այսոր Ի. Տէ. Խ. ը,
որտա շարքերը քառական թէկեցած էին
ճապարհ — Տեմբրի ձախողութիւնէն ետ-
ք, ինքիցից գտած էր թուի եթէ նախիկ
մտերեւ ըլլող ալ խորացած չին : Շե-
րաքի ետին ալ Տարածուի շուրջ երթա-
լով մե. կ'առնէ : Արդարեւ, Երբեք կը
կրկին որ իր պաշտօնը ստանձնած էր ա-
մաճեալ կերպով, եւ ընտ միայն շուի
տեղադրուելու : Այս աղբիւրքեամբ ար-
դէն փողով կը զուտարկ փետրուար 22-ին
նոր ընդէ. քառուղար ընտերու հա-
մար : Արդէն Շիր, որ Անկախ Հանրա-
պետականներ ընդէ. քառուղարն է,
յայտարարեց թէ Հանրապետութեանց ա-
յի իսկ զանազան զիւլայ Շիրաքի
պաշտօններն, կուտակումով, փառ սը
Փրանսա շարքութեանն : Շիրո անդաւ-
ր զանազան Համայնաւոր — Երկրորդական
տարակարգութեանց, չեղանք թէ պէտք
է պարտութիւնը ունենալ, փառնել իր
անաւան չի կեանք որ կեղծ 3-4 տարե-
ներու ընթացքին Միթեան համարեա-
մարկերու հետ ընտարկան իր համաձայ-
նութիւնը կախով :

Ի. Տէ. Խ. օր տակալն այլեւս կ'ուրդ
որ Երբեք շարքումին զուտը մնայ
20-22 միլիոն ֆրանկի ապրարանք տը-
ւա : Այս զուտար 35 միլիոնի բարձրա-
ցաւ փառչալու Շիրաքի Թեհրան այցե-
լութիւնէն վերջ :

Օգոստոս 28ին վերջոյ Մերձարը Արե-
ւելքի երկրներուն զինք մարկուտ ար-
դիւրը, որ ի քորու էր 1967 Յունիսի
վեցորդ պատերազմին ի վեր :

Վարչապետը այցելեց նաեւ Պաղատան
եւ կարեւոր ապարարները տուա Իրաքի
կառավարութիւնին :

Արտաքին նախարար Սովանաբիկ յա-
նըրապալան այցելութիւնները աւելի եւս
ստանաւային Ծրանային յարաւանը —
Թիւրքիոյ արաքական երկրներուն հետ :

Փրանսական Հասարակարեւանք եւ ա-
ռեւտարին համար որ, հարուստ զուտա-
րեք տալաններով, կառավարութիւնը կը
յուրաջ որոշ շարժով ընթացելով անուսա-
կան տալանային, որ վերին տարեկանին
ծանոթացնել էր կառավարին :

Դայն յայտարարեց իր ձայն Պանք սը
Փրանսի ոսկիին պատճառով գինին գրեթէ
քառապատկաւոր — ունիքին 160 տարեկ-
նիքի հետեւեալ փոքար աճեալէն : Եւ
Փորտի համաձայնութեան Մարթինիքի
մէջ 12-13 Դեկտեմբերին :

Եւտարտ որ շուրջի քարեկան մեւ —
նարկներուն 1973 ամիս քարեկանի
ըլլալ աշխարհի, մասնաւորապէս Փրա-
նային համար :

ՀՐԱՆՏ-ՍԱՄԱՌՈՒԼ

Էրբեք քառուղար թէ նախապէս, կա-
րեւոր չէ՝ կ'ընէր Սուլալ, Մէտրթէ-
Մոզէլի նախկին երեկոյնները, կարեւոր
այն է որ զիտարկուած մը ըլլալ եւ պարզ
է որ Կոլոսաները դասն են իրենց զիտա-
րները :

Բանի մը տոյլով

Լիթւանի մէջ (Պերթը) ժամանած
է Մարտի եկեղեցույ պարտ՝ կարգիւր
Պարտիար Գոյ-Փիթի Մէտրթէ, 80 տարե-
կանին : Իր ժամը, յայտարարեան հարց
մը կը թանայ մարտի կաթողիկէներու
եկեղեցիին համար :

ԵՐԵՎԱՆԵՐԻՈՒ ԵՐԵՎԱՆԻՈՒԹԻՍ
զորմարութի հրահանգ տուաւ, ըրողքերու
համար հետախօսիկ շուր կարգաւոր —
Քանդ զէմ, ըստ որոյն 548 շարքաների
սիտուած նախառնուած է տարւոյ ըն-
թացքին, այլ խօսքով շարքին 10 հաւա-
Պարզ է որ նման կարգաւորութիւն մը
մէմ մնաւ կը ընէր սիտեմային, ու նաեւ
Թատարներ : Արարթ իրկուած էր մէկ
կայանին կարաւոր կը արտէր եւ միւ-
սին ի յարաւան Ծրեկէն չեղանակին՝
Արարար, շարքարաններու մուտքը 40
աւ հարկը պակաս էր : Չանապան ան-
նաւարարեանց յայտարարութեանց կար-
դին էր նաեւ Արթի Վերջոյն (Մալաք-
հան) յայտարարութիւնը, որ Ծրան —
Երեւելին չեղանք թէ չընանք մը մէջ,
որ այնքան կը խօսուի աշխատանք ժա-
ման, այլ մեծով միայն զորմարութիւն
կը ստեղծուին : Երեւելին խօսքով կ'ուրդ
որ հետախօսիկ վերադառնալ կը նախկին
կառավարին տարեկան՝ 240, ինչ որ սի-
նեմայի արտադրողներուն ալ հաւանա-
լիւն ունէր : Ընդէ. կարեւորն այն է
թէ այս մեծով Փրանսական սիտեմային ուշ
կամ կանուր մաճուան դասապարտուած է :

ՊԱՐՄԻՑ ՇԱՀԸ Վիլնյա ժամանց :
Միացեալ զեկոյնին մէջ, որ հրապարակ-
ուցուա Տեհրան Դաճիքի այցելութեան տա-
րին, Թեհրան եւ Դաճիքի անճարեւել-
կը գտնեն շուտափոխ զուտարած փոխի
Մերձարը Արեւելքի կառավարեան խոր-
հրապարտուին, որ Պաղատանի Արարա-
րութեան Կառավարութեան զինք պիտի
մասնակցի զապահանքներն փողովարդն
անուրծ : Գրաւեալ հոգեւոր պարտարմէն
ալ կը պատճառուի : Պաղատանի Արարա-
րութեան Կառավարութեան ինքնապա-
րկութիւնը նոր Տեհրան մէջ, զիտարեւ-
պետական կանոնադր պիտի յայտնուի :
Այս ուղղութեամբ համաձայնութիւն մը
տարարարուցուա Պերթիքի մէջ : Ար-
թիքի եւ Լիթւանի չնդի զեղանակն
միւրէ :

ՈՐՈՇ : ՄԻՈՒԹԻՆԸ շարքաներէն
յայտարարեամբ այլեւս ըմբ մը արաւելք
կրկու տալանային զիտարարներով : Այս վերջոյ-
ններ յայտարարեան իրենց այլեւսամբ՝ Արա-
յուր-Արեւելքի Մալաքի-Արարարի
կայանին եւ մուտք քործու չին :

ՅՈՒՐԱՐԱՆԸ աւելի քան 51 միլիոն տա-
լան տալանա : Ստաւանային Արարարի
Իրբիքի գիտարարական մտնալարեւելքն :

ԱՍՏՐԱԼՈՅ փառչալուր : Ուրկեւր
Լեւիթար ժամանակ Ստաւանային անցած է,
որ աւտարարալիցի փառչալուտ մը Խորէ.
Միւրիւնի կայանէն :

ՊՈՒՐՈՒՆԻՍԻ (Երեւելական սիտիւն-
եան Հանրապետութիւն) մարդակները
հրապարակաւ պիտի ըլլան ընդ ար-
կուած, կը կալ այս երկրին մէջ, որուն
անաւանքը կը մեղանք եւ կ'ուտեն իրենց
պաղարարները գաղտնի ծրարապարտ —
Թիւրքիոյ ետք :

ՊՈՒՆՈՇ : յառաւան չէ քարեկի տալ-
անային հետախօսներուն մասին եւ ժա-
տարարութիւնը կը նախառնէ եւ կը խորհ-
թէ յետ պատերազմական եւ նախապատե-
ր :

ԵՐԵՎԱՆ ↔ ՓՐԱՐԻՉ
ՀԵՌԵՏԻՊ

ԵՐԵՎԱՆ (Արեւմտեան)

«ՀԱՅԱՍՏԱՆ» ՀՐԱՏԱՐԱՎԵՐԳԱՆԸ 1975ԻՆ

Ամէն տարի «Հայաստան» հրատարակ-
չականը յայ կ'ընտնայ մաս 500 փրէ-
հինք միլիոն ընդհանուր տալանայով :
1975ին հրատարակուիլիք վերջերսն ժա-
մին հետեւեալ տեղեկութիւնները տուած
է հրատարակութեան դասախառնու-
նեկէն Գ. Դեկտեմբերին :

Ա. Խաւանային ծննդեան 100ամ —
եակին առթիւ, արդէն հրատարակուած են
շարք մը վերջեր : Այս տարի յայ կը տե-
սեն անոր թանախանդութիւններուն հա-
մար՝ ուտեւելն, անդերելն, Փրանսերն,
աղբերաներն եւ քորեկն : Կը շարու-
նալու թանախանդին «Երեւելք փողովա-
մուտի փեշանային» հրատարակ —
թիւնը : Մեծ տեղ արուած է Խաւանային
կեանքն ու քորքը արտադրող զաւա-
նիւնին : Լոյս կը տեսնեն յուլարու —
Թիւրքիոյ, անոր թանախանդութիւններուն
փայլ յորմուած երկրի եւ ուտեւելին,
իսկ «Մարեան» Խաւանայինն այլովուն
մէջ կը գտնուի որոնք թանախանդին տեղ-
ադարձական նիւթով նարիկին տարե-
կանն անդերներն :

Գրականութեան զինով յայ կը տեսնեն
Ստ. Զորեկին երկերու հաւաքածոյն Ա.,
Պարոյր Սեւակի Երգ, Վահան Տերեւի
Երգ, Վ. Դաւիթեանի Երգ, Գ. Խեկի Ա.,
Կարապետ Ներսիսի Երգը : Կը
հրատարակուի Գորգ պատմաւոր թա-
մա Սթընտրին Ժողովրդական Կապու-
րականին եւ Անանիա Շիրակցիի մէկն —
անաւանքներն զիտարու տալարարար
Թորգոմանութիւնները : Խոյնաշ յայ կը
տեսնեն Համա Մալանային, Մարթ Ստընտր-
եանի, Պարոյր Միլայեանի, Արաւաշ
Պարոյրեանի, Հերթիկ Թումանեանի, Ար-
արաշ Ստընտրեանի, Թաքիկ Դաւալ —
եանի եւ արդէնք թանախանդութիւն-
ներու հատարները : Մեր փողովարդ
պատմական անցեալով հետաքրքրուող —
ներ կ'ընան իրենց դրաւարարները հա-
րարտացնել : 2. Նաւարանային Արարա-
ւապէ պատմաւորով, 2. Միլայեանի
Անալոյ զիտարու յիշատակարանին վեր-
ջին՝ Զրգ հատարով :

Մեծ տեղ կը գտնէ նաեւ Թորգոման-
եան զիտարարութիւնը : Երեւելքուր կը
տեսնուի Լե. Տորոյրի Գաղտնիքներ
եւ խորարարութիւն զիտարու իրենց եւ երկ-
որոշ շարքաները, միւրապիքի «Հաւան-
մէք», Փոյ Երեւելքի միւրապիքիներն :
Իրենց, Խոյնաշ Ստընտրի «Հայերն
է այլ վերջեր :

Երաժշտանքները մեծ կը ձգն Կոմի-
տայի անդնդ պարտութիւններուն Երգ
հատար, փառչալու այլ երգարաններու
երկերու հաւաքածոյ, Կոյրդ Տիգրան —
եանի «Հայկական երաժշտական թա-
մա» թանախանդութեան Զրգ հատարը, ինչ-
պէս նաեւ երաժշտական այլ վերջեր
ու նախներն :

Իրենց շրջանին մը միւրեւ կը գտնուի :
ՓԱՐ ՏԻՐԻՍԸ, համալսարան պարտ —
զիտարու թաւարան մը մասն է վերաբո-
մական փողը զորմարութեան մը համար :
78 տարեկան :
ՅԻՔԻՐՈՒՄ զոյն անօրերն եւ պա-
սանքներն ինչ ժուր կառուած աւելներուն
զոյ պայտան է : Կառավարել պատուա պա-
տու ըրած են երկրորդ փոխանկ
կառավար մանուկ կերպարներու պարտ-
քը, ուրով պայտան են :

ԵՐՈՒԱՆԴ ՕՏԵԱՆ

ԶՈՒՒՑԵՐԻԱ ԻՐ ՀՈԳԵՐՈՎ

— 0 —

Արեւի նաեւ քանոնադրեալ Արար Պառ-
իւն որ աշխատած էր անկերի սահմանա-
դիրը :
— Եւ ալ Աստուծոյ ծառան եմ , բաւե ,
Ալֆրէտ , եւ ծրարեալեանք եմ :
Արար չառաւաց , ուղիք փորձել ևս
ծաղիկը մը քարծէ :

— Եթէ ծրարեալեանք եմ , արտասանել
գտնուիլուհար : Արարն դիտեր թէ ծրար-
եալեանքանները այս աղօթքներ ընդար-
նէ ժամը իւր հետեւին թաւ մը որ յատուկ
էր ժամը իւրին յախմբելու :
Ալֆրէտ իրենք արտասանեց և վրա-
տաւանդեալ շաւոնցաւ ըլլալին :
Պառի Արարն որ Զուլիգերայի էր , Հե-
տեւաբար հպարտ չէրք երեքը , իւ-
ն իւրն իրենց հարկեր , չորսին Ալֆրէտին որ
իմաց տարիք էր դեպակաւուհար :

Ամէն առաւուր երբ Իր սիրելի քան -
տարեկանները պատնելու կը տանէին ,
Ալֆրէտ կարածն արտով էր ծածկել իր
դպրոցանքին : Որ մը սակայն չկրցաւ
զրգել ինքեղեր իր եկան քանելու , և
չարաւանդեալ ընելու : Այնքան , որ տասնոր-
կէց արեւելիս պատանի մըն էր , քանիք մը
որ տասը միայն միացած մտքեկներուն :
Դեպ չարարարտաւորաւ պատանի , ան
յանցեղորէն փառաց Ալֆրէտի անհաջին
թէ :

— Ինչոպեայի որ ծաղիկապակ մը պի-
տի դեմ չիրիմի :

Ալֆրէտ խոստացաւ , և կը կատարէր
խոստացը , երբ դիտան ապա մը տեսաւ
դարձ :

— Հոգ ի՞նչ կ'ընեն , պրտաց : Մինչեւ
անպէս կ'ըստար մը , Հիմիկերի դիտարը
երեսուրէ չունի պատուելու աւարեկէն
ըստ :

Այսպէս Ալֆրէտ դատու ճիշդ պատաս-
խարը :

— Ամէն որ հոս կուգան և կ'աղօթեմ
բարձր մեղեքներուն Շողոյն համար , ա-
ստուց ծանոթու յեքանի օգնաւորները ,
որոնք այս յերեքեղանուն մէջ թաղուած
են :

Ալֆրէտ մեծ փառքներ յունեն տանե-
լով աղօթելի կ'ողնէր զիմաղապանն -
րուն , կը զորեակէր երկու ծրարանք -
ներու հետ ժողով իրենց , որ թարգման
էր Գերմանական մաս Շէն Նաւաշիկի ու-
սանքանուն մէջ և Տիեկոս Տէօթովի ,
Կոտիք մէջ զինեմանաւ , եւ զյուրե կը
հաւելի կամակերպութիւն մը : Երեքը կը
անցնայեղանի քանոնադրանքներուն ձեռ-
ք զարգաւանդներու մասին , յուրեք կը հա-
սանքին անոց , իմացնելով թէ իւր պիտի
չարաւանդուէին կէսԳաղաղէն :

1943 Հոկտեմբերին ծրարեալեանք
պատանի ունէր կառոյց թուա տանելու
ապագայութեան զեկամարներէն ծրար-
ան Մանուկը , որ զիմարուած էր ձեռ-
քաղեալն տանել : Տեսնելով որ կտաւ -
պարե կարեալեանք զպրտակներ ունէր ,
իւրեղեք կը կեղեկ կարգէր և երկայ իմա-
ցնելու Տիեկոս Մանուկին որպէսզի փառնէ
կարեւոր թուրքներ : Յետոյ Ալֆրէտ ա-
ռաւորեց քանոնադրեալն թէ՛ կրնայ

զիմարեցի փառեալը , թայց Մանուկ
մեղեքէ չգտնուիլու համար ընտանիքը :
Երբ զիմարուածը զարմանալէն հոգ
Պրտովի զիմարեալն : Ալֆրէտ յանդիման
մըտալով էր զպատան : Տիեկոս Մանուկը
բնական ծաղիկը կին ինքնապայմանով , զպա-
տանքէն մտոցոյ արեւկարան , զարմացն -
ելով ամուսինը , որուն տուաւ կարեւոր
տեղեկութիւններ : Ետա շանցած ապառա-
նեցա Մանուկը :

1943 Վերկեր Ալֆրէտ արդէն ժամա-
նակէս դարձած էր զպարեի ապեղեկեանց
կամակերպութեանց : Ամէնէն կանոնաւոր
ապեղեանք թարգման ժողով ինքնէն որ
թանկագին տնայնագիտութիւն կը թեքէր ,
զիմարելով որ ի՞նչ ծանր ամբաստանու -
թեան տակ էին :

Ալցիդեաներէն ամէնէն անպատանելին
հայր Պառիւն էր որ ութ ամիս ի վեր
ապագայութեան էր զարմար 250 շիւր -
մէնը համար իւր կարեց զիմար ըստ իւ -
րելու համար : Ինչ դեկտերին երբ երկուր
Պրտովի կը հասնէին , հանդիմանեց զիմ-
ան զիմարուածը : Ալֆրէտ իմեցին հա-
նալ իր ապով ինքեղերին , մէկ ծախ հա-
մաններ արմակել և մինչեւ իսկ զինք
զիմարուց : Եւ երբ Պրտովի հասան , Ալֆրէտ
պատանի հայր Պառիւն պատանիքին մը մէջ :
Այլ պատանի իմ Բարեանքին իր երկար
Մտաք Բարեանք ամբաստանուած էին իր-
են , յրտեն : Հայր Պառիւն իտալեաներու
դիտելով , իմ տեղի գաղաւթեկեանք
զիմարուելու շարքաքմուկները : Յետոյ ,
կը որ մանուկն գաղաւթաւորուած էր ,
զիմարեցաւ ապագայութեան իմ տան և
Մտաք ապար արմակեցաւ :

Երբ զանակեկեղերը նամարնի ցամաք
ներս , ծրարանք մը ապարեկեք որ Ալ-
ֆրէտ միտաց չէր . ինչ . ինչներն (Փոռու
Փոռուներով որ լինիւրեկտ) թայց կըրցաւ
Ալֆրէտ պատանիքին շիւր :

— Կ'ստանէ Նաւեկերը , բաւե , թայց
Գերմանացի եմ և կ'ողնէ թամեկ ինք-
կայսի իմ համարեցաւ կրպակներուն գաղ-
տութիւնները :

Լաւերի մօտ քանոնադրելով , Ալֆրէտ
քանոնակին քանակին յանձնուեցաւ : Եւ
Մ. Լաւանդերի զրկուեցաւ : Հոն ալ հո-
ղեկին շուրեկուցաւ , թայց այս անգամ
զերման քանակներուն :

Այսուհանդերձ Պառովի քանակները ,
չուրեքան զինք : Տիեկոս որ Կոտ մկա -
յութեան էր յոյն լեռն ոստիկանպետին
Ալֆրէտի զաւրոյցութեանց և նորի -
րունէ մասին Պրտովի քանակներին -
րունէ հանդէպ և 1945ին ոստիկանպետին
պատանիքեանք յարեցաւ : Համարելի Լա-
ւանդեկին Կոտեան , իտալեանք որ զիւ -
նայն ապար աղանձեց և 1946 ին պարտա-
ուեցաւ ան զոր Պառովի ծրարեալեանք
կը հաւելին և զնոց Քոլոնիէ իր հիւան-
դանքը :

1947ին Փրտուացի ապա մը փառնէ
զուրա զարկա : Նախկին թարգման ժողով
Ինչէն էր , որ տեղակալ եղած էր Գերմա-
նոյ գրաման քանակին մէջ : Համարու-
ուեցան Ալֆրէտի հետ յուրաւորով : Ինչ

տանկու կեանք էր Ալֆրէտը , որուն անա-
կանք մը զիմարուած էր զարմար մէջ :
Քաղաքակաւորանքին առեւ . Պառովի -
ոյն Նախկին 200 քանոնադրանք իրենց
քանակներով կը ստանէին իրենց լա-
քերներին : Ալֆրէտ երեսցաւ ծրարեալի -
նախիք մը պէս հաղաւ : Ոստիկանպետ
Մաքովի իմ և զաղաքապետ Շողոյ Բոլշ
կը հանկեկն կըրցաւ Ալֆրէտի արմա -
նէրները :

— Ետա մեծ պատիւ կ'ընէր ինձի , պա-
տանակը Ալֆրէտ : Մարդկային և
քրիստոնեական պարտաւիրութեան մի-
այն կատարեցին : Այսպէսպէս արմանի
ըլլաւ զաղաքապետի զոր կը կրէ :

Ալֆրէտ միշտ ալ մեղեքէ համարեւ և
պատանիները : Իր միակ քանակը Բոլշու
մըն է : Բնակարանը համառ անեղակ էր
երբ անցնել մեծ քաղաք զուրա միշտ
նորի միտելու ունէր , ինչպէս 32 տարի
առաջ :

— Հոգիս ամանեղէն տառ , իմ մեծ ու-
րախութիւնս այն եղաւ , իմ եւ ձեռ
երկերէր իմ քանակներն են :

Եթէ այսօր Փրտուացիներ և Գեր -
մանները հաղաւան և , ամիսա կը պար-
տել զանի մը օրինակելի մարդոց , ո -
րոնցէն ոչ որ տակնին քանակ զարմանալու
համար պատեղազի կէրբեր , որքան
Պառովի ծրարեալեանք :

Մ. Մ.

Հիւս . Արարեալեանքին երթեկներու մաս 85
տակար կ'ապահովէ :
Միւս իտալեանքին զիմարու ինք
Զուլիգերայի մէջ աղօթարանը ստեղծուեց
այս դիւր կերպով յաղագիւ է ալ ընտ
այսին զիմարեալներ իր , քան մեծ մասը
իր զպրտակներ : Արարեւ , Գրամա-
տութեան տակար անցնել տարի 9 կտաւ ,
կեր խալիլայ մէջ անկիւս 23 տակար
հասած էր : Արարեալեանքը , Զուլիգեր -
ոյններն համար այլ յուրաւոր էր բար-
դաւ այն զինքներն միայն , որոնք արդէն
ամէնէն բարձր էր ինչպէսպէս երազային
մէջ :

Զուլիգերայի կերպ զիմարու զաղա-
քները Ֆիւրիէ , Պալ և Ժրեն ամէնէն
ուղղ զաղաքներու շարքին կը գտատիւ աշ-
խատի մէջ :

Միւս կողմէ , սակայն , զուլիգերական
Փրտու , որ շատ կայուն է , տարբերակ
կերպով զիմարու մասնագործները զար -
մած է Զուլիգերայիններ : Արարեւ վեր-
ջին զուլիգերային քաղի զերման մաս-
քէն , միւս թուրք երկերներուն զարմանք
արժեքը իմացած է զուլիգերական Փրա-
քին համեմատութեամբ : Ամերիկային տա-
լար , օրինակ , երկու տարի առաջ 4.32
զուլիգերական Փրտու կ'արժէր , այսօր
տակարը միայն 2.6 Փրտու կ'արժէ : Այս-
կա պատճառ զարմած է , որ անցնալ տա-
րի անկերկոյցի գրտաւորեալներն . թիւը
սակի քան 20 տակու իտալի :

Անորոշներն թիւը շատ անցան է՝ և
զիւ յայտնի է , թէ ասոնք Զուլիգերայի-
նէր թէ թուապատանիներ : Զուլիգերայի
աշխատանքներն թիւը երեք միլիոնէն շիւ
էր անալ է : Ասոր մէջ չորրորդը օտար-
ներ են , և կարեւոր ան կը ինքնապայման
երկերն ճարտարապետութիւն համար : Օ-
տարակներուն անեւ կ'ընեն անպիտի զոր-
մը , որոնք մեծը չեն ուղիք տալ Զուլի-
ցերայիներն , ինչպէս աղաւթաւորութիւն ,
սակային , պիտի լուալ , զանապատութիւն
կուսին :

Անկի քան Գեր (52 տակու) Զուլից -
րայն օտար աշխատանքներն Խաղա-
քներն են , իսկ մասնաքեր ծրարանք ,
Գիւրմանայի , Արարեալի , Յոյն և Թուրք
էր մեծ մասին աշխատանքը ժամանա-
կաւոր ընդմի կը կրէ , և քանակ եւ չե-
կան տարբերակն արմակեղանքներն են :
Սակայն ասոնք միայն ընակեղանքն
մաս լաւագործ , իրենց թիւը ինչոյն է
անաւան : Մօտ 25-3000 Խաղաքներ ի-
րենց երկերի զիմարութեան :

Թ. Ա. Թ.

Կարդացի
« ՅԱՍԱԶ »
Surrounding

« ՅԱՍԱԶ » ԹԵՐԹՈՒՆԸ (21)

ՄՈՒԹԵՔԻՐԻՍՈՒԻ ՈՐԴԻՆ

2
ՄԱՍԻՐ ԵՒ ՈՐԴԻ

— Մարդկայութեան տուի իրենց...
Ամէն մը , մեկնեալ Նախկինով օրը , բու-
ր յոնկայն անոց պիտի յանձնէ :
— Ինչպէս , եւ չէ՞ր յանձնա...
— Այլ ասուիւ տեղ մը որ տալով ձայն
եւ , թայց , ինչպէս թուի , այս օրէնս պիտի
այ իմա չէ...
Պէնսիլվանիա չպատահանէ :
Ինչ որ զարգարի կը ծագէր ուղե -
ղին մէջ :
— ժամանակ կ'անցնէր , բաւե զարմ -
եալ կ'ընէր . մեծը բարով , Պէնսիլվանիա .

ինչ որ մարդկորէն հարաւոր էր իմ ըրի
հեծն համար . շատ կ'ուրաւ , — ո՛հ , ա-
ռաւի խոնկուր , կը խոտակամիմ ամիսա
ստանի կը փառաւորի մեր ըրեղեն ի -
նչպէսպէս խոսք մը լսել : Կարելի է :
Բաղաւորը մերը չէ սակայն : Մենք եւ -
կուրս ալ անիմեղն ենք :

Այս խոսքերը արտակեղեկ ձայնով մը
բաւե . խոնգ կ'ընէր կը հեծկալար , և ար-
ցունքը իր գէներ զուրկով , փոքր իր
տաւ , օրպէսզի զանոց օրք :

Բայց ասուրեւ ամբողջապէս կը ծա-
կէր զինքը : Պէնսիլվանիա չէր կըրար տե-
նել զայն :

Յանրանք մեր ձայնով մը արտա -
սանուած աւ քան ինչ .

— Մո՛րք :

Աստուգ : Արդեօք խոսողը Պէնսիլվանիա
էր , Ան որ զիւ յալքեալն մը տառը նա-
խադիմէր կը տեղար իր միջոց :

— Մայր իմ , յարեք Պէնսիլվանիա : Հի-
ւան ալ եւ կը խոնգեմ մեզին որ ներքէ
ինձ : Ո՛հ , հաստապաշտէ ինձ : Ձեր յուսո-
ւան ձայնը սիրու խորակուել : Մի կա-
կարէր : Ի՞նչ ընեմ , թուապատանիք զիւ
կիւն քրաւ... : Բայց չար եմ : Քիչ իմ
տառը բարեկարգ : Անիմա էի... : Մայր
խաղանակ պիտի բաժնուիմք իրարմէ... :
Կ'աղաւթեմ մեծերնիմ իմ տուեք :

Եւ թուապատանիք ձայնը խոնգին ա-
նուալ էր որ , խոնգ կ'ընէր չիցեալ , զիմար-
ելի : Ո՛րքան իմ տառապաշտ :

Մտեցաւ և մեղքը փառնալէն ներս ան-
ցուց :

Պէնսիլվանիա այն մեղքը բունց և չըր-
թանքներուն քրաւ :

— Կ'ուրէի մենի չորսն մը խոնգիլ , ք-
տաւ :

— Ե՛նձ'ք մը , ո՛հ , էթէ մեղքս ըլլալ :

— Ընիք թէ ծրարանայն պիտի մեղքե-
րանէ մը :

— Այո՛ , Փեարուար 26ին , և նա պի-
տի անիմա :

— Լիւրանակ երթաւու համար :

— Ուրեմն , Մարիոլիւնէն համար յի-
տի կ'ըլլէ :

— Այո՛ , Մարիոլիւնէն :

Եւ արքան մօտ պիտի գտնուի ինձի
պէս խոնգին , որ թուրքին թուապատան-
քուն մէջ պիտի ըլլաւ այն տան . ո՛հ , ձեռ
պառնալի մեղք , այն տանն — քանի որ
այլեւս երբեք պիտի չկարենաւ իրարու
պատահիլ — կարելի է որ ինձ պիտի -
զույն միտա բարով մը լսելու զարմ իմ ,
կը համարեմ , կ'ուրէիք որ երբեք մի չը-
լալիմք չլիտեմա . թայց այս փառնալ
ի՞նչ գիտա ունի . ամիցի պատ , Ալֆրէտ
մեկ որ այս զաղաւթեղալեանքն թուա-
քուած պիտի միայն քրտու իրար . ո՛հ , մեկ
տեսնիլ . անգամ մը մեկ տեսնիլ : այս
օրուան պէս մեղքեղանիմ ինձի պիտի տա-
ք : համարչը մը , Վերջին համարչը մը պիտի
գրաւեմ անոր միայն . մայր իմ , կ'այա -
շեմ , այս չորսն մի՛ պիտաւ ինձի :

Ինչէն կ'ընէր , զերեսան տաղալիսն այս
չեմը խոսքերը լսելով , կը զգար որ սիրտը
կը կալուցար : Կը կարծէր , այո՛ , կը
կարծէր թէ յանկարծապէս փոքրեալութիւն
մը ունեցեր էր անոր միայն : Կը ներքէ ա-
նոր կը կատարեղանէ , նախապատանի
և անմեղքանէ համար...

— Իրա՛ւ , բաւե , կեանքս միայն եւ
զուլիմով կը խոտակամ ամիսա :

— 26ին պիտի մեկնիմ :

— Այո՛ :

— Ընե՛լ 25ին :

Վարապետա . չեղալ ըրողորդին ան -
տարբեր ձայն մը կ'ընկնելով , յարեք :

Ընե՛լ մեծ հարտաւորութիւնը 25ին պիտի
յանձնէր զիւ փերկարմար . այնպէս չէ՛ ,
մայր իմ :

Ինչէն կ'ընէր այնպէս երկնային կը նոյն
պատան : Մայր իմ բաւեղը լսելու անցան
մեծ ուրախութիւն մը իր երեւ համար
որ , չիցեալ մասով թէ այս հարաւոր
էր իմ տաւալ քան պարտաւանի :

— Այո՛ , 25ին , բաւե :

ԺՈՒՆ ԼԵՐՄԻՆԱ

(Շար .)

ՅԱՒԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Կապ. Խաչի Լիոնի մասնահիշրը ցա -
տակցութիւն կը յայտնէ ընկերութի փո-
շարեան և իր զաւակներուն իրենց ա-
մուսնոյն և հօր մահուան տխուր առթիւ :

ՇՆՈՐՀԱՅԱԼԻԷ

Կապ. Խաչի Լիոնի մասնահիշրը շնոր-
հակութեամբ ստացած է Պր. Կարապետ
Փափաքեանէ՝ 20 Քր. Պ. Փողոսեանի
մահուան տխուր առթիւ :

ԹՈՒՐԻԲՈՅ

ԳԱՒԱՆՆԵՐՈՒ ՀԱՅ

ԳԱՂՔԱԿԱՆՆԵՐՈՒ

Ի ՆՊԱՍՏ

Ստորեւ կը շարադրուինք Շաւիշի աղ-
ջակներու կողմէ եղած նուէրներու
ցանկը.—

Չուլպեան Արթուր, Չուլպեան Հրայր,
Փանոսեան Յակոբ 500ական, Գաւուզեան
Ալի 300, Սաղաթէլեան Ժորժ, Պետ -
եան Արմենուհի, Տառապեան, Տէր-Գա-
րուսեան Կարպի 200ական, Սէֆեան
Պատրիկ, Տէֆերեան Մովսէս, Պալա -
պեան Կարօ, Տէր-Գաւուսեան Բիւ -
զանդ, Օսանեան Մարտիրոս, Տէր-Գա -
րուսեան Ա. Տէֆերեան Արթուր, Է-
դուարեան Յարութիւն, Թարանեան Սննիկ,
Կոչկարեան Յակոբ, Պոյաճեան, Սէ -
մէրեան, Գոյեան, Կէօզեան 100ական,
Արշալ 60, Պաղպալեան, Հաճի Դաւիթեան
Յակոբ, Փանոսեան, Խաչատուրեան, Փա-
ռեան 50ական, Համբարձումեան 30
(զուսար 4340) :

Այս զուսարին վրայ կ'աւելանայ նաեւ
Տէր և Տէֆին Յարութիւն Ժամկուսեան՝
500 Քր. և Յունուար 3ին, ընդ. զուսար
կ'ըլլայ՝ 71-750 Քր. :

ՇՆՈՐՀԱՅԱԼԻԷ

Կապ. Խաչի Իսիկի մասնահիշրը շնոր -
հակութեամբ ստացած է իր զգրոցի
համար Պ. Սեդրակ Տաւուսեանի 100 Քր.
իր կողմէ յիշատակին։ Ինչպէս նաեւ Տէֆին
Թաղուհի Թափաքեանի 100 Քր., ողբացնալ
Մարի Գաւաթեանի մահուան տարեի -
ցին առթիւ։

ՄԱՆՈՒԿՆԵՐՈՒ ՕՐԸ

Կապ. Խաչի Պաւլար Օտտոյի մասնա-
հիշրի վարչութիւնը կը տանէ Մանուկնե-
րու Օրը, Կիրակի Յունուար 19, Կիւսիբ
վերջէ մամը 15ին, Լեկեղեցիէն մէջ։

ՆԱՍԻ ՌԻՆԵՆԱԼ

ԹՈՒՂԱՆՍ ՄԸ

Յունուար 30 — Նշ. Ժամը 20-45

ԹԱՏՐՈՆ ՄԸ

THEATRE DAUNOU

7, Rue Daunou — Métro Opéra

ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄ ՄԸ

ՀՆԱՐԳԸ

Խիստ ծիծաղալար զամբտի — (3 արար)

ԹԱՏՐՈՆԻԱՌՈՒՄ ՄԸ

ԲԵՄՍԱՐԱՐԱՐԸ

ՆՊԱՍԱԿ ՄԸ

Նախորդ մը ապահովել
ՓԱՐԻԶԻ ՀԱՅ ՄՇԱԿՈՑԻԻ ՏՃԱ

FONDATION DES TRADITIONS ARMÉNIENNES

150, Rue Etienne-Dolet — ALFORTVILLE, 22ème étage

NANE CARZOU

signera son livre

Le voyage en Arménie

(Ed. Flammarion)

postface de J.-M. CARZOU

Vendredi, 17 Janvier à 21 heures

en présence du Député-Maire d'Alfortville

M. JOSEPH FRANCESCHI

Projections de films sur les voyages de Carzou en Arménie

ՇՆՈՐՀԱՅԱԼԻԷ

Սէն Լու Ս. Գեորգ Էկեղեցւոյ Թաղա-
կանութիւնը շնորհակալութեամբ ստա -
ցած է Հետեւեալ նուիրատուութիւնները.—
Թաղաւ Ա. Յալպեանի, Պ. Գոյաճեան
50, Հ. Մարեան, Ա. Տէրաբեան 20ական,
Մ. Օսանեան, Մ. Նաղաշեան, Պ. Մա -
նուկեան, Քր. Փիլիկեան 10ական։ Թաղաւ
Կ. Մալաթեանի, Մալաթեան ընտ. 100,
Ս. Սիմոնեան 50, Կ. Գոյաճեան 30, Պ.
Պարթեան 20, Մ. Գոյաճեանի, Պ. Մա -
նուկեան, Յ. Բէօզեան, Ե. Գալուսեան,
Ս. Գիւրգեան, Ա. Չալիքեան, Ա. Սի -
պրեան, Յ. Գորաճեան 10ական։ Հնդ.
Գ. Գաբրիէլեան, Գաբրիէլեան և Տէր և
Տէֆին Վ. Տէր-Ղուկասեան (Վալանտ)
100, Ս. Բէշլիկեան 25, Մ. Կիրճեան,
Յ. Կիրճեան, Կ. Օսանեան 20ական։
Հնդ. Է. Պաղպալեան, Ս. Գիւրգեան 150։
Հնդ. Կ. Մալաթեան, Մալաթեան ընտ.
100։ Ընդհ. հաշիւանցիւստն (1974 Նա -
յնմար 24) 2600։ Հնդ. Հալիպան 2 Կա-
րապետեան, Տ. և Տ. Ստիկ Աշեան 50։
Պակ Է. Պոլիքսեն, Պոլիքսեն ընտ. 100։
Պակ Վ. Գեդէրեան, Ա. Գեդէրեան 100,
Տ. և Տ. Գեդէրեան (Փարիզ), Ա. Մա -
րաթեան 50ական։ Միլոստիքիմ Ս. Գո -
րաճեան, Կ. Գորաճեան 100։ Միլոստ -
իքիմ Յ. Փողոկայեանի, Ժողովրդեան
ընտանիք 60 Քր.։

ԻՍԻԻ ՀԱՅ ՄՇԱԿՈՑԻԻ ՏՈՒՆ

ՀՐԱՊԱՐԱԿԱՅԻՆ
ԴԱՍԱԽՈՍԱԿՈՒԹԻՒՆ

*

Կը խօսի՝

ԺԻՐԱՅԻ ՄԵՐԻՃԵԱՆ

Կիւր

Արեւիկայի Ազգային Հարցակի
շարժումը ԺԺ. դարուն

ՈՐԲԱՐ ՅՈՒՆԻՈՒՄ 17, ԺԱՐԸ 20-30ին

ԻՍԻԻ ՀԱՅ ՄՇԱԿՈՑԻԻ ՏՃԱ ՄԷՋ (45, Իիւ սը Լը Տէֆան)

ՄՈՒՏԻԸ ԱՋԱՏ Է

ԷՄԵՆԱՆԻ ՕՐԸ

ԿԻՐԱԿԻ ՅՈՒՆԻՈՒՄ 19

Ս. Մնջեան ութօրեք զեւանքի Սր
Էղած է իր Հիմնադրութիւնի սկիզբ և
ուրուստ արիւնքի համար և իր
մասնաւոր Կիրակի Խաւանդիկ Կրօնական
Հարցակուր արարողութեամբ ողբերգ
են մեծանուն Հիմնադրեր Յովհաննէ
և Մարիէ Խաւանդի, ինչպէս նաեւ Ի
րենցմէ լուսնա րամհուստ անորեկներու,
ուսուցիչներու և ընկերներու անթաւ
իշխանութիւնը։

Փարիսի Խաւանդի Մանուկ Միլոստի
այս տարի ևս կը կարգաւորէ զեւ
անի Օրը Յունուար 19, Կիրակի։ Ըս
տօնաբերութեան, առաւուսեան հոգեւոյն -
գիտ և կատարելի Փարիսի մայր Էկե
ղեցիք, ըստ մահացած Խաւանդիքերու
հոգիներուն ի հանգիստ։

Իսկ ժամը 13-30ին ճամբակի Պաճ
Հայկական տառա ևս հոգի սեղանի
ընդ. Մալաթեանի Տան մէջ, 17 Իիւ Գիւ,
մէթր Բաւոն։ Ճամբը, յիշատակի ողբ
կողմերէ, Հայկական նուազ, տանկե
կալներ։

Նոյն օրը, նոյն ժամուն, Պոլսէն սկի
նալ աշխարհի ամէն կողմը Խաւանդիք
րամակ պիտի խորհրդացնեն Հայ Դպրոցի,
Խաւանդի մայրիկն։ Համար պայծառ և
խաւաղ ապագայ։

Սիրով կը հաւաքուին հին ու նոր հո
տաններէ, ինչպէս նաեւ Համալսարանի
Մարեկու մասնակցութիւն՝ 45 Քր.։

Imprimé sur les Presses

du JOURNAL «HARATCH»

83, rue d'Hauteville 75010 Paris

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱՆ Է

1975-Ի

ԳՈՅԱՄԱՐՍ ՕՐԱՑՈՅՔԸ

Գունաւոր կողմով և 12 պատկերազարդ էջերով — Գին 12 Քր.

Դիմել՝ Է. Յ. Դ. Նոր Սերունդի տեղական խումբերուն կամ Հետեւեալ հասցեին
Hovsepian, 51 Bd des Grands Pins, 13010 Marseille, C.C.P. 25-42-89 Marseille

ՆԱՍԻ ՌԻՆԵՆԱԼ

Մարտիկի Մալաթեանի Տան Օժանդակ
Տիկնայի Միութեան հաշւը՝ Փետր. 23ին։

×

Մարտիկի Վապ. Հայր. Միլոստիքի
Երկարատեղ Եւանդիստիքի հետ,
մեծ շուքով կը տանէ յաղթական հերաւ
մարտի 60ամեակի Միլոստիքի արհես
տան մէջ, Ապրիլ 6ին։ Մարմանաւոր -
րիւնները յետագային։

ՄԵՇԱՐԱՆԻ
ԴԻՆԱՍ ԹԵՂԵՂԵՆԻ
ՆԻԻ ԵՌՈՒԹ ԵՏԶ

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

ԱՌԱՐԱՐ ՊԱՏՐԱՍՏԵՆՈՒ
ԳԱՎԱԲԵՐՆՈՒ ՆԻ ԳԻՒԴԵՐՈՒ
ՊԱՏՐԱՌԻՒՆԵՐ

Նի երբի «Էլիթիստ» պանդոկի հան-
դեսարանի մէջ, Դիկտանի 88-ը, տե-
ղի ունեցած է Միտա Թէոֆիլանի դա-
նակ, ուսուցչական եւ հրատարակա-
կան բաժանումայ գործունեութեան ներ-
քանքը յաջողորէ հանդիսանալու, ին-
քեղի եւ Նի ընդդէմ Հայ Մշակութա-
նի Միութեանց կազմակերպութեամբ:
Հայոց Պարսպարեան, կազմակերպիչ
Լարմի անունով քաջամուր Կարամաշի
հանգիստեան կերպարանները եւ Քե-
լիսեան բաժանումայ գրական, ու ու-
սուցչական եւ հրատարակարային մաս-
տիկն միայն եւ ընդգծած է, թէ Զարթո-
նաւոր Ժողով մը ընծադրած յարգանքով
արտայայտութիւն պէտք է Նիտան Մ.
Խաչանդեանի եւ Փանոսյանի մշակութա-
նի մասին խառնաձայնութիւնը:

Մ. Թէոֆիլանի դատարանային ներ-
կայացումը եւ Յակոբ Պարոնեան, յո-
րեկանի երեքնիկ աշակերտը Հարպի
Քարէն Երիզէի հեմարանը: Ան աղօղա-
դարձած է իր ուսուցչի եւ տնօրէնի
գաղափարական ըմբռնութեան, ի
կերպարան եւ ներառյի կերտումի ան-
սակեղծ արդիւրանքով մասնակցին,
իրեն գաղափարական դաստիարակ Հայ
կերտարանութեան մասուր եւ ողջնակ
կրտսեան մէջ կատարած կարեւոր դե-
րքն եւ Քարէն Երիզէի հեմարանի 1947-
1956 տարիներու տասնամյակ կեանքին
մէջ ձեռք ձգած յարգանքներն եւ եղած է

աղօղ առողջ պահել թէ՛ Ֆիլիթայի եւ
թէ՛ աղային տեսակետով: Հայ մարտի-
կի, Հայոց նկարագրի եւ ոգին պէտք է
պարտնել ու կերտումը մարդկայնա-
կան փայլ համարը միշտ միջոց մը եւ
ղած է եւ ոչ նպատակ:

Հատարարի մասուր Համար Հ. Մ. Լ.
Մ. Ի լոյս իջն հորիւնը, կը մտայ Ժողովուր-
դի կողմորարակներ իրենց շարքերը,
որոնք երկուք տեսակ մը զննդացումէն
զը, ըմբռն յայտն թէ երբեք առկի
կարեւոր ու կենսական է աղային տե-
կարտանութեան կերպարանը քան
մարդկայնի փայլ փայլուն յաղթանակ
ըր:

Կը դրեճ այս աղօղիւր որովհետեւ մե-
ղի Համար Յոնիպանի եւ այս մարդկայն
թիւքները որ կուրեճ տեսնել միշտ իր
Սեւ եւ Կեղեցի դոյները ընկալարարած
Պարտն յաղթանակներով զարթոնայալ
Կարտն յոյս դառնալու եւ նաեւ զար-
թառնել ձեռ այն հաւատարմութիւնը,
որուն ինք կը պատկանի:

ԿՆՈՐ ՅՈՒՄԵՐԱՆ

«ՅԱՄԱՆԻ ԹԵՂԵՂԵՆԻ» (22)

ՄՈՒԹԷ-ՔՐԻՍՏՈՒԹԻ

ՈՐԴԻՆ

ՄԱՅՐ ԵՆ ՈՐԴԻՆ

- Լուսն, ուրեմն, խոստացել է ինձ որ
24ին Քույնի դար: Կը համբ էր Բուս-
նոր որով կարողանա պատճառար այն եւ
որ այն որ պիտի խնդրել որ ինք գործը
այստանալ: չարեմն եւ հոն թխուր -
նիս մէջ: ձեկ պիտի պատճառ, ո՞հ, որ -
քան ջալով եւ միտնումայն ո՞րքան յո-
ւմ: Մա՛յր իմ, մա՛յր իմ, կըրտւո՞ր երե-
թ որ պիտի գա...
— Կըրտւո՞ր...
— Փերտուր 24ին...
— 24ին...

Փրոֆ. Ա. Յակոբեան Սոյլ Հայա -
ստան օրաթերթին մէջ յայտ ընծադրած
յօդուածով մը Կատարեալի համարիչի մեր
ըզգայններն եւ դիւզերի պատմութիւնը:
Փրոֆ.Յակոբը իր ստանդերի հիմնաու-
րեւն Համար կարգ մը չանհեղա տեսու-
րիւր կը ներկայցնէ Հայաստանի զա-
րգներն եւ դիւզերն մասին: Այսպէս,
1920ին, Հայաստանի ներկայ տարածու-
թեան վրայ կար միայն վեց զառաջ՝ Երե-
ւան, Ալեքանդրապոլ (այժմ Լենինա -
կան), Գիլիան, Նոր Իսապոլ (այժմ
Երեւան):

Բարգիւծել իր սերունդի սիրոյ եւ երեւ-
տախտութեան զգացումներուն:

Օրտուս զլուսար քանակաւոր եղած է
զրազել Յակոբ Կարապետ, որ ինքնա-
նուս միլիոնաման աշխատաւ -
թեամբ կը ներկայցնէր եւ յո-
րեկանի կեանքն ու գործունէութիւնը:
Կերտանքն է զրազել - զրազատում
դեւ եւ հրատարակարի - իմարտը թէ-
ւոյնիանի գործերուն վրայ ու եղանակ -
ցումներ, որ ստոր ըզգայնութեանի աշ-
խատանքը Միլիոնի մասուր - Հանրայնի
կենտրնի մարդկան մէջ՝ նորանոր նուա-
նումներն եւ վառանքն մը ապահովու-
թիւնը կը ներշնչէ Հայ մարդկայնին:

Նի ընդդէմ Մշակութանի Միութեան
հաւատարմ Կարօ Տէր-Սարգիսեան որ-
շուած է մասնակցուր զրազել - հրա-
պարակարի մշակութային գործունէու-
թիւնի եւ, թարգմանի հանդիսանալու
Քրիստի Հայութեան զգացումներուն, յայտ
եւ հաւատար յայտնած է որ այն պիտի շա-
րունակի ստեղծարարական նոր թափով
մտաւոր Հայ մարդկայնին:

Այս լոյս ըզգայնած է յորեկանը,
որ ի մէջ այլոց ընդգծած է, թէ հրա-
տառն առկի տարեկանը կրթական, դա-
նակ եւ հրատարակարական իմ աշխա-
տանքներն ու մէջ զիս շարունակ հեղի,
խաղաղաւորութեան եւ պրոպագանդի մէջ
պահել զմարդ այն հաւատանքի, զոր ու-
նի հանդէպ Հայ մարդկայնի մարդ -
թային արժանաւորութեան եւ աղային
ապագային, լայն մանաւանդ աշխատա-
նի այն կիբերն՝ որը կը պարտնէ ոչ մի-
այն խառնումներն, այլեւ դերագրութիւն
ստան, ուսուցչական, քանակական ըն-
դորար, միջնակարգ եւ անոնց հեղ-
իկ պատասխանատուութեան զգացու-
թիւն:

— Ա՛հ, չորհակալ եմ, մայր, անգամ
մեր Համարներ յայ պղտելի ձեռքը:
Հիմա ինձի անդէպ կը թուի թէ ան -
ըզգայնութեան քանակու շափ ուժ ստու -
ցալ:

Ան եւ իրեն թաշէր Պենեմէթթիլի ձեռ-
քը, եւ ծեղով՝ շրթները անոր վրայ ձեռ-
բաւ:

— Սիրեցեալ մայր, ըստ, աղէկ փո-
քուր էկու: Կրտալ ինձ մտաւորութիւն մը
մտաւորանքն ո՞հ, գեղերն ծառայելով մի-
մը, ան նամակը անդէպ: Ասեղով եւ լուսի
թէ ոչ որ տեսնել եւ դա՛մ, դուրս ելու
տանիները կը քարհամբէր զայն թղթա -
տարութեան ձեկն՝ Ա՛հ, մի վառնալ: Այս
նամակը ողջուած է խոյն մարդու մը,
որուն երախտագրութեան եւ որուն մաս
բարով կը ընկնած: Ասեղից զատ,
կրթի գէշ բան մը ըլլար, մե՛ղի կը յանձնելի,
հիմա որ գնեկ մայրս կուշիք:

Ա՛հ, խոյն կիբեր չէր մարդկան մը -
նիս, անդ անպատասխան անակաւոր
ըր մարդն: Այնպէս որ Պենեմէթթիլի կա-
մայ կամայ պիտի միտակցելն զոյլ զաւր
ըր: Եւ այն պահուն որ ան կայանաւորին
նամակը շրջապատեալ իրանի մէջ կը
դիւզի, յայտի հաւատարմ մը անցալ գէ-
մի զրազել:
Եւ Պենեմէթթի մտնցումն աղին Տանի-
լարը, սեղանատեղին կիբէր, այն կիբեր,
անոնք աղկանը հեւ պիտի անուանաւոր:
Ի՜նչպէս կըցու պղտել սրտին կտտու -

կամօ), Գորիս եւ Էփրատին: 1955ին ար-
դեն կար 12 քաղաք: 1970ին զարգանքն
թիւք հասած էր 23ին: Քաղաքներու զար-
գացման զարգեցմայ մէջ շարժով աւելցում
նաեւ Հանրապետութեան զարգացման քը-
նակեցութեան թիւք: Այսպէս, եթէ 1926ին
քաղաքները կուպրէր քանակութեան 19
տարուր, 1939ին՝ 28.6 տարուր, 1970ին
այդ տարուր քարձայնած էր 59ին:

Հիմնովին փոխակցում Հայաստանի
դիւզերն տեսը: Մանդիկան նոր դիւ-
զի, իրենց յարմարութեւ լուսիլի շէն -
թերով, զարգեցնելով, արժանանելով, կեն-
ցողութիւն պատարարութեան եւ ստույգ -
պահութեան հիմնարկութիւններով:

Քաղաքներու պատմութիւնը, այնու -
հետեւ կը զրէ յօդուածագիրը, որքան
տեղն ունեցաւ հայ պատմագիրութեան
մէջ: Հին անցեալի զարգեցման պատմու-
թեամբ զրազեցան Ռ. Մանուկեան, Ն. Մա-
ն, Յ. Օրբէլի, Բ. Պետրոսիկի Է. Ս. Երեմեան,
Ս. Տէր-Աւետիսեան, Բ. Առա-
քելեան, Վ. Յարութիւնեան եւ որքանք:
Անոնց աշխատութիւններուն մէջ լուսնա -
նուսուցում Հայաստանի կարգ մը զա -
րգեցման պատմութիւնը, ցոյց տրուեւ -
ցալ, անոնց վերը երբեք անտեսութեան,
քաղաքական եւ մշակութային կեանքին
մէջ:

Վերջին երկու տասնամեակներուն եւս
զգայն աշխատանք կատարեցին Հայ -
աստանի զարգեցման, ինչպէս նաեւ
գործունէներու պատմութեան ուսում -
նախարարութեան ուղղութեամբ: 1950ական
թուականներու սկիզբը Հայաստանի Գի-
տութիւններու Աղայնիկայի նախագա-
նութիւնը որոշեց հաստատել մասնաւ -
ար մը՝ ներկուած Հանրապետութեան
քաղաքներու եւ գործունէներու: Այս ո-
րտուած ինչպէս վրայ պատմութեան հիմ-
նարկութիւնը աշխատանքներ կատարեց:
Կը կողմորարի քրտնաւոր աշխատա -
նիս Հորհրէ հրատարակութեան եւ Այս -
գեմանի հրատարակութեան յայտ տե -
սան «Լենինական» (1957), «Կերտական»
(1960), «Արմաշիկ» (1966), «Հեղեղան»
ներեան (1971) ուսումնախարարութեան
ըր: Արդէն աւարտեցին նոյն Լենինականի
«Քաղաքներ զարգացումը Հայաստանում»
1920 - 1970 թթ. աշխատութիւնը: Այժմ
աշխատանքներ կը կատարուի Հարապե-
ւ եւ Արմոյան զարգեցման պատմութեան
ուսումնախարարութեան համար:

Քաղաքներու պատմութեան ուսումնա-
խարարութեան ուղղութեամբ զգայն աշխա -
տանք կատարեցին նաեւ Երեւանի պետա-
կան համալսարանի պատմաբանները:
«Լոյս» - հրատարակչական աղայները
Փրոֆ. Թ. Յակոբեանի Երեւանի 1500-
1917 ժամանակաշրջանի պատմութեան
նախկին եւ երեք համարը զարգացած
կարեւոր աշխատանքներ, որ, իրաւամբ,
կարելի է համարել Հայ պատմագիրութեան
կարեւոր յաղորդութիւններէ մէկը: Եւ նոյն
կարելի է ըսել Փրոֆ. Ա. Սիմոնեանի
«Երեւան» աշխատութեան մասին, որ

ՀՈՂՎՐՏԻՔ

ԼՈՒՆԻ—

Տերաբաթիւր կը շարունակուի մեր
զարգութիւն մէջ Միտն Դիկտանի լոյս
ստար Հայրենային յանձնակցներ Հոյնի,
որոնք զիւրեքը կուր մեր սիրելի ըն-
կերտան Սարգիս Փոյգարեան, մէկը այն
հիմնիւ, որոնք շատ կանոնափէ պիտու-
արարուած են Տ. Յ. Դաշնակցութեան
շարքերը:

Պրոպագանդ ընկերը ճնամ էր Արարիկ
մաս ութ տասնամեակներ տալով: Տարե-
ներէ ի վեր մաս կը կարգէր կիւնի «Էսա-
րանեան» կամակեր եւ լուսնա տեղական
մարմին աղօղալ ընտրուած էր:

Ինչն այլ անտարբեր անման ունեցած էր այն
գիտեմ Հայութեան զարգացումը, որ քէ թէ շատ սա-
մէն շարու ինքնակուած է: Տարաբար -
թեան մասով օրերէն յետոյ անցած է Պե-
լու եւ ապա՝ այս հիւրենակ սիրելի
Լին: Տարեկան տալով իր համեստ ապա-
րանքն յայտ տեսած էր որպէս նորակալ
զարգութիւն ուղեցոյց, կը «Լինական» Տա-
րիկները, որ այն օրերուն իր քարտար
զերը ունեցաւ մեր Հայրենակցներուն
համար:

Յունուար 2ին Մ. Յակոբ կեղեկեցույ մէջ
կատարեցին որպայեակ ընկերով յու -
զարկանալութիւնը շրջապատեալ իր
սիրելիներով եւ իր զապառախակց ըն-
կերտով:

Հակոբ զոմբանական էր խոսեցալ ընդ -
Մ. Միլիք, զի անակող որպայեակին
քարձանալութիւններէ թէ՛ Երեւ. Նալ -
նակցական եւ թէ Երեւ. Հայ: Վերջին
ընկեր, այսօր քան սիրելիներով եւ զա -
գալարակցներով շրջապատուած է:
Ինչն այլ շատերն, անման հարեկներ աղա-
տութեան եւ անկարողութեան զրազակը
եկար այս յարմուն պորտաններով դուստ:
Մեր յուրմար մեծ է: Անտարեկան իրայ ալ
կը խառն հանդէպն այն տասնակի հա -
զարարը ընկերներու կողքին, որոնց
միակ երաբի իր տեսնել աղայնական Հա-
յաստանի ամբողջական Հայութեամբ:
Վստան եղիք, որ պաշտած զապառախ
միշտ այլ պիտի ունեցալ իր հեմարքը -
ներքը:

Կ. ՅՈՒՄԵՐԱՆ

Կըրպիլիկ մայրաքաղաքին խորհրդայն
միտանակաշրջանի պատմութիւնը:

Ստանիկն պատմաբաններու աշխա -
տութիւններու մէջ այս կամ այն չափով
խոսուած է զերեւանի որոշ քանակաշա-
րներու պատմութեան մասին, լայն, քրտ-
նախարար, մինչեւ այժմ զիս աշխատանք
կատարուած է աղ ընտաղութեան մէջ:

Փրոֆ. Ա. Յակոբեան հետաւորար կա-
տարելի համարեց, որ Հանրապետու-
թեան զարգեցման եւ դիւզերի, գործա -
րանքին, կրտանալութիւններն ու սով-
նոյններն կարողանալ պատմութիւնը:

Կըրպիլիկ յաղեցում լուսնել
շրթներին վրայ քարձայնող աղայակը:
Անոնք կամի շրաշներն են:

— Մասնա բարով, մայր իմ, մի՛ մոռ-
նալ... Փերտուր 24ին:

Վարչիկան մը ետք զօրարկուած կիբեր
կանխորոշութեամբ:

Եւ զիտանալու կը դուշէ:
Եւ Պենեմէթթիլ շատ ըրէ:

Եւ Պենեմէթթիլ, զատարակաւորներու
արձար վերադարձած անոնք կը միտալ:

— Փերտուր 24. ո՞հ ամեն բան կոր-
սուած չէ՞:

Ե.

ԱՆԱՆԿԿԱՄ ՄԼ 1830 ԹՈՒՆԻ

— Է՛յ, սիրելի Տաթմ-Ղեմ, ի՜նչ լուր
ունիք յայնքը:

— Ե՛ս, ոչինչ: Միայն թէ...

— Ի՜նչ:

Սիրելի Պառն, կը յիշե՞ք այն օրը,
կըրտացումն Մանթիկ-Երեւանի կոմար,
Սեւ-Փեղքի կոմար, Բալիկ-Երեւանի կոմար,
ինչ որ կուրեճ ան ըսեք, էկու մեղի հեւ
նախաձեռն խոյն Արարի տը Մարտիկի
տունը:

— Լա՛ւ, ուրեմն. այս խոյն Արարի կը

հորը մեղքերը բարկութեամբ քաւելու վը-
րայ է:

— Իր վրայ լուր ունի՞ք:

— Մեքե ամեն բան կ'իմանալ: Կը-
շին հանգալարաններն մէկուն մէջ հեւ-
նակ վարմունք մը ունեցել է:

— Ըսել է զինքը օրակա՛րով անցու -
ցել են:

— Աղէ՛կ դուշակցիք: Կեցցե՛ք: Այս
խոսքը աղէկ մարդերով պահեցե՛ք, Արարի
տը Մարտիկի աղայայ զորպայններն
մէկն է...

— Կը մայրեմ:

Այս խոսակցութիւնը տեղի կուրանալ
Պառնի իմ զարգութեան տեսակներ մէջ,
որ, ինչպէս կը յիշե՛ք կերտարակալ լուր-
քին տնօրէնի զը:

Այս խոսակցութիւնն էր Երեւանի կը
միայն իմ զարգութեան ներքին հրատարակ -
ուած էր այն մանթիկութիւնը յոր Մարտի-
կի կոմարի կըրտանալ ու անմանապա-
տարկութեան պատճառն եղած էր:

Այն թուականին լրագրակաւորներն դը-
տեսնակը, ինչպէս հրատարակիչներու թու-
ցիկները, տեսակ զը սեւ, մութ եւ փո-
շիններն օրէք էին:

ԺՈՒՆ ԼԵՐՆԱՄԱ

(Տաբ.)

ՀՈԳԵՀԱՆԿԱՅԻՆ

Պ. Գարուբին Շիրվանյան և զուգակները կը ծանուցանեն թէ Հոգեհանգստեան պաշտօն կը կատարուի այս կիրակի, Յունուար 19, առաւօտ Փարիզի Ս. Յովհ. Մկրտիչ եկեղեցին իրենց կնոջ և ծօր՝ Տիգրան ԷՄԱՍ ՇԻՐՎԱՆԻԱՆԻ (ծննդ Ալեքսանյան)

ժամանակ տարեկան առթիւ:
Ի գիտութիւն որդեգրող յիշատակը յարգողներուն:

Այս տօնուր առթիւ Գարուբին Շիր - վանեան իր կնոջ յիշատակին 500կան ֆը. կը նուիրէ Կապ. Պաշի Բախ Սրիբեան վարժարանին (ստանալ ճատափնէն) և ճատափնէն:

« ՅԱՌԱՋ »

ԿԸ ՆՈՒՐԱՆԵՆ

Պ. Բարդէի Պատուեան մէկ տարեկան ճատափ կը նուիրէ իր եղբոր՝ Գրիգոր Պատուեանի (Փարիզ):

Տէր և Տիգրան Սրեյն Փարիզեան մէկ տարեկան ճատափ կը նուիրեն Վիկտոր - ի (Աւստրիա) Հայ Ուսանողական Միութեան:

Հ. Յ. Դ.

ՎԱՄԱՆՈՒ — Հ. Յ. Դ. Գրիգորափոր կոմիտէի ընկերական ընդհ. Ժողովը Շաբաթ, Յունուար 18 ժամը 20-30ին Աւստրիական ակումբը:

ՅՈՒՇԱՆԵՏԻՐ

ԿԱՊՈՅՏ ԽԱՅԻ ՍԵՒԵՆ — Բուս Բոլորայի վարչութիւնը ընդհ. Ժողովի կը նուիրէ իր ընկերակիցները Զորքաշարի Յունուար 22, ժամը 20-30ին, ընկերակից Պապիկեանի ընկալարանը, 28 Սեպտեմբ. Սէնթ-Լիւսի, Անիկ: Բոլորին ներկայութիւնը անհրաժեշտ է:

ՄԱՆՈՒԿՆԵՐՈՒ ՕՐԸ

Կապ. Պաշի Պաշար Օտտոյի ժամանակի վարչութիւնը կը ստիճ Մանուկներու Օրը, Կիրակի Յունուար 19, կէսօրէ վերջ ժամը 15ին, եկեղեցին մէջ:

Imprimé sur les Preses
DU JOURNAL «HARATCH»
83, rue d'Hauteville 75010 Paris

FONDATION DES TRADITIONS ARMÉNIENNES
150, Rue Étienne-Dolet — ALFORTVILLE, 22ème étage

NANE CARZOU
signera son livre

le voyage
en Arménie

(Ed. Flammarion)
postface de J.-M. CARZOU

Vendredi, 17 Janvier à 21 heures
en présence du Député-Maire d'Alfortville
M. JOSEPH FRANCESCHI

Projections de films sur les voyages de Carzou en Arménie

ՄԱՐՍԵՅԼ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՄԵԾ ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ

Կազմակերպում

Հ. Բ. Ը. Միութեան Մարտէլի Տիգրան Օտանդակ Մարմինի կողմէ
Տեղի կ'ունենայ Փետր. 1, Շաբաթ զերեք, Օթէլ Սփրանտիսի շէնք սրահներուն մէջ
ժամանկութեամբ եւրոպական ծանօթ նուագախումբի մը:

Լ. ՄԵՏԻԹԵՐԱՆԻՆ ՏԸ ՌԱՏԻՍ ՄՈՒԹԻ ԲԱՐԼՈ

Հայկ. ջնոթ միջնակար: Ծնօ պիտի լինէ: Հանձնի անակնկալներ:
Մուսթէ տոնները նախապէս ապահովել զիմեով հետեւեալներուն,
ԺԱԲ ԾԵԼԵԼԵՆԵԱՆ, 87 Լա Բանդիլի « Վալալեմ Վաթիկ » հեռ. 640949
և 620344

ԳՈՐԴԻՆ ՄՍԵՓԱՆԵԱՆ, 18 Պուլվար նախաձեռն — Հեռ. 624203

ՄԱՆՈՒԿՆԵՐՈՒ ՕՐԸ

ՓԱՐԻԶԻ ՄԷՋ

Նախաձեռնութեամբ Կապույտ Խաչի Շրջ. վարչութեան և ժամանկութեամբ
Փարիզի չրեանի իր ընդ ժամանակը, Կիրակի, Յունուար 19, Սեպի Սա - ժուէլ — Մուստեան վարժարանի Մ. Պէշիքաշեան — Գ. Մ. Ալեկիս սրահը,
ժամը 14-30ին:

Խմբերդ, պար, արտասանութիւն կայանի ժամանկութեան կողմէ: Հապիտներ:
ԱՅՈՐԴԱՆԻ (Փրա Բառնո) օրհարուր կը մեկնի ժամը 13-30ին:

ԲԵՄԱՍԻՐԱՅԻ
ԲԱՇԵՐԱԿԱՆ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

Նախագահութեամբ ԱՐՇԱՐԱՐ ԿՈՐԻԿԱՆԻ

ի նպատակ

ՓԱՐԻԶԻ ՀԱՅ ՄՇԱԿՈՅԹԻ ՏԱՆ

Յունուար 30 եւ ժամը 8-ը 20-45ին

THEATRE DAUNOU — 9, RueDaunou — Métro: OPERA

Կը ներկայացուի

Հ Ն Ա Ր Ք Ը

ՔՐԵՋԱԼԻՐ ԿԱՏԱԿԵՐԳՈՒԹԻՒՆ 3 ԱՐԱՐ

Դերակատարներ

Զարուհի Անտոնեան — Միքայիլ Անտոնեան — Փիեռ Թերզեան
Լիւսի Թոփալեան — Նուրիան Մարգարեան — Անիթա Պէրպլեան — Կարօ
Թումանեան — Յովհ. Կառնիկեան
Բեմադրութիւն՝ Մ. ԱնՏՈՒՆԵԱՆ

ՈՒՇԱԿՐՈՒԹԻՒՆ — Վարպաշար կը բացուի միջոց ժաման: Կը յանձնա - րարուի յատկապէս ճշգրտակի ըլլալ:

LE LIONS CLUB INTERNATIONAL

(Le plus grand Club Service du monde : 1.200.000 membres
dans 145 pays)

sous l'Egide de la REGION III du DISTRICT ILE DE FRANCE
organisé le 31 Janvier à 20 h. 45 :

Une Grande Soirée Arménienne

avec la participation de :

M. le Professeur UTUDJIAN
Groupe Instrumental SAYAT NOVA
Groupe de Danses Folkloriques SOSSI

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆ ՄԵԾ ԵՐԵՎԱՆԻ

Ուրբաթ, Յունուար 31, ժամը 20-45ին

Կը ժամանակցին — Փրոֆ. Ի. ԻՐԻՐԻՆԵԱՆ

Սայաթ-Նալա համոյթը և Սոսի պարտիսիներ:

au
STADE MUNICIPAL DE COURBEVOIE
37, Avenue Aristide Briand — Courbevoie
Participation aux frais : Frs 30

Participation à adresser à :

L'AGENCE MONDOTOURS — 2, Rue de Sèze — 75009 PARIS
Chèque libellé à l'ordre du LIONS CLUB INTERNATIONAL
de VILLENEUVE LA GARENNE

ԻՍԻԻ ՀԱՅ ՄՇԱԿՈՅԹԻ ՏՈՒՆ

ՀՐԱՊԱՐԱԿԱՅԻՆ
ԴԱՍԱԽՈՍՈՒԹԻՒՆ

*

Կը խօսի՝

ԺԻՐԱՅ ՄԻՐԻՃԱՆ

Նիւր

Արեւիկայի Ազգային Զարթոյթի
Հարմար Ժ. Կարուն

ՈՐԲԱՐՔ ԳՈՐԴՈՒՐ 17, ԺԱՄԸ 20-30ին
ԻՍԻԻ ՀԱՅ ՄՇԱԿՈՅԹԻ ՏԱՆ ՄԷՋ (45, Ռիւ տը լա Տեֆանս)
ՄՈՒՏԻՔ ԱՋՏ Է

Մատենադարանի հայերէն ամբողջա-
կան ձեռագիրներու թիւը այժմ կը հասնի
10·607ի, իսկ ձեռագիրներու ընդհանուր
թիւը 15·000էն ավելի է:

ԺԻՐԼ ԼԵՐՍԻՆՈ.

ՀՈԳԵԶԱՆԳԻՍՏ

Երկուշաբթի Յունուար 20, ժամը 19ին, Փարիզի Կոթ-Տամ մայր տաճարում մէջ, հոգեհանգստան ապարդպ կը մատուցանէ Հայր Միշէլ Հայէք, ի յիշատակ տարւոյն մէջ մեծած քանատակցներու: Արարողութիւնն ետք, ընթերցանեն կը կարդացուին ներքնատան մէջ: Իտալիէ Միլիթ քերթուած մը հարստանէ Արմէն Լիպիէն (Շահան Շահնուր):

Ի ՅԻՇԱՏԱԿ

ՄԱՐՍԷԼ — Տիկին Փարսունեան եւ զուակները Գ. Փայտուտեանի մահուն նշոյ տարելիցին առթիւ, 100 Քր. կը նուիրեն «Յատաճի» քարղաւածման:

ՄԱՐՍԷԼԻ ՄՍՅՐ ԵԿԵՂԵՑԻ ՀԱՆԴԻՍԱՌ ՊԱՏԱՐԳԻ

Կիրակի Յունուար 19

Մարտէլի Ս. Սահակ — Մկրտչոյ Էկեղեցւոյ Կրօն. Ընկերակցութեան վարչութիւնը կը տեղեկացնէ Մարտէլի եւ Հարաւային Ֆրանսայի մերացն հաստացող հայերուն ախտեր թէ Արեւմտեան Նորայրի Հայոց Հայրապետական Պատուիրակի եւ Փարիզի տապանող ՍԵՐՈՒԼԻ ԱՐՔ. ՄԱՆՈՒԿՅԱՆ, Հարաւային Ֆրանս — ա իր այցելութեան առթիւ, Կիրակի, Յունուար 19, կը պատարարէ եւ կը զարգէ Մարտէլի Ս. Սահակ — Մկրտչոյ Մարտէլի Էկեղեցին մէջ:

Բոլոր հաւատացեալները առիտներ, սիրով կը հրաւիրուին մասնակցելու պատարարին:

Սկիզբ ժամը 8, պատարարը 9.45, քարոյ 11.15:

Հ. Յ. Դ.

ՀԱՄԱՆ — Հ. Յ. Դ. Գրիգորիան Կոմիտէի ընկերակցին ընդ. Ժողովը Շարաբի, Յունուար 18 ժամը 20.30ին Ահարոնեան ախտերը:

ՅՈՒՇԱՏԵՐ

ԿԱՊՈՅՏ ԽՈՅՐԻ Անիկ — Գրաւ Բոլորովի վարչութիւնը ընդ. Ժողովը կը հրաւիրէ բոլոր ընկերակցները Զորեղարթի Յունուար 22, ժամը 20.30ին, ընկերակց Պապիկեանի ընկերարմը, 28 Ալբերի Մէշէլ-Լիւի, Անիկ: Բոլորին ներկայութիւնը ահարոնեալ է:

ՄԱՆՈՒԿՆԵՐՈՒ ՕՐԸ

Կապ. Խաչի Պոլիար Օտտոյի մասնաճիւղի վարչութիւնը կը տօնէ Մանուկներու Օրը, Կիրակի Յունուար 19, կէսօրէ վերջ ժամը 15ին, Էկեղեցին մէջ:

×

ԿՐԼԵՈՂԻ ՄԷՋ

Նախաձեռնութեամբ տեղական Կապ. Խաչի՝ «Մանուկներու Օրը» կը տօնուի մեծ պատարարութեամբ Յունուար 26, Կիրակի Էկեղեցի վերջ ժամը 15ին, Ռի. Ժիլ արահի մէջ:

Վեպրուտեանական խմբուած հօտ քաղկի զարդի կրկնու աշակերտութեան կողմէ եւ հաճելի տանկերակներ:

Սիլուարարի հօտ պիւճի՝ պատրաստ — առած Սալահիններու կողմէ:

Կազմող պապան հայկական Կազմողի շնորհիւ եւ իր հօտ քերած նուէրներով, պիտի ուրախանան արահին մէջ եղող բոլոր պղծակները:

ԻՍԻԻ ՀԱՅ ՄՇԱԿՈՅԹԻ ՏՈՒՆ

ՀՐԱՊԱՐԱԿԱՅԻՆ ԴԱՍԱԽՈՍՈՒԹԻՒՆ

*

Այլ խօսի՝

ԺԻՐԱՅՐ ՄԻՐԻՃԵԱՆ

Նիւր

Արեւիքանայ Ազգային Հարթոլիի շարժումը ԺԺ. դարուն

ՈՐԻՐԱՐ ՅՈՒՆՈՒՐ 17, ԺԱՄԸ 20.30ին
ԻՍԻԻ ՀԱՅ ՄՇԱԿՈՅԹԻ ՏՈՒՆ ՄԷՋ (45, Ռի. տը յա Տեփան) ՄՈՒՏԻՔ ԱՋՍՏ Է

ԲԵՄԱՍԻՐԱՅԻ ԲԱՏԵՐԱԿԱՆ ՆԵՐԿԱՅՈՒՅՈՒՄԸ

Նախազանութեամբ ԱՐՇԱՒԻՐ ԿԼՈՒԿԵԱՆԻ

Ի նպաստ

ՓԱՐԻԶԻ ՀԱՅ ՄՇԱԿՈՅԹԻ ՏՈՒՆ

Յունուար 30 նշ. ժամը ճիշդ 20.45ին

THEATRE DAUNOU — 9, Rue Daunou — Métro: OPERA

Կը ներկայացուի

Հ Ն Ա Ր Ք Ը

ԲՐԵՋԱՒԻՐ ԿԱՏԱԿԵՐԳՈՒԹԻՒՆ 3 ԱՐԱՐ

Դերակատարներ

Հարուի Անտոնեան — Միքիմ Անտոնեան — Փիէր Թերզեան
Լիւի Թոփալեան — Նուրեան Մարգարեան — Անիկ Պերպերեան — Կարօ
Թուտեան — Յովհ. Գառնիկեան
Բեմադրութիւն՝ Մ. ԱՆՏՈՆԵԱՆ

Տոմարու համար դիմել —

K. BAKERDJIAN : 35, Rue de Trévise, Paris 9e — Tél. : 770-07-25

M. ANDONIAN : Tél. 738-21-18

P. TERZIAN : Tél. 202-87-20

ALIMENTATION MASSIS : 21, Rue Saulnier — Tél. 770-16-88

ՈՒՇԱԿՈՒԹԻՒՆ — Վարդապետը կը բացայնէ ճիշդ ժամուն: Կը յամեմա-
րարուի յառկապէս ճշգրտակ ըլլալ:

Dans le cadre du
60e Anniversaire du Génocide
du Peuple Arménien

Le Comité de Défense de la Cause Arménienne appelle tous les détenteurs de documents susceptibles d'illustrer les massacres de 1915, à les faire parvenir, à titre de prêt, à l'adresse suivante :

CDCA — DOCUMENTS GENOCIDE
17, Rue Bleue — PARIS (9e)

Les documents ainsi remis seront utilisés, après sélection, dans le cadre des manifestations organisées à l'occasion des cérémonies commémoratives du 60e Anniversaire du génocide.

Ils seront restitués aux prêteurs, dans leur état d'origine, au plus tard le 25 Avril 1975.

Le C.D.C.A.

N. B. — Pour des raisons matérielles, vous êtes invité à remettre les documents éventuels, photos, films, documents authentiques, etc. AVANT LE 15-2-1975.

ՓԱՐԻԶԻ

ՀԱՅ ՄՇԱԿՈՅԹԻ ՏՈՒՆ

Պատույն անդամակցութիւն

Տիկ. Մանիկ Բոլարեան 100
Պր. Ստեփան Էլշիքիկով 100
Պր. Բաթիկ Հախապարեան 100
Օմանգալ անդամակցութիւն
Պր. Տիգրան Պալեան 20
Տիկ. Անիկ Պալարեան 10

ԵՆՈՐՀԱԿԱԽԶ

Կապ. Խաչի Լիւիի վարչութիւնը շնորհակալութեամբ ստացած է ընդ. Ա. Սարգիսեանէ 100 Քր. իր ժօր՝ Տիկին Կարոյի Թաթևիի մահուն 10ը տարեկան եւ 100 Քր. Տէր եւ Տիկին Դաւիթ Մուրադեանի իրենց հօրեղոր՝ Յովհան Մուրադեանի մահուն Ա. տարեկան տարի:

Imprimé sur les Presses
DU JOURNAL «HARATCH»
83, rue d'Hauteville 75010 Paris

FONDATION DES TRADITIONS ARMÉNIENNES

150, Rue Etienne-Dolet — ALFORTVILLE, 22ème étage

NANE CARZOU
signera son livre

le voyage
en Arménie

(Ed. Flammarion)
postface de J.-M. CARZOU

Vendredi, 17 Janvier à 21 heures
en présence du Député-Maire d'Alfortville
M. JOSEPH FRANCESCHI

Projections de films sur les voyages de Carzou en Arménie

ՄԱՆՈՒԿՆԵՐՈՒ ՕՐԸ

ՓԱՐԻԶԻ ՄԷՋ

Նախաձեռնութեամբ Կապույտ Խաչի Շըլ. վարչութեան եւ մասնակցութեամբ Փարիզի շրջանի իր բոլոր մասնաճիւղերուն, Կիրակի, Յունուար 19, Սեպիկ Ստեփան — Մուրադեան վարժարանի Մ. Պէշիկաշեան — Գ. Մ. Ալեշան արահ. ժամը 14.30ին:

Խմբիկ, պար, արտասանութիւն կայանի մանուկներուն կողմէ: Հաղորդներ: ԱՆՅՈՐՎԻԼԷ (Փառս Գառն) օթարար կը ճիւղի ժամը 13.30ին:

PARKING ASSURÉ

AMBIANCE ASSURÉE

Pour la première fois
GRAND BAL DE NUIT
exceptionnel

de 20 heures à l'aube

Organisé par le
Comité des Parents d'Élèves du Collège Arménien Samuel Moorat

Dans les somptueux salons du
NOVOTEL de Paris

1, Avenue de la République, Bagnolet

LE SAMEDI 1er FÉVRIER

— Entrée 25 F. — Étudiant 15 F. —

Facilité d'accès :

AU BORD DU PÉRIPIERIQUE — Métro: Porte de Bagnolet

Soirée animée par l'Orchestre

— PARADOXE —

Billets tel. : 027-18-28

— Tenue de soirée souhaitable —

2000 թվականին Հայաստանի մայրաքաղաքը այլևս գերծ պիտի լլայ հեռադուրիւնը կամ փոխադրութեան թաղան: Գաղաքի որեւէ մէկ կէտին այլ կէտ մը երբեքու համար 30-35 փայլեան հէտը պիտի լլայ ամէնէն չափը: Այս արարելը հարցը պիտի լուծուի աստուածաբար արարեալեաց մերթլոյն չորհուրէ:

ԵՆՈՐԶԱԿԱՆԻՔ

Այրի Տիկին Արամ Օսանձեան, Տէր և Տիկին Համադադ Օսանձեան և զաւակները իրենց խորին շնորհակալութիւնները կը յայտնեն յոյր անոնց, որոնք անձամբ, ծաղիկաբաժան, նահապետական, ժամուով թէ հետադարձ զաւակներու յայտնենք իրենց անուանոցը, զաւակն և եղբոր:

ԱՐԱՄ ՕՍԱՆԶԵԱՆԻՔԻ
կոնքրէ ժամուան առթիւ, որ պատահեցաւ իր ծաղիկ հասակին:

ԼՈՂԵՆԱԳԻՍՍ

Վիճէ — Գ. Արալի Ռուչոյեան, Տէր և Տիկին Զաքար Ռուչոյեան, այրի Տիկին Ռ. Սարգիսեան (Պէլլոյի), Տէր և Տիկին Սարգիս Սարգիսեան, Տէր և Տիկին Սիմոն Բիթոյեան և զաւակները, Յակոբ Թէպոյեան, Յակոբեան և զաւակները (Պէլլոյի), Արաճամեան ընտանիքները կը ծանուցանեն թէ հոգեհանգստեան պաշտօն կը կատարուի այս կիրակի, Յունուար 19, առաւօտեան ժամը 9ին, տեղւոյն Սէն ԲՈՒՆԱՐԵՔ Լը 20 եկեղեցին իրենց կողմ, հարսին, զաւակի, բոլոր և աղագանքին:

ԱՆԺԻԼ ԽՈՐԿՈՅԵԱՆԻ
(ծննդ Սարգիսեան)
ժամուան ծառասանքին առթիւ:
Ի գիտութեան պարագային յիշատակը յարգողներուն:

×

Գ. Յարութեան Շիրվանեան և զաւակները կը ծանուցանեն թէ հոգեհանգստեան պաշտօն կը կատարուի այս կիրակի, Յունուար 19, առաւօտ Փարիզի Ս. Յովհ. Մկրտիչ եկեղեցին իրենց կողմ և ժող. Տիկին ԵԼԻՄԱ ՇԻՐՎԱՆԵԱՆԻ (ծննդ Սարգիսեան)
ժամուան առթիւ:
Ի գիտութեան պարագային յիշատակը յարգողներուն:

ՍԱՐԱԵՅԸ ՍԱՅՐ ԵՆԵՐԵՑԻ

ՀԱՆԴԻՄԱՆՈՐ ՊԱՏԱՐԱԿ

Կիրակի Յունուար 19

Մարտիկ Ս. Սահակ — Մեղրոյ կենդանի կրօն. Ընկերակցութեան վարչութիւնը կը տեղեկացնէ Մարտիկի և Հարաւորային Ֆրանսայի ժողով հաստատող կողմէն անխորհրդ թէ Արմենուան Եւրոպայի Հայոց Հայրապետական Պատուիրակ և Գաղտնի առաջնորդ՝ ՍերժԱՆԻ ԱՐԻՔ. ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ, Հարաւորային Ֆրանսա կը այցելութեան առթիւ, կիրակի, Յունուար 19, կը պատարագէ և կը զարդէ Մարտիկ Ս. Սահակ — Մեղրոյ Մարտիկեցիներն մէջ:

Բոլոր հաւատացեալները անխորհրդ, սիրով և շարժումով մասնակցելու պատարագին:

Սկիզբ ժամերգութեան ժամը 8, պատարագ 9.45, քարոզ 11.15:

Հ. Յ. Դ.

ԿԻՐՆՈՊԼԸ — Հ. Յ. Դ. Եփրեմեայեան երկնամասնէն ընդհ. ժողովի կը հրապարակուի ընկերները, Շաբաթ Յունուար 18, երկուշաբթի ժամը 20-30ին զարդուցին սրահ: Բոլոր ընկերներու ներկայութիւնը պարտաւորել է:

ՎԱՆԱՍ — Հ. Յ. Դ. Գրիգորեան ընկերակցութեան ընդհ. ժողովը Շաբաթ, Յունուար 18 ժամը 20-30ին Ահաբանեան տնակը:

ՅՈՒՆԱՏԵՏԵՐ

ԿԼՈՅՏ ԽՈՍԻ Անիտա — Գուա Բոլոնայի վարչութիւնը ընդհ. ժողովի կը հրապարակուի ընկերները Շաբաթ Յունուար 22, ժամը 20-30ին, ընկերութիւն Պապիկեան ընկերակցութեան, 28 Ալբեր. Սէնթ-Լիւսի, Անիտա: Բոլորին ներկայութիւնը անհրաժեշտ է:

ՄԱՆՈՒԿԵՆԵՐՈՒ ՕՐԸ

ՓԱՐԻԶԻ ՄԷՋ

Նախաձեռնութեամբ կազմուի իր ընկերակցութեան, կիրակի, Յունուար 19, Սկիզբ Մարտիկ և Մուրաւեան վարժարանի Մ. Պէլլոյի քաղաքում — Գ. Մ. Ալեքսանդր սրահ, ժամը 14-30ին:

Խմբակ, պար, արտաստանութեան կաշայի մասնակցութեան կողմէ: Հաղորդներ: ԱՆՅՈՐԴԱՆԻ (Փառա Բաճան) օրհնար կը մեկնի ժամը 13-30ին:

LES VENDREDIS DE LA QUINTRA

le Vendredi 24 Janvier à 21 h

RECITAL DE LA PIANISTE
ANI ADJEMIAN

RECITAL DE LA SOPRANO COLORATURE
ALICE MANOUKIAN
de l'Opéra d'Istanbul

MUSÉE GUIMET 6 PLACE D'ÉNA PARIS 16
PLACES NON NUMÉROTÉES OUVERTURE DES PORTES À 20 H 30

Gala Annuel du Nor Seround ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԴԻ ՓԱՌԱՍՏՈՐ

Կազմակերպութեամբ Արմենիկ — Սարգիս Կապուրեան խումբի կողմէ
Կիրակի Յունուար 26, ժամը 16-18 24

Dimanche 26 Janvier, de 16 à 24 heures, Salle des Fêtes de Barcelles
Place du 11 Novembre

PARTIE ARTISTIQUE

BEDIK ET SON ORCHESTRE

Groupe de danses Naïri — Groupe instrumental Arménien

Tirage de la Tombola avec de nombreux lots importants

Entrée 15 Fr. — Etudiants 10 Fr.

ՅԱՒԱԿՈՒԹԻՒՆ

Հ. Յ. Դ. Մարտիկ Շիր. Կոնքրէ կը ընկերակցութեան անձամբ խոր զաւակները կը յայտնեն իրենց անոնց, որոնք անձամբ, ծաղիկաբաժան, նահապետական, ժամուով թէ հետադարձ զաւակներու յայտնենք իրենց անուանոցը, զաւակն և եղբոր:

ՄԱՆՈՒԿԵՆԵՐՈՒ ՕՐԸ

Կապ. իր Պարտիկ Շիր. Կոնքրէ մասնակցութեան ընկերակցութեան կը տեղեկացնեն իրենց անոնց, որոնք անձամբ, ծաղիկաբաժան, նահապետական, ժամուով թէ հետադարձ զաւակներու յայտնենք իրենց անուանոցը, զաւակն և եղբոր:

×

ԿԻՐՆՈՊԼԸ ՄԷՋ
Նախաձեռնութեամբ անգլիան Կապ. իր Պարտիկ Շիր. Կոնքրէ մասնակցութեան ընկերակցութեան կը տեղեկացնեն իրենց անոնց, որոնք անձամբ, ծաղիկաբաժան, նահապետական, ժամուով թէ հետադարձ զաւակներու յայտնենք իրենց անուանոցը, զաւակն և եղբոր:

Կապ. իր Պարտիկ Շիր. Կոնքրէ մասնակցութեան ընկերակցութեան կը տեղեկացնեն իրենց անոնց, որոնք անձամբ, ծաղիկաբաժան, նահապետական, ժամուով թէ հետադարձ զաւակներու յայտնենք իրենց անուանոցը, զաւակն և եղբոր:

ՃԱՆԱՍԵՂԱՆ

Բացառիկ ճաշ, կազմակերպութեամբ Կապ. իր Պարտիկ Շիր. Կոնքրէ մասնակցութեան ընկերակցութեան կը տեղեկացնեն իրենց անոնց, որոնք անձամբ, ծաղիկաբաժան, նահապետական, ժամուով թէ հետադարձ զաւակներու յայտնենք իրենց անուանոցը, զաւակն և եղբոր:

Կապ. իր Պարտիկ Շիր. Կոնքրէ մասնակցութեան ընկերակցութեան կը տեղեկացնեն իրենց անոնց, որոնք անձամբ, ծաղիկաբաժան, նահապետական, ժամուով թէ հետադարձ զաւակներու յայտնենք իրենց անուանոցը, զաւակն և եղբոր:

Imprimé sur les Preses
du JOURNAL «HARATCH»
83, rue d'Hauteville 75010 Paris

LE LIONS CLUB INTERNATIONAL

(Le plus grand Club Service du monde : 1.200.000 membres dans 145 pays)

sous l'Egide de la REGION III du DISTRICT ILE DE FRANCE
organise le 31 Janvier à 20 h. 45 :

Une Grande Soirée Arménienne

avec la participation de :

- M. le Professeur UTUDJIAN
- Groupe Instrumental SAYAT NOVA
- Groupe de Danses Folkloriques SOSSI

ՀՍՅԱԿԱՆ ՄԵԾ ԵՐԵԿՈՅԹ

Որբաք, Յունուար 31, ժամը 20.45ին

Կը մասնակցելու — Փրֆ. Է. ԻԻԹԻՆՅԱՆ

ՍԻԺԱՆ — ԿՈՄԻՏԵԱՆ ԵՐԳՉԱԿՈՒՄԻՏԵԱՆ ԳԼԽԱՎՈՐԱԿԱՆ ԿԱՌԱՐԱԿՆԵՐԻ
Սայաթ-Նախա համալսարանի և Սոսի պարտաւորել:

au

STADE MUNICIPAL DE COURBOVOIE

37, Avenue Aristide Briand — Courbevoie

Participation aux frais : Frs 30

Participation à adresser à :

L'AGENCE MONDOTOURS — 2, Rue de Sèze — 75009 PARIS

Chèque libellé à l'ordre du LIONS CLUB INTERNATIONAL

de VILLENEUVE LA GARENNE

PARKING ASSURÉ

AMBIANCE ASSURÉE

Pour la première fois GRAND BAL DE NUIT exceptionnel

de 20 heures à l'aube

Organisé par le
Comité des Parents d'Elèves du Collège Arménien Samuel Moorat

Dans les somptueux salons du

NOVOTEL de Paris

1, Avenue de la République, Bagnolet

LE SAMEDI 1er FEVRIER

— Entrée 25 F. — Etudiant 15 F. —

Facilité d'accès :

AU BORD DU PERIPHERIQUE — Métro : Porte de Bagnolet

Soirée animée par l'Orchestre

— PARADOXE —

Billets tel. : 027-18-28

— Tenue de soirée souhaitable —

խառնող նոր թերթ մը՝ «Ազատ Մարզը» որը կը լինիլն գրեթէ անսովորին:

Բաւորա՛, Բիւնաւորին համար, մեծա-
դրոյ գերն ու փառքը կըրտաւանհ էր Հա-
մալխարային Առաջին Պատերազմի օրե-
րուն: Հատուցման ու փոխարէմի մասը
հասած էր: Պատերազմի առաջին վայր-
երաներէն սիրտը ծակ մտած մը ու-
նեցաւ — Իշխանութեան զուլու անգլի-
ական շահարկաւորութեան նախագահն
է. փութաբարձի, որոնք զիմ ահաւոր թն
ու աստիճանին սոսի:

Բիւնաւոր, անխոյ ի հարուածէ կըր-
աւ յաղորդող գաղտնիներ: «Ճիշտապէս
կատարութեան շուկն» կը գրուայ շարու-
ած «Ազատ Մարզ»-ուն էջերէն, «մերիկ
դիպէ կը պատշաճ կատարութեան մը»: Զի
իմաստը նաեւ շահարկաւորութեան նա-
խագահին, «Փոխաւորէ յիմար է, հա-
մարէն յիմար» կը գրէ:

Թիբիթ կարգիւրդի: Բիւնաւոր կը ըլլէ
անուշը, «Ազատ Մարզը» կը վերածէ
եղբայրացի Մարզ»-ուն է կը շարու —
նախ հրատարակութեան:

1917-ին, Գրիմաւորին քանոնը ճար-
դարաբանութեան կ'ընթերցէ: ԲՅՁ —
նախին պատշաճութեան կը քաշէ Փարիսի վո-
րէ: Ամպրոպաւորութեան ծաղիկ մը —
այս կողմը ուսերուն մէջ: Ժողովուրդը
կը յայտարարէ:

Ճիւղաւորային այդ օրերուն, հանրա-
յին կարծիքը գրեթէ միասնաւոր կը պա-
շտէ իշխանութեան կոչել «Ճիւղաւոր»
փոքր: Հանրապետութեան նախագահը
սեղի կուտայ:

Եթեանստեղծեց տարեկան ծերունին
քանակի արեւութեան ու երեստաւոր —
զոստի աւելումը կը նետուի բնի, կը վե-
րաբարձի բանիւր, յայտ — բաժնուրի
կը ներշնչէ յորիւրէն: Դասալիքներն ու
լրատները մասնաւոր կը պատմեն: Ես
տա յանգած կը անուշը սարսափ կ'աղ-
դէր նաեւ թնամը շարքերուն մէջ:

Փոքի ճնաւտ զկատարութեան տակ կը
կըրպարակարգութիւն նաեւ գաղա-
նիկ ուսերը: Ճանապարհ կը կարգաւորուի,
այս կը սիրէ յանդիպել քանակներու յա-
մալխարայի:

Ճիւղաւոր յայտարար է: Բիւնաւոր կը
նախագահէ խաղաղութեան վիճակագրոյն
ու Ճիւղաւորն ու դաժնակցիներուն կամքը
կը պարտադրէ զերանապահներուն:

Փառքի պաշտօնակիրն, Բիւնաւոր կը
կըրպարակարգէ իր հասարակութիւնը:
Մտաբանն դիւանագիտ մը պահան-
նաւ հնաւորութեան կը պիտի իրէն: Թնամը
կըրպարակարգէ խաղաղութեան
համար կը զիմ աշխարհի ճարտարական —
նիւր, օրոնք, ունեւն առաջ պիտի ընաւէն
կը շարքերէն:

Ճիւղաւորի հանրային կարծիքը կը զգու-
նի ապագայում վարչապետին վերաբեր —
մը: Կարգը անփոփոխելի կը պատու —

ՌՈՒՐԵՆ ՄԱՄՈՒԼԵԱՆ ՆՈՐ-ԶՈՒՂԱՅԻ ՄԵՋ

Բնագիր Ռուրէն Մամուլեան, որ, ինչ-
պէս հաղորդած էինք, Թիւրքիոյ շարժա-
նալի մը Գ. փառաւորին զատուածի ան-
գամ ընտրուած էր, Իշխանութեան 11-ին
երեքսրդայ սպիւրթութեան Նոր-Զուլայ
մասնաւոր է ու օրապաշտին մէջ զիմ-
աւորած է Իրան — Հնդկաւորութեան թիւի
առաջնորդ Մարտի վրէ-ի ու խումը մը
ապրապիւններու կողմէ: Եւնի օրը Մարտի-
եան սպիւրթ է Ս. Աննաթիւրէն փառն
ու, Բնագրաւորն ու մեծագույն ապաւոր —
ուսած է հայ ժողովուրդին կատարած
նախաձեռնելով: Իրեն ի պատիւ ճաշ մը
տեղի ունեցած է Հայ Արեւմտեան մէջ,
որտեղ ընթացքին խոսք տաւ ու ներկա-
ւորին անոնք: Ռուրէն Մամուլեան, իր
կարգին խոսելով ժամերի լեզուով պատ-
մեքութեան ցոյց տուած է, թէ հայերին
օրքան կարեւոր ապրել է հայապաշտական
ման համար: Ան լիցած է, թէ անցկանի
միջոցն է իր անուշը փոխել՝ թն մը
կըրպէ անուշա փոխել ու փոխելի Մամուլ-
եանի տեղ կուտիլ Սեւին, ինչպէս կ'ա-
նապարհելին իրեն: Այս կը արարուի
թիւրք յայտարար է, որ կը գտնուի պատ-
ման Նոր-Զուլայի մէջ, որ 400 տարի
ի վեր շարքի կ'արարուի: Իր հիշատակը
յայտարար է իր ժողովուրդին հանդէպ, որ
խաղաղութիւն ապր կըրպէ է, փրկած է ար-
եւմտեան ու արեւելեան Մամուլեան այս
տեղին վեր առած է այն մեծ դերը, որ
վիճակաւորն ու հայ երեքսիցիին, իրեն օր-
քան հայ միադրուի ու իրեն պատկէ
հայապաշտան արեւմեան:

Ռուրէն Մամուլեանի յանձնուած է իր-
են իշխանիկ պրնաւորայ տակն էր, որուն
վրայ փոխարեւած էին Մար շարք —
տանը ու հայ ժողովուրդին ու իշխան-
ներու գիտնալիները:

Ճաղից օրը սպիւրթ է Նոր-Զուլայի
Հայոց տարրական դպրոցը, որ ընդուն-
ուած է 650-ի աւելի հայ երախաներու
կողմէ:

Երախի ընթացքին, լայն ո՛չ քանակու-
թեան սեղանին առկա:

Եւ կը սիրէ ժողովուրդական յորձանքին
տեղադրութեան: Հանրապետութեան
նախագահական ընտրութեան ընթացքին
երեքսրդականութեան ժողովի ընտնաւորու-
մանը կը միջոց ճաշ տալ իրեն ու վերջ
կը զիմ վարչապետութեան կը պատմեն:

Դաւանած արտով, Բիւնաւոր կը հե-
տաւոր զարգացման կենսիկը, կը մե-
կաւորած իր ծննդավայր վանտի մէջ, որ
խոր ծերութեան մէջ 88 տարեկան
հասակին՝ կը փակէ աշխարհ:

ԳՐԻԳՈՐ ՆԳՐՈՒՐԵԱՆ

ՆԱԿԱՆ ԽԵՐԱԳՐՈՒԹԻԱՆ ԱՌ Ի ԳԻՏՈՒԹԻՒՆ

Պ. Կարգին Զրաքանի հրատարակած
«Գիտելու գիտնալիներ» հատաբերական
յորձանաւորքի առկա, Շառաշի Գուն-
8 ու 9 իրերուն մէջ գրուած կ'ուտ յոյ-
նաւորներ, «Նախիկ» մէջ մէջ Անգլիանի
մտաւորական տարաբերութեան՝ մեծ
այ կարգապիւր, որոնք կը պատմաւ —
նիկն, վերջինեւ յորձանաւորքի տըր-
ւութեան՝ «Ախարհ» մէջ մէջ ան՝ Աշտ
Քիւրպանի ըրած զիտարբիւններուն
կամ ընդարձակութեան:

Անպի այդ հարցին ու այդ առթիւ
զրաքան յորձանաւորքին, մեր ընթեր-
չարեւ, որեւէ կողմ չունի տեղի ունեցող
այդ բանալիներն չեա:

Բայց, որչ զրաթիւններն ու որ մեկ
իրերն ընտնալիին, անպար մը կ'ա կար-
գաւու Աշտ Քիւրպանեան անուշը, ինչ-
պէս, ի Նախիկ, կարգապիւր նաեւ ու-
րիւրներ:

Անո՛ւ այս առթիւ այ, քանի որ տեղերի
մեկը հարցանալու ուղղութեան քաղա —
արտիւն ունեցող թէ վերջինեւ Պ. Ա-
շտիկ ապրականական կողմ ինչ է, քա-
ղալին ծանոթ Քիւրպանեան ընտնալիին չեա:
Անպար, պէտք կըրպէ քաղապիւր
արտեւան այն հարցով հետաքրքրուող —
ներուն:

Եւ, մեկը ընտնալին այս առթիւն օր-
տաւելով, ու ու զիտարբիւն տարրական
կըրպէ հրապարակու հանրական յայտ-
արար՝ ինչպէս Պ. Աշտ, քաղապիւր-
այն ապրականական որեւէ կողմ չունի,
Փարիսի Նախիկն Նախարար հայկէ հոյե —
յայտ կ'առնուած: Քիւրպանեան Արաքանի
ու ստ հատարակ ծանոթ Քիւրպանեան ըն-
տնալիին չեա: Ան իմանի այդ՝ իր անձն
անպար չեա ծանալով:

Եւ այստեղ, մեծք այ մեր կարգին,
հարցանալով, ինչպէս կ'ըլլայ որ Պ. Ա-
շտ Քիւրպանեան ծանոթ տեսուի իր անու-
շիկ կեցուի իրաւունքն է առկա, իրեն
ծանալիներն ծանալով: Արեւմտ, այս ա-
նուշիկ ընտրութեան, ուսած է իր անձնի
միջոցն ու կ'ըրպէ քաղապիւր: Սիւնի ա-
նուշիկն կը պատկէ ինչ... Այս առթիւ
պատարար խորհուրդ կուտար իրեն, որ
միանշան ընդմիջ հրատարակ այս ան-
ձնաւոր ծանալով ընտնալին գործակիցն է:

Ընտնալին անուշիկ ու եւ շարքի ա-
նուշիկ մը գործակիցն ապրականի
տարրերութիւնը շա՛տ մեծ է:

Յաւելուածարար, ըսնք այստեղ որ՝
Քիւրպանեանն ու ի ծանիկ Արեւելեան
ընտնալիներուն ծննդավայրը միջոցն ու
միջոցն Շաղին Գաւաթիւր կըրպէ է, որ
Քիւրպանեան անձնալին զիտարբիւն չէ
ունեցած ուրիշ ո՛չ մէկ գաւաթի կամ քա-
ղալի մէջ: Անպի քաղապիւր իրաւուն-
քիւն է:

Պատմութիւնը կ'ընէ մեկի որ Շ. Գաւաթ —

ԸՆԵՐՈՒՅ ՄԸ ՏԻՃԱՅԵԱԿԻՆ (ԱՐՄԵՆԱԿ ԿԱՐԱՊԵՏԱՆ)

Ընդեր մը կ'ա հոյեի յանձնեցին, յա-
նի Արմենակ կարապետեանի:
Միւս մը կը 1892 Մարտ 10-ին Սարաւորի
Փայտանի գիւղը որ ծննդավայրն էր
նաեւ Բաթիկին:

Չորս դասակարգն աւեր իր հայրը կըր-
պիւրելով 12 տարեկանին Արմենակ աղա-
ւոր է աշխատանքի ընդիւն ունեցող հա-
մար իր ծնողքին, Թիֆլիսի մէջ: Փոքր
տարեկան սիրած է ընթերցանութիւնն ու
զրապետութիւնը ու քաղապիւրն է ինչպէս
խառնութեան:

Փոխարկելով Սարաւոր, Վրէլայի
վրայ, կը շարունակ իր աշխատանքը,
առանց կորսնցնելու ընթերցանութեան կը
կ'առնուի: Հուն ամսաւանալով կը փոխա-
րկուի Մոսկու: Ընտնալինը կը քործը
կը քանայ արեւմտեան մը միւսաների
պատարար, ու այդ առթիւն կ'ըրպէ ուս
կուտայ իր զարգացման, ընտնալինը իր
այս մէջ Հայաստանի կողմ հայ աղա-
ւոր, կ'ըրպէ, նախագահներ, ինչպէս
Շարա Շառաւն ու ուրիշներ, որոնք մա-
սին խաղաղապետութեան կ'արարուի —
ուսեր յանգին: 1931-ին ընտնալինը կը փո-
խարկուի Փարիս: Իր քանակեցի ըրպէ
անպարեւորութեան մէջ վրայ ժամ մտացած է ե-
րաւալանի ու աշխատանքի սկիւն: Ունի
նաեւ հրապարակ թուականի որոնք ի-
նչպէս արթնացած էր կըրպէն «Մաշաք Նա-
վա» պարապետութիւն որ կ'ըրպէն ու կը
պարեն:

Դաւանալեան միւստուած է 1932 Ռուս-
կանին, նախագահ մա կ'առնուի Վրէլայ
Քիւրպանին, իսկ յայտարարին անցած է
Քիւրպանի խումբին մէջ:

Վերջին տարեկանի կը անպարեւոր
վիճակը կըրպէլ ժամաւորացու ու իր
հոյեի առանցքի Դիւլու 28-ին:

Յուրաքանչեւութիւնը կ'առնուի Յուրաքան
Յուրաքան 2-ին, Փարիսի Ս. Յովհ. Մկը-
նիկ կ'ըրպէլ մէջ ու Գաւաթի անփոփո-
նուշ: Պատկէլի զիտարբանաւոր:

Հանդիպա իր սոսկերներուն:

Գ. ՊՈՐՈՒՐԵԱՆ

Հարաւոր կը ըրքաններուն մէջ ապրող
Հայութիւնը Անիկն զրապետի կըրպէ է:
Նորայր շարժարարը կը մտար, երբ
ուրիշ Թիւրքիոյ համըն այնք զրաթիւնը
հրատարակել:

Յանուն ԲԻՊԱՆԻԱՆ ԸՆԴԱՆԻՔԻ
ԻՄԱՏԻՃ ԳԱՆԱՆԵԱՆ
Փարիկ, 14 Յունուար 1975

«ԱՄԱՆԱՆ» ԹԵՐԹՈՒՐ

ՄՈՒՐԵՔԻ-ՔՐԻՍՏՈՒՒ

ՈՐԴԻՆ

ԱՅՆԱԿԱՆ ՄԸ 1830 ՌՈՒՐԻՆ

— Այս քարը անպար մըն ալ չէ պատա-
հի, բայց կ'ըրպէլ յանդիպել անուշը: Գրա-
նակելով մա՛կ... մեր արտապարկութեանը
տակն է:

Երկու քարեկանները շարքին չեա զը-
րաւանակ մասն:

Փոքր, նիւշար երեսուն տարեկանի
մա, սառն, անպար, կ'առնուի զիմ ժամ
փոք մըն իր անիկ:

Փոքր մեծարկու արմու մը ցոյց տուաւ
նախին ու, բայց, լայնալորն կը

Համարն ուրիշ վրայ կ'ըրպէ, Պարն Գո-
ւան, զուգ մասնաւոր հաւանութեան մը
ունի Պիւնակիւրիկ նկատմամբ:

— Ո՛ւ, շատ թն:

Ամպին ուրիշից անոր գաւաթի ներկայ
գաւաթի, լաւ օրքան, ու գաւաթից, ու
գաւաթի ըլլալու տաւա՛ւ մը, թէ զուգ
պիտի ըլլայի՞ր՝ երբ վերջին կըրպէն
ալ լուսնալիք:

— Է՛, Շաթ-Բըն, բայց Գաւան իր
քարեկանին աշը ըրելով, ստոր հետա —
քրքրութիւնը խաղալի կ'ըրպէ... Չեղի
հետ, սիրելի՛ս պարտ... պարտ:

— Չեք մտաւն արթիւրէ:

— Չեղի հետ, սիրելի՛ս արթիւրէ, ու
անիկեմօրին պիտի խաղալի. շատ զուգ պի-
տի ըլլաւ, երբ իշխան անին վրայ նոր
տեղադրութեան տակն:

— Եւ լաւ դիմել պարզաւ ըլլալով, կո-
չի կ'ըրպէլին յայտարար կ'ըրպէ, լաւ
օրքան, երկուքն ու վեր, Պիւնակիւրի-
կ խաղալին հետաւոր զիտարբիւն:

— Այս քարի քար խաղալին կ'ըր-
պէ ինչի:

— Է՛, ո՛վ պիտի: Գաւան Գաւան, երբ
չլիտարբի իր քար ինչի իր համարից,
պիտի թէ մեկը թէ այս մարդը, — այս
գաւաթի խաղալին, — մեծ վիճակի
մը աւանանուած է:

— Իրա՛:

— Արեւից, Ատուած իմ, պատճի թէ
կ'ըրպէ պիտի ըլլայ: Քաղապիւր թէ նա-

թեկող ենք ու ոչ...

— Իրեմը առկա: Ուստի կ'ըրպէլ
ունի խաղալին: Անպար, երեկ իրիկին,
մորթ խաղալին մէջ, Պ. Գանակիւրի —
պէտք է քաղապար ըլլալ — այնպի-
սին մը ընտնալին...

— Տէ՛ր ողորմ:

— Սեւը հաղած կ'ընէ մը աշխարհիւնը
ընտնալին... որուն զիմքը հայկի տե-
սայ. ու որ մասն մը չափ կ'ըրպէ անոր
հետ...

— Եւ այս կ'ընէ ալ ըլլալուն վրայ կա-

կած մը չունի՞ր:

— Կապալիին ու իրաւաւոր տարրեր
քաննէր: Չեմ գիտեր ինչի: Համար,
իմիք յայտնա կը թուի թէ այս կ'ըրպէ
այս չէր սեղանաւոր իր, որ զրաթիւն ե-
րաւալին առաջ կ'ըրպէլ զրաւ:

— Գաւան ու Շաթ-Բըն իրարու կ'ըրպէ
նախին ու իրար:

— Բայց պատշաճ ու... ուստի յառ-
կին կը պատճէ... երբ կ'ըրպէ զրաթիւն
հարապարակել:

— Ան, անցէ՛ք բայց Գաւան:
— Կ'ըրպէլեալ կ'ըրպէ Փարիս քանակե
զրաւ կ'ըրպէ մա՛կ մասն տանն միջոցներ...

Իր կարգը հետա:

ԺԻԼԻ ԼԵՐՈՒՐԵԱՆ

(Շար.)

ՓՈՒԱՆ ԾԱՆԿԵՊԱԿԻ

Ողբալեռ Յակոբ Լազարյանի մահ-
ուան առթիվ, Շաբաթ առթիվ Տիկին Սեր-
բուհի Տեր-Պարտամյանի և զուգակիցները կը
շուրջեն 50 Փր. Շաբաթ կողմ. Ուշին և
25-ամյան Փր. Շաբաթ կողմ կողմ. և Վա-
նաշին:

Արթիվ Քաղաքի Ստադիոնում և
Տեր և Տիկին Գեորգ Ստադիոնում 50 Փ.
կը շուրջեն Շաբաթ կողմ. Ուշին և 50
Շաբաթ կողմ կողմ:

ԲԱՅԱՌԻԿ ԵՐԵՎԱՆԻ

Փարիզի ԿԵՐԻՄԱՆԱՆ ՍԱՆՈՒՅՑ ՄԻՈՒ-
ՔԵՆԱՆ մալուխային կայաններն ա-
ն - գրանիկը՝ Յունուար 31 Ուրբաթ, ժամը
20-30ին, Մեծին ՏՐ ՍԱՆՈՒՅՑԻ մէջ,
Տ. Ռի. ժամ Կուսման, Փարիզ 8րդ
Կը դասաթիւ՝ ՅԱՆՈՒ ՔԵՐԵՎԱՆ
Աստղագետ, Գիտութիւններու Տնփր
Լիւմի աստղագիտարանին
Կիւր ունեւորը
ԱՍՏՂԱԳԵՏՈՒԹՅԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆԸ

1. Կախարչապետական շրջան
2. Միջին դար
3. Եւ իւր դարերու հայ Աստղագիտութիւն
4. Վերածնունդ
5. ԺԼ, ԺԲ, Եւ իւր դար և հայկական
աստղագիտութեան վերածնունդը միմ-
յնի ԻՒՐԻՄԱՆԱՆ և Վ. ՀԱՐԱՐԱՐԱՆՈՒՄ-
ԵՆԱՆ շրջան:

Յանկուստարար աստղագիտութեան
ընդհանուր գիտելիքները ներկայացող
հետազոտական ժողովին մը 23 մայր -
կեան տեղուրթեմը

Au Rythme du Ciel
ՄՈՒՏԻՔԸ ԱՋԱՏ Է

ՅՈՒՆԱՏԵՐ

ԿԱՊՈՅՏ ԽԱՅԻ ԱՅԻԼԱՆ - Քուս Քուրդի
ժողովարարները ընդ. ժողովի կը հրապար-
չուր ընկերակցութեան 20-30ին, ընկերակցութեան
պիտանի ընկերակցութեան, 28 Արթիվ Մէջ
Լիւմի, Արթիվ: Բոլորին ներկայութեան
անհրաժեշտ է:

ՄԱՆՈՒԿՆԵՐՈՒ ՕՐԸ

ԿԻՐՆՈՊԼԻ ՄԵՋ

Նախաձեռնութեամբ տեղական Կա-
նաչի՝ Մանուկներու Օրը կը տոնուի
մեծ պատրաստութեամբ Յունուար 26,
Կիրակի կէսօրէ վերջ ժամը 15ին, Ռի.
ԺԷ՛Ի սրահին մէջ:

Գեղարուեստական խնամուած ճոխ
թափին՝ զորոշիկ երգեստ աշակերտութեան
կողմէ և համեմատ անակադմբ:

Միջնորդին ճոխ պիտի՝ պատրաստ -
ատուած ինքնակադմբ կողմէ:

Կազմող պաշտօն Նախկին Կազմողի
շունչը և կը հետ ընդամենը նախկինը,
պիտի ուրախութեան սրահին մէջ կողմ
կողմ պարիները:

ԿԸ ՓՆՏՈՒԻԻ

Տիկին Լազարյան Լազարյան Կարոսի
Կարոսի զարգացող կը փնտիս իր գաւառի
Բերդին Լազարյան, ծնած 1954 Յուն -
ուար 15ին, Կարոսի անցած Յունուար
և անկէ անցած ժողովարար Մարտիկ: Լուր
և տեղեկութիւն ունեցողներէ կը խնդ-
րուի տեղեկացնել Մարտիկ Մայր և
կողմերը, 339 Արթիվ տիւ. Փրատո,
1300Տ Մարտիկ:

Imprimé sur les Presses
DU JOURNAL «HARATCH»
83, rue d'Hauteville 75010 Paris

Հ. Յ. Դ.

ԿԻՐՆՈՊԼԻ — Հ. Յ. Դ. Կարոսի
Կարոսի ընկերակցութեան ընդ. ժողովի կը
հրապարչուր ընկերակցութեան, Շաբաթ Յուն-
ուար 18, երկուշաբթի ժամը 20-30ին զրա-
րոցին սրահ: Բոլոր ընկերակցութեան ներկա-
յութիւնը պարտաւոր է:

ՎԱՆԱՆ — Հ. Յ. Դ. Կարոսի
Կարոսի ընկերակցութեան ընդ. ժողովի Շա-
բաթ, Յունուար 18 ժամը 20-30ին Ան-
րոնան տեղադր:

ՄԱՐՏԻԿ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՄԵԾ ՊԱՐԱՀԱՆԴԻՍ

Կազմակերպում

Հ. Բ. Բ. Միւրթեան Մարտիկի Տիկինայ Օթանդակ Մարտիկի կողմէ
Տեղի կ'ունենայ Փետր. 1, Շաբաթ կողմ, Օթէ՛՛ Սփառնախի շքեղ սրահներուն մէջ
ժամանկեպետութեան ծանօթ նախապատրաստի մը՝
ԼԷ ՄԵՏԻԹԵՐԱՆԻԼԻ ՏՐ ՈՒՍՏՈ ՄՈՒՆԻ ՔԱՐԼՈ
Հայիկ. Քար ժողովարար, ճոխ պիտի: Հանկի անակադմբ:
Մուտքը տոմսերը նախապէս ապահովել զիմեզ հետեւեղներուն,
ԺԱԲ ԾԵՆԵԼԵԿԵՆԱՆ, 87 Լուր Բանդերէ՛՛ Կ'ուրախած Վառէ՛՛ » հեռ. 640949
և 620344
ԳՈՐԴԿԵՆ ՄԱՏՓԱՆԵԱՆ, 15 Պուլժմար Լաօրիսի — հեռ. 624203

ԱԼԻՍ ՇԱՀՄԻՐԵԱՆԻ ԵՐԳԱՀԱՆԴԻՍ

ՆՈՒՍ ՄԵՋ

ՋՈՒՏ ԱՋԱԿԱՆ ՄԵՐԵԿԵՆԵՐՈՒ ՆՈՒՐՈՒՄ
Փետր. 1, Շաբաթ օրը, ժամը 21ին
L'ARTISTIQUE
27, Bld Dubouchage
Դաճանդուր կ'ընկերակցի
B. DELEUIL (de l'Opéra de Marseille)
Յաշապրին ժառ կը կազմեն — Կուխտա, Սպեկուպրեան, Միլիքեան,
Սարեան, Օ. Տուրեան, Յարաքիւնեան, Յովսէփեան, Կանայեան,
Դալանապրեան, Անտիան, Անտիան, և Արմեն Տիգրանեանի «Անուշ»
օպերային (խելարարութեան տեսարան)
Տոմսերը նախապէս ապահովելու համար զիմե՛՛ Նոյն հոգեւոր հոգի Տարե՛՛
վարապետ ձեռնեմի՛՛ Նոյն Հայոց Կիւրեղեան
183, Bld. Madeleine
Տիկին ձեզիկեանի
« Plein Sud », Bld. Guillaumont, Juan les Pins
և Երբանդակեան օրը ժամը 20ին տեղադր Արթիվներէ կիւրեղեան:
X
ՆՈՅՆ ԵՐԳԱՀԱՆԴԻՍԸ ԼՈՒՆԻ ՄԵՋ Մարտ 9ին Կիրակի օրը, ժամը 15ին
SALLE MOLIERE — 18-20, Quai de Bondy — Lyon 5e

ԹԵՍԱՍԵԿԱՆ

Դարձեալ Տիկին. Ժողովարարի Մար-
տիկի Նախկին Մանուկներու Միւրթեան
Կազմակերպում է հաւաքել — Քեյտան-
դան մը Փետրուար 2, Կիրակի կէսօրէ
վերջ ժամը 3ին Օթէ՛՛ Սպառն, Պուլժմար
Լաճանի վրայ:
Գեղարուեստական խնամուած և ճոխ
թափութեան:

ՃԱՇԱՍԵԿԱՆ

Բացառիկ ճաշ, Կազմակերպում Կա-
պրա իւր Սէն Փերմի ժամանակեղին
կողմէ, Կիրակի Յունուար 26, ժամը 13ին
Սէն Փերմի Հայոց Կիւրեղեան կը արա-
հին մէջ:
Խնամքով պատրաստուած ճաշեր Խա-
լուսեղներու կողմէ:
ՄՈՒՏԻՔԸ ԱՋԱՏ Է
ՃԱՇԱԿԻՆ 25 ՏՐ.:

Gala Annuel du Nor Seround
ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԵՐԻ ՓԱՌԱՏՈՐ

Կազմակերպում Արտիկ — Մարտիկ Կառվարեց խումբի կողմէ:
Կիրակի Յունուար 26, ժամը 16ին 24

Dimanche 26 Janvier, de 16 à 24 heures, Salle des Fêtes de Sarcelles
Place du 11 Novembre

PARTIE ARTISTIQUE
BEDIK ET SON ORCHESTRE
Groupe de danses Naïri — Groupe instrumental Arménien

Tirage de la Tombola avec de nombreux lots importants
Entrée 15 Fr. — Etudiants 10 F.

ԲԵՄԱՍԻՐԱՅԻ
ԲԱՏԵՐԱԿԱՆ ՆԵՐԿԱՅՈՒՄԸ

Խաղաղապետարար ԱՐՇԱԻՐ ԿՈՐԻԿԱՆԻ
ի նպատակ
ՓԱՐԶԻ ՀԱՅ ՄԵՐԱԿՈՅՈՒՄԸ ՏԱՆ
Յունուար 30 եւ ժամը 18ին 20-45ին
THEATRE DAUNOU — 9, RueDaunou — Métro: OPERA
Կը մերկայացուի

Հ Ն Ա Ր Ք Ը

ԿՐԲԱՍԻՐ ԿԱՍԵՐԳՈՒԹԻՒՆ 3 ԱՐԱՐ
Կերպարներ
Ջարտիկ Անտոնեան — Միլիան Անտոնեան — Փիլի Թերեզան
Լիւի Թօպայեան — Նուրիան Մարգարեան — Անիւր Պերպերեան — Կարո
Թատեան — Յովի. Կանաքեան
Բանագրութեան՝ Մ. ԱՆՏՈՆԵԱՆ
Տոմսերը համար զիմե՛՛
K. BAKERDJIAN : 35, Rue de Trévisé, Paris 9e — Tél. : 770-07-25
M. ANDONIAN : Tél. 738-21-18
P. TERZIAN : Tél. 202-87-20
ALIMENTATION MASSIS : 21, Rue Saulnier — Tél. 770-16-88
ՈՒՇԱԿԻՆԻՒԹԻՒՆ — Վարպէտը կը բացուի 18ին ժաման: Կը յանձնա-
րարի յատկապէս ճաշիկի ընթացքը:

ՄՈՏ ՕՐԵՆ

ՀԱՅՈՑ ՃԱՇԱՐԱՆԸ

chez harout
PROCHAINEMENT VOTRE RESTAURANT
RESTAURANT ARMENIA
Direction H. TAKVORIAN

ՕՐՈՒՄՆ ԽՕՍԳԸ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ
ԱՆՅՈՒԴԱՐՁԵՐ
1974 ԻՆ

O

U.

Քաղաքական քաղաքականացման ընթացքում, ժամանակը բացառիկ սեպտեմբերյանը՝ Սահմանադրության 1974-ի: Վստիկանի փոխանի, իբրեւ Տեսնեալի պետական խորհրդակցական, ինչպէս Գալաթի, Յոնաստանի եւ Եթովպիայի էլ: Հանրապետական ապստամբներ ձեռն ինչպէս Ֆրանսիայի (Փոնիֆիկ) եւ Արաբիանի էլ էլ (Փորն), կամ Տրա-տաքանը՝ ինչպէս Մալաչիա Նահանգն-ն ունի (Կրնոն), Գերմանիայի եւ Աստորիայի էլ: Կառավարութիւններ փոխադրող ինչպէս Ժրմանայի, Անգլիայի, Գերմանիայի, Քաղաքի, Գերմանիայի, Լիբանանի, Իսրա-էլի, Իսրայէլի, Բուրգիայի, Լիւքսեմբուր-գի, Ժամանակի եւ այլու:

Ֆրանսայի համար առկա են կարևոր ղեկավար Հանրապետության նախագահ Ժորժ Փոնիֆիկոսի անակնկալ մահը Ալյ-
րիշ 2ին: Բառին իսկական առումով զգալա-
նեղ վրա լինալու նախադասը, որ մին-
չև վերջին իրականացրել էր մարդ
գաղութաբնակիչը: Միառանձին բանի մը
շարքի մասը՝ Մարտ 12-13ին՝ փոխն-
առախ (Վրաստան) մէջ տեսակցած էր
Բեռնարի հետ:

Մայիս 19-ին Հանրապետության նախագահ ընտրուեցաւ Վախէրի Ժոնքար տէս-
թէն, որ ստացաւ քուէներու 50,81 %ը,
մինչ իր հակառակորդը՝ ընկերավարական
ժընտրանքի Միլթերան կը ստանար 49,19
տոկոս հարիւր:

Ապրիլ 25ին գիտնականները և տա-
նուկները փորձարկեցին ծնունդը հաջա-
նախ փորձարարություններ, մերթ տարվ
զորք ստանալու տարիներն ի վեր ստեղծ
ընտանյալական մարտահերթ: Յոթ. Սիկի-
յուզը ճեղքեց Գուտերե անտառներին: Կա-
ռավարական ձկն և խոտերն չգրեց ըն-
տանյալական և. երկու համաշխարհ շա-
տառները: Հիմարական Մարիո
Սուրբը փորձարկեց իր աշտարակային
ընտանյալ և փերաշտարակ ստանալու հա-
մար Աստուրե անտառարկը պարտադ: Իր
վարձար զորքը ի վեր ձկն և խոտ
հատերին: Խաղկին սպառնա Սկե-
լի ընտ 10ին սահմաններին և շորտերը
մեկ - Մարտա արկերին գաղտնի
ճեղքեց: Փառա անտառականներ պիտի սի-
նալան խաղկին խոտերը 11ին: Յոթ.
Սիկիյու Սկեա. 30ին խոտերը: Խո-
տեր խոտերը Յոթ. Կուտա խոտեր:

Մայիս 3ին համարական Կաղանկային
հիմարական խոտերարկային ընտերարկա-
նական լիվը - Պարտա. Ապրիլ 24ին ձերթ
արտադրում և իր գործակալներին իրենց
և խոտերին: Կաղանկային խոտերը 11ին:
Կաղանկային խոտերը: Կաղանկային խո-
տեր խոտերը: Կաղանկային խոտերը:

Մեր օճկը, յաճորդելով Հայնէմանի :
Յուլի 15ին կիպրոսի ծանօթ Կպետա-
ան հարուած»ին յաճորդած էր Թրքական
տէրութեւ զամաքահանումը Յուլի 20ին :
Յուլի 23ին հրատարեցաւ Աթէնքի զին-
ուորական կառավարութիւնը, որ 1967էն

ՕՐՈՒԱՆ
ԴԷՊՔԵՐԸ

ԲՐԵԺՆԵՒ ԿԸ ՔԱՇՈՒ՞Ւ

Գարաթ առուտը Հնդկաստանի մամուլի գործակալութիւնը կը հաղորդէր, հիմնուելով Մոսկուայի իր թղթակցին տուած լուրին, որ Բրեժնև քաջուած է իր պաշտօնին եւ առաջժ խորհրդային քաղաքականութեան կը վարէ հաւաքական ղեկավարութիւնը:

Հնդկական զործախալուծեան Մասկուս-
թի թիթիկանքի իր լուրբ քարանձ և զյու-
րառեղանկ աղբիւրներէն: Կտտել նաեւ
թէ քաջի ստուղջական պատճառներէ վեր-
ջերս Իրեծիկի ատուր քառական ամուլու-
ման էր, մանաւանդ Միլայիսի նահանգ -
ներու հետ առեւտրական համաձայնագրի
նորոգել ծանր հարուան մըն էր իր վա-
րան քաղաքականութեան:

Ֆրանսական ճայնափիլոսոփ Մոսկուայի
Թղթակիցը սահայն չէր հաստատեր այս
լուրը, զոր ստոյգ ալ չէր նկատեր:

Քանի մը տոյում

ՊՅՏՈՒՐԵԱՆԷՐ րացած դատը քարեղևա-
րեն մեծ ընկերութեանց դէմ, կը շարու-
նակէ իր ընկալան ընթացքը եւ Պրիքիշ
Ինքրալիլմի տնօրէն - նախագահը ամ-
րաստանութեան տակ աւելուած է:

ՉԻՆ Համայնավար կուսկցութեան Կեդ-
րոնական Կոմիտէի լիակատար նիստը գու-

դրի մեծամասնական լարումն հաստատված էր Յունաստանի կազմի մեջ: Յուլի 24-ի լրի կառավարության թիվը հայտնի էր մինչև Բարսեղյանի, ու եթեք մաթի էլ վերադարձվի կ'արժիք Փարիզի մեջ՝ նոյեմբեր 17-ի խորհրդարանական ընտրությանը: Կնք Բարսեղյանի կուսակցության լարումը՝ 300 միլիոնից 220-ը: Դեկտ. 8-ին արձարվել էր կառավարության վարչական առանձին: Քուեքրիշները 70 % ը նպաստ անկախության թանկ արտադրյալում՝ ըլլալով, վերջ տրտեսյա արքայական վարձանիկ: Կուսակցիկ թխարայք վերջնական հաշվարկի դարձան: Բարսեղյանի կուսակցությունը 1952-ի Մեծամասնական էր:

Յուլի 22ին երեքօրյակ է՛լ ծագած հեղափոխական իրգրավորվելիքը տապալել Մարտիկի կառավարությանը։ Զորավոր չարձան զեռ զկուրաբանի կշմանախնի Սկզբ. 12ին բանա՛ր զահեղքը քրաւ։ Հայլէ Սեպտեմբէ կայսրը, լուեղ Ուրբաքորն, ընկեց Սամահան ըրախիքը։ Խո՛սմանայ զխնուրանի կառավարութիան նախաճա՛ր դարձան Զօր. 13ին Սա՛մոն, որ Նոյեմբը 23ին զկտի յայտա՛հարաւորէր իրէ 61 ապախաւ թէ՛կերն չեւ։ Իրն կը յաճորդէր թէ՛նքի Պէ՛թիք. Իրն. 27ին։ Դեկտ. 20ին Սեպտեմբական կառավարութիւնը կը չքալախէր տառը իշխելէ զայնքան ծաղա՛ր ծը, որով ընթովկա ըլնուոնքը ընկերականի խորձա՛նք։

ՕՐՈՒԱՆ ՇԱՐԺՈՒՄԻՆ ՀԵՏ

ՃԱՓՈՆԻ ԱՐՏԱՔԻՆ
ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

Զարթույն ժխտապաշտի կարևոր իրադրամոթիվներում, չբնորոշված է մեջ գրեթե անմիաբան անցույթ ձևերից Արտաթերի նախադրամոթի պայք Մոսկովում: Ճառախոսում է կանն այն է, որ միջին Արևելքում, Արտաթերի նախադրամոթ, Մոսկովում կը մամանաթը, նույն պատճեն Փերիկ կը համարեն Հայեր, նախկին ընդհանուր բարոնուդարը ձախտի Արտաթերում - Դիմիտրի Կուսակ - ջուրերում: Երեկոյն ալ դարապատկ Միքիկ նամակ կը յանձնենք, ստաթերի Բրեմենակ, Էրեթերաթը Զու. ին Լայք:

Այս զրգռ ստաբիլիթեթները ստացին հարկերը դիտարկողական շարժեր են ծափոտի նոր կառավարութեան, կայ - մառած Դեմոկրատիք: Երկու աշխուշ ս. քաղաքի ալ նոր փուլը կը զարգրէ ու բնակչութիւնը հարգէ, որոնք սկսած են նախկին վարչապետ Քառասկիի օրով: Ըմառն այլ նկատ կը փորձէր դուռնա - քարակառնութեանը եւ հետեւի Սոս - Կառնի եւ Փեթրիէ հետ, որոշակի փա - րակի դարձն ձգէն չէին ու չէին: Միւս կողմէ, ծափոտը կ'ըմբռնէ իշխանութիւնը: Նախարարութեան վարժարը, չա - րերը դորձիւ ըլլալ Մոսկուայի եւ ոչ ալ Փեթրիէ: Այս վարչապետութեան ար - տաշխարհի թերթի կը դնենք ծափոտի արտաշխարհի թերթի՝ «Թաշխարի խաղա - րակներին մէկուն ծէ: Թերթը, որ ընդ - խառնաշաղկաւ կըտ. Նախարարութեան տե - ւախարհի եւ վերապետի, դիտել կուտայ ծէ: Բժէն վերապետը Մամախարայցի - քն սահմանած խաղաքութեան զարմա -

Մարտած է Յունուար 8էն 10, որով ըն-
թացքին փոխ-վարչապետ նշանակուած է
Ֆեֆէկ Հիփոս-Փիկը։ Մշակութային յե-
շտափոխութեանը ընթացքին քննադատ-
ուած ևւ շնորհազրկուած էր։ Լիակատար
հիստորիկ քննութեան առնուած է նաեւ
Ինքնորոշ Ազգային Ժողովուրդին խորհր-
դաժողովին — չին Խորհրդարանը — գու-
նարանին Հարցը։ Տարւածքին է փեր նման
Խորհրդաժողովը չէ գումարուած։

ՈՒԱՇԻՆԿԹՐՆԻ խորհրդային ղեկավար՝ Դորրինին, Մոսկուա կանչուած է՝ Սորհ. Միութեան արտաքին քաղաքականութեան չորջ խորհրդակցելու համար լրեմյինի առաջնորդներուն հետ:

ԻՄՐԱՅԷԼԻ Արտաքին նախարարը տե-
լակցեցեալ նախագահ Յորտի հետ: Այս
խբերին շնորհած է, թէ Մերձաւոր Արեւ-
ելի կապուածինը «լուրջ» է: Այդն յայ-
տարարէ, թէ Քիսկինէն Իսրայէլ պիտի
սպրէ:

ՄԱՌԻԱՍԱԿԱՆ ԱՐԱՐԻՈՑ Բազաւորը
 խմած ամանան եւ ընդունուեցաւ Հիւ-
 շանի կողքէ: Ամանան մէջ 50-000 Յոր-
 անանցիները Աղաաապը երուապէմը բա-
 րապարզ տիրաններով դիմաւորեցին Ֆէյ-
 յա: Միւս կողմէ ծէյաւ 350 միւս խոր-
 արար կուսպ Սուրիպախիւրուն իրեն
 զօրակիւնը, զէմ զնկու չամար ստի-
 յընդակին անշրամաւուն Բեւան:

ՅՈՅԸ ԿԻՐԱՍՅԵՐԵՐ ԵՐԿՐ ԿԱՌԱՐԵՅԻՆ
ԶԵՐԿԱԿԱՆ ԿԻՐԱՍԵՐԻ ԿԵՅՆԵՐՆ ԺՈՒՐ
ԿՐԵՐԵՐԻՍ ԼՆՈՒՄԻՆ ԵՐԿՐՄԱԿԻՆ ԴՆԻՐ, ԵՐ
ԿՐԱՌՈՒՆԵՐ ԿԱՌԱՐՈՒՄԸ ԹՐԵՐ ԿԻՐԱՐ-
ԻՆԵՐՈՒ ՄԱՅԻՆՈՒՐ: ԵՐԻՆ ԵՐԿՐԱՍԱՐԴ ՄԸ
ԵՆԱՄ: ԱՌԱՄԱՆ ՀԱՍԱՆ 480 ԹՐԵՐ ԿԻՐ-
ԱՅԻՆԵՐ: ՀԱՄԱՌԱՅԻՆ ԱՌԱՄԱՆԻՐ ԿՐԱՆ-
ԱՐԻՆԻՆ ԼՈՒԹԵՆ ԺԱՍՏՐ ՕՐՈՒՄԱՆ ԸՆԹԱՅԵՐԻՆ
ՈՒ 8000 ԹՐԵՐԵՐ ԿՐԻՐԻ ՄԵԿՐԻՄԻՍԻՆ
ԶԵՐԿԱԿԱՆ ԿԵՅՆԵՐՆ ԱՌԱՄԱՆ:

Սայլերը յառաջացած էին: Սերը
կը յայտնուէր անքիւ անցֆերում առջեւ
Ընտանի մեծաշուք տան,

Խաչուեցան
Շուհերովը փոխարինուած բացակաները
սիրելի

Հինցած, փոշեպատ վարագոյրներուն մթին տխրութեան:

Լուսամուտը ծածկուած էր լաստակով մը
Անճրեւով՝ յաջորդ տարին :

ԱՐՄԷՆ ԼԻԻՊԷՆ
(Թարգ. «Յառար»)

1914

գիրենքու կնքումին համար երկու երկիր-
ներուն հետ, սակայն հասկանալի է, թէ
նախընտրելի պիտի ըլլար ծափոնի հայե-
ցակէտով, որ համաձայնագիրները կըն-
քուէին միեմտանակ: Ասիկա խիստ փա-
շտաբեր պիտի ըլլար՝ նկատել առնելով
Խորհ. Միութեան և Զինատանին միջև
գործաթիւն ունեցող լարուած կացոյ-
թիւնը:

Համալիարձային Բ. պատերազմի ա-
նակին, ձափոններու անձամուտութե
նէն ինք օր առաջ, Սորճ. Ստեփանը յար-
ձակեցաւ Մանչուրիայի եւ Բորչայի ճա-
փոն ուղեւոր զրոյ: Բորչոյ եւ Սոփոկո
կարալորէնէն գոյալիմակ Հաստատեցնի
իրենց միջեւ 1956ին, երբ զիւանդդեա -
նիկ յարեւրութիւնները վերահաստա-
տեցան մայրաքաղաքներուն միջեւ:

Զինատանի մէջ զինացիք ծափոններու դժմ կուռեցան 1934-ը մինչեւ 1945: Եւսկալ խորհրդ Զանգ Եւր Չէքը ազգայնական կառավարութիւնը, խաղաղութեան դաշնադիրը և ստորագրելը ծափոնի հետ 1952-ին, սակայն Քաթիկ ջնջել այլ համաժայնադիրը, երբ 1972ին ճանչցան փերիեր եւ խղել դիւանագիտական իր կապը Թայլանդին հետ:

Ստադիոնի համաձայնագրերն արդեն խոչընդոտ կը հանդիսանան վերանորոգման հարցերը: Ճափոնի իր պահանջն, որ Մոսկվա վերադարձնի Բուլբուլին կղզիները, հրախալյին այն չորս կղզիները, որոնք գրավուեցան իր կողմից պատերազմի ավարտին: Չինացիները իր պահանջն, որ Ճափոն պաշտոնապես ընդունի, թէ Թալասն Չինաստանի անբաժան մասն էր կազմէ:

Ազալին պարզապիսի այսինքն Բուրբու-
նան չէր զգուշացնում: Հաջրին մէջ, ճափոն
հանելու զիջելով բռնած է միշտ յայտարար-
ւելով, թէ խաղաղութիւնն դաշնադիր պե-
տէն չէ կնքել Սոսիալական հետ զորքան այս
կըզմէին ի զիջարարներն իրեն պատմա-
կախօնէն ճափոնախան հող նկատուող
կողմէրդ առարկայ կըզմէին: Միւս կողմէն,
սակայն, Մոսկուն կը մըմէէ բանախցել
այս հաջրին չափը՝ զոյան փակուած իրն-
քէր մը նկատուելով: Սոսիալական կը վարկա-
րըր առով հնդգրին նոր հաջրեր մէջանց
պէտք ունէին:

տա, որպես Հրապարակի հետ: Թայուրյանի ապրջը էր թուր թէ նուազ ժողաբուրժիան էր ստեղծէ: Արդարեւ, ղողղին, որ ծախրին իշխանութեան տակ էր ղողղեր 1895էն մինչեւ 1945, այժմ տնաւին է: Մնաց որ Թուրքիո Սան Ֆրանսիսկո իտաղաբուրժան ղաշնաբուրժ, 1951ին, ղաշնաբուրժան Հրապարակը, ղերի ղաշնաբուրժան իր պաշաններէն Թայուրյանի ղրայ:

β. II. β.

ՊՐԱԶԻԻ ՃԱՓՈՂՆԵՐԸ

— 0 —

Պրազիյի ծափոններու զարդերն կրնային պատճառելով սկսած 67 տարի առաջ, երբ 1908ին Սանժիոս նաւահանգիստը ժամանեցին 781 ծափոններ։ Ասանց երկարուրը — ծովափը զարդանային խաղաղութիւնը ճամբարներու ռաւելքը եւ խելանքալար ընա — կութիւնը։ Ասանց ճամբարաւորներն պատերազմին նոր հողադառնութիւնները շահագործման դրուեցան Սան Փաւլո եւ Վեստալար, զիներն ալ ցած էին։ Ծափոնի զալեկանները իրենց խնայողութիւնները տրամադրեցին այս հողեր — բուն ձախման ճամբը։

Այսօր ծափոնները թիւը Պրազիյի մէջ 750-000ի վերայ կը գտնուի եւ երկրին ընդհանրական մէկ առ հարկերը կը ներկայացնէ։ Այսուհանդերձ կրնաւոր զիջել զգրուեալ երկրին անտառներն կանգնել մէջ։ Ծափոնները տիրական զիջել արաւուն են զիւրապետութեան մէջ, ինչպէս նաեւ չափերն փայլ։ Սան Փաւլոյ միջնադարեան ուսումնական շուկային կէսը ծափոնները կը գրուեն։ Արարողութիւնները կը գրուեն եւ կը ձախման մէջ ճամբարաւորականներու կողմէ։ Ծափոն աղարկապանները կ'արտադրեն

զիբէն կէսը Պրազիյի կանաչեղէնին, լուսկին, հաւկէնին եւ տանին եւ աւելի քան 90 տոկոսը թէյին, երկրին, սալարին եւ սիւնին։ Սան Փաւլո նաւահանգիստը խաղաղութիւնը երկարագործին մէկը ձախման է, բայց այս վերջիններուն ար — տարածքը ուսումնականներն մէկը կըրտըրը կը գրուի։

Ե՞նք տանտնականիք առաջ ծափոնները ընդհանրապէս ինչոյն երկարագործը — թեւաւոր կը զարդան, այժմ ասանց լիւսնա տնտեսը միայն նոյն պայմանները կը վարէ։ արդարեւ չարժ 40 տոկոսը ներկայիս անտառները մէկ է, իսկ մնացեալն ալ՝ ճարտարաւորութիւն։

Սան Փաւլոյի կեդրեանքէն շրջաւոր, ուր 1930ին տառնային ծափոններն խոտովներն ու պանդոնները քաղցրեցան, ինչպէս նաեւ Սոսէ շրջանը, ամբողջովին ծափոն զիբէնով տառնուց։ Եւ՝ Ասանցին մէջ 50 հազար, երկրորդին մէջ 30-000 ծափոն կը ընտրուի։

Ծափոն արտադրիչներ Պրազիյի եկան աղքատութիւնը խոտ տալու ճամբը։ 1808ին ըսող շատեր իրենց երկրին շատաւել եւ Մ. խաղաղութեան զարկերն, սակայն զրո — քանակական ճանդակեցան։ Նոյն թուականներուն Պրազիյի կը ստորէ մշակու — թեան ճամբը աշխատող ձեռքի կարտըր կը զարկէ՝ 1888ին Յիլուսով ըլլալով դե — բերկարութիւնը։ Ժամանակը մը հարաւոր — արտադրիչներ զալեկան, սակայն երբ 1902ին իտալիէ շուկան ծանր ստանդարտ մտնուեցան, խոտային կառավար — թիւնը արդիւնքը կը քաղցրեցաններուն ար — տարածքը զիբէն Պրազիյի։ Այսպէս է, որ

1908ին տառնային զալեկանները ժամա — նեղին ծափոնէ։

1960ին արդէն կային Պրազիյի ծնած ձա — փանները, երրորդ եւ չորրորդ սերունդը — ներքը։ շատաւելին նոյն շրջանները ընդ — լարեցին է, բայց այս վերջիններուն ար — տարածքը ուսումնականներն կանգնել — ցան, ձուլուեցան պրոպանի կանգնել։

Միւս մեղքը մը ստեղծուած է հին եւ նոր սերունդներուն միջեւ։ Էնքը կը կարգէ տանտնայիններուն։ Իրեն ճամբար թէյ խմելու արարողութիւնը կանգնել ընա — կանց երեւոյթն է։ Փորձութիւնն զիբէն զի — տան եւ իրենց ճամբարները զուր տառնա — կաններ են երկրին մէջ։

Այսօր, ծափոն տրաւաններ իրենց մին տարածքներով աղբիւններ իրենց պիկիւններով, երէցներուն զալեկանութեան կը պատճառեն։ Երաւանները ըն — կերակրեցան Պրազիյացիներ են, իրենց կանաչեկաններ լիւսնա զարկութիւններն է եւ քաղաքը կապող միջանցուղին են պրա — զիկան կանգնել ձեռք։

« Երեւանցի ծափոնի մը երէկ ըսէք,

թէ ինք ծափոն է, պիտի ներդրի », զի — տան կուտայ Ամերիկայի մը, քաղց զիբ — զիբը երբեք անաղաւթ չէք ըլլալ, կիկէ Պրա — զիկայի անտառներէ։ Եւ քաղցի մը, որ ստանին կը ստորէ ծափոնները, կ'ըսէ թէ՛ յաճախ կը ստորէ ինքնաբերական զիբ — արտադրիչներուն են, զուսաններու միջեւ ծափոնները տանուին մէջ։

Այսօր, ծափոնները նոր այլքը մը ծալք տուած է զիբի Պրազիյի։ Երաւան տառն — արներ, ճարտարաւորաւորներ եւ ա — անտառայիններ են, որոնք իրենց մի — լիւններով, բիւններով եւ քաղցիներով Պրազիյի կը ժամանեն, կարտըր զրո — ծանուցիչները կարտըրներ։

Թ. Ա. Թ.

ԴԱՍԱԿԱՆՆԵՐՈՒ ՄՏՔԵՐԷՆ

Հարստութիւնները որոնք մեր հողին մէջ չեն, մեղք չեն պատկանել։

ԴԵՄՈՓՈԼԻՍ

Ինչ որ ծախման մարդիկը, կ'երեւ չեն, այն արեւ դառնութիւնը զրոր ունին իրենու ծախն։

ԵՐՈՒԿԵՏ

Երէ՛ն, որ միայն զերկաւորսն են խա — զի մը,կարգէ զրորած ընտանիքի կողմէ։

ԵՐՈՒԿԵՏ

Մեղք չեն, որ ծախման մարդիկը մէկ հաշիւներ կան զրոր յոյսեր կը իշուեն։

ՊՂԱՍՈՐ

Շատ յաճախ, լիւսնայութիւնը չարու — թեան զուրն է։

ՍՈՓՈՂԷՍ

«Ծրանայի վարը» խորագրով կը յօդ — տարին մէջ (ՀՀ) յիշեցնենք ամառներ, Ը. — տարին, թիւ 3)։ Մ. Վարսանեան կը պատ — մէ, թէ կըր տառնային անպատ անաղաւթ — թեան կ'անշարժ Փիլիս — Քիլոսին ձեռն, զարմանքով կը յիշատէ, որ ալք տկաւ — նաւոր եւ հարաւոր ֆրանսիական ալ շատ — փոք մը հաստ կ'ընտանքի ալք զտրելի զարմանքներուն։ Նոյնիսկ զերման Սոցալը Կիւնիկարտ կուտակեցաններն պա — րաւորելով՝ Լիւրինեան, Պաքը Օթմանեան զիբէնը կուր, «Թուրքի ուղեւորութեան մէջ» խորագրով յօդուածով մը Եւրոպէի Գարսի, Նոր Թիւրքիանուն ու իրենց 24 ընկերները կը ներկայացնեն իրենց Թու — իսկան կառուած մարդիկ, որոնք Փր — անսանները շփրեման նստով Կ. Պրազիյի կը հաւանք Մարտէլ։

Քաղաքական դրոշմներու ալք վարարը — րը ասկան, սակ ի թուրի կ'ընտանքի չափաւորութիւնը Բիւրսապար կը ժամէ ճամբարներ ալք ուղեւոր փայլ հարաւոր — րաւորութեան մը ուղեւոր։ 1899ին, Մ. Անա — րանեան, Մ. Միլեանեան, Մ. Վարսանեան — անց իրարու հետէ Փարիզ կը զարկան։ 1900ի ամառն լուր կը տարնէ «Փրո Արմենի — խաչ» տառնային թիւը, Բիւրսանայի կը — կար ու ուսման խաչ խաչապանով, որ միւս հարաւորապէս լուսնային արարողութիւն — թիւներէն մէկն է։ Արմենու թափը, այս կը խորագրուի տառնային խաչապանա — ւան։ Ապա, կը ձեռնարկ Բիւրսանայի եւ Բիւրսայ յօդուածներ։ Թիւրքի ձախման կը փայլեն չինց շնորհատու անուններ։ Անպիւր ծրան, Բիւրսանու, Ժամէն, Բիւ — րսանէ, Տը Սոցալերէ։

«Փրո Արմենեան» անիւնայ պաշարը կը մէջը ու՛ ծախն թուրք, այլ նաեւ զա — րաւոր ընտանիքներուն դէմ։ Կը մերկայ — ւենէ մեծ պիտուեան քաղաքականութիւն — ան ժամէ ծալքերը, Պրազիյի վիճակագրիկն եւ Մայիսան յուշագրին մէջ ճշգրտուած քաղաքագրութեան զարգացողութեան պատճառները։ Միւսամասերը կը ներ — կարագործ ճալ ժողովուրդը կը քարտուր մշակելով եւ քաղաքակրթութեան ըն — րանայութեանը։

Իր վարչապետութեան օրերուն իսկ (1906), զիստակտ առաւ եւ ֆրանսիական ընտանիքներուն եւ Փիւրսանայի թուրքներուն, Բիւրսանու, կը անտեղ պա — մէջ «Փրո Արմենի» տառնային էջին կըր — րուր։ Այնպիսիական անունները, Բիւ — րսան, կ'ընտելի կը թիւրքին լուսնային եւ ձախման տարածման։ Այդ պատճառով կը զիստակտուր, որ թիւրքը շուտով զե — րակեց Փարիզը ընտանիքին ու շարուն — թեան ու ճամպարները։

Միւս Բիւրսան, Բիւրսան եւ անտանիք — ծախման ընտանիքները ամառը կը մտնուեցին հարաւորատ ցոյցերը եւ ժողովները, ինչպէս նոյնիսկ Բիւրսանայի զուր ճամ — արագործութիւնը կը կառավարեն նոյն նպա — տակով, Բիւրսանու, շատ զիբ անպատ զարք կուտը կը աշխատանքներէն։ Բաւարմի, Ըն ասկան կը յօդուածները։

«ԱՅՈՒՄԱՅ» ԹԵԻԹՈՐԸ

(26)

ՄՈՒՐԹԷ-ՔՐԻՍՏՈՐԻ

ՈՐԴԵՆ

Ի.

ԱՅՈՒՄԱՅ, ՄԸ 1830 ԹՈՒՐԻ

— Ա՛, լալի կ'ա՛ռք ալ անէր։
— Կարծաւ կար մը Բէճ՝
— Դուք ալ կար մը վարձեցիք, ետե — ւն զալեք։
Կարմիրէն արտաւորութեան շարժում մը լուրջըն է։
— Գարն Պաւան, եւ խմբագրին եմ է՛ն լուրջըն մը՝ դառնալու յօդուածներու ճամբ ամբողջութեան եւ ու՛ր ֆրոնդը իտալի լիւր։ Եւ պարկեւտ մարդ եմ։
— Ըսէ՛ ինչ տալեք որ կարգէք մեկին։
— Անշուշտ, միայն թէ եւ ալ անոր չեն մեկնեցալ։

— Ի՛նչույն։
— Կուտք չկոնցրելը կանխաւեան եւ ալք պարզանքն, երբ կար չունցող մէ — կը կը փոխաբեր զիստայ կարգ ունցող մէկու մը ու՛ր կըրկուց։
— Կուգէն կոտիկ տեղաւորուեցաւ։
— Քարագլուխ։
— Ի՛նչէ՛ք, ըսաւ Պաւան, շատ կը հնարաւորեցէ զիս։
— Կը լուսամ։ Արդ, կինը դնաց Գոնթըր Էդարի փողոց թիւ 8։
— Մէ՛կը անտեղ։
— Եւ սակայն ոչ ոք տեսաւ։
— Ի՛նչպիսի, անաղաւթ ճամբայ մը ըլլաւ ուղեւին։
— Ամենեւին։ Ա՛ն պատմութիւնը, որ զարկ է՛ տեսակ մը մտայնութիւն դրուէ։ Յիշե՛ալ թիւ 8ը միայն երկրորդական զուս մը ունի, որուն վրայ ալ քաւերը կը կար — ցայտնայ։ Կ. Մայիսուրը կըրի կնիւղ — անիւնը։ Կինը մտնուողով կոնքերի կը լուրջող։ Կարգը, լիւսնայ զանաւոր փե — րակեց, զգուսաւ, եւ վերջեւեւ զուս ու — րաւ մը, եւ ստեղծել կըրտով ցնցեց զուս։ Գոնթըր մը վարկեան անցան։ Ո՛րէն, Կինը այնպիսի զարկեմ մը հանցը, որ լուսա — րակ ու՛նով ըլլալը զգայցու։ Այն անտն ծակ մը քաղցուեցաւ եւ ծակն ար զոյնը։
— Ի՛նչ կ'ուզէք։ — Կամակ մը յանձնէ։
— Ուր՛ն կ'ըսէ։ — Երեսուր չեմ գիտեր թէ այն անտն ինչ պատմութեանց, օրով — հետեւ զէմըր ծակին փայցուցած՝ խնա

ծայրով կը խոտը... բայց օրոշակն տե — ւայ թէ նստակ մը անցող փոքր ծակն, որ յանգողը զոյնուեցաւ... կինը պիտէ մը կարեն վարանեցաւ, լիւսնայ զուս միայն թէ զուրդ աղէկ մը զոյնուած էր, ու — րոշեց մեկնել։

— Եւ զուգ վերտարին կառքին ետէ՛ն կըսէ։

— Երեսուր ոչ, ի՛նչ կ'ընայ խնայել։ Կինը ո՛ր ընտելը... ասոր շատ հնա — րեքըն է՛ն։

— Փիւրկափայլ է։

— Ոչ, զործական մարդ են։ Ե՛նք զին — քը կըրտու. պէտք ունեւում, դիտեմ թէ ուր պէտք է դիտել... այսինքն Պիւրսանէթ — Թոն ուր որ դառնուի, հոն։

— Շատ լուր կը տրամարտէ։ Մարկան եւ այնչեւ եւ ասանց մէջ շատ ճանաւն քան մը չեմ տեսներ... նստակ մը յան — անուր է մէկուն, որ է՛ անտեղ։

— Երէ՛ն երկուն, բայց այս տառնա տեսնուեցաւ։

— Ո՛ր։
— Ա՛ն, պատմութեան երկրորդ մասն է այս։ Այս տարին, պարն Պաւան, է՛ք կարծիք որ ասանց կ'ընտրուի մէջ աղէկ կ'ընթան։

— Է՛մ, նայե՛ք. վերջապէս շարուն — անցեցէ։ Գոնթըր մը կ'ընտնուեցաւ։

— Հանութեամբ։

Կարմիրէն, որ ալ անկն ճամբարակու — րեւն կ'անշուք, իրեն ընտանուած ընտր

փառաբերական փառք եւ խոնհարութիւն — թեամբ ծուխի զանի մը լուսնային արժա — ւակ լիւսնո՛ւ յարք։

— Կարկէն է պարն Պաւան երբեք ներ — կալ զանուած է կառնաւորներու խոս — րին մեկնելուն։

— Արդարեւ ոչ։

— Եւ սակայն ամէնէն շահեկան տե — ւարաններն են մէկն է այս։

— Եւ ի՛նչ յուսամ թէ անմիջապէս պի — տի ձեռուր, ընդմիջեց Երեմիւն։

— Երբ Բիւրսանները ընտնուի, ըսաւ Կարմիրէն ինքնալով։ Ուստի զեւս ժա — մանակ ունեցի։

— Ա՛, իրա՛ւ, պարն Կարմիրէն յա — տառնայութեան է՛ն հաւատար, հարցոյց Պաւան շնորհակալան ծիծաղող մը։

Կարմիրէն յանգողը ծանր եւ լուրջ կերպով մը տասա։

Գոնթըր խմբագրական կնիւնարիւղ լուրջին, ըսաւ զիսեր թիւրք, եւ խո — նարկեցին, այն օրը, երբոր մտաւր կամ քնէ, Թիւրսանները հանդիպութիւնները, կառնաւորներուն խոսքին շլիքան, ասանք թուրքը պիտի անհետանան։

— Ի՛նչույն։

ԺԻՒԼԻ ՆԵՐՄԻՆԱ

(Շար.)

ԵՐԵՎԱՆԻ
ՅՈՒՆՈՒՄ
21
MARDI
21 JANVIER
1975

LE NUMERO 1 F.
519Ի ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 13-203

ՕՐԻՆԵՐ ԻՍՈՎԸ

ՓԱՂԱՔԱԿԱՆ
ԱՆՅՈՒՂԱՐՁԵՐԸ
1974 ԻՆ

Օ
Բ.

Թարփոյ մէջ Սեպտեմբեր 18ին հրա-
պարեց Պրիմա Նեկլիտի դաշինքը, որ
էլիտանական դուրս եկած էր Յունաս-
տանէ: Հանրապետական նախագահ Գո-
րիթիեր իրեն յանձնեց ընթացիկ դու-
րիւնը արդիւն հաջող: Կիպրոսի շահերը
անկողմ, որ նախագահը ամիսներով
անկարող էր լուծել: Կիպրոսի մը դաշինք,
վերջերս ստույգ: Փոխանցեցին կառա-
վարութիւն մը չափ կարճ ժամանակ:
Նոյեմբերին Գորիթիերը վարչապետ
չանանք Գորիթ: Ստոր Ըրմաքը, որ
կարճ ատարակործարարական դաշինք
էր: Հակառակ Ռոբերտիանի անվտան-
գութեան քաղաք (11 Տոյիս ի վեր-
գաստ քաղաքներ էին), Ստոր Ըրմաք
ըր արժանի կառավարիկ հանրապետա-
կան Ռոբերտի, մինչ կառավարութիւն-
ներ անդնաւտ անկարգութեան մէջ են
իրարու հետ՝ խառն դաշինք մը կարգելու
համար: Ու չեն յաղթել:

Հրապարակ եման է կրկին ճեղալ Պա-
րսի, Նախկին նախագահ Հանրապետու-
թեան, որ 1960 Մայիս 27ին ձերբակալ-
ուած, ծնար Սալայի մէջ ժաշտու դա-
տապարտուած, ետքէ յերման արժա-
նացած էր: Իր կառավարիկներ — Դե-
մոքրատ — լուծուած էր, վերակա-
րուած է: Մինչ այդ, երկրի կը կառա-
վարիկ անվտանգութեան քաղ ստացած
դաշինք էր կորցել:

Անգլիայ մէջ Փետրուար 7ին լուծու-
եց Ռոբերտը: Երբ Նորիւրդիկները
կառավարեցան Փետր. 28ին: Պաշտպան-
դաշինքներ յաջեցան 296 առիտ, Ալբա-
նիայի մարտի 301, Արաւստրալիան
14, փոփոխութիւն 23: Նորիւրդ Մարտ
էին կարճ ժամանակ կարգելու: Մէկ
մայիս ամսուկութիւն միայն ունի Ռոբ-
երտիան մէջ:

Եւրոպայի մէջ Մարտին Ռոմաի դա-
շինք հրապարեց. Մարտ 2ին: Ռոմաի
Մարտ 15ին կարճ ժամանակ էր հիւրը-
կանութիւն: Իր հրապարակ ատու հօդա-
փոխ: Ինչ նախարարական աստիճանը
անկողմ էր: Իր կառավարիկները կար-
ճեց Ալբա Մարտ 23ին: Դաշնակցու-
թեանը քրիստոնէական — դեմոքրատիկական և
անարքայականներու:

Միացեալ Նահանգներու մէջ Ռոբեր-
տի մահից հետոյ իրաւ ծանր համե-
մատութիւններ ստացու: 1974ին: Մարտ
մինչ ամսաւտանութեան աստի անուն
էնքէ, որոնք առէին ժողով դուրսեցին:
Երբ, որոնք ետքէ քառասունութեան
ծանր պայտերին պիտի ընթերցէին:
Երբ, որ Փետրուար 14ին ծանր էր
դառնալով Նախարարի յանձնել իրէ
պաշտպան փոխարինութիւնը, Յունիս
24ին Գերագոյն Աստիւնի վիճակն անա-
պալ կամ ծանրացաւ:

Երբ յաղթողական փողով դատական
յանձնարարութիւն Յունիս 27-30 երեք դա-
շնակցով պահանջեց Երբ, որոնք դա-
շնակցութեան ծանրացաւ: Օրդուտու
Տին հանրապետութեան վերջերս
գնեց Խառնակցեալ, որ ժամանակներ
էր Ռոբերտի ինքիւր ծանրացաւ: Գորիթ
Ստոր Տին Երբ, որ յանրապետական
մարտիկ նախարարութիւն: Իրեն յաղթող
հանրապետական ձերբու ծնար, որ իր
էր ծանրացաւ: Երբ, որ ծանրացաւ
վերջ: Օրդուտու 29ին ծնար փոխ-
նախագահ Նեկլիտի Ռոբերտի, որուն

HARATCH

LE SEUL QUOTIDIEN ARMÉNIEN EN EUROPE OCCIDENTALE
Directrice : ARPÏK MISSAKIAN
83, RUE D'HAUTEVILLE, 75010 PARIS

— Tél. : 770-86-60 — Fondé en 1925
C. C. P. Paris 15069-82 R. C. Seine 57 A 2731

Փրամա 90 ֆր.
Արտաստիւմ 90 ֆր.
Տար. 170 ֆր. Վեցամսեայ
Տար. 200 ֆր. Հարս

ՓԱՂԱՔԱՐԳՈՒԹԻՒՆ
Փրամա 90 ֆր.
Արտաստիւմ 90 ֆր.
Տար. 170 ֆր. Վեցամսեայ
Տար. 200 ֆր. Հարս

Fondateur : SCHAVARCH MISSAKIAN
51e ANNÉE — N° 13.203

ՊԱՂԵՍՏԻՆԵԱՆ ՆՈՐ ԵՂԵՌՆԱՓՈՐՁ ՕՐԻԻ

Կիրակի, ժամը 16-15ին էր իտալացի-
նան էր-Ալ ընկերութեան մէջ օդանավը
ըր 200 ճամբորդներով, կը պատրաստուի
համար իտալացի դեպի Ռեյ-Ալի, յա-
կարծ մարդ մը, պաշտպանով կրակ
ըր քառայ օդանավին վրայ, ըստ չի յալ-
դի, որդին անհետացաւ օդանավին մէջ
կարգին վրայ կրակ քայցած է: Օդանավը
կը մեկնի ու խուճալ կը չեփութիւն կը
տիրեն Օրի-Նաւար օդանավներ, մարդը,
որ ձեռքէն վարարուած է, կը սկիւ
փակելու կրակելով ու ձեռնառումը ինտե-
լով ամեն կողմ թափումը վրայ
միանալով իր մէկ մեկնացելով, վեց պա-
տանով (4 այլ մարդ, մէկ կին և 4 ա-
սոր. փոքրիկ մը) կը փակուի աստիւն յա-
կը լուսարար: Ու ժամը 17ին կը սկիւն
անհետաւ ժամը: Օդանավներ պարպու-
ած և եւ պաշտպան ոտկիւնութեանը,
Երբ, որ յաղթողական փոփոխութեան
սկիւն վրայ է ըստ անհետացելու ու մէկ
պահանջ կը ընդհանրացնեն ու դեմ
կը ձեռն, արարութիւն դեմը մը պատան-
դուտ համար:

Կիրակի, երեւոյթութեան զեւ հա-
ր, Պէրսի մէջ, Նաւար Արափի կը պա-
րարարեան Արափի կրակով կարգելու
վերջերս կը հերքէր որեւէ ժամանակու-
թեան այս անարեւելի և կը չեղէր:
Հայ զործողութիւնը դաւ ըր է պաշտ-
պանական փողովները պայտերին դէմ
և մեծ փառ կը ընդհանրացնեն փող-
ովները դաւան ճողորմ վրայ տարած
հանրական իշխանութեան:

Երկուշաբթի ատու կարողութիւն Օրի-
կը ճամբորդ եղիտուտի փողով դեպիւն և
կը սկիւն ընդհանրացնեն աստիւն եր-
կը անարեւելիներու հետ և ժամը 8-20
անցած, կարեւր կը ըստ ձեւը ար-
արեւելի կը ընդհանրացնեն արտա-
կար: Իր մարդ չեղ զոտանով թէւ
այս թիւր ստիւղ էր, մինչ երկուշաբթի
դեպիւն կը զարմանալէր ընդհանրաց-
նալ: Յայտն է թէ ռժ կը այս մարդիկը,

որ, պարզ է, կը փառն պաշտպանական
դաշինք և հաւանարար իրենց ամարդի
զործողութեանը, կ'օրդն նաւ իտալացի
տարակալ ընդ Նաւար Արափի ճողի-
նալութիւնը և անոր ճողմաններ իրեն
մեկ լիարդ յերկայացողիցը պաշտ-
պանի փողովները: Նաւար ընդհանրաց
էր պաշտպան Միւնստէր Պաշտպան
ժամանակ, ըստ յաղթողական այլ ալ
հերքուեցաւ: Արափ Արափի մէջ էր,
ճամբորդ պաշտպանական դաշինք, որ Գո-
րիթ կ'արդէր Պաշտպանի իշխանութեան
դուտ անցնէին ետ, եւ որու կառ-
պալութեան 1973ին և ինչ ալ տիրէ ու
անոր ժամ: Պատանդանութեանը ըստ
չեն դաւանալ:

Այս անարեւելի, որ կը պատանդ-
նալ էր, որ տարբերութեան, Օրի-կը մէջ,
երկու ճողման կը դէ: Ինչու այս ա-
հարեւելիները, և ինչու Քրաւարիկ
հողին վրայ: Կը թուի թէ աստիւն ճող-
մանի պատանդանութեանը տարբերու-
թիւն էր: Այս ճողմանիկները կ'օրդն
փառն թէ Արափի իրաւունք է յեր-
կայացնելու Պաշտպան և փառն անոր,
այսինքն աստիւն մը կը միջոցաւոր ըն-
դաւ: Արափի մը ու միայն զինք լը-
տանը, այլու պաշտպանութիւն: Այսին-
քն զփառ է աստիւն երկուշաբթի ճողման
պատանդանութեանը: Պաշտպան ըստ
էր ճողման և իր դեմը ի նպատակ Արա-
նդուտ և այս ձեւով կրակով փառնալ
այլ յաղթողութիւններ: Եւ այն ատեւ,
ի՞նչ կը լայնի Պաշտպանութեանը: Մնաց
որ ընդհանրացաւ կարեւր է արտաքա-
նի ճողմանիկներու հետ և Արափի
տիրէ իր ճողմանիկներու, որոնք կա-
րեւոր իտալացիներ մը են իր վարած ճա-
ղորդականութեան համար: Այս անար-
եւելի կ'օրդն ինչու հետ փառն ճողմանի
որ ճողման, Արափի:

Պարզ իտալացի, չափ իտալ և ճողման-
այիկ յաւանար, որ ճողման աստիւն է
պաշտպանից անարեւելիներու և այլ

պատանդով է, որ անոր ըր միջոց և հա-
կարն երթալ:

Իմանալէր էր վարանի հարց տալու:
ժողով և անոր ըր այս զործողութեանը
արդէն թեւեւ կը զաւին: Ի նաւ, որոնք
կը զործող:

Ք երկուշաբթի ատու արտա-
կար կ'օրդն կը յաղթողութիւն թէ պա-
տանդանութիւնը 8ն է:

Օրի-կը ըստիւն վրայ ըստիւն
կրակել և ինտուած ճողմանութիւնը 20
ճողի վարարուած է, որոնցմէ ուր
ճողման:

ՎԵՐԶԻՆ ԺԱՄ

Ժամը 9-45ին, Երկուշաբթի ատու,
կարգիցը կ'արդէն ընդհանրացնեն ինտե-
ր դաւան արդէն իրաւունք, և ի-
ճողման Պաշտպան 707 օդանավին աստիւն
ըր յաղթողական պաշտպան կ'արդն
ուէն, մինչ երկու (կամ երկու) անար-
եւելիներ ըստիւն կը ըստիւն: Ինչ
հաջ մարդ 9-55ին օդանավը կը մեկնի,
պարգիւն ճողման չէր, կը խառնէր
ճողման և Արափի մարդ:

Պատանդանութեան, որոնք թիւը 8 էր (նա-
րեւէ 10 էին սկիւնը) ըստիւն ճողման
կրակել և ինտուած կարգի ի-
րենց կը պաշտպան:

Ժամը 10ին Երբ, որ յաղթողական
փոփոխութիւն յաղթողականութեան մը կը-
նէր և կը յաղթող թէ յաղթող իտալ
պարգիւն ինտեւիկներին ընդ պատանդ
ըրար: Պատանդանութեան լուսարդուտ
հարցիւններու, կ'օրդ թէ իր ըստիւն
պաշտպան կ'արդն ետք մը որ ու մէկ
պատանդ կ'արդն միջոց անարեւելիներու
հետ, կ'արդն թէ անոր երկու դա-
պանի երակալութեանը ըստ ինչ և
ճողմանիկներու, որու ինտուսիկներ թիւը
ատու էր կ'արդն կարգիւններին: Կը
ճողի թէ օդանավին անհետացաւ մը
մարդ էր ու ճողմանիկներին կը յաղ-
թող օդանավ: Այսինքն և կ'օրդ նաւ, թէ
օդանավ Միւնստէր — Արափի ճողման ըր-
ուած էր:

ՀԱՊԱՍՏԵՐԻԿԵԱՆ ԵՒ ՀԱՊԱՐԻՏԱՆԱԿԱՆ ՅՈՒՅՆԵՐ ԳԵՂՈՒՍՏԻՆԵԱՆ

Եւրոպայի մը չափ ըստ յաղթող տիրէ
նունցան Կիրակի և Արափի: Կիրակի յոյն
կարգիւններ և Արափի Յունիկներ կառ-
պան են որ Արափիկներ ըստիւն աստիւն
Ռոբերտի պահանջ, թիւը ատու են
իրենց կարգիւններ պատանդանութեան
ըր մեկնի: Աստիւն աստիւն խառն մը
արդէն Ատան համար է: Արափի աստիւն
արափ կը յաղթող ըր ըրաւանական մա-
մալին կողմ էր վեց անարեւելի թեւեւ
պաշտպանութեան էին ըրաւանական
կին, ինչ որ թիւը ատու էր այս վեր-
ջինին իր զործողութիւններ և կ'օրդ
վրայ յաղթողական ճողման կ'արդն կա-
պարտու կարգիւններ մեկնալ վրայ:
Այս թեւեւիկներին ըրաւ ըրաւանական
պաշտպանութիւն մաւ են:

Հակառակեմ և հակառակման
այս յոյնցիկներ աստիւն Ուրափիկներ
և Լոնտոն ըրաւ յերկայացուած են Ա-
րափի և Երկուշաբթի կառավարութեան:

Քաղի մը տրոյով

ՉԻՆԱՍԱՆԻ Ռոբերտը արդէն որ տար
տարի ատուին անգամ ըրաւով կը զու-
մարտէր, որ Սահմանադրութեան մը
ընդհանրաց, որով կը ջնդիկ Հանրապե-
տութեան նախագահութեան:

անուանումը, ինչ երկարատեւ ընդ-
մեկ, վերջերս միայն վարարարեցաւ
անհրաժեշտ Ռոբերտիկներին կողմէ:
Երբ, որ հրապարակ արդիւն պա-
նալ էր, երբ կարգապահ անհող դու-
րանցիկներ ըստ էր: Յունիս 12ին
18 յաղթողական ըրաւանական մը կարգիւն
էր Միւնստէր Արափի մէջ, այսինքն
Երբ, որ Սառնալ, Սառնալ Արափի, Սառնալ,
Յունիս և Իւրաքի: Ինչ Յունիս
27ին Յունիս 2 այսինքն իր Ռոբերտ Միւն-
ստէր, անարեւելիներ համար երկու
երկուշաբթի յաղթողութիւններ:
Երբ, որ յաղթողութիւն մը Ատան էր-Սառնալ
Սառնալ: 25ին հրապարակ. յաղթողութիւն
պատանդ, որ յաղթող չէր, այսինքն, պա-
նալով միայն Հանրապետութեան նախ-
ագահ ճողմաններ: Հիւսիս 25ին Հիւսիս
տիրէ Ալ-Արափի իտալացիական իշխ-
անութեան Ալ-Արափ:
Փաշտպան — Փաշտ. 22-24 Լոնտոն
մէջ զոտանութեան իտալական իտալացի
արդիւն մը, որուն կը ժամանակէին 17
պարգիւն, 14 տիրեման և 5 անարեւելի
երկուշաբթի: Ռոբերտի անհող թեւեւ
երկուշաբթի վերջերս և իտալ հաւա-
նալութեան ան ըրաւանական օտարակա-
լութիւն ընդհանրաց պատանդական վիճակի

ԷՐՈՒԱՆԴ ՕՏԵԱՆ

ՇՆՈՐԱԿԱԼԻԷ

Տէր և Տէկին ժիրաջ Միլիանան իրենց խորին շնորհակալութիւնները կը յայտարարեն իւր անոց արտեր ծաղկեցաւով, փայլուն ծաղկեցաւով նուէրներով, անձամբ, մասնաւոր, հետամշտով, հետադրով թէ նամակով ցատկեցաւով յայտարարեն իրենց ժողովը:

ԱՅՐԻ ՏԻՆԻՅԻ ԷԼԻՋ ՄԻՐԻՃԵԱՆԻ
մասնաւոր առթիւ:

ՇՆՈՐԱԿԱԼԻԷ

Պատեն Ս. Գրիգոր Լուսաւորէի եկեղեցւոյ Թաղական Խորհուրդը շնորհակալութեամբ ստացած է հետեւեալ նուէրները:

Բարեպաշտութիւն Տէկին մը և Տէկին Ասորիք Միլիանան 50ական, Պր. Բարբաբէն Մուկարթեան 20, Տէկ. Արմենի Պատենիան 50, Տէր և Տէկին Պարոնեան 10, այլ Տէկ. Գալարեան 10, այլ Տէկ. Մուկարթեան 20, Պր. Բիլիկեան 10, Տէկ. Եաջ. Գրիգորեան և Տէր և Տէկ. Սեպուհ Միլիանան 50ական, Համարձեւեան ընտանիք և Սր. Թադարի Մեծիկեան 20ական, Յովսէփ Վանիկ 30, այլ Տէկ. Ժիրաջեան 20, Տէր և Տէկ. Վրթ. Եղբ. Վանիկ 50, Տէկ. Լիւսի Դազարեան 20:

Պր. Տէկ. Միլիանայ Հաղպատեանի Թաղական առթիւ, փայլուն ծաղկեցաւով Պր. Պորոս Դաղիկեան 20, Պր. Պորոս Մազարեան և Տէր և Տէկ. Գալարէի Իլյէղեան 50ական, Տէր և Տէկ. Կալիկեան ման, Պր. Լուսի Թրիքիլեան, Տէր և Տէկ. Անիկեան 20ական, Լուսաւորեան ընտանիք 30, Արմենի ընտանիք 50, Պր. Կարապետ Կարապետեան 20, Պր. Տէր - սէրեան 25, Պր. Սեղաթ Թափաղեան 20, բարեպաշտ Տէկին մը 10:

ԲԱՅԱՌԻԿ ԵՐԵԿՈՅԹ

Փարիզի Կեդրոնական ՍԱՆՈՒՅ ՄԻՆԻՐԵԱՆ Ընտան Ընտանիքի կողմէն իրենց անհրաժեշտ Գումար 31 Որդաբ, ժամը 20-30ին, ՄԵՃՈՐ ՏԵ ՍԱՆՈՒՅԻՆ ՄԵՃ,

Տ. Ռի. ժամ Կում, Փարիզ Տղա Կը դատարան ՏԱՌԻՐ ԲԵՐԶԵԱՆ Աստղաւեռ, Գլխաւոր Խմբիւրդ Տոբոր Լիւմի ստղաւաղաւորին

Ինքի ունեւոր
ԱՍՏՂԱԳԻՏՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏՈՒԹԻՐԵԼ

1. Կախարչականական շրջան
2. Միլիան դար
3. Է և Ը դարերու հայ Աստղաղաւորին
4. Վերածնունդ
5. ԺԸ, ԺԹ, Ի. Ի. դար և հայկական աստղաղաւորեան վերածնունդ վիճել ԲԻՐԱՎԱՆ և Վ. ՀԱՄԱՐՁՈՒՄԵԱՆԻ շրջան:

Ետեւորեալները ստղաղաւորեան ընդհանուր գիտելիքները ներկայացնող հետազոտական ժառանգ և 23 վար - կեան տեսչութեամբ

Au Rythme du Ciel
ՄՈՒՏԲԸ ԱՅԱՆ Է

ՅՈՒՇԱՆԵՏԻՐ

ԿԱՊՈՏ ԽԱՅԻ Անիկ - Բուս Գալարի Կարգութեամբ ընդհ. ժողովի կը հրապարակուին ընդհանուր Զորքաւորի Յունուար 22, ժամը 20-30ին, ընկերութիւն Պապիկեան ընտանիքը, 28 Այլիւ Անիկ-Լիւսի, Անիկ: Բարբի ներկայութեամբ անհրաժեշտ է:

ՎԱՊ. ԽԱՅԻ Անիկ Մարիս ժամանակին ընդհանուր ժողովը Ուրբաթ (24 Յունուար) կէսօրէ կտր ժամը 14-30ին ընկերութիւն Շուան Կապիկեանի ընտանիքը: Կը խորհուրդ հրապարակուին:

ՇՆՈՐԱԿԱԼԻԷ

Կապույտ Խաչի Կրեպիլ ժամանակը շնորհակալութեամբ ստացած է ի նպաստ իր զոյրերուն, Տէր և Տէկին Լուսի Յա - կարեան, այլ Տէկին Ե. Սիլիքեանեան, և Պորոնի Անարի ու Եարթիկեան Բուսարձեան 100ական Քր. Իրենց և մասնաւոր, Տօր և բարեկամին՝ Նիկոլա Սիլիքեանեանի մասնաւոր տնտես առ - թիւ:

ՏԱՐԵԿԱՆ ՃԱՇ

Կապույտ Խաչի Փարիզի ժամանակին Կրեպի 16 Փետրուար ժամը 13ին ճաշա - լան «Եաթի» մէջ: Մանրամասնութեան ներք յայտարար:

Imprimé sur les Presses
DU JOURNAL «HARATCHE»
83, rue d'Hauteville 75010 Paris

Gala Annuel du Nor Seround
ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԵՐԻ ՓԱՌԱՏՈՐ

Կազմակերպութեամբ Արմենիկ - Սարգիս Կապարեան խումբի կողմէ
Կիրակի Յունուար 26, ժամը 16:00 24

Dimanche 26 Janvier, de 16 à 24 heures, Salle des Fêtes de Sarcelles
Place du 11 Novembre

PARTIE ARTISTIQUE

BEDIK ET SON ORCHESTRE

Groupe de danses Nairi — Groupe instrumental Arménien

Tirage de la Tombola avec de nombreux lots importants

Entrée 15 Fr. — Etudiants 10 F.

ՌՈՐԻՔԻՆՆ ՎԱՌԱՌՆԵՐՈՒ

ՀԱՅ ԳԱՐԺԱՅԱՆԵՐՈՒՄ Ի ՆՈՐԱՏ

«Յառաջի» միջոցով Պ. Արմենի 100 Քր. կը նուրի:

ԸՆԿԵՐԱԶԱՐԱԿԱՆ
ԲԵՅԱՍԵՐԱՆ

Կազմակերպութեամբ Կապույտ Խաչի Վիկին ժամանակին կողմէ Կրեպի 2, Գապար ինքնական տնտես մէջ կէսօրէ կտր ժամը 15ին:

Սիրով կը հրապարակուին ընկերու - ներ ու նամակները:

ԴԷՊԻ ՀԵՆԳՏԵԱՆ ՏՈՒՆ

Կապույտ Խաչի Իսիկ ժամանակը կազմակերպած է աշխարհիկ մը ինչպէս առին տարի, զոյգ Հանգստեան տունը, Կրեպի Յունուար 26, ժամը 13-30ին: Այս առթիւ սթալա մը վարձուած ըլ - լալով, փափագողները կրնան մասնակցի: Արձանագրուի խաչուհիներու մաս:

Օրոշաւ կը կենայ Փարի Լէն Գում:

ՄԱՆՈՒԿՆԵՐՈՒ ՕՐԸ

ԿՐԸՈՊԼԻ ՄԵՋ

Նախաձեռնութեամբ տեղական Կապ - Խաչի՝ «Մանուկներու Օրը» կը տանու մեծ պարաստութեամբ Յունուար 26, Կրեպի կէսօրէ վերջ ժամը 15ին, Ռի - ժիկ արահին մէջ:

Գեղարուեստական խնամութեամբ ճիւղ - լան զոյրի կրեպի երկուս աշակերտութեան կողմէ և Հանիկ անակալներ:

Միջնորդին ճիւղ պիտի պատրաս - տուած խաչուհիներու կողմէ:

Կապույտ պապի Հայկական Կապարի լուսնով և իր հետ բերած նուէրներով, պիտի ուղարկուին արահին մէջ եղող բո - լոր պոստիկները:

ՃԱՆԱՍԵՐԱՆ

Բացառիկ ճաշ, Կազմակերպութեամբ Կա - փայտ Խաչի Անիկ Ժիրոյի ժամանակին կողմէ, Կրեպի Յունուար 26, ժամը 13ին ՍԱՆ Ժիրոյի Հայոց եկեղեցւոյ կողմէ ար - ան մէջ:

Նամակով պարաստութեամբ ճաշեր խա - լուսնիներու կողմէ:
ՃԱՆԱՍԻՆ 25 ՖՐ.:

Մ Ր Ս Ւ Յ Լ
ՏԱՐԵԿԱՆ ՄԵԾ ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ
NUITÉE DANSANTE

Samedi, 1er Février de 22 h. à l'aube

Կազմակերպութեամբ

Հ. Բ. Ը. Միլիանի Մարտիկ Տիկեանց Օմանցի Մարմինի կողմէ
Տէր Կ'ունեալ Փետր. 1, Շարաթի գիւղի, Օրէլ Սփրանտիկ շէնք արահին մէջ
մասնակցութեամբ եւրոպական ծանօթ նուագախումբի մը

ELIE PORTAL et «LES MEDITERRANEENS»

Հաշի. Զեմբ միջալար: Ճիւղ պիտի Ֆէ: Հանիկ անակալներ:

Reservations:

AGENCE WASTEELS, 87 La Canebière — Tél. 62-03-44

BABY-SHOP, 15, Rue Pisançon — Tél. 33-08-84

STEPANIAN, 18 Boulevard National — Tél. 62-42-03

Բ Ե Մ Ա Ս Ի Ր Ա Յ Ի

ԲԱՏԵՐԵԿԱՆ ՆԵՐԿԱՅԱՅՈՒՄԸ

Կախարչականութեամբ ԱՐԵՄԻՐ ԿԼՈՒԿԻԱՆԻ

ի նպաստ

ՓԱՐԻԶԻ ՀԱՅ ՄԵԱԿՈՅԹԻ ՏԱՆ

Յունուար 30 Ե՛. ժամը 6:27 20-45ին

THEATRE DAUNOU — 9, Rue Daunou — Métro: OPERA

Կը ներկայացուի

Հ Ն Ա Ր Բ Ը

ԲԲԶԶԻԱՐԻ ԿԱՏԱԿԵՐԳՈՒԹԻՐԵ 3 ԱՐԱՐ

Գերակատարներ

Զարուհի Անտոնեան — Միքայիլ Անտոնեան — Փիլիպ Թերզեան

Լիւսի Թափաղեան — Կարեն Մարգարեան — Անիկա Պարպերեան — Կար

Թուրմեան — Յովի. Կապարեան

Բեմադրութեան Մ. ԱնՏՈՒՆԵԱՆ

Տոմարու Համար գիտել —

K. BAKERDJIAN : 35, Rue de Trévis, Paris 9e — Tél. : 770-07-25

M. ANDONIAN : Tél. 738-21-18

P. TERZIAN : Tél. 202-87-20

ALIMENTATION MASSIS : 21, Rue Saulnier — Tél. 770-16-88

ՈՒՇԱՐԻՐՈՒԹԻՒՆ — Վարպաշուր կը բացուի 6:27 ժամու: Կը յանձնա - րարուի յատկապէս ճշգրտապէս ըլլալ:

PARKING ASSURÉ

AMBIANCE ASSURÉE

ԲԱՅԱՌԻԿ ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ

Շարաթ, Փետր. 1, ժամը 20:00 մինչև լոյս

Pour la première fois
GRAND BAL DE NUIT
exceptionnel

de 20 heures à l'aube

Organisé par le
Comité des Parents d'Elèves du Collège Arménien Samuel Moorat

Dans les somptueux salons du
NOVOTEL de Paris

1, Avenue de la République, Bagnelet

LE SAMEDI 1er FEVRIER

— Entrée 25 F. — Etudiant 15 F. —

— BUFFET —

Facilité d'accès :

AU BORD DU PERIPHERIQUE — Métro : Porte de Bagnelet

Soirée animée par l'Orchestre

— PARADOXE —

Billets tel. : 027-18-28

— Tenue de soirée souhaitable —

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

Տէր և Տիկին Զարեհ Պէրպէրեան, Տէր և Տիկին Արա Պէրպէրեան կը ծանուցանեն թէ Հոգեհանգիստեան պաշտօն կը կատարուի այս Կիրակի (Յունուար 26) առաւօտ Փարիզի Ս. Եովհ. Մկրտչի եկեղեցին, իրենց մօր՝ Տիկին Սիրմովի Պէրպէրեանի մահուն քառասուններն առթիւ, ինչպէս նաեւ իրենց զաւակն և եղբոր զաւակն՝ ԲԱՇՃԻ Պէրպէրեանի յիշատակին։

Ի գիտութիւն ողբացեալներուն յիշատակը յարգողներուն։

ՓԱՐԻԶԻ Ս. ԶՈՎՀ. ՄԿՐՏԻՉ

Այս Եարաթ օր, Յունուար 25, տօն է Սրբոյն Սարգիս Կորապետին և սրբոյն Նորին Մարտիրոսին։ Այս առթիւ Փարիզի Ս. Եովհ. Մկրտչի մօր եկեղեցւոյ մէջ, առաւօտեան ժամը 10ին պատարազ կը մատուցուի։

ՇԱԽԻԼԻ Ս. ԳՐ. ԼՈՒՍՍԱՌՈՐԶ

Այս Կիրակի առաւօտ, պատարազ կը մատուցուի։

ԵՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Վիէնի Հայ Ազգ. Միութիւնը շնորհակալութեամբ ստացած է 30 Փր. Տիկին Արամեան, Սերապ Արամեանի ապուրջնա ման առթիւ։

ԱՆԻՍ ՀԱՅՄԻՐԵԱՆԻ ԵՐԳԱՀԱՆԴԻՍՈՐ

ՆԻՍԻ ՄԷՋ

ԶՈՒՏ ՀԱՅԱԿԱՆ ՄԵԼԵԿԻՆԵՐՈՒ ՆՈՒՐՈՒՄՍ

Փետր. 1, Եարաթ օրը, ժամը 21ին

L'ARTISTIQUE

27, Bld Dubouchage

Դասամուրով կ'ընկերակցի

B. DELEUIL (de l'Opéra de Marseille)

Եայտագրին մաս կը կազմեն։ Կամիսսա, Սպինգիարեան, Միլիքեան, Սարեան, Օ. Տարեան, Յարութիւնեան, Յովհաննիսեան, Կամայեան, Գալստատեան, Անէմեան, Անտիսեան, և Արմէն Տիգրանեանի «Անոյշ» օգերային (իշխարութեան տատարներ)

Տոները նախօրոք ապահովուի։ Համար դիմել՝ Նիսի Հոգեւոր Հովիւ Զարեհ Կորապետ Զէրէճեանի՝ Նիսի Հայոց եկեղեցւոյ 183, Bld. Madeleine

Տիկին Զէյլիքեանի

«Plein Sud», Bld. Guillaumont, Juan les Pins
Եւ երգահանգիտին օրը ժամը 20ին տեղեկութիւններ կ'ընեն։

X

ՆՈՒՆ ԵՐԳԱՀԱՆԴԻՍՈՐ ԼՈՒՍԻ ՄԷՋ Մարտ 9ին Կիրակի օրը, ժամը 15ին
SALLE MOLIERE — 18-20, Quai de Bondy — Lyon 5e

voyage aux
baléares

(palma)

Կազմակերպութեամբ Սեփ. Համբարձումեան գրասենեակին և Կապույտ Խաչի Լիւնի մասնաճիւղին

1975 ՓԵՏՐՈՒՄ 25
ՄԱՐՏ 4

Սեմինար կ'ընկերակցի Լարսեան Սարգիսեան

Համբարձումեան օգնական, առաջին կարգի պանդոկի մէջ, լիւս փանդոկով
Ֆրանսահայաստանեան Համար՝

Passeport en cours de validité

Et pour les Etrangers : Visa

Մեկնում Լիւնի՝ 800 Փր.

Մեկնում Մարտիլիէ՝ 700 Փր.

Du 25 Février au 4 Mars

Départ de Lyon 800 F.

Départ de Marseille 700 F.

sevan voyages

50, Cours de la Liberté — Lyon

Tél : 60-13-66

ՄԱՐՍԵՅԼ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՄԵԾ ՊԱՐԱՀԱՆԴԻՍ

NUITÉE DANSANTE

Samedi, 1er Février de 22 h. à l'aube

Կազմակերպում

Հ. Բ. Ը. Միութեան Մարտչիլ Տիկնանց Օմանգակ Մարմինի կողմէ

Տեղի կ'ունենայ Փետր. 1, Եարաթ գիւղեր, Օթէլ Սփանտիօրի չեզ քահանայութեան մէջ

մասնակցութեամբ երրորդական ծանօթ նուազաթիւ մը՝

ELIE PORTAL et «LES MEDITERRANEENS»

Հաշիվ ջերմ միջավայր։ Զօն պիւֆէ։ Հանելի անանիւսներ։

Reservations :

AGENCE WASTEELS, 87 La Canebière — Tél. 62-03-44

BABY-SHOP, 15, Rue Pisançon — Tél. 33-08-84

STEPANIAN, 18 Boulevard National — Tél. 62-42-03

ՀԱՇԱՍԵՂԱՆ

Բացառիկ ճաշ, կազմակերպում կատարուի Սէն Փիլիպի մասնաճիւղին կողմէ, Կիրակի Յունուար 26, ժամը 13ին Սէն Փիլիպի Հայոց եկեղեցւոյ կից սրահին մէջ։

Խմանքով պատրաստուած ճաշեր Խաչիսեանի կողմէ։
ՀԱՇԱՍԵՂԱՆ 25 Փր.։

ՅՈՒՇԱՏԵՏՐ

ԿԱՊՈՅՏ ԽԱՅԻ ԱՅԻՆ — Բուս Բոյովի կազմակերպութեամբ ընդհ. ժողովի կը հրապարակուի ընկերակցութեան Յարաբարի Յունուար 22, ժամը 20-30ին, ընկերակցի Պատկերներ ընկերակցութեան, 28 Ապրիլի Սէն-Լիւի, Այիլի։ Բոյովի ներկայութեամբ անհրաժեշտ է։

X

ԿԱՊ. ԽԱՅԻ ԱՅԻՆ Մօրիսի մասնաճիւղի ընդհանուր ժողովը Ուրաթ (24 Յունուար) կէսօրէ կտր ժամը 14-30ին ընկերակցի Տուշի կազմակերպութեան ընկերակցութեամբ կը խնդրուի ճշգրտագին ըլլալ։

Imprimé sur les Presses

DU JOURNAL «HARATCHE»

83, rue d'Hauteville 75010 Paris

Gala Annuel du Nor Seround
ՆՈՐ ՄԵՐՈՒՆԴԻ ՓԱՌԱՏՈՐ

Կազմակերպում Արմուշիլ — Սարսիլի Կառլաքին խմբի կողմէ
Կիրակի Յունուար 26, ժամը 16-ին 24

Dimanche 26 Janvier, de 16 à 24 heures, Salle des Fêtes de Sarcelles

Place du 11 Novembre

PARTIE ARTISTIQUE

BEDIK ET SON ORCHESTRE

Groupe de danses Naïri — Groupe instrumental Arménien

Tirage de la Tombola avec de nombreux lots importants

Entrée 15 Fr. — Etudiants 10 F.

LE LIONS CLUB INTERNATIONAL

(Le plus grand Club Service du monde : 1.200.000 membres dans 145 pays)
sous l'Egide de la REGION III du DISTRICT ILE DE FRANCE
organise le 31 Janvier à 20 h. 45 :

Une Grande Soirée Arménienne

avec la participation de :

M. Le Professeur F. FEYDIT

(Histoire et Civilisation Arméniennes).

Chorale SIPAN-KOMITAS, sous la direction de G. APRIKIAN

Groupe Instrumental SAYAT NOVA

Groupe de Danses Folkloriques SOSSI

ՀԱՅԱԿԱՆ ՄԵԾ ԵՐԵԿՈՅՐ

Ուրաթ, Յունուար 31, ժամը 20-45ին
Կը մասնակցեն։ Փրօֆ. Ի. Խորիսեան
ՍՊՈՐՏ — ԿՈՍՏԱՆԲՈՒՆԵՐԻ ԴԵԿՆԱՐՈՒԹԵԱՆ Կ. ԱՓՐԻԿԵԱՆԻ
Սայաթ-Նովա համայնքի և Սոսի պատրաստութեամբ։

au

STADE MUNICIPAL DE COURBEVOIE

37, Avenue Aristide Briand — Courbevoie

Participation aux frais : Frs 30

Participation à adresser à :
L'AGENCE MONDOTOIRS — 2, Rue de Sèze — 75009 PARIS
Chèque libellé à l'ordre du LIONS CLUB INTERNATIONAL
de VILLENEUVE LA GARENNE

ԵՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Կապ. Խաչի Անուշիլ — Սարսիլի մասնաճիւղը շնորհակալութեամբ ստացած է 50 Փր. Տէր և Տիկ. Սողոմոն Կիւրճեանի։

ՄԱՆՈՒԿՆԵՐՈՒ ՕՐԸ

ԿՐԸՈՂԻՄ ՄԷՋ

Նախաձեռնութեամբ տեղական Կապ. Խաչի ՎՄՈՒԿՆԵՐՈՒ ՕՐԸ կը տօնուի մեծ պատրաստութեամբ Յունուար 26, Կիրակի կէսօրէ վերջ ժամը 15ին, Ռի. Փէլի սրահին մէջ։

Գեղարուեստական խմանում ճօնաբարձի զգրուի երկուս աշակերտութեան կողմէ և Հանելի անանիւսներ։ Միջնադարին ճօն պիւֆէ պատրաստուած Խաչիսեանի կողմէ։

Կազմող պաղան Հայկական Կազմող շաշմուղի և իր հետ բերած նուէրներով, պիտի ուղարկուի սրահին մէջ կողմը պիտի պահպանուի։

ԴԻՊԻ ՀԱՆԳԱՏԱՆԸ ՏՈՒՆ

Կապույտ Խաչի Բոյի մասնաճիւղը կազմակերպած է աշակերտութեան մը ինչպէս առիթ, զոր Հանգիստեան տօնակը, Կիրակի Յունուար 26, ժամը 13-30ին։

Այս առթիւ օգնական մը վարձուած ըլլալով, փախուցողներ կ'ընեն մասնակցի։ Ամանակարգը Խաչիսեանի մօտ։

Օրթոք կը կենայ Փալա Լէոն Գրու։

ԸՆԿԵՐԱՀԱՄԱԿԱՐԱԿԱՆ
ԹԷՅԱՍԵՂԱՆ

Կազմակերպում Կապույտ Խաչի Վիէնի մասնաճիւղին կողմէ, Կիրակի Փետր. 2, Գապույտ Ինքնակապակցութեան մէջ կէսօրէ կտր ժամը 15ին։

Միւրով կը հրապարակուի ընկերակցութեան և համակերպութեան։

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍ

Տէր և Տիկին Սարգիս և իր ծանուցանելն թէ հոգեհանգիստան պաշտօն կը կատարուի այս կիրակի, Յունուար 26, Փարիզի Ս. Յովն. Մկրտիչ եկեղեցին իրենց «օր»:

ՎՈՒՄԵՆԱՊՈՒՆՉ ԳԱՐԻԲԻԼԵԱՆԻ մահուան շատառուներին առթիւ, ինչպէս նաեւ Սարգիսան, Գարեգիկեան և Տանտիկեան ընտանիքներու համար յանձնեցուց յիշատակին:

Ի դիտարկելն ողբացեալներուն յիշատակը յարգողներուն:

×

Տէր և Տիկին Զարեհ Պէրզեքեան, Տէր և Տիկին Արա Պէրզեքեան կը ծանուցանեն թէ հոգեհանգիստան պաշտօն կը կատարուի այս կիրակի (Յունուար 26) առաւօտ Փարիզի Ս. Յովն. Մկրտիչ եկեղեցին, իրենց «օր»:

Տիկին Սիրմարի Պէրզեքեանի մահուան շատառուներին առթիւ, ինչպէս նաեւ իրենց զաւակն և եղբոր զաւակին՝ ՐԱՖԷՆԻ Պէրզեքեանի:

Ի դիտարկելն ողբացեալներուն յիշատակը յարգողներուն:

Ի ՅՈՒՇԱՍԿ

Վայնաճն Հոսկա Մարտիրոսեան 100 Քր. կը նուիր Վատանի բարգաւաճման, ողբացող չորս «Յառաջադասներու» Լ. Առաւելեան, Պ. Եղիշեան, Մ. Տօնիկեան, Պ. Սահակեան յիշատակին:

ՓԱՐԻԶԻ Ս. ՅՈՎՀ. ՄԿՐՏԻՉ

Այս Եւրոպ. օր, Յունուար 25, տօն է Սրբոցն Սարգիս զորավարին և որդւոյն Նարին Մարտիրոսին: Այս առթիւ Փարիզի Ս. Յովն. Մկրտիչ մայր եկեղեցւոյ մէջ, առաւօտեան ժամը 10ին պատարագ կը մատուցուի:

ՇԱԽԻԼԻ Ս. ԳՐ. ԼՈՒԻՍԱԿՈՐԻՉ

Այս կիրակի առաւօտ, պատարագ կը մատուցուի:

ԵՆՈՐՀԱՎԱԽԻՔ

Կապ. Խաչի ՇՐԷ. Վարդուհիւր շնորհակարտութեամբ ստացած է 3000 Քր. եւսրոպայի Հայ Ուսանողական Միութեան:

×

Կապ. Խաչի Լիւրի մասնաճիւղը շնորհակարտութեամբ ստացած է 100 Քր. Տիկ. Արշալոյս Ճընկտարեան (Սէնթ Էթիէն) 100 Քր., Տէր և Տիկ. Անիտան Զարեքեանի 500 Քր.: Լաւ Միլիվ Գերարդեանի մահուան առթիւ. Տէր և Տիկ. Տօնապետեանի 50, Պ. Կարպետ Գարգիւսեանի, այլի Տիկ. Փոյգարեանի, Տէր և Տիկ. Կերպուս Փափազեանի 20ական Քր., այլի Տիկին Մանուկեանի 10 Քր.:

Imprimé sur les Presses
du JOURNAL «HARATCH»
83, rue d'Hauteville 75010 Paris

ՓԱՐԻԶԻ ԿԵԴՐՈՆԸ

ՆՈՐ ԲԱՅՈՒԱԾ ՀԱՅ ՄԵԾ
ՆՊԱՐԱՎԱԶԱՍՏՈՒՆ ՄԸ

ՊԱԼԹԱՅՅԵԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

27, RUE BLEUE PARIS 9^e
FACE AU METRO CADET

Հան պիտի գտնէ՜ հայկական և արեւելեան ամէն տեսակի ըմպիր ապրանքներ, խմիչքներ, մաշկի զինքնով
ԲԱՅ Ե ԱՄԷՆ ՕՐ ԲԱՅԻ ԿԻՐԱԿԻՆ ԺԱՐՔ ՏԷՆ 20

ՅՈՒՇԱՍԵՐ

ԿԱԳ. ԽԱՉԻ ԱՅՆ Մարտիրոսեանի ընդհանուր ժողովը Ուրբաթ (24 Յունուար) կէսօրէ ետք ժամը 14-30ին ընկերակի Շուշան Կամպարեանի ընկալարն: Կը խնդրուի հնչապատհ ըլլալ:

ՀԱՇՆԱՍԵՂԱՆ

Բացառիկ ճաշ, կազմակերպուած Կապուս Խաչի ԱՅՆ Փերմի մասնաճիւղին կողմէ, Կերպի Յունուար 26, ժամը 13ին ԱՅՆ Փերմի Հայոց եկեղեցւոյ կէց արահի մէջ:

Ստանգով պատրաստուած ճաշը Խաչիսինքն կողմէ:
ՀԱՇՆԱԳԻՆ 25 ՏՐ.:

ԴԷՊԻ ՀԱՆԳՍՏԵԱՆ ՏՈՒՆ

Կապուս Խաչի Խաչի մասնաճիւղը կազմակերպած է այցելութիւն մը ինչպէս ամէն տարի, զոր հանգստեան տուններ, Կերպի Յունուար 26, ժամը 13-30ին: Այս առթիւ օրհնա մը վարձուած ըլլալով, փոխարքանները կրնան մասնակցիլ: Արձանագրուիլ Խաչիսինքն մօտ: Օրհնա մը կը կենայ Փայլ Լէոն Գրով:

ՄԱՆՈՒԿԵՐՈՒ ՕՐԸ

ԿԻՆՈՊԻ ՄԷՋ

Նախաձեռնութեամբ անգլան Կապ. Խաչի՝ ՎՄՈՒԿԵՐՈՒ ՕՐԸ կը տօնուի մեծ պատրաստութեամբ Յունուար 26, Կերպի կէսօրէ վերջ ժամը 15ին, Ռիֆէ արահին մէջ:

Գերարդեանական իմամուած ճօրտանի՜ զարդի երկուս աշակերտութեան կողմէ և հաճելի անակիւններ:

Միջնաբերին ճօր պիտի՜ պատրաստուի Նաչիսինքն կողմէ:
Կապուս պապան Հայկական Կազմիկ շունգի և իր հետ ընթաց Նուէրներով պիտի ուղարկուին արահին մէջ եղող բոլոր պաշտօնները:

ՄՈՒՏԲԸ ԱՋԱՏ Է

Gala Annuel du Nor Seround
ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԵԴԻ ՓԱՌԱՍՏՆ

Կազմակերպուած Արևուշի և Սարգիս Կապուսեան խումբի կողմէ
Կիրակի Յունուար 26, ժամը 16:45 24

Dimanche 26 Janvier, de 16 à 24 heures, Salle des Fêtes de Sarcelles
Place du 11 Novembre

PARTIE ARTISTIQUE

BEDIK ET SON ORCHESTRE

Groupe de danses Natri - Groupe instrumental Arménien

Tirage de la Tombola avec de nombreux lots importants

Entrée 15 Fr. - Etudiants 10 F.

LES VENDREDIS DE LA QUINTRA

le Vendredi 24 Janvier à 21h

RECITAL DE LA PLANISTE
ANI ADJEMIAN

RECITAL DE LA SOPRANO COLORATURE
ALICE MANOUKIAN
de l'Opéra d'Istanbul

MUSÉE GUIMET 6 PLACE D'ÉNA PARIS 16
PLACES NON NUMÉROTÉES OUVERTURE DES PORTES A 20 H 30

PARKING ASSURÉ

AMBIANCE ASSURÉE

ԲԱՅԱՌԻԿ ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ

Շաբաթ, փետր. 1, ժամը 20:45 մինչև յոյս

Pour la première fois
GRAND BAL DE NUIT
exceptionnel

de 20 heures à l'aube

Organisé par le

Comité des Parents d'Elèves du Collège Arménien Samuel Moorat

Dans les somptueux salons du
NOVOTEL de Paris

1, Avenue de la République, Bagnolet

LE SAMEDI 1er FEVRIER

— Entrée 25 F. — Etudiant 15 F. —

- BUFFET -

Facilité d'accès :

AU BORD DU PERIPHERIQUE — Métro : Porte de Bagnolet

Soirée animée par l'Orchestre

— PARADOXE —

Billets tel. : 027-18-28

— Tenue de soirée souhaitable —

ՈՒՐՐԱՔ
ՅՈՒՆՈՒՐ
24
VENDREDI
24 JANVIER
1975

HARATCH
LE SEUL QUOTIDIEN ARMÉNIEN EN EUROPE OCCIDENTALE
Directrice : ARPÏK MISSAKIAN
83, RUE D'HAUTEVILLE, 75010 PARIS
— Tél. : 770-86-60 — Fondé en 1925
C. C. P. Paris 15069-82 R. C. Seine 57 A 2731

LE NUMERO 1 F.
51ԻՔ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 13-206

Օ Ր Ո Ւ Ն
ՀԻՄՆԱԴԻ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱԿԻԱՆ
Fondateur : SCHAVARCH MISSAKIAN

ԲԱՅԱՅՐՈՒԹՅՈՒՆ
Ֆրանսա Տար. 170 ֆր. Վեցամսյա 90 ֆր.
Արտասահման Տար. 200 ֆր. Հասցե 1 ֆր.
51e ANNÉE — N° 13.206

ԵՐԵՒԱՆ ԴՊԵՐՏԻՔ ԶԵԽԱՆԻՔ

ՕՐՈՒՆ ԴԵՊՔԵՐԸ

ԹԻՐԳԱՊԱՏՈՒՄ

ԵՐԵՒԱՆ (Արեւիկեր, Յունար 14-20)

ՆՐՈ ՅՈՒՑԱՆԱՌՇԵՆՐ

«Այ. Սպենդիարեան» տուն — թանգարանը հարստացած է նոր ցուցանմուշներով: Թիֆլիսյանական ճարտարապետ Կ. Մանուկով թանգարանին յանձնառել է 1910-ի հաղորակույթ լուսանկարի մը պատճեններ: «Սայաթ Նույա» աշուղական խումբին մաս կազմած անուանի նուագաճութանը տեղ գտած են նկարներ մէջ, ինչպէս խումբին ղեկավարը՝ Արշակ Նույի (Արշակաճառ) անուանի ղեկավարը Սալա Գանդեղաշէյի (Այ. Յովնանին — եան) և ուրիշներ: Ուրիշ մը՝ Ն. Սիր-վելովա, նոյնպէս Թիֆլիսէն, նուիրած է զարաւորելու Կրասնոյի մէջ ժողովրդական նուագարաններ պատրաստող Ա. Յակոբեանի մանրանկար թուրք: Կ. Մանուկով թանգարանին յանձնած է լուսանկարներու պատճեններ, ուր կ'երևան Սպենդիարեան, Թիֆլիսի հայ ժառանգորդականը, երգչականներ:

Երեսօրագրական և ուսանողական համալսարանային նրդ փաստանքին արժանաւէտ շնորհակալ:

1970ին խումբը մասնակցած է Բելի — Նեւի ժողովրդական պարի միջնադարին շարաքին և արժանացած է պարգևներ: 1974ին տառնին կարգի պարուի ստացած է Հայաստանի մէջ:

Վերջերս Աշխուրի «Ստան» պարա — խումբը արժանացած է «ժողովրդական» կոչումին, որ բարձր պարգևի մըն է:

Մոսկուայի մարզականները վերջերս նշած են Գրիգոր Մկրտչեանի ծննդեան յիշատակը: Ան եղած է ընդդաշնադիր խորհրդային հասակակից, որ 1954ին ապստամբ է աշխարհի ախոյեանութիւնը:

1968ին Նախակուսած է գլխավոր մարզիչ Ռուստիկ Նոյի ղաշակցութեան զօրադրականութիւն: Ներկայիս Նախակուս է Սոր-հրդային Ռուստիկ Նոյի ղաշակցութեան — թեան:

ՅՈՒՑԵՆԵԱՆԱՆ ԼԱՅՈՒՊԱՏՐԱՅՈՒԹՅՈՒՆ
ՆԵՐ ԼԵՆԻՆԱԿԱՆ ՄԵՋ

Լենինականցիները կը պատրաստուին հաղորատու ռազմի նկույթ Ա. Ռաւահեանի ծննդեան հարիւրամեակը: Քաղաքին յորինական յանձնախումբը մը — կամ է ծրարիչ մը: Արգէն Ա. Ռաւահեանի լուսանկար յուշարձանին միջոցակառուարութիւնը վերջ գտած է: Դատակալը ընդունած է քանդակագործ Կ. Կիրակոսեանի ներկայացուցած յուշարձանի նա — խաղիկը (Մոսկուա):

Որոշուած է թանգարանի վերանկ աշխատանք, որ բնակած է Ռաւահեան: Հին պիտի շաւուրին քանդակագործի կերպերն են զարկան գործունէութեան վերաբերեալ անհնարձա նիւթերն ու անձնական իրերը: Պիտի բարեկարգուի «Ա. Ռաւահեան» փողոցը:

ՕՏԱՐ ԼԵՃՈՒՆԵՐՈՒԹՅՈՒՆ ԹՄԻՐՄԱՆՈՒՄ ՆՐՈ ԳԻՐԲԵՐ

Մոսկուայի մէջ 300-000 տպաքանակով ուսուցիչ լուս տեսած է քանդակագործ Սուրբ Մուրադեանի ճառագատակի մուշ — տակը զամբողջ Հեքսեթիւնը: Նաւա — քանդակ: Հասարակ մէջ տեղ գտած են Հե. զիւրիկան «Տապառակի մուշակը» և «Տապառակ գործը» զամբողջ Հեքսեթիւնը:

Նոյն Հեքսեթիւնի «Չորս արեւ» խորագիրը կրող մանկական քանդակագործ — թիւններու Նաւաքանին 67-000 տպաքանակով ընդունուելին լուս տեսած է Միւրիկին մէջ:

Մոսկուայի մէջ ուսուցիչ լուս տեսած է Յակոբ Յակոբեանի քանդակագործութիւններուն հաւաքածոն՝ «Մի աշխարհ» խորագիրով:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀՐԱՊԵՐՅԱՆԵՐՈՒՆ
ՅԱՆՈՒՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

Նոր մրցադաշտին ընթացքին ախոյեանի տակէ շնորհանքի ձեռք ձգած են Դիմա-

ԺԻՍԿԱՐ — ՇՄԻՏ
ԽՕՍԱԿՅՈՒԹՅՈՒՆԸ

Ֆրանսայի և Արեւմտեան Գերմանիայի ղեկավարները արդիական դրոշմներու շորհիւ խաղակողներն են ունեցան Չարքարքի օր: Կարճ հաստատուեալ Ֆրանսիական արքանակի մը միջոցաւ Համառուած մերուստ, որ երբեք չուրջ կը դառնայ Դեկտ. 18ին ի վեր: «Մուրքը» բալի, Պ. Վարչապետ, Պաճմուր Ներմուշ մեւոյ սկսած է խաղի փոքար, որ նաեւ գերմաներէն փակած է իրոյցը: Նաեւ տան, Փարիզի մէջ, Արաւորին երկուս խաղարարները Փարիզի մէջ, կը պատրաստուին Շմիտի Փարիզի այցելու — թիւնը որ տեղի պիտի ունենայ Փետր. 3-ին: Փոքար — Շմիտ իրոյցը, սակայն, չտու կարճ տեղէ, հինգ վայրկեան, և այդ վայրկեանները նուիրուեցան Ֆրանսիական զորակազմին լուս լուս տես — դարձին: Փոքարը չեղած է այս առիթով: — «Երկուսը այլ հասարակաց միջ առաքուլութիւն մը ունեցնէր Բրազիլիէ» եւրոպական զեմերը որ զայն կ'իրազեկէր միայն մեր երկու ժողովուրդներու դործակցութեամբ:

Գաւիթի մը տոյլով

ԻԹԻՆԵ ՖԻՄԻՆ, յանուն Ֆրանսայի Համալսարան կուսակցութեան յայտարարեց թէ ղեկավարութեան ճոյք գոյու — թիւն ունեցող տարակարծութիւնները (Կարճերը և կարճերը միմեան) չուրջ շահագործութեան թուրքին միմեանին են: Փորձ Մուրքի ապագայում կը շարունակուի և Յունարը 20 թուականի նաւակով մը, կը յայտնի իր ընդերքներուն թէ շուրջ կը թափէր որպէսզի մեծ առաջ առաքուլութիւնը վերադառնի և շարունակէ իրենց կողքին պայքարը աշխատանքներ և ամբողջ ժողովուրդին ծառայով:

ՓԻԼԻՊՊՈՒՆ Կղզիներու մարշալադաշտի մասերը չենք մը պարզ է, որոշ հեռեւեալով 51 Նոյի մեղած է: Կիւրակոսեաններու մէջ է 79:

ԲԱՆԱՍԱՆԻ մարշալադաշտ Պոս պիտի աշխուշ Մարտի սկիզբները: Բրուտալի առաքելը զայն յայտնաբերած այդքանիմբար պի — տի ըլլայ Արեւմտեան Գերմանիան:

Երկու Միմեան և Գալիկ Զօրարեան, Յորճ. Մուրքին մէջ: Երեւոյթի և աշխարհի ախոյեանի Չ. Միմեանին առճանաչելի զայնի մէջ 385 կէտ ապստամբ է անձնակազմ 400 կէտային լուս լուս արքանիցի հասած է այս անգամ հաղաթիւ զայնի մէջ Պալիկ Զօսարեան: Այս ձեռով երկուսը այլ ախարեան գործած են «Դոսառաֆ» քանակի մրցուցանելուն մէջ: Հայաստանի հաղաթիւնը նրդ տեղի գրաւած է: Իրմէ եւ մնացած են ասոր պաշտպան խումբներ:

ԼՅՈՒ ԶԻՆԱԿԱՆ
ԼԱՆԱՌՈՅՆԵՐՈՒ ՇԱՐԲԻՆ

Յորճ. Մուրքին լուսարդութեան զաւակները կը ամփոփելով անցեալ տարեւրջին արդիւնները, հրապարակած է երբեք տասը լուսարդի լուսարդներուն ցանկը:

Պարկան սեռի 100 մէկը պրտա լուսարդութեան մէջ հինգերորդ տեղը գրաւած է Երեւանի 19ամեայ Հարիւրմէ Ջիւլիվան, որուն մրցանակ է 1 վայրկեան 17,90 երկրորդները: 200 մէկերին մէջ տեղը մրցանակ է 2 վայրկեան 47,20 երկրորդները:

ԵՆԵՏԻՐՈՒՄ ՀԱՅՈՒՆԱԿԱՆ ՄԵԳԵՆԱՆԵՐ
ՀԵՌՈՒԴԱՏՈՒՆԵՐՈՒ ՄԵՋ

Երկրորդին հաշուական մեքենաներու շորհիւ հաւաքող պիտի դառնայ արաւ — ցանցիչ հեռախոսի ուղարկուելու աշխատանքը: Ասոր միայն կ'աշխատեն ինքնաշխարհային կերպերով կ'աշխատեն զիւրեանի զիւրեանի հիմնադրութեան հայ մասնակցները Երեւանի մէջ: Եւ-1030 երկրորդին հաշուական մեքենային կուտա — ընդգործուած կերպերները պիտի վերադառնան այդ մեքենային կողքէ, որ պիտի չնչէ նաեւ անոնց հաշուէ:

Նոր վերջ գտնին պիտահաշուարկական աշխատանքները Երեւանի մէջ առաջին անգամ ըլլալով աշխատանքի այս տարեւրջին կիրառական փորձերը պիտի կատարուին:

ԱՆԵՆԱԿ » ՍԱՊՈՒՆ » ՊԱՐԱՆՈՒՄԸ

Սապոնները միւտ սիրած են պարք: Իրենց ընտելութիւնը վրայ երկած են հարստիւ, իսկ հարիւրներու մասնակցի կրակա պարքը պարզած են: Փրկողը Մարգարեանի ղեկավարութեան պարգիւները մը կ'աւտան է Բալթիկ Անանի զիւրիկին մէջ: Ասիկա 1930ական թուականներուն ձեռնարկուած է:

1957ին խումբը շահած է Մոսկուայի

բնօրինակներն և մանրամասնութեանց մէջ Խորհրդոյսմբերը կ'երթան դէպքի երեք սղորթութիւններ —

II. ԻՄԱՆԱԳՐԱՅԷ

— Զարկ տայ մանկապարտէզի բնիկ լայնի պատմութիւն, նշանակալից ուսուց — աշխարհի կողմէն օգնական դաստիարակութիւններ —

— Ընթանալով մանկապարտէզին նախակերթարան պէտք է ըլլայ համաձայն երաժշտիկ հոգեբանական և մտային աճու — մէկ, պարզապէս 5, 6, 7 տարեկանին մէջ, ինչպէս իսկ 8, միջին տարիքը ըլլալով աշուշտ յիշ տարեկան:

Բ. ՆԱԽԱԳՐԱՅԷ

— Ընթանալով ձեռնով, որոշ ձեռնուռ — քինքն քաղցրիկ սահմանում մէջ ըլ — լալ նախակերթարանի մտաբեր, ըլլալ էրեքն: Այսինքն կրնան անցնիլ ծրր պատարան (Ա. դասարանը երկրորդական դասարաններէ) 10, 11, 12 նոյնիսկ 13 տարեկանին:

— Պարտադիր ճամաճարն երկու տարեկան ժողովարարը զարգացնու — ական դասընթացը (նախակերթարանի Ա. դասարան):

— Գործարարական կողմէն կրնայ դասարան — ներս ժողովարարը «Հաստատութեան դասարան» մը:

— Տայ լիցիւնարապէս սուկի լայն կա — րգիւններն դասարան դասարաններու ինչպէս կամակարգութեան, ինչպէս նաեւ ուսումնայ տարեկան յայտարարներ որ կր — ղայ լայնակարգի իրաւունքները մասնա — դրով համար մէկ եռամսհայ վերաբաղ է երկու եռամսհայ լայն յայտարար դա — աստանդութիւն:

— Ստեղծիկ գործընկերու շուրջ հոգե — մանկապարտէզի օժանդակ մասնագիտա — ական ծառայողներ:

— Սերտ կապ նախակերթարանի յայտ — արար դասարաններու հետ, երկրորդական դասարաններու մէջ:

Գ. ԵՐԿՐՈՂԱԿԱՆ ՈՒՍԱՄԱՆ

ԱՌԱՅԱՐ, ԲԱՃԱՐ (ԵՐԿՐԱՆ ԶՐԴ)

— Երկրայ երկրորդական ուսումնայ դասարաններ (ՄԷ. Ը. Խ.) և ընթ — անալ ուսումնայ դասարաններու (ՄԷ. Ը. ԺԷ.) պիտի փոխարինէ մէկ մեկ հաս — տատութիւն մը՝ դասարանը:

— Երբ և երբ դասարանները պիտի կապեն հաստատութիւն ըստ մը:

— Գոտանդութեան պահերը պիտի ըլ — ան 45 վայրկեան: Երբեմնիս մասնաւոր — օժիւր պիտի բաժնուի չորս օրերու: Վրայ, տարեկան 8 կէս օր, 9 րոյր (Երբեմն ուսու — ճան) վերադասուած դասընթաց շուրջ եղած դասարանը դրոճման իրաւունքներ (մար — քայիկ մրցումները մշակուիլ սովորներ, դասարան...) և ծնող — դասարան անդիպարութիւններ:

ԻՍՒԽ ԷԼԱՍ ՄՇԱԿԱՌՅԷ ՏՈՒՆ

ԴԱՍԱՆՈՍՈՒԹԻՒՆ

— O —

Ուրբաթ, Յունուար 17ին, երկրորդական դասընթացի անցնիլ ունեցան Ռաֆէ Հայ Մա — րարիկ Տան վարչութեան կազմակարգած դասարանութիւն:

Դասարանութեան ներքին էր Արեւիդա — նայ Աղայիկի Զարթովի շարժումը Թ. ԳԱՐԱՆ: Վարչութեան կողմէ երեքին օրա — ցաւ Պր. Յարութեան Շիրանեան և հրա — ւիրեց դաստիարակ՝ Պր. Ժիրայր Միքի — նեան, որպէսզի ներկայացնէ իր ներքին:

Դասարանը նախ առաւ ԺԺ. ԳԱՐԱՆ սկզբի ժամանակաշրջանի ընդհանուր պատկերը յայտապէս արեւելաձայ ճա —

— Կարծիք, մակարդակի առնակէտով, նոյնատարր դասարաններ:

— Դասարաններու մէջ աշակերտու թիւր պէտք է ըլլայ 25էն 30: Ամենատարր դասարանները պէտք է ունենան նաեւ — զարգաց իրաւունքները կազմակարգի հա — մար մէկ մէկ դասարան և ամէնէն 600էն մակարանները պէտք է հաշուեն ճամբ — անի աշակերտութիւն:

— Տրդ և Յրդ դասարաններու ուսու — րարն քննութեամբ պէտք է հաշիւ աշա — կերտներու մակարդակը:

Դ. ԵՐԿՐՈՂԱԿԱՆ ՈՒՍԱՄԱՆՑ ԵՐԿՐՈՂԱԿԱՆ (ԶՐԿԵՆ ԹԵՐՄԻՆԱԼ)

— Պարտադրեալի բարեփոխում: — Ուսումնայ յայտարարներու վերատեսու — րիւն:

— Դասարաններու պատգամաւորն — րութեւ, այսինքն աշակերտներու ներքին — յայտարարներու, ապա աւելի լայն պա — աստատանդութիւնները արժեքներով ա — նոնց դրեք:

— Ահապատի իր լայն դիմերու մէջ, Երբեմնիս նախարար Թ. Հարպի շարն — նարտան ծրարիւր: Կրտսի թէ նախա — րարը վերադասուէ մէկ աշակերտը քա — աստատանդութիւնը որոշող կարգին ուղարկու — րեան բարեփոխումը:

— Ինչպէս միշտ, երբ ծրարներ յանձնուի — րաւուրին, անհրաժեշտ պիտի ըլլան դասա — րարի դիւրեւորութեան միջոցով ուսուց — ական և ծնողական միջնակարգերու, ան — տեղանքներու կողմէ:

— Այժմ խոսեմք ինչիւր էր պահանջը — պատկէ, առաջով ինչիւր էր ստանդի տե — ղութիւնները բարեփոխան վերջիվերջի ընդհանուր ուղարկութիւնները առանց մեկ — նարանդութեան:

ԿՐՈՒ ՅՈՒՄԻՓԵԱՆ

ՇԱՆԱԿԱՆ ԹԵՐԹՈՒՆԸ

(30)

ՄՈՒԹԷ-ԲՐԻՍՍՈՒ

ՈՐԴԻՒՆ

ԱՆԱԿԱՆԱՄ ՄԸ 1830 ԹՈՒՆԻՆ

- Փարսի կ'ընէ, թղթի շրջանակներէ կ'ընէ...
- Տեղեւոր...
- Կնիւնդի կ'ընէ զրուցաւ: Անոր լայնէ շարունակ: Երկուր աշտ շղթայա — կապ զարգացնողը այսպէս մը կ'ը խնդ — րայն օր, կ'ընեն թէ վերջունս ժողով — ական լիարժեք անդարձիւն մը չէին կը — րը:
- Այս միջոցին, Կնիւնդի կ'ընէ խաղերէն

կատի վրայ և բանից նիւթը հետեւալ դասարաններու: —

Ա) Ռուսապաշտամբի կազմութիւնը, Թիւրքմէնայի գաշապիկի ու անոր հե — տատանքները, շեշտելով որ գաշապիկ ստորադասութիւնը դարձակէտ մը եղաւ մեր մանկավարժի պատմութեան մէջ, քանի որ Պարսիստանի լուսնին ապա — տարուելով Արեւիկան Հայաստանի մէկ մասը՝ կազմուեցաւ Ռուսապաշտամբ: Ապա, անդարարման 1838ին ռուս կա — րապարտութեան հրատարակած «Պրոտե — ինցին», զայն ներկայացնելով որ ընդհա — նուր դիմերուն մէջ և ընդգծելով որոշ կէտեր, որոնք զրական գեր ունեցան Տայ կեանքին մէջ:

Բ) Արեւիդայա տնտեսական կեանքը, հայ դպրոցներն ու հայ կառուածարները կեանքի պայմանները թափար և վրայց առատաւորներու կշիտութեան տակ: Դա — տախար վիճակագրական յատկ տեսեւ — լովով տուաւ պատկերը մասնաւորապէ — րման արեւմտեան և արեւմտեանին, ինչպէս նաեւ անոնցով զարգող հայ ար — հեստաւորներու վիճակը:

Գ) Արեւիդայա իրենի կազմութիւնը, ԺԷ. ԳԱՐԱՆ և ԺԺ. ԳԱՐԱՆ առաջին կէ — տին սկսած ևս դրէկ արեւելաձայ բարա — ներով՝ Սայաթ Նովա, Արշակ Շիրին ևս: ԺԺ. ԳԱՐԱՆ երկրորդ կէտին արեւելաձայ զրական լիւրսի պիտուր ռազմիկներին երան Ռաֆայի Պարսիստան, Խ. Արտի — նեան, Սա. Նաղարեան և Միք. Նաղարե — ան: Ասորը, արդարապէս և ժողովարար — ական ուղիով դաստիարակուած մտաւորա — կաննեղ, լիւրսի մասին եւս ար ըմբ — րանքին ունեցան՝ ժողովուրդին համար դրէկ ժողովարարն ըլլաւով: Կը սկսի պայքար՝ դարարքի և աշխարհարարքի միջև:

Դ) Արեւիդայա կրթական կեանքը, տնտեսական և բարաբարական անդա — տարմաններու մէջ, ԺԺ. ԳԱՐԱՆ 30ական թիւականներէն, հայ ժողովուրդի կեանք — քին մէջ որոշ աշխուժումը մը և մաս — րապարան դարձեցին նպատարուր պայ — մաներն կը տեսնուին: ԺԺ. ԳԱՐԱՆ երկ — րորդ կէտին զարկ դարադրումը մը ար — ձանայրեց հայ կրթական կեանքը: Այս բանին մէջ եւս դաստիարակ տուաւ վի — ճակագրական հետազոտողական տուեալ — ներ ԺԺ. ԳԱՐԱՆ երկրորդ կէտին Ռաֆայի և Աղարիկայի մէջ զուլութեան ունեցող Տաշկական գործընկերու, աշակերտու, — րեան և ուսուցիչներին, թիւի մասին:

Ե) Արեւիդայա ճարտարական միտքը, ԺԺ. ԳԱՐԱՆ աղային դարձեցին զարա — րական միտքը և զայն յաջող արեւ — լայն մէկ մը մտքի գործարաններու զրոճ — անքն իսկ ընդմէջէն վերաճելէ կարճ: Միքիկանին ներկայացող արդարեան և հայրենիքի դարափոխներու մասին յայա — նաւած հասարակութեան երեքմէ հաշու — նեայ մտքերն Խ. Արտիկանէ մինչեւ Սա. Նաղարեան, Միք. Նաղարեան, Բաժիկի և ուրիշներ, որոնց զարգաբարական շու — լով թիւնեցան սերունդներ՝ ի վերջոյ հասնելու համար ընդատարեան, յիւս —

ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ընդատանջով աղային երեք կուսակ — ցութեանց հրատարակած կոչին և մի — կուսակցական Համարարիկ Մարմնի կողմէ աղայուած հրահրէկ, կարգաւոր — Մեծ Եղիմի 60ամեակի Ոգնելման Հա — մագային կնիք: Մարմինը, որ իր առա — ջին հանդիսարար ունեցաւ Պէյրութի մէջ, Կիրակի 1975 Յունուար 12, ստատուեան մամբ 11ին:

Վաթնուսմանիկ ծրարներ ընդհանուր դիմերուն մշակումէն և քննութեանէն կտը, ժողովս կարեւորութեամբ շեշտեց ամ — րաջ Միքիկայ տարածքին մէկուսէ մի — լինն մեր նահատարներուն օգնելուրը համարպային և միասնական կեղծով որ — չելու անհրաժեշտութեան: Ապա, գործ — նական աշխատանքները կազմակերպելու և բարձր գաղութներէն ներս անոնց ներ — զանակ դրոճման քննութեան թափ ապ — նարարելով, Կնիք, Մարմինն որ կապէ յայտարարաց « Ռաֆայապարտիս » մը, յարաբարած հետեւեալ հինգ անձնանդար — րաններէն —

Գառնիկ Բախման
Վաթնիկ Ճըրման
Տաք, Երամայի Զիտեման
Մարտ Հրայ Սնդրկան
Վաթէ Մարման

Վաթնուսմանիկ Ոգնելման Համալ — րային Կնիք, Մարմինն, որուն մաս կը խաղան Լիւթաներն և Միքիկայ միւս գա — րութեան մէջ զորոշող հաստեղծներ ներ — կայացուցիչներ և ծանօթ աղայական, յատկ կեղծով մը և հայրերարութիւն — ներով ժողովարարը պարբերաբար տեղ — ական պիտի պահէ իր որոշումներուն և աշխատանքներուն ընթացիկ մասին:

ՆԱԽԱԳՐԱՅԷ

Փոխութեան և Հայաստանի Անկախ Պե — տատանութեան:

Իր խօսքի վերջաւորութեան, դասա — խօսը ներկայացուց Բաժիկի ճիւղին երապի և երապիցի ընթացիկ: «Են այդ երապին մէջ երեւր այսօր իրաւունքաց — ւ և բարձրագ ճարման է, որ հայ միտքը, շինարար ձեռքը իր նուստաները ար — ձանարէ անեալ Արեւմտեան Հայաստանի տարածքի միջոց:

Սերտ լուսնեան ու հետազոտողական դա — աստանութիւն տեղեց մէկուսէ մամ: Ներկաները զոճ արաժարութեամբ հե — տապան արահէ:

ԵՐԶ. ԹՂԱԿԱՅԷ

— Երբեմն, ըսաւ խորագրապետը, Պ. Կրաթիլի տունէն է:

— Ենալ թերթի մը թղթի վրայ քանի մը բառ արեւով:

— Եւ հանձնեց անուկը ցոյց տայ իրեն... Կրաթիլի թղթովը ստաւ և գոչեց:

— Եւ չէ՞ր քանի, լրագրութեան մէջ մտրող յերափոխութիւն մը:

Ը.

ԹԻՒՆ ԶԱՆԱՆԱԿԱՆ

Երբ անդալ ևս անտեղութեան, անէկ վերջ գրաբար կալանաւորներու հոգեւոր մէջ ապ դասուողները միայն տեղ կրնան դրա — ւել:

ԺԻՒՆ ԼԵՐՄԻՆ

(Եսար.)

Ի ԵՐԵՎԱՆ

Այլի Տիկին Չապել Հոնապան 100 Քր. կը նուրի ճանաչի վառարարու և Ներսես Գաբրիելյանի մահուան քառասուններուն, ինչպէս նաեւ իր անուանի և ասորոյ՝ Արամ և Ժամ Հոնապանի և քրոջ՝ Թադուի Ազարանի յիշատակին:

ՇԵՐԴ ՊԱՐԱՀԱՆԴԵՍ

Կազմակերպուած Վարանի Հ. Ե. Դ. Նոր Սերունդի կողմէ, Շարաֆ Փետր. 1 ժամը 21էն սկսեալ,
Hôtel National, Route de Soyons
JACK KOJA
մասնակցութեամբ Հանրամասնի
նուագիտութիւն
Հայկ. ջերմ միջուրու և անակիւններ
Սեզաններ ապահովելու համար հետա-
ձայնել 43-48-18:

Gala Annuel du Nor Seround
ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԴԻ ՓԱՌԱՏՈՐ

Կազմակերպուած Արմուշիկ — Սարէիկ Կապլանի խումբի կողմէ
Կիրակի Յունուար 26, ժամը 16էն 24
Dimanche 26 Janvier, de 16 à 24 heures, Salle des Fêtes de Sarcelles
Place du 11 Novembre
PARTIE ARTISTIQUE
BEDIK ET SON ORCHESTRE
Groupe de danses Nairi — Groupe instrumental Arménien
Tirage de la Tombola avec de nombreux lots importants
Entrée 15 Fr. — Etudiants 10 F.

ԲԱՏԱՌԻԿ ԵՐԵՎԱՆ

Փարբի ԿԵՐՈՆԱԿԱՆ ՍԱՆՈՒՅԻ ՄԻՈՒ-
ԹԻՆԸ մշակութային կայաններուն ան-
գրաթիւի համաւար 31 Ուրբաթ, ժամը
20-30ին, ՄԵՋՈՒ ՏԵ ՍԱՌԻՐՈՒՄԻ մէջ,
Տ, Ռի. Ժամ Կուժման, Փարբի Տղա
կը դասախոսէ՝ ՅԱԿՈՐ ԹԵՐԶԵԱՆ
Աստղագետ, Գիտութիւններու Տնօրէն
Լիւնի աստղագիտարանին
Կիւր ռեճնայով
ՍԱՏԱԳԻՏՈՒԹԵԱՆ ՈՍՏՈՒԹԻՒՆԸ
1. Նախաբխտունակամ շրջան
2. Միջին դար
3. Ի եւ Բ դարերու հայ Աստղագիտութիւն
4. Վերածնունդ
5. ԺԼ, ԺԲ. եւ Ի. դար եւ հայկական
աստղագիտութեան վերածնունդը միւ-
շե ԲԻՒՐԱԿԱՆ եւ Վ. ՀԱՄԲԱՐՁՈՒՄԻ-
ՆԱՆԻ շրջան:
Յաւելուածաբար աստղագիտութեան
ընդհանուր գիտելիքները ներկայացնող
հետազոտական ժողովին մը 23 պար-
կան տեղուցեմար՝
Au Rythme du Ciel
ՄՈՒՏԻՐԱՆ ԱՋԱՏ Է

Հ. Բ. Ը. Մ. ԵՐԵՎԱՆԻ ՍՈՒՅԻ ԱՎՈՒՄԻ
CLUB DES JEUNES DE L'UGAB

ՉՄԵՌՆԱՅԻՆ ԱՐԶԱԿՈՒՐԴ
MORZINE-AVORIAZ

Du 23 Février au 2 Mars, dans un hôtel
entièrement réservé pour le Club(chambre de 2 ou 3 personnes)
Pension complète pour 8 jours pleins
avec voyage trains - couchette
675 F
Suppléments à prévoir. — Location skis — chaussures 100 F., cours de
skis 100 F., remontées mécaniques Morzine — Avoriaz 185 F., Assurances 50
Pour tous renseignements téléphoner à
L'UGAB 870-03-18

ՇԱԽԻԼ Ի. Դ. ԼՈՒՍԱՆՈՒԹՅՈՒՆ
Այս Կերակու առուտու, պատարագ կը
մատուցուի:

ԵՐԵՎԱՆԻ ՄԵՋ
ՎԱՍԼԱՆՍԻ ՄԵՋ

Նախաձեռնութեամբ
Վլադիմիր Հայ Ազ. Միութեան
Յունուար 26, Շարաֆ Ինքիլ ժամը 9ին
պիտակամ քայտով
Հոգաւոր ՊԱՐԹՈՒՆ արուեստագէտ
ՏԻԳՐԱՆ ԺԱՄԱՅՆԵԱՆ
պրժամեացման համալսարանային
տաղանի մրցանակներու
Դաշակի ընկերակցութեամբ
Միջին ՊՈՍՏԻ
Մերով կը հարաւորի Վլադիմիր Հայ դա-
շակը օգտուելու այս բացառիկ առիթին:
Տոնները ապահովել Պր. Վարդգէս
Վարդանանի կամ պետական թատրոնի
կիւլէն Նոյն երկրոյ:
×

Վլադիմիր Մ. Գրիգոր Լուսաւորէն եկե-
ղեցու մէջ կը մատուցուի հանդիսարար
պատարագ, մասնակցութեամբ հոգաւոր-
ւոր պարբերի երգիչ՝ Տիգրան Ժամկո-
ւանի, Կերակու առուտ. (Յունուար 26):

ՃԱՇԱՍԵՂԱՆ

Բացառիկ ճաշ, կազմակերպուած Կա-
պուտ Նաչի Սէն Ժերմի մասնաճիւղին
կողմէ, Կերակու Յունուար 26, ժամը 13ին
Սէն Ժերմի Հայոց եկեղեցու կից արա-
ւին մէջ:
Նաժմանով պարտաւորուած ճաշեր իս-
տուհներու կողմէ:
ՃԱՇԱՍԵՂԱՆ 25 ՖՐ.:

ՄԱՆՈՒԿՆԵՐՈՒ ՕՐԸ

ԿԻՐԸՈՊԼԻ ՄԵՋ

Նախաձեռնութեամբ տեղական Կա-
պուտ Նաչի՝ ՎՄՈՒԿՆԵՐՈՒ ՕՐԸ-ը կը տօնով
մեծ պարտաւորութեամբ Յունուար 26,
Կերակու կէսօրէ վերջ ժամը 15ին, Ռի-
ժէկ արահին մէջ:
Փերպուստական խմածուած ճոխ
բաժին՝ զարդիկ երկուս աշակերտութեան
կողմէ և հանելի անակիւններ:
Միջնաբարին ճոխ պիւֆէ՝ պարտա-
ւորուած Նաչի՝ Ներսէս կողմէ:

Կաղանդ պատան հակահան Կաղանդ
լուսնով և իր հետ բերած նուէրներով,
պետի ուրախացել արահին մէջ կողոյր-
ւոր պարբերներ:

Imprimé sur les Presses
DU JOURNAL «HAKATCH»
83, rue d'Hauteville 75010 Paris

LE LIONS CLUB INTERNATIONAL

(Le plus grand Club Service du monde : 1.200.000 membres
dans 145 pays)

sous l'Egide de la REGION III du DISTRICT ILE DE FRANCE
organise le 31 Janvier à 20 h. 45 :

Une Grande Soirée Arménienne

avec la participation de:

- M. le Professeur F. FEYDIT
(Histoire et Civilisation Arméniennes).
- Chorale SIPAN-KOMITAS, sous la direction de G. APRIKIAN
- Groupe Instrumental SAYAT NOVA
- Groupe de Danses Folkloriques SOSSEI

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԵՇ ԵՐԵՎԱՆ

Ուրբաթ, Յունուար 31, ժամը 20-45ին
Կը մասնակցուի — Փրօֆ. Ֆ. ՖԵՅԴԻՏ
ՍԻՓԱՆ — ԿՈՄԻՏԱՆ ԵՐԶԱՄԱՆՈՒՄԸ Գ. ԱՓՐԻԿԵԱՆԻ
Սայաթ-Նովա համայնք և Սոսի պարբերներ:

STADE MUNICIPAL DE COURBEVOIE

37, Avenue Aristide Briand — Courbevoise

Participation aux frais : Frs 30

Participation à adresser à:

L'AGENCE MONDOTOURS — 2, Rue de Sèze — 75009 PARIS
Chèque libellé à l'ordre du LIONS CLUB INTERNATIONAL
de VILLENEUVE LA GARENNE

ՄԱՐՍԵԼ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՄԵՇ ՊԱՐԱՀԱՆԴԵՍ

NUITÉE DANSANTE

Samedi, 1er Février de 22 h. à l'aube

Կազմակերպուած

Հ. Բ. Ը. Միութեան Մարտիկի Տիկնայ Օժանդակ Մարմինի կողմէ
Տեղի Կ'ունենայ Փետր. 1, Շարաֆ Գլիւն, ՕՐԸ՝ Սփրանտիսի շքեղ արահներուն մէջ
մասնակցութեամբ երազական ծառիք նուագիտութիւն մը՝
ELIE PORTAL et «L'ES MEDITERRANEENS»

Հայկ. ջերմ միջուրու: ճոխ պիւֆէ: Հանելի անակիւններ:

Reservations:

AGENCE WASTEELS, 87 La Canebière — Tél. 62-03-44
BABY-SHOP, 15, Rue Pisançon — Tél. 33-08-84
STEPANIAN, 18 Boulevard National — Tél. 62-42-03

ԲԵՄԱՍԻՐԱՅԻ

ԲԱՏԵՐԱԿԱՆ ՆԵՐԿԱՏՈՒՄԸ

Նախապիտուկաբար ԱՐՇԱՆԻՐ ԿԼՈՒԿԱՆԻ

ի նպատակ

ՓԱՐԻԶԻ ՀԱՅ ՄՇԱԿՈՅԹԻ ՏԱՆ

Յունուար 30 նշ. ժամը ճիշդ 20-45ին

THEATRE DAUNOU — 9, RueDaunou — Métro : OPERA

Կը ներկայացուի

Հ Ն Ա Ր Ք Ը

ԲՐԲԶԱՐԻ ԿԱՏԱԿԵՐԳՈՒԹԻՒՆ 3 ԱՐԱՐ

Դերակատարներ

Զարուի Անտոնով — Միլիան Անտոնով — Փիէա Թերզան
Լիւի Թոփալով — Դարինա Մարգարեան — Անիթա Պերպերեան — Կարս
Թոստման — Յովի. Կամիլիան
Բեմադրութիւն՝ Մ. ԱՆՏՈՆԵԱՆ
Տօնաբեր. համար գլխիկ:—
K. BAKERDJIAN : 35, Rue de Trévis, Paris 9e — Tél. : 770-07-25
M. ANDONIAN : Tél. 738-21-18
P. TERZIAN : Tél. 202-87-20
ALIMENTATION MASSIS : 21, Rue Saulnier — Tél. 770-16-88
ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆ — Վարպէտը կը բացուի ճիշդ ժամուն: Կը յամեմա-
բարուի յառկաղէն ճիշդագի ըլլալ:

LE NUMERO 1 F.

51ԻՊ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 13-207

Fondateur: SCHAVARCH MISSAKIAN

51e ANNÉE — N° 13.207

ՕՐՈՒՆԻ ԻՍՈՎԷԸ

ՅԻՍՈՒՆԵՒ ՀԻՆԳԱՍԵԱԿ ՄԱՐԿԱՆ ԻՆՔՆԱԳԱՆՇԱՆՈՒԹԵԱՆ

(Յունուար 21 — Փետրուար 10, 1920)

Միացեալ հաստիքներու Մարաշի Հայ-
բնակացիներ Միութեան Կեդրոնական
Կարգաւորներն այս օրերս մասնաւոր պատ-
րաստութեամբ կ'որոշեն Մարաշի ինքնա-
պաշտպանութեան 55ամեակը:

Յունուար 26ի կիրակի օրը Պատանի և
զբաղի հայկական բազմաթիւ եկեղեցիներուն
մէջ Հոգեհաղորդական պաշտօն պիտի հա-
մարտուի: Քաճառահաս կամ հոգեւոր Հո-
գեւոր իրենց զարդերուն և աղօթքնե-
րուն մէջ պիտի յիշեն Մարաշի հայաբնա-
ւոր համայնականը, որոնք զոհուեցան
զին ի ձեռին ինքնապաշտպանութեան ան-
հասարակ կորուստի մէջ կամ ոչնչուի-
նացան հաւաքաբար կեղեցիներուն մէջ
փախաբզով: ցեղասպանութեան իրողքն
Հայրենական Միութեանը 55ամեա-
կն առիթով կարճապէս կ'ընդհան-
րուի միջին Մարաշի զորոյն, ի
թաղաքներուն, երգահաններուն և ար-
հեստագործներուն զործերուն, ինչպիսի
հաս, ոչ-Մարաշի օտար հեղինակներուն
Մարաշի կամ Մարաշիներու մասին զըր-
ուան գրքերուն:

Յունուար 27ին Փետրուար մէջ Ուոթը-
թաշին մէջ պահուելի տուք, Յուշահա-
մարտի պիտի փախաբզուի Քէմալիէի Հայ-
բնակ Մարաշիներու Ուսանողներն աշխարհ
— հաշտակ Մասնաւորաբար արտ. Փետր-
ուար 28ն 28: Առաջին անգամն է, որ
անոնց ցուցանալուց օրը համար արտ-
ագործի Հայապաշտպան զորքով հա-
րուան այս մասնաւորաբար:

×

Իսրայէլի ուղեգրութեան մէջ է, որ ան-
կիս անցան 55 տարեկան կիներէն 10
հարաւոր հայաբնակ այս զարդուն մէջ,
որ քաջ քան պաշտպանութեան Պատանի
հաշտակները մարտիկութեան և մարտ
հաղթանակուն:

1915ի Մէջ եղեւոր զաղթական օրը դար-
ձուցան հասեալ Մարաշի Հայաբնակները
հարաւոր հարաւոր Քէմալիէի մէջ:
Ձեռագործներ Մարաշի, Միջազգային և
Պատանի անպաշտպանները հայաբնակ
Մարաշիներ, կարծելով որ մերը էր պը-
տան իրենց զաղթական, վերաբարձր էին
Մարաշի, որ արժանաւոր էր Անգլիայիցներու
կողմէն Եւ պիտի էին վերաբերել իրենց
ուսուցան թաղաքներ:

Ըստ Քիմալիէի — Լոյս ծնունդ համաձայ-
նագրին, 1919 Հոկտ. 30ին Քիմալիէի
զինուորներ փախաբզուեցին Անգլիայիցները
Մարաշի մէջ: Հայ լեզուականները կ'ըն-
կերթան Քիմալիէիցներուն:

Քիմալիէի զարմուտք պիտի ըլլաւ ըր
մարտիկները: Առաջինը Մարաշի զին-
ամբարները փոխադրուած էին: Մարաշի
Թաղաքները որ արտադրութեան փոխադրու-
եցան, միջին կուսերու պատրաստ հայ
երկեսորդներուն զինքն էր զաղթուել
զարգաց թաղաքին կողմէ:

1920 Քիմալիէի 21ի հետին թուրք ու-
սմանական զինքն էր պարզուած ա-
մարսանքին ինքն զինքն իրենց թաղաքները
հարաւոր արտ. Թաղաքներ ամեն պատ-
րաստութեան տեսեր էին շարքները ստալ:
Կիւրդները տեսներ երեք շարքներ: Հայ-

ՕՐԱԾԵՐՔ
ՀԱՐԱՏԻ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱԿԻԱՆ

ՕՐՈՒՆԻ

ԴԵՊՔԵՐԸ

ՆԱԽԱԳԱՆՔ ԼԱՌԱՏԵՍ Է

Փրանսացի այլեւս վարժուած է ամ-
սական այս աշխարհական, իր ասն մէջ
անկերպ, երբ կուշայ հետաքննիչին,
կարծի կողքին, խաղալ:

Ինչպէս միշտ, Նախագահը յաւանտ և
և, իր թերթիք ճարտար թաղաքներին
ներով կը փորձէ համարի Փրանսացի,
թէ կը փնտրէ լաւագործին է ամենին դէ-
ռաւորին մը մէջ:

Փիլաքար յայտնեց թէ, 1973ին Փրանս
16 միլիարդ ֆրանկ ներածած է և 1974ին
հարաւորակ արդ. որ բարեկից ինքն
— ծածրէ պակած է իբրեւ թանձր, Փրանս
48 միլիարդ ֆրանկ է և ամենի ծաղալ է
անհասարակաւորութիւնը: Ու Փիլաքար
ցուցատուարներին վրայ կը ներկայացնէ,
ամեն ամիս, Փրանսացի արտադրութեան
ընդհանրութիւնը: Այդ թաղաք աւելցած է կա-
նոնաւոր կերպով միջին ամիս, առան-
կաւորները հասած է Մալիսին և Յուրիսին
ամսական երեք միլիարդ ֆրանկ թաղով
և Օրտուտուն, ընդհանրական թաղաք սի-
ւած է նուազին: Ասիկա կը նշանակէ,
կ'ըսէ Փիլաքար, որ ծածրէ վերջին ամ-
սական ընթացիկը, Փրանս այն քանի մը
երկիրներէն կ'ըսէ որ անեւտարական յա-
ւանտած ունեցած է: Այդ քանի մը միւս
երկիրներն են — Դոմինիկանի Վերմա-
նիա, Հայանտա, Պեմբու, ընդհանրական
հաշտակ թաղ ունեցած են ճարտարաբան-

տական այլ երկիրներ ինչպէս՝ Մեծն
Բրիտանիա, Միացեալ Նահանգներ և
Իտալիա: Այս թաղաքները ձեռք ձըր-
ուած է շարժիչ արտադրութեան, յաշտա-
տանքին թաղ նաեւ հարաւորին իշխանու-
թեանց օժանդակութեան և զործանելու-
թեան:

Փիլաքար հայտնեց ինչպէս է զործի հար-
ցին վրայէն, զորս ամեն կապիւրով կա-
թի ճարտարաբանութիւնը: 1974ին արտադ-
րութիւնը 5 % նուազ կ'ըսէ և և աստի-
ւած ամենին ծածրէ կապիւրական մասնա-
ւոր է Միլիթրից, որ իբրեւ լաւագործ արժ-
է մասնաւոր Փիլաքարին: Ասոր համար վաղ
պէտք էր և Պետութիւնը որոշեց կապ
ըր փոխաւորութիւններ ընել զործողու-
թեանը զեղբայրներու համար: Այս փոխա-
տուարները կ'ըսէ և ձեռնարկութեան մը,
որ 52-500 րանուոր կ'աշխատեցնէ և զործ
կը հաշվաւորէ շուրջ 500 փոքր հաստա
— տուիթեանը: Ասիկա ուրեմն նուէր մը չէ:
Իսկ երբ Միլիթրիցն աղայաբանեց, ա-
տար հետաւորները ծածրէ կ'ըսէին և
շատ ամեն ուղի կը նշանակէ: Եւ աս
թաղաքային մը շարք էր որ Միլիթրից ին-
չուի մասնաւոր, թաղ այն ասան Քիմա-
լիէի կ'ըսէ իրորը հաստաւորութիւնը՝ Փիլաք-
արին կ'ըսէ արտադրութեան միւս և պէտք էր ան
արդարաւորեցնել կամ պիտի տակաւոր
օտար զինուորներէն մը փնտրէ զինա-
նալու համար:

Փիլաքար խոսեցաւ նաեւ պահեստի ու-
ղիկ փերաթեղանքին մասին, որոն միւս
օրտակարութիւնին այն է որ կը յայտնուի
Փրանսացի ունեցածին իրական արժեքը:
Շրջան մը կ'աղբիւրէ որ արտադրութեան
կայ և Փրանսա պէտք է դիտարկ թէ
ինչ է իր կեանքներուն թու զուտարք:

Փիլաքար շատած վերջին կէտը կը
վերաբերէր կառավարական ծրարքին յա-
տնաւորիկ վիճ ամիսներու ընթացիկը:
1975ի համար զործանելութեան ինչով մեծ
թիւս կայ —

— Ձեռնարկի բարեկրօնութիւնը:
— Փրանսացի կեանքներուն թաղաքին
բարեկրօնութիւնը:

մանք այն պահուն, երբ աստից ռադիո-
նիկին մասնաւոր թաղաքները պատրաստուել
էին զաղբիւրներու կրօնները:

Կիւրդիկ կառավարիչ զորդապետ Է
Պրեմիէ Ուրվի ստ գերիստ Արմենիէին
մէջ կը զրէ թէ հարաւոր ո'չ Վերաբեր,
ոչ ալ Աստուայի մէջ է որոնս: Ուրեմն
զորդապետ Քիմալիէի կը պատահարաւորու-
նուի:

Մարաշի անկուտը նախադասին եղաւ
Հարձիկի աշխարհ (Հոկտեմբեր 1920) և
ամբողջ կիւրդիկ զաղթական (1921ի
հիւրերը), իբրեւ հետաւոր Փրանսացի
Պուլտին և զեմաւորական Արտաքին զոր-
ծաւոր Եւտուգի Քիմալիէի միջին երկուս
համաձայնագրին (Միացեալ, 20 Հոկտեմ-
բեր 1921):

Մոսկուային վերջ Փրանսա եղաւ դա-
նակից առաջին Պետութիւնը, որ պաշտո-
նապէս հանցաւ: Մոսկուային Քիմալիէ կա-
ռավարութիւնը, ասանց Անգլիայ հաւա-
նուիթեան:

Ինչպէս Մարաշ: Մակալի վերաբերող Մա-
րաշիցները յաւերաբացիքին իրենց պատ-
մական ծնողաբային յիշատակը՝ Նոր
Մարաշիցի կառուցանելով կրօնարկի և
Հայաստանի մէջ: Սուրիայ, Լիբանանի,
Հիւսիսային և Հարաւորին Միջերկրի
մէջ Հայրենական Միութեանը իրենց
ընկալ անկուտներով և արմատներով և
կուրդ անկուտներով Քիմալիէի կայ
կ'ըսէին Մարաշից ինչ է և զոր սերունդ-
ներու միջին: Ու երբ հարաւորան հայ-
կական կիւրդիկ անոնք աստից անցնել
փառաւոր:

ՀՐԱՏ-ՍԱՄ ՈՒՂԷ

ԵՐԵՐԱՏ ԳԻՏԻ ՄՐՅԻ ՄԻՆԵՐԻՒԻ ՊԵՅՅԵՐՈՒԹԻ ԴԵՍ ՄԱՐՏ 5 ԻՆ

Երկրագնդի տիեզերական տեղանքներու Բա-
ժակի շարքերը արտադրական մեջուցուելով
տեղի պիտի ունենան Մարտ 5ին (երթ)
և Մարտ 19ին (գարմ): Մարտ 5ին,
Միւնիխի մէջ, Վերաբացի պիտի հա-
ղակուի տեղանքի Պայէնին, միջին Մեծ-
Երկրի պիտի մեջին լինական Շարքային,
Պարսկերէն՝ շուրջ ամիսներ Միջերկրական
և Անգլիայ կ'ըսէ: զեղբայրական Անգլի-
իւրիէն դէմ:

— Կրթական դրութեան բարեկրօնութիւնը:
— Տեղական հաւաքականութեան թաղ-
քներով:

— Եւ վերջապէս, արդարութեան դրու-
թեան թաղաքներով:
Երկրագնդին, Նախագահը կ'ըսէ թէ
Փրանսա և իր կառավարութիւնը աշխա-
տանքին թուած են զէմ գնելու համար
կառուցանելու, որ զիտար է, թաղաք
կ'ըսէ թուի պայմանաւոր:

Այս կ'ըսէ Նոր հաղթանակութեան
թու զուտ է թաղաք և թաղաք և Տէ-Կա-
զու է, նկատելով թէ Նախապետութեան
և անոնց կ'ըսէ այն ասան մէջ, համաձայ-
նագրերը կը զանեն թէ Նախագահը քա-
ղաքներ և ճարտարապետներ, Սէ-Տէ-
Թէ-Կ համար թիւնագրային արշաւան
մէջ էր միջին Բաւարական լինական հա-
մար լաւագնացեալ լաւատեսութեան կայ:

ԵՐԵՐԱՏ ԳԻՏԻ ՀԵՐԱՏԻՊ

ԵՐԵՐԱՏ (Մարտիկներ)

ԳՐԱՐԱՆ ԱՆՈՏ

« Հայաստան » Հրատարակչութիւնը աս-
որ հարաւոր օրինակով լոյս ընծայած է
« Միլիթրիցները » գիրքը, որ կ'ընդգրկէ
զուտան Անտիկ Նախարարի տեղի երկրները:

Գրատեան մասին գրատարական թաղ-
աքներով Քիմալիէի յաւերաբացիքները և
Գրատեան կը տեղաբերուեցան իրական
արտադրութեան ընթացիկը մէջ աշխատանք
կառավար և հայ կ'ըսէ արտադրական մէջ:
« Վերաբացիները » թաղաքներուն, զորս
շարքաւորուելով ի մէջ այլոց, իրենց հա-
մարտը և իր Գրատեան Անտիկ տեղանք
պատրաստուելով:

Գրատեան կ'ըսէ թաղաքները և իրենց
արտադրական ընթացիկը մէջ աշխատանք
կառավար և հայ կ'ըսէ արտադրական մէջ:
« Վերաբացիները » թաղաքներուն, զորս
շարքաւորուելով ի մէջ այլոց, իրենց հա-
մարտը և իր Գրատեան Անտիկ տեղանք
պատրաստուելով:

Գրատեան կ'ըսէ թաղաքները և իրենց
արտադրական ընթացիկը մէջ աշխատանք
կառավար և հայ կ'ըսէ արտադրական մէջ:
« Վերաբացիները » թաղաքներուն, զորս
շարքաւորուելով ի մէջ այլոց, իրենց հա-
մարտը և իր Գրատեան Անտիկ տեղանք
պատրաստուելով:

Գրատեան կ'ըսէ թաղաքները և իրենց
արտադրական ընթացիկը մէջ աշխատանք
կառավար և հայ կ'ըսէ արտադրական մէջ:
« Վերաբացիները » թաղաքներուն, զորս
շարքաւորուելով ի մէջ այլոց, իրենց հա-
մարտը և իր Գրատեան Անտիկ տեղանք
պատրաստուելով:

Գրատեան կ'ըսէ թաղաքները և իրենց
արտադրական ընթացիկը մէջ աշխատանք
կառավար և հայ կ'ըսէ արտադրական մէջ:
« Վերաբացիները » թաղաքներուն, զորս
շարքաւորուելով ի մէջ այլոց, իրենց հա-
մարտը և իր Գրատեան Անտիկ տեղանք
պատրաստուելով:

Գրատեան կ'ըսէ թաղաքները և իրենց
արտադրական ընթացիկը մէջ աշխատանք
կառավար և հայ կ'ըսէ արտադրական մէջ:
« Վերաբացիները » թաղաքներուն, զորս
շարքաւորուելով ի մէջ այլոց, իրենց հա-
մարտը և իր Գրատեան Անտիկ տեղանք
պատրաստուելով:

ԿՈՒՍԱԿՑԱԿԱՆ ԵՌՈՒՄԲԵՐՈՒ ԱՅՆ ԿԱՌԵԼՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

— 0 —

Գ.

Կուսակցութեան կազմակերպական մե-
տաւր խումբը կրնայ լլայտ սեփական կե-
նտաւիակներու տարւոյ շնորհ, արտա-
նշուղ միտաւր, որ քի աղջեկութիւնը կը
թաղու կազմակերպական կեանքին ու կու-
սակցութեան ուղիին միայ. կրնայ նաեւ
վերադառնալ զարացած, անկեանք միտա-
ւոր մը, որ ձեւակերպութիւն միայն գոյու-
թիւն ունի եւ որ ինքնակամ կերպով զրա-
մարած է իր բոլոր կարելիութիւնները, իր-
աւաստներէն ու մասնաւոր թաղարկան
գործունէութիւններէն: Ամէն ինչ կա-

րուածին նպատակու ձեռնարկութեամբ:
Տարախմբիկ լլայտ, կուսակցութիւնն
ու ժողովուրդը հետաքրքրող հարցերու
կապակցութեամբ, ոչ միայն ներքին է՝
այլեւ արեւելեան ընտանի ու հիմնական տն-
տեսականութիւններէ մէկն է ժողովրդ-
գոյաբանական ձեւով տարող ու գործող
կազմակերպութեան համար: Տարախմ-
բիկ լլայտ էլ նշանակող սակայն չարեւի
նոյն նպատակին ծառայող ու իրով տար-
բեր ժամեցող ցուցադրող ընկերք,
խումբը ընտանիքին կամ կուսակցութիւնն
ընտանիքին մէջ իրեն գործակից միտա տն-
գամբ: Բողակապական, որպէս տարախմ-
բիկ լլայտ նոյն գաղափարականին ծա-
ռայող երկու անհատներ, այնքան աւելի
գարտնիկ յարկի դիմար, յարկի կրնային
ամէն մէկուն իրաւունքը տարբեր տեսա-
կէտի ըլլալու, տարբեր ձեռքանքի մաս-
նաւորելու. այդպէս, տարբեր մասնաւոր-
ներու արտադրութեան անհանդիմա-
գործիքներ կը տանի նաեւ ժողովուրդ-
ներու, եւս գորտաբանականին, ինչ որ չի
կրնար նպաստել նոյն կուսակցութեան
համալր ու նոյն հիմնական նպատակին
ծառայողներու ուժերու գումարմանը,
բարձրագոյնութեան: Իսկ կազմակերպուած
կեանքը իմաստը այդ առեւելու քաղա-
պետութեան է, որուն շնորհիւ կարելի կ'ը-
լայ գործել եւ իրականացնել այնպիսի
ձեռնարկներ, որոնք միշտ անդամ ցան-
կաններու հաստատութիւնէն դուրս կը
մնան:

Կուսակցութեան մը գոյատևող ընկե-
րներու տարաբարկութիւնը, ուրեմն, այս
կամ այն հարցի կապակցութեամբ, ոչ
մէկ պարագայի արդէն կրնայ հանդիս-
նայ խումբի կեանքի ընկալցելին ընկերա-
կան միջոցաւ տառաջնելուն: Եւ ճիշդ
այդ ընկերական միջոցաւոր օճան պար-
տի լլայտ իրաւունքները կուսակցական
խումբ, երբ կը գոյատևի իր կոչումին:

Առեւել. երբ խումբը կ'աղիւղի Կրեմ-
լինեանական կեանք տն միտաւր, իր ա-
մէնաւելի կեանքի ընկալցելին կրնայ իր
աղիւղելու ընկալցելին ունենալ համայն կուսակ-
ցութեան կեանքին, նիւրաբարկ ու գոր-
ծակիրութիւն միայ. եթէ միայն խումբը
նիւրաբեր գոյատևողականութեամբ այդ
բոլորի անկմար ու բարձր մակարդակի
բոլոր պահպանման համար:

Իր լլայտ այսոր, տարբեր անաճ, կու-
սակցական խումբի մը որդեգրած կեց-
ւոյն ու անոր անոտ գաղտնի ու հե-
տաւանքները, որպէս տեսարար ի մտի
ունենալիք օրինակ խմբական միտաւոր-
անի կարելիութեանը, եւ կ'ուզէ՛ր այս
առեւելի ամփոփ ձեւով ներկայանալ զայն:

Միեւնոյն մէջ տեղ մը, կուսակցական
միտաւր մը թիկնիկով յայտարարութեան
տեսանք էր, թէ Չառիկան տակիւն ինչ
կազմակերպութիւն կը հաշիկանայ եւ կը
հարկաւր բոլոր իրաւ հաշիկ մասնաւոր-
ներու. այդ հաշիկութիւն: Հաշիկանալ
միջոցով հետու, այլ երկրի եր, քաղաք-
անի ու քաղաքակրթական լոյսովորի
տարբեր պայմաններու մէջ ապրող կու-

սակցական խումբի մը ամասնական ժողովի
ընկալցելին այս հարցը օրակարգի դրալ
կուտար: Խումբի ընկերները շատով կը
կուտարին այն մասնաւորը, թէ իրենց
տարբեր մէկ հետաւոր անդամին այդ ե-
րկրի կը հնչէր իրենց անգիման, թէ
հետաւորները կարելի էր կազմակեր-
պել որեւէ միտքեան անուանով, սակայն
ոչ ի. Յ. Դաշնակցութեան մէկ կամ երկու
անուանով, թէ զիրաւ հայ արտադրու-
թիւնը խումբի կը հնչէր Դաշնակցութեան
ընտանիքին գոյատևողութեան մէջ կ'ըն-
կանէր ու խումբի պէտք է հնչէր, որով-
հետեւ Դաշնակցութեան իր պատմութեան
ընկալցելին տեսարար կ'ընայ. եր պզգի գա-
նալու տարբերը միայնելու ծառայ ունի,
որուն համար ոչ յարաւորական տար-
բերութիւնները, ոչ ալ գոյատևողութեան
կամ աշխարհայեցողական տարբերութիւն-
ները կարելի պատճառ ցանալու հայու:
Իրեն մէկ անգիւղութիւն համարելու:
Այս մասնաւորը խումբի կողմէ իւ-
րացուցելին եւս, եր ծաղիկ կ'ընկող հարց
մը, — անպատկառ կը Դաշնակցութեան
ընտանիքին գոյատևողութեան այդ խումբի
կողմէր լոյսի գործակից կուսակցութեան
կեանքին գոյատևողութեան ու մասերը,
ստանդ գործունէութիւնները համարելու
կուտար միտաւորին, թէ Յ. Դաշնակցու-
թեան Իրեւնոյն, այդպէս միայն ինքն
իր մէջ անդարարութեամբ, անսխալ իր-
դութեան մը մասնաւորութեամբ հաշիկանալ
միայն հետաւորական վրայ չէր կրնար
իր դիւր խաղող ընտանիքին ներս աւելի
տառով զգալուներն տառաջնելու համար:
Համարել կը խմբաբարկ, օրինակեալ բո-
լոր պայմանները յարգելով ու տառն
հանդաւարելին արաւաղութիւններով
հաշիկանալ, օրինակեալ խաղողակներով կը
փոխանցել տա իր անկ էր:

Բանի մը զարթեալ եւս կամ թերեւս մէկ
երկու ամիս ետք, խումբը կը տեսարար
գոյատևանք մը, որ կը յայտարարելին
այն տեսակով պայմանները, որոնք կու-
սակցական այդ հետաւոր միտաւոր զրա-
մէկ նման ձեռնարկներ կազմակերպելու
հարկաւրներն տակ: Հարցը տառով կը
փախուր անուշաւ մասնաւորութեամբ կառա-
րող խումբին համար: Տարբեր մը եւս սա-
կան, երբ կը մտաւորաւ Չառիկան, նման
ձեռնարկ չէր կազմակերպելու հետաւոր
կառուցելին մէջ եւ նման յայտարարութեան
դրու չէր տեսնել: Կը նշանակէ, թէ կու-
սակցական միտաւոր խումբին գոյատևո-
ւորութեամբ արտադրութիւնը եւ անորա-
մէկ ձեւով փոխանցումը խաղաղութեամբ
էր դիւր, եւ թան մը փոխան կուսակցու-
թեան կեանքը ընկալցելին կամ ձեւին մէջ:
Շատ անգիւղութիւն ձեւով կ'ընայ տեղի
ունենալ խմբական միտաւորութեան մաս-
նաւորութիւնը կուսակցութեան կեանքին,
թէ փոխանիկ վերադառնալ խումբի օր-
նակին պէս հետաւոր գոյատևողութեան կեանք-
ի պայմանները նման օրինակներու, նիւ-
րալ անուն իրենց տեսակով պայմաններ-
ունենալ մէջ իրաւոր կուսակցական կազ-
մակերպական կեանքը եւ այդ կեանքի
պայմաններուն տեսակին արեւելու:

« ՀԱՅ ԸՆՏԱՆԻՔ » ԱՄՄԱՐԵՐՈՒՄ

Անտառայ պարբերութիւնը Հայկական
Սփիւրիկ համար տառապարարութեամբ իւր
քի տեսնէ Հայոց Հաստիքները, տարբեր-
ութիւն Միջկարմար Հարապարակական
Տառ, Ս. Կարապ. Բանեանքի տարաւոր
ձեռնարկ մըն է այս, նախակեր միջ-
թիւրեան Հաստիքները անուանով:
Յայտան է խմբաբարկ խմբական
աշխատանքը: Առաջին տակիւն նշանակ-
է ամառներին հիմնական ուղղութիւնը,
որ կը ձգտի ուղղութեան նիւթերը համ-
արութեամբ յատուկ շահաբերութեան
ստեղծել Հայ մշակութիւն, գոյատևան ան-
ցեղի արեւելքներ. նիւթամար, հարկին
թէ անկեղծ մեր զրոյ կեանքները գա-
նալու:

Մասնաւորութեան վերապահին կուսակց-
ական խումբներուն: Այդ պարագային անոր
չառ տակի դիւրութեւն է զոտ աւելի արալ
կրնան լոյսի գործակից կուսակցութեան տեղ-
էրուն գոյատևողականութեամբ, մասնաւոր կ'ը-
նայ, մէկուն կ'ուտար կամ կ'ընտանիկ
կ'ուտար: Եւ այս ոչ միայն տարեկան
ժողովներուն, այլեւ ընկալցել կ'ընայ
ընկալցելին լոյս:

Պայման է նաեւ, որ խումբը ու գոյի
քաղաքացոյն անսահման կուսակցական ը-
կերները, տեսարար ի մտի ունենան,
միտաւորութեամբ անոր քառի տակ ու անկ
լոյսէ, տառնը հարցերին, տառնը լո-
սաւորութեան խումբին ու ընտանիքին չի
իրենց գոյատևողութիւնը, այլ հիմնա-
կան կամ զգի կարեւոր հարցերու կա-
պակցութեամբ եւ անհրաժեշտ լուսա-
պայմանները տառնակ եւս կրնան, եթէ
անհրաժեշտ համարեն, իրենց մասնաւոր-
ութեամբ փոխանցել կազմակերպութեան ը-
տանիքի տակի լայն շրջանակով գոյատև-
ողականութեամբ:

Անհրաժեշտ է նաեւ անուշաւ, որ խում-
բերը հիմնական ստեղծող զարմանք միայն
ու տեսարար մէկ չառի ու մէկ ինչ զա-
րգարներն, անհրաժեշտութիւնը, այդինք
իրենց մասնաւորութեան, գոյատևողութեան
ու տեսակները լոյսի միայն համարն
կուսակցական ընտանիքի շահին, Հայ մա-
րտաւոր շահին եւ երկրի արեւելու կու-
սակցական ընտանիքները, համարական ը-
րան տեսնել թէ հաշիկանալ:

Այդ համալրով միայն, այդ զոտով միայն
կուսակցական խումբերը կրնան գոյատև-
ու պարտին լլայտ տրեմին արեւելու կու-
սակցական նիւթարկը, կուսակցական ը-
րան տեսնել լայն շրջանակով պայ-
պանման:

Եւ այդ պարագային անսահման խումբեր
կը դառնան խաղաղութեան կեանքով միտա-
ւորներ, որոնք անպակտա խաղաղութեան
անսահման հիմքեր կ'ընան կուսակցութեան:

Բ. ՓՈՓԵԼՅԱՆ

« Արդար Տարաբարկ »

ԳՈՐԾԻ ՄԱՐԴԻԿ

ԳՈՒՍԱԿԱՆ ԲԱՐԲԵՐ
Ե.

Ընդիմադրան շահին ծառայող այդ
հաշիկանակները այնպիսի անաճ զարգ-
ու աստաւորներ էր, որ ալ յայտարարուեց
իրար կ'ուտար: Ս. Միտաւոր մասնաւոր-
ութեան անաճ կուսակցութեան զրեւի հի-
տանց կ'ընայ, երբ կ'ընտանալ Կուսակց-
մէկ տն շահաւորակները այն զրեւի ու-
րուն մէջ, որոնք կը կուտար թէ միտաւոր
իր մեծանշաններն էին:

Հիմա կ'ընտանալ իր քաղաքները,
երբ օտաւորութեան վերաբարկութեամբ Ս. Եր-
բարկութեան քաղաքը մասնաւոր խմբայն
Սարգսյաններին նպատակը օրինակ Կեր-
մերանի հետ, Կուսակցութեան միտաւոր-
ութեամբ:

— Ի՛նչ, Ի՛նչ կ'ըլլայ, — պատասխանը
գոյատևողութեան, որ հանաք կը դարձ-
նան զրեւիներ, — արդէն Կուսակց-
ութեան աշխարհական փարագարի մը
կը նմանէ:

— Գարգալան մը... զիմէն ընդեմ
ընդեմ պիտի տամ այդ ըրած... ալ բա-
կանայ է, անստի մարդ, տեսնել մարդ,
հիւսիսէ շահաւորներ:

Եւ զիմէն տակին շահաւորակները Հայ-
նիւթարկութեան Կուսակցութեան հարա-
կան կ'ընայ:

Ս. Միտաւոր տուն հառաւ հետաճիկ աւ-
ելի գործունէութեւ: Իր միջոցներն ունենալ
թիւրերը իր ծուկներուն մէջ, ալ բոլոր-
ութեամբ համարակարգութեան պատճառ էին:

— Ի՞նչ մարդուն համեմ զոյու է, —
կը Բերդարտ ընդդիմութեան նշանակող զարու-
ն: Ս. միտաւոր զրեւի հարաւ տեսակ մի-
ջոցները մարդն մէկ պարագային Կուսակց-
մէկուն գոյատևողութեան նշանակող ծրագիր մը
չառնէր:

Հետեւեալ տնը, կ'ընտանալ Ս. Մի-
տաւոր կը ներկայանար Կերմերանի տն-
ը. պատճառէն հարկի զրեւի հիւսիսեւոր-
մակ միջոցները: Կուսակցութեան շահա-
ւորակները չառնով ու թաւ:

— Հանրիկ լոյս, շատ լոյս զոյու, ր-
անիկ Կերմ:

Տիկին Կերմերան փաղեկ կ'ուտար
աղիւղել զիմով մը, ինչպէս կը փաղեկ
աղիւղել տնը նշանակող մը մը:

— Անչէ լոյսի՛կ կ'ընայ, — զոյուց սն-
եւելին զուտէն Ս. Միտաւոր տեսնելով:

— Անչէ լոյս, Ի՛նչ կ'ըլլայ որ, — պա-
տասխանը զանաւոր, զուտիկով զիմով
ձեռնարկ շահաւորութեան, — ընդհանրապէս
կ'ընայ լոյսի լոյս մը ընդ:

— Է՛յ, լոյս նախքան ալ աղիկ լոյսը: —
Կուսի Սաթիկիկ կ'ընայ:

— Կուտար իր, արդէն զոյու լոյս չէ՛
իմէնիկ պէս զոյու չառն շահաւորութեան զոյու:
Եւ իրաւ այն նոյն խաղաղութեան Սաթիկիկ
նիւթ մտու:

— Երբ ու մեծար պալ, աղիկի, —
չառն Ս. Միտաւոր հաշիկանական ձեռնով:

Չառնարար կառուարութեամբ:
— Լոյսիկ մը տուն նախքան, աղիկի:
Լոյսիկն կ'ընայ:
— Իմի կ'ընայ լոյս, զարուց պէլ, աղիկ
լոյսիկն կ'ընայ, լոյս, լոյս Սաթիկիկ կ'ընայ,
Լեւոնիկն կ'ընայ լոյս կ'ընայ իր լոյսի:
Սաթիկիկն ու զոյու մէկ կը անտար
ընտանալ աղիկ լոյսը հաշիկանական, լո-
սաւորութեամբ: Կերմիկ լոյսիկի գոյատևո-
ւորութեամբ:

— Աղիկի, անիկ զոյու կ'ընայ լոյս
նախքան, — զարուցութեամբ Ս. Միտաւոր:

— Ամա, տնը հարց, ալ զարկ լոյս
լոյս, հիմա պիտի համար, — զոյուց տ-
կին Կերմերան, — որուն համարութեամբ
կը պարտու տանկերին ընկալցելին:

— Զեւի խոսքը եւ ունի, — պատճառ:
Ս. Միտաւոր, — լայն լլայտ լոյս իմ կ'ընայ
նախքան ամէն լայն լլայտ լայնարար
նաւ, զոյու կ'ընայ լոյս...:

Այս խորհրդարար ներառողութիւնը կ'ըն-
գործակցել կրնայ ունիւրութեան ունայ-
ութեամբ, որոնք տնը ու անորիկ կ'ընայ
կ'ընայ լոյս: Ս. Միտաւոր շահաւորութեան
— Եւ չէ՛ր լոյս իր Սաթիկիկն ու
պիտի կ'ընայ, — ասալ տարաւ տն-
տեսը յայտնաբերող ծառայ զարմարութեան
կը աղիկան ձեռքը իր ձեռքերուն մէջ
տակնով:

Յետոյ, պատճառ Սաթիկիկն ձեռքով
հարաւար լոյսիկ կ'ընայ, խոսքը տալով
տարաւ:

— Անոր անանիկ փաղաք մը դառայ, որ
խումբով մտով գոյատևողութեան լոյս չէ
տարաւ, կ'ընայ լոյս, — անոր խաղաղութեան
պարգիւն, լոյսիկ... ամէն խաղաղութեան
կ'ընայ լոյսիկ, ու անիկ պատճառ, անտար-
կան, մեծ ընտանիքի զուտիկ:

Մայր ու աղիկի, զի մը չառնեալ, Է
չառն նախքան:

ԵՌՈՒՄԻ ՕՏԵՆՆ

(14 - Ծար.)

AVIS DE REMERCIEMENTS

Le Conseil de l'Association des Tailleurs Hellènes de Paris, remercie tous ses membres, tous ses fournisseurs, donateurs et amis, ainsi que l'Ensemble folklorique arménien « Navasart » de sa participation bénévole pour avoir contribué à la réussite du Gala du 7 Décembre 1974 à l'Hôtel INTER-CONTINENTAL.

La recette de la soirée a permis d'adresser un chèque de 10.000 francs (dix mille francs) au Comité de Soutien aux victimes civiles et réfugiés Chypriotes Grecs.

Տեղեկ Սիրանոյշ Տեղեկեան և զաւակները, ինչպէս նաեւ Համայն ազգայնները խոր ցաւով կը յայտնեն ՀԱՅԻՓԱՐՄԷՆ ՕՐԱՆՏԵՆԻ (ծննդաւ Տիպէլեան, Սիւսանայի) մահը, որ պատահեալ Գոռնուար 15ին, Սեն Թովմայէի Հանդիսան Տունը։ Գաղափարաբարձիւր կատարուած է Գոռնուար 16ին և Հանդիսանին մարմինը ամփոփուած է անփառայ կերպով Սեն Թովմայէի։

ՅԱՒԱՑՈՒԹԻՒՆ

Սեն-Թովմայէ.— Տէր և Տիկին Վարդան Խրեմեան իրենց խորին ցաւակցութիւնները կը յայտնեն Տէր և Տիկին Վարդան Պաշտօնականին և զաւակներուն (Ամերիկա), Պ. Վահէ և Որ. Սահակ Պաշտօնականին, Տէր և Տիկին Մարգար Պաշտօնականին (Տէրին), Տէր և Տիկին Տեղեկան Պաշտօնականին (Տէրին), Տէր և Տիկին Սեդրակ Պաշտօնականին և զաւակներուն (Վոսաւրէն) և ընտանեկան պարզանքներուն, իրենց սիրեկոյ Տօր, եղբոր և Եղբորդի լինող Պաշտօնականին մահուան տխուր առթիւ և փոխան ծաղկեպսակի 100 ֆրանք կը նուիրեն Գոռնուարի քաղաքացիական համար։

×

Կապոյտ Խաչի Կրնոյի մասնաճիւղը ցաւակցութիւն կը յայտնէ Տէր և Տիկին Ա. Կիրիւնեանին, այլի Տիկին Տէրմիւնեանին, Պր. Կարպի Տէրմիւնեանի և իրենց զաւակներուն, իրենց մօր և մեծ-մօր Տիւրուհի Տէրմիւնեանի մահուան տխուր առթիւ։

×

Տէրին Եղեղեղայ վարչութիւնը կուգայ իր ցաւակցութիւնները յայտնել վարչութեան աստեղծող Մեղրայ Պաշտօնականին և ամբողջ ընտանեկանին, Պ. Լեւոն Պաշտօնականին մահուան առթիւ (Սէյի-Երկին)։

ՅՈՒՇԱՍԵՐ

ԿԱՌՈՅՏ ԽԱՅԻ ԼԵՈՆԻ վարչութիւնը ընդհ. մարզի կը հրաւիրէ ընդհանրական շէնքերը շինարարելու համար 30, մամբ 3ին, Ազգ. Տան սրահին մէջ, 295 Թիւ Պաշտօն։ Բոլորի ներկայութիւնը ան-հրաժեշտ է։

ԱՆԻՍ ԴԱՆՏԻՐԵԱՆԻ ԵՐԳԱՆԴԻՍԸ ՆԻՍԻ ՄԷՋ

ԶՈՒՏ ԼԱՅԱՎԱԿԱՆ ՄԵԼԵԴԻՆԵՐՈՒՆ ՆՈՒՐՈՒՄԸ

Փետր. 1, Շաբաթ օրը, ժամը 21ին

L'ARTISTIQUE

27, Blvd Dubouchage

Դաշնամուրով կ'ընկերակցի

B. DELEUIL (de l'Opéra de Marseille)

Յայտագրին մաս կը կապուի.— Խորհուս, Ալեքանդրեան, Մելիքեան, Սարգսյան, Օ. Տարաբու, Յարպիւնեան, Գոլիմանեան, Կամպեան, Կալամանեան, Անդրեան, Անտիսեան, և Կրնոյ Տիգրանեանի «Անոյշ» սիմֆոնի (խաղաղութեան տեսարանը)

Տոմարը նախօրը ապահովելու համար գիծէ՛ Նիսի հոգեւոր հովիւ Տարսի վարչապետ Ճէրճեանի՝ Նիսի Հայոց Եկեղեցին

183, Blvd. Madeleine

Տիկին Ճէփիկեանի

«Plein Sud», Bld. Guillaumont, Juan les Pins

Եւ Երզնանդեան օրը ժամը 20ին սոսկեալ Արթիւրիկէ կ'ընէ։

×

ՆՈՅՆ ԵՐԳԱՆԴԻՍԸ ԼԻՈՆԻ ՄԷՋ Մարտ 9ին Կիրակի օրը, ժամը 15ին SALLE MOLIERE — 18-20, Quai de Bondy — Lyon 5e

« ԶԻՐԱՆՍԱ - ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԲԱՐԵՎԱՄՈՒԹԻՒՆ »

Ընկերակցութիւնը կը կազմակերպէ

ՈՒՌԷՆՏ ՄԸ

ՀԱՅ ԿԱՐՄԻՐ ԽԱՅԻ ՕՐԱՓՈԽՈՒԹԻՒՆ ԿԱՅԱՆԻ ՄԷՋ

14, Մեմբ-Օմերիմ-սէ-Փերր

8 և 9 Մարտին

Կը հրաւիրուի անդամներ ու Համակերպը Մեկնում՝ Կառ Մէն Լապրէն, Շաբաթ Մարտ 8, ժամը 8-30ին Վերապարձ՝ Նոյն կայանքին, Կիրակի Մարտ 9, ժամը 22-30ին Ալեքեանի-Նոյն՝ Բանկարայ օրը ժամը 8. Համաշխարհային Բ. պատերազմի Կարմառիկ ցամաքահաման տեսարան վայելքը և զոհուած անընկալ հիմարներու չորհուրդը։

Ճոյն սեղան երկու օլաւան ընդացիւն — շափուլով խորված Արճաւարիկ Ընկերակցութեան անդամներուն մօտ, մինչև Մարտ 2 կամ հետագային՝ 770-07-25 և 770-61-10 Ծախքերու մասնակցութիւն կ'առնող 50 ֆրանք

ԳԵՂԱՐՈՒՆՍԱԿԱՆ ՅԵՐԵԿՈՅՈՒՆ

Դաշնամուրով

Կապոյտ Խաչի ԱՍԻԷՆ — Պուա Բոլոյի մասնակցիւն,

Կիրակի, Փետր. 2, ժամը 15-30ին 24

Կը խօսի.— ԳԱՐՍԻՐ ԳԱՍԱՌՈՐԵԱՆ

Բացառիկ աւարտ՝

ԳԱՐՁՈՒՄԻ նուիրած մէկ փնտրութիւնը (լիքօ)

Animée par l'Orchestre

LES ARMENIAN S SUNSHINE

et la participation de l'ENSEMBLE SEVAN

dans les Salons du Centre Administratif et Social, 16 Place de l'Hôtel de Ville

Asnières

ԵՐԵԿՈՅՈՒՆ

ՎԱՍԱՆՍԻ ՄԷՋ

Դաշնամուրով

Վալանի Հայ Ազգ. Միութեան Գոռնուար 25, Շաբաթ երեկոյ ժամը 9ին պետական քաղաքական հոգեւոր ԳԱՐՁՈՒՄԻ արտեսայէ

ՏԻՐԱՆ ԺԱՄՈՂՁԱՆ

արժանացած համաշխարհային

առաջին մրցանակներու

Դաշնակի ընկերակցութեան

Մի-Ջի ՊՈՍԱՐԻ

Մերով կը հրաւիրուի Վալանի Հայ Գր. ղութի օգտուելու այս բացառիկ առթիւ։

Տոմարը ապահովել Պր. Վարդի վարչանախն կամ պետական Բարոյի կիշէն Նոյն երեկոյ։

×

Վալանի Ս. Գրիգոր Լուսառիկէ կիշէն մէջ կը մասնագիտ հանդիսարար, մասնակցութեան հոգեւոր արարիկ Երգի՝ Տեղան Ժամիկեանի, Կիրակի առաւու (Գոռնուար 26)։

ԳԱՍԱՌԻԿ ԵՐԵԿՈՅՈՒՆ

VOYAGE EN AMÉRIQUE LATINE

HELVETUR VOUS PROPOSE :

Un circuit de 22 jours.

Argentine — Uruguay — Chili

Départs Paris :

23 Février 75

2 Mars 75

Vous trouverez auprès de notre Bureau de représentation toutes les informations utiles.

9, Avenue de Taillebourg,

75011 PARIS

Tél. : 628-80-62

Imprimé sur les Presses

DU JOURNAL «HARATCH»

83, rue d'Hauteville 75010 Paris

ՄՈՏ ՕՐԷՆ

ՀԱՅՈՑ ՃԱՇՆԱԿԱՆ

chez harout

PROCHAINEMENT VOTRE RESTAURANT

RESTAURANT ARMENIA

Direction H. TAKVORIAN

ԿԻՐԱԿԻ
ՅՈՒՆՈՒՄԻ
26
DIMANCHE
26 JANVIER
1975

HARATCH
LE SEUL QUOTIDIEN ARMÉNIEN EN EUROPE OCCIDENTALE
Directrice : ARPÏK MISSAKIAN
83, RUE D'HAUTEVILLE, 75010 PARIS
— Tél. : 770-86-60 — Fondé en 1925
C. C. P. Paris 15069-82 R. C. Seine 57 A 2731

LE NUMERO 1 F.

51ԻՔ ՏՈՒՐ — ԹԻՒ 13-208

Օ Ր Ա Ք Ե Ր Ք
ՀԻՄՆԱԿԻՒ ՀԱՄԱՐԷ ՄԻՍԱԿՅԱՆ
Fondateur : SCHAVARCH MISSAKIAN

ԲԱԺԱՆՈՐԻՒԿՐՈՒԹԻՒՆ
Ֆրանսա Տար. 170 ֆր. Վեցամսյա 90 ֆր.
Արտասահման Տար. 200 ֆր. Հարց 1 ֆր.

51e ANNÉE — N° 13.208

ՕՐՈՒՆ ԽՕՒԲԸ

ՀԵՐԵՐԸ ՄԻՍՆԵԿԵՆԸ

(Մահաւան 18րդ տարիցը)

— 0 —

26 Յունուար 1957:

Տարբեր թուականի որ «Յաւադքի տաւ» — ընդգրկեցանք մէջ՝ Այդ օրն է, որ մեզմէն աւ յաւէտ կը բամբակը Տաւարը Միտաբեան՝ յանձնարարական մահով իբր Դժէկ յաւադար նշան նախատեսել կուտար արդարեւ անկեղծ յախճան մը: Կենտարբի էր եւ ատուք մարմնով, բարեբախտ էր եւ մարի պաշտօնական, անբաման կը գրէին, որով աւելի բան կէս ցոյ խանդավառան էր բամբակեանները: Կը ձեռնէր պատմելի վրայ:

Այս տարի յիշատակել է Յաւադքի Հիմնադրութեան:

Տարբեր մեր դիմացի պայմաններուն մէջ խիստան հրաշք մըն է ինքի հրա — տարբերն է զայն կանգուն պահէ հինգ տասնամեկ տարիներ:

Եթէ Յաւադք կը զիմանայ, պատճառն այն է, որ Տաւարը Միտաբեանի գրեց Հիմնադրութեան անկողինի պատճառ մը, կը պարտաւանդուի իր յարաբերութիւնները իր հայրենիքին, համակերպում կը զոյգեցան իր հայրենակցին: Սա — իմ կարգան ունէր Հայրենիքի, հայ — իմ հայրենիք, Հայրենի կարգաւոր, ի պիտու իմ հայրենի ցրտած Հայրենիքան կանգնել ծառայեցան: Ու մահաւան կարգին ունէր անկողինի մը, ինքի մը, ունեցի յաւելի աղքատագիտման հա — մար այս երկրին մէջ եւ այլոյ կատարած փորձերն ու հնչերը:

Կէ գար իբր նշան կարօտանող կը աստուգի Հայրենիքը:

Տաւարը Հրապարակագրի աստուգելին մէջ երկար տարիներու փորձառութեան ունէր արդէն 1925-ին, երբ կը Հիմնադր Յաւադքը: Պայտը մէջ թերթի խմբագր — զին էր իման երկրատար տարիներ, համեմատեան բանագործական զանազան օրն — րուն, կըր պրոպանդան փոխ իր կարգաւոր կը գրած իրտեւան: Խմբագրի պարտաւոր կը իրել իրաւաւորի քառ, իրքե իրքե փոխական շարժառարաններէ ու լարտաբան խմբագր: Համար:

1908-ի Օսմանեան Սահմանադրութիւնը նոր հնոստանի կը բանար արտասանել հայրենիքն առջին: Բանագործական շարժումներ կը քանդուէին եւ ինքուներ կը բաղանէին:

Եւ Միտաբեան Դանիալեան կըր ընդհանրեց: Գեղան Բարսեղեան, Յաւել Եսայեան եւ Կարամ Քալաֆի հետ միասին կը հրատարակէր Ազատի օստաններ կարգաւորական մարտազարգի մէջ, ուր լատով կը համակոխուէին իրաւաներէ ու աղքատագործներն ապաւան եւ արտասահմանէն վերադարձող անտարակաւներ եւ ինքուներ կարգաւոր:

Ազատի նոր շուն էր կը ինքի: Իրիւններն ապա թերթի աստուգի Կոնստանդնուպոլիս հայրենիք:

Տաւարը իրաւատար տարիներ կը զրքարի Կարմիր խմբագրի: Գաւառեցական Յաւադքը, իրեն յաւելի տարաբան յոյժ — ինք Թափալեան:

Գրիկ իրաւագործին անդամ Ազատա — մարտ արտերկրէն եւ շարժառարանի խոր — բարեկամ կարգին:

Երկու պիտի շունէին Օսմանեան Սահ — մանագործական ընթան խմբագրի պարտաւոր խոնդալտա օրեր: Պարզանեան պատկարգ, Լեւոն. Պատերազմ, Մեծ

ԵՍՏԵՍԱՅԵՓՐԱՏԸ

(Հատում)

Օ հէ՛յ, դեռն է, գիտը: Երբաւ: Դարտար հոգան հոտան, փառած հա — դար մէկը խոնքի մը վրայ: Զուրը պրք — տար (միայն Սէ՛նն է պրտը): Հոտանը ուժամար: Երբաւարտ ամալի: Անքիւր լարժուան, պարբերական յորտուներու հոտերով:

Գարնան մինչեւ այստեղ կը հասնի: Սա բարձր անարտաքին ալ կը հասնի: Հո — րեւան արտերկր կը գտանան իրաւորայ: Ո՛վ չէ տեսեր Երբաւան կապաւորութիւն, բան չէ տեսեր:

Դիմացը՝ թրքական զինքը: Եւ երկաթ — եայ կամուրջ մը որ երկուք կը բամբակ զեղար: Սահմանադր: Անկի հոտան խոնքի զաւադք:

Ահա թրքական պահականցը, դիտան վերեւ՝ մահիկը արեւաւանք: Երկաթեայ կամուրջի վրայ՝ պահակ մը որ մահ իր — գայ պարտաւոր, հրաշան ունի:

Դիմացին կը արդէն ութ — տար արդ — կիցներով եւ ան դիրք ընտանձ: Կապա — րակ մոռնի ձայնը մը: Մի՛ մոռնալը: — Գիտը մէկն է թէ մէկը, այ մէկը: —

Հրաշանն է որ կը պարտաւոր պարտա — ւանք, կամաւանի շարժումները:

— Բանի՛ լուսանակ կըքար քաշել, կարգի:

— Յետոյ կ'իմանա: Չեղերը Յուրը Թաթիկ որ հոգիք գրովան: Ենքի որ իրաւորն առնէ, հոտ մը ալ գրովան: Ենքի պահակը նշանակի — Եսաւա՛: Իբրտ ունի է որ կը յոյտուր — Ես յաւելանք, դուք պարտաւ: Ես Գաւա — թիւն, դուք անարի անարտաքին: Ես իրաւորներն պարտաւոր, դուք ինքի փա — րակով:

— Ո՛ր էր դուք, կը հայրենի, կը խոնքին այս ինքները, այս գիտեր, այս դաւադր:...

×

Զուրը իմ գիտան, երբաւ: Ահա դէ՛մ իմաց: Դուք դարտար հնչել յորտուան, եւ՝ աղաւթն տեսեր, որ կը զոյգայ անշան հոգիքն:

Եղևն պիտի թաւառուէին հայրենիքն կանգը:

Եւ Միտաբեան հրաշքով պիտի փրկուէր Ազատից: Զինուապարտ կըրին նուր — ունու: Համար որ պիտի անպարզուէ: Հակադատարտ պիտի փոխարինէր Ազա — տարաւոր: մինչեւ այն օրը, իբր նոր փորձիկ վտարիք անկեղին զկայ արեւ: Եւ մտաւոր խոնդալտա ու աղաւթն Հորիւնները պիտի ընէր Հայրենիքը:

Փա՛մ մը Պոլիսիւր մահի խոր, 1924-ին Տաւարը Միտաբեան վերադարձող կը հա — տարտար Բարդի, որ պիտի գտանար իր վերջնական հանգրտանք: Եսաւը տա — րէն, 1925 Օրտաւան սկիւրը կը Հիմնէր Եսաւը, որ կը շարժանուի մինչեւ այս — օր, որ մահէն աստանուի տարի վրայ, ձորին անտուն հրաշքարեւանք, հաւա — տարիքի կը գտն գաղափարական ուղարկ — րեան, իրեն անկողին պարտաւոր հայու — րեան աղաւթն ու քաղաքական անդ — րուրէն իրաւաններով:

Յաւադքի յարտաւորութիւնը լուսաւոր յարկանք է կը անտուայ իշխանութի:

ՀԵՐԱՏ-ՍԱՄՈՒՆԸ

ՕՐՈՒՆԸ ԴԵՊՔԵՐԸ

Բաւի մը սպող

Պե՛րձ (ՍԵՐՁ) ՄԱՌՈՒՄԵՆԸ զո՛հ դա — ցաւ է անպիտի մը, առիթ որ նշուի ա — մերիկեան հրաւորանցը: Զուսին էր՝ Մ. ՆԱՀԱՆՔԵՐՈՒՄ Գաղաղանութեան նախարարութիւնը հարցոյցը Բաւիւրին, թէ մտադրեւ է 230 միլիոն տարիք ար — ժողութեան կազմանքին ծախել Քուր — թիլ, որովպէս այս վերջին արդիական — ացնէ իր դրահապատ ունէր: Այդ կազ — մանկեւ թրքական բանակի 885 ՄԷ—48 հրատայեցեր կարգաւորականան: Պաշտ — պանութեան նախարարութեան որոշումը անմիջապէս կանգնուի արժեքույց ա — նոնց մէջ, որոնք դէ՛մ եւ անմիջապէս դի — ւարտանք օժանդակութեան: Այն մաս — վախութիւնը կայ, թէ կառավարութիւնը Քուրթիլ կ'ուզէ յանձնել ընդ — րեանը: Դե՛մ ինչեւ փառաւոր է: Ար — ցալիս այդ թուականին կ'զօր, կը դա — ւան: Բաւիւրեան որոշումը՝ դիտարկուած օժանդակութիւնը զոյգեցանք: Անշուշտ, կառավարական շրջանակները կը հնչէին նման մտադրութիւն մը:

ԱՆԻՄԻՅ Գարգաւորը հարցոյցը, թէ Յունիսի վերջ հանդարտելի պիտի — Թաթիկը Ազոյիլոյ անդամակցութեան հարցը Հառարարաց Եսաւային: Ազոյիս քաղաքի՝ Հառարարաց Եսաւային թէ շա — րտաւոր է մաս կապելի անոր, այս հար — ցունմէ, որ հանդարտելի պիտի լուր: ԵԻՔԻՏՈՒՄ նախադարձ յայտարարեց, թէ Մերձարտ Բաւիւրեան մէջ նոր պատ — ըմբ պիտի ձագի, ինչ անշուշտ Իսրա — էլ/Եսաւեանները չըլլայ: Ստանիլ խոն — լով Եսաւայիս եւ Սուրբի անտուլ ընդ — դեց, թէ իրենք երբեք շախմատները պիտի ընէին նոր պարտաւոր մը: Բա — րայեան յարձակման մը պարտաւոր է միայն, որ կընայ նոր պարտաւոր մը ձագ լուր:

Երբ մայրեր, ջոյրեր եւ մահուները հարցաւոր եւ խելարար, Եւ անոնց ետեւէ՛ն՝ ամբիւները արի — նախանմ, Այսի կարմաւոր, ձեռքերը կռակի վրայ կայ երկուքով, երկուքով, շարով, Եւ մտաւոր անոնց կընտ: Եսաւ կա — ցինք, սոցը, ուրպէս: Ապա քարեր ու դրակներն անպարտաւոր, Եւ արդարեանք ինքապատաւ, որոնք խաւանակէն կը երկրներ երկուքի ձեռքերը, Ինչպէ՛ս անքիւր շարժանք հարցաւոր եւ Լուրդիլ լուսա հրահան, իրենց գիտ — րէն մէջ իրկու: Համար գահիւնները զի — րաւոր:

×

Երբաւ, հանդույց տիկերական, Երբ խուճաք արդակներ կը սարքէր ամբարի վրայ,

Երբ ամբողջ թաղանթներն կը ընէր ամբարի կ'փաթ, շաշնեւոր սուր, հրա — ցան, խաղաղան,

Երբ խառնաման անոնցներու Սուրմը Երբ մը որ դիտակն բրդերին կ'արձակէր անպարտ:

Ինչպէ՛ս շարժեցան ջուրերը, կապե՛մ լուսաւոր մը հրակէ: Կամ խառ — րաման անտուա մը կ'ընէր, ինքներ, պարտանկով:

×

... Եւ Հիմն, երբաւ, դեռ արդարաւոր Հայրենիքն ամբարի, այլեւ ամալի:

Ինչ կը բանին ջուրերը, կամուրջն անցին:

Կը շարժանուի՞ ջրտուրը, — հօ՛յ, հօ՛յ:

Կան մշակներ անտուներուն եւ արտե — րուն մէջ: Դաւաւորուն եւ հոգիաներուն վրայ:

Դե՛մ կ'ընէին ծիծեռնակն ու արտոյր: Կը հնչէ՛ լինակներին արեւ անոն:

×

Երբաւ, դեռ միջերկրական. Հարեանները կըրտաւորեայ հարաւուն եւ հաղեր արդէն, կամուրջն ապին: Ա —

Ապրիլ 1948: Հալպ

Ե.

ը գրէ Իւմանիքէ:

ՄԻՈՒԹԵՆԱԿԱՆ ՄԵԾ ԱՆՈՅՑԱՆԷ

Ս. ՆԵՐՍԵՍ ԾՆՈՐՀԱԼԻ

ՀԱՅ ԵՆԵՂԵՑԻՈՑ ՊԱՏՄՈՒԹԵՆԱՆ ՔԻՉ ԾԱՆՈԹ ԷՅՑԻՆԷ

ՄԻՈՒԹԵՆԱԿԱՆ ՓՈՐՁԵՐ

ՀԱՅ ԵՆ ԶՈՅՆ ԵՆԵՂԵՑԻՆԵՐՈՒ ՄԻՃԵՒԻ

Բ.

Մի քանի կը հասնի Հոսեփայ որ մեծ-
առն կը գտնի Գրիգոր կաթողիկոսը (1166
Սկսու) և անոր յանդգամ Շնորհալի-
շափարացի կը հրճուի Մի ցոյց տուած
Ճանքն համար և կը զրք երկոր
նամակ մը որո մեծագին կը դրսեակն
կայրոյ իր կրօնաւորութեան համար, և
փոխանանքն նուիրելով երկու կնիքեցի-
ներու միութեան համար, որուն սիրով,
կ'անցնէ Շնորհալի առք արտոյ-
շափարացի և իմ յոժարութեան մէջ, զի ոչ
կնիքաւորութեամբ որ ժաշկն, այլև, ճիշդ
էր՝ իր կնիքովն յարգելով ըստ Դպար-
անի գլուխ առ ձայնն աստուածայինն,
բայց զմիտապարար կ'ըն անկախելի
և ամարդելի քանի որ ինչ կողմ խնամախո-
րութեան կը տրէ, այս խնամարարար կ'ու-
սեցնէ — Շնա՛ թէ և, այս ոչ էր պատ-
շառ խորհածանն, այլու, ամենայնիւ չէր
մեկ չափարանիկ մտայիկ ի ճարգիտեցի
ստեղծի մեր. որովհետեւ երբեք կ'այլիք մի
էլ դիտուեցան մեր առաջի համարածայինն
մտայն իմաստութեանն մերոյ, զի մեկ
ճոռուած ինչ քարւած, այս է միայն մեր
միկնարութեան զի կամք հաստատուն ի
ստե՛նն հաստատ, հշարարութեան, և
հաստատմ յորտմութեանն խառնած, որ
չարքեղան զմեկ և զմեկ ի յորդոյր սիրով,
այս ի միտախնամութեանն կը գտնէ իս:

Երկրորդ յորդոցիկն և դրսեակն միքը
կայրոյն առաջինի դիտաւորութիւններն
կ'արձարէր նաև, խորանքիկ Երեմիայ
ցոյց տուած անխափութիւնները Հայերու
Հանգեղ — Բնաղիկ ի մերձեց ինչ քա-
լուէն, որը արդարութեան և աստուածա-
յին օրինաց կատարման և բաւական
պատշաճ մտանկելով զարգացութեան հա-
մարին զուսերն զմեկ և զմիայնիկ, աւե-
րիկ դիկնելով մեր, և խորանքիկ շնայա,
կործանել զսեպան և այլանիկ զպաշ —
ստանաւ, ինչեղ և հաւանք զպատշաճ-
եայս մը. այնչափ ստանկութեամբ զբը-
պիրտ ոչ կրէք յանձնարել, փոխանել
զի կամովով մեր ի նացեղեցի զմանիկ՝ առ
քեզ էպ ապաւինակ զոր յամուր պապա-
ստան, և ի գերեզ, կուց ի յուսոյ մերձե-
ցալայս զմանանք, աւեցնելով որ այս-
դիկն արարեցեալով ոչ միայն քանդաւա-
նորէ ինչ միտարկով, և ինչ մտնորան
միտմիկնն ալ կը զաւրիտուի՝ Առաջի տա-
լին զարմար զկտը և ըլլայ տակուն, —
Ինչո՛ր, ինչո՛ր փոխել, որդեգիր Մեծ
Հայրիկ ընակեցեալն այս լսելով յոժարին
մեր միտութեան:

Հուսկ արժինք մը արագով դիտելով
կնիքութիւնը մոռնալը կ'ընէ վաշխեան
մը մեր երկրաւոր բոլոր պատեհներն ու
սխալութիւնները, որովհետեւ ճայս մարմա-
նաւաց է օրէն և ոչ հոգևորաց, զի թէ-
պէս է ի նիմախանայ զրարձարդին
ունիք ամենայնիւ, և յիմաստութեան ա-
տաւարկ զան դրսուս, այլ աննիմախան
ճորհան մի մեծ հաստացեալը ի Բրիտ-
անու, մեծամեծք և փառանք, որդեգիր
մեր հպտմանի միմարը պատճառ ըլլայ
որ համարձակելը ճանուցանել ձեկի աշխ-
րանքը որդեգրել կը զայնակնելը:

Միտայն ինչոյանիկն իրայ Շնորհալի
այս նամակին երկրորդ մասն ի կը կնի,
որ նախկին երկրորդի մը խառն Հայերու
դատաւորութեան մասին:

Կերտարութեան երկրորդի մը խոսք
նախկինի ձեկի տաճարութեանն —
րուն ժրայ, աւեցնելով զի՛ կ'արեւոցիկ
խաղեցնեան և մարդահանգեան ախ-
տիս զյոտանիկ զիկն մեկ, որդեգ թէ՛ պա-
լին խոսք զրեւոյթ, և զայն ինչ ունի
մոռնելով ի արմէ՛ Շնորհալի կը ստեղ-
ոյս այս խոստանալութիւնը ընկ որովհե-
տ յոժարանքն դարձած չառ մը Հայեր
հանգնալու. համար Երեմիայի կ'արա-
տաւելն մեր ճէն ու մարդաւորութեանը,
չարմատութեամբ աւեցնելով որ Շայրը
երկրիկն խաղեցնելով կ'ուզեն ձեկ խոսքը:
Մեծ աշխ Շնորհալի զանապառ նամակ —
ներ Կուրաթիկ հայ եպիսկոպոսներու և
մարդաւորանքի որովհե՛տ Հոսեփայ զու-
մարտին միութեան կարևոր ինչոյոր
միտմիկն բնեւոր. համար:

Մեր Հայրապետին նամակն մեծ ուրա-
խութիւն կը պատճառէ ի. Գայոյ մէջ:
Մտաւել կարող ինչն ինչ աւեցնելով նա-
մար կը տալի պարտաւորել, որ կը
կարգալ զայն կնիքեցեան համարձակել
զայն առնել. ամենքն ալ կը հիանան
Շնորհալի իմաստութեան և արտմեկն
միայն և ճարձնեան, ի քայ թողելով զա-
տեւրութեան թերման՝ փոխաբեցն միտա-
նութիւնն: (Չա՛մանն 105):

Մտաւել ինչոյոր պայտեհեան ամէն
մեկով կ'ուզէ ընդառնել երկնայ Հայոց կա-
թողիկոսին ինքնաւորներուն, քանի կը
ճիւղարմ անոր ձեկ բուռն, անկողն և առ-
շահանքովը փառալը մը միտութեան: Կը
փառալի նմանիկ ինչն անմարմ աստուած-
նարանքներ, ընկարկցութեամբ երկնայ
Շնորհալի մաս ճարք մտանք բնեւոր.
համար, ապաքին արեւուտիկ մէջ պա-
ւ:

տեղաբնակից զրառած ըլլալով կը հրա-
մարի և իրեն փոխանել կը զրէք ի զա-
րուն երեւոյթ յոյս աստուածաբանը Թեո-
փանէ, անոր ընկերակցից տալով Փիլիքը
պիտարոյ Հայոց փառաւայրը՝ Շոյհան-
նէս Ութմանը որ փառութեամբ և արեւ-
նակեց ըլլալով, օգտակար զոյն ըլլար:

Կայրեական պատգամաւորներն Հոսե-
փայ մէջ հաստատել կը գտնեն հայ
կաթողիկոսներ, Սարգիսներ. Միխայիլն
պարտաւորել ներկայացուցէ Թեոփա-
նէս, Բարսեղի Յովհաննէսն առաջի կախ-
արարը: Հայրեկն ինչուս ևն Գրիգոր
Տոյա (կորցորդիկ Շնորհալի), Սահան
կաթողիկոս, հաստատար կաթողիկոսի
Դրան, Վարդան մարգարտ և Ստեփա-
նոս մը՝ Թերեւս Թարգման և նախկին:

Թեոփանէ կը ներկայացնէ ժողով —
կանխեան կայսրին և յոյն կնիքեցիկ
փառալու ու հանգնեցիկ կնիքեցիկներու
միութեան և Շնորհալի կը յանձնէ Մա-
նուկի պատանաւոր և ապա յուսար —
նախեանքի կը ինչոյոր Շնորհալի ինչոյոր
կաթողիկոս մէջ մոյթ մտացած ձեկոր
մասին ու կը սկսի ճարգարանութիւնը:
Թեոփանէ կը նազնիկ և մեր Հայրապետը
մարմատման կը պատգամաւորէ համարիկ
ընտան: Նախ կը առաւ Բրիտանի երկու
կաթողիկոսներն մասին, որ զիտաւոր զար-
գալիակցութիւնն էր. երկրորդ Մնուշիկ
օրուս մասին, ապա արքայապետութեան
փայ. չորրորդ թէ՛ ինչոյ. Միւստեմ ձե-
կով չէն պարտաւոր. հուսկ կնիքեցիկն
մէջ արտերիկ և Բաղդադեկի ժողովի
մասին. քաղաքաւ բանիկ և ընդարձակ
քննութեամբ կը քննարարեն այս մոյթ
կաթողիկոսներ և վերջարարութեան շնորհալի
կնիքեցիկ թէ՛ ինչոյոր Յովհանն իմաս-
տաւոր իրէ չարտեկի զար առաւ ըրած
է հաստատութեանն երկու թմուկներն
Բրիտանի մէջ անմէկն զոր ինչոյոր
որ այս դիքըր որ շառնեղն անմոռնի էր,
ինչի հեմ իմ նախորդեկն ալ վաշխա-
ցուցած ևն: Թեոփանէին ինչոյորանքի վը-
րայ կուտայ անէկ օրինակ մը որ Կ. Գո-
լիկ տանի: Մեկնորն տանէ Շնորհալի
Թեոփանէ կը յանձնի Մտաւելի ուղար-
կումով մը դրած 1170 Հոկտեմբերին,
որ կ'իմացն թէ երկու կորստուն ու
հանգն և օտարորդ եղաւ իրենց խաղա-
ցիկները, շայրը համարձակեց ար
Երեմիք երկրորդի՝ Ղեկաւորանք ձեկ
և Երեմիքը թէ՛ Հայրեկն հետոս ևն Եւսեփ
փառալիկութեանն ինչոյորն: Բացառելով
միտմոռնութեան թէ մէկ կամ երկու թմու-
կներն բուլե կ'եղայ ուղղի կամ ծառ հա-
կըցուցէ: Անէ՛ զառ և լսանէ՛ նաև
զաղանիկ նամակն մը որ կը յանձնէ թէ
կուր ամենեկն տարալեկ չառիկ անոր
Կայրեկ ուղարկ և նախարարն ըսած —
ներսու, այլ ինչեք և դեռ զիք մըն ալ խո-
հեմութեամբ պարտել և խառն որովհե՛տ
կաթողիկոսներու և ժողովուրդին ան-
փառ անմոռնիքը ձեկորդին և այնչափ
աշխատանքի ի գերեզ չիլէ: Այդպէս զգու-
թեանն Շնորհալի կողմէ հիմ մը ունիք

ՀԱՅ ԱՐՈՒԵՍԻ

ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՈՒԹԵԱՆ
ԸՆԴԴԱՑՆՈՒՄԸ

Հայ ճարտարապետութիւնը իրեն իր-
շախտիկ թմուկն ինքնատիկ երեւութե-
րէն մէկը ընդհանուր դասաւորութեան և
մանրագրման կ'արմանալայ: Գնանք
դասակարգապետական հիմնարկութիւնն —
րու և անմարկ կողմէ կատարուող ար-
խատաւորութեան և ուսումնասիրութեան
ներսու շնորհիւ, այս ընդառառով վըր-
քերակ կուտակուեցաւ բաւական ճարտա-
պետաբանական նիւթ:

Խառնով համարադասեցութեան, հիմ-
նարկութիւններուն մէջ 1967էն ստեղծա-
ւորուած այն արտեւորութեան ուսումնասիր-
ութեան արդէն օժտուեցաւ կայուն օճա-
նեղով: Նախորդողներն էն Հոսեփ Երեմի
և անոր համարակալ միկնարարեան և
ստեղ արտեւորութեան պատմութեան հիմ-
նարկութիւնը՝ Փոքրիկ. Ծ. տէ Մանուկի,
Միխայիլ Ռազմարտեկի իմանքով զիտա-
ւորութեանն հիմնարկութեան կող-
կաթողիկոսութեան կնիքները՝ Փոքրիկ, Ս.
Աղայան — Նուրիկը ևն Թորոնիկ ճար-
տարապետութեան հիմնարկութեան հա-
մապատասխան անպիտան՝ Փոքրիկ. Վ.
Կերտանիկ զիտարարութեամբ: Համարա-
դասաւորող կնիքներուն մէջ հաստատուն
նպատակուր պարմանքը որո թափ առնել
չառն ինչոյորն ուսումնասիրութիւններն
րուն և կարճ մամանակուսում մէջ մալ-
ուեցան քառակոսն ճարտար մանաւորու-
թան նիւթեր: 1968թ-ի վեր միայն Խոսե-
փայ մէջ լոյս տեսան ճարտարապետ-
ութեան նախկին շայն զարգել, քանի
մը ցոյցաւորել, յորդուեցան ևն փառ-
աւորութիւններն: հաւաքածոնք: Այս փառ-
արարութեամբ կարեւոր աշխատանք կա-
րեցիկ Արմէն և Եւսեփիկ Մտաւելիկ
եղայրոյնը իրենց հիմնած ու զարգեց-
ած «Հայիկ». ճարտարապետական յուշ-
մանքիկ մատենաշարով: Միտմով շայ-
ղալու թէ՛ նախմուծում և անոր օճա-
նեղութեամբ կարմուր և «Հայ ճարտա-
րապետութիւնը Դ. Կ. Գ. դարերուն» ցո-
ցանկեղ արշիւնայ: Խառնով զանապա-
րարութեան, Լիկնուր, Պէրլուր, Պաշտա-
նուր, ամենքն մեծ ընդունեցութեան
ստեղծելով: Հայ ճարտարապետութեան
ուսումնասիրութեան զորեղներն իրենց
կարևոր նպատակը կը բերեն երկրաւոր
այս ճարտարապետներ: Իրեն. օրինակ
իշխեց զարկահանջ ճարտարապետ Ար-
մէն Հախնապարեանը: Աւարտել էր Լ

տեսաբանութիւն, ինչպէս յետագային Հոսե-
փայ Մեծ ժողովի տանը (1173) և Հա-
րապետներն և իրենց զարկակցիկն —
րու ըրածն ու դարձր փաստեցին:

2. ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ, ՎՐԻ. ՊՅՏԻՆԵՆ
(Տար. — 2)

Մտմեկնիկն զէս մէկէն ի մէկ լրանալով,
ընդհանրական շառ վերապահութեամբ և
շառ կամակամարով մտիկ բերել էր Թա-
րեկի հանդիմն, և անոր յախաղակութեան
փայ պիտ ընդառնել ի, խորանքիկ,
ցուրտ խաղով մը:

— Կեցէ՛ նախիկ, իրար մ'անցնիք, օյի՛ն
մը ըլլալ տալու տակը...

Հետեւեալ տաւուրն էր ըսանալն ար-
կայալայ, Մարտիկ Էֆնուրի իրեն իր ապա-
ւոր էր հիւրանալու:

— Բարեւ, ո՛ր է նախիկ Մաթեմիկի
համար գրած ճարտար մարդը, — ճար-
ցուց Տ. Միտմովի: Երբ անիկս դէս հա-
լիկ աննանիկն ներս մտաւ էր —
Այս ընդունելութեանը, որ զրեթի յար-
մաւոր մըն էր, ամենիկայն զպացուց էր
թէ թէ՛ ինչ տարածան ճիւղերն էին իր
փառելի խաղերից խաղին հիմաւորը:
Այսուհանդերձ Թեմիկն որ զուր և մեղմա-
րութեամբ մէջ անաւ ևն անմոռնիքը քան
կը կարողութիւնները, կէս համբի
գտաւոր ըլլալով ինչ զարմար մարդ էր,
մանաւոր կը բերանարկութեան և ճա-
հարարութեան կրկն մոգանութեան առնել
կը գտնուէր: Ճեմարկութիւնը զրեթի
նախապատեալ մը զպիտ ըլլալ, և պար-
տաւորապէս տալու:

ԵՐՈՒՆԷՆ ՕՏԵՆՆ

(16 — Տար.)

ԳՈՐԻՑ ՄԱՐԴԻԿ

ՊՈԼՍԱԿԱՆ ԲԱՐՔԻՐ

Ե.

Ո՛ր նաթիկ Երեմ, նաթիկ Երեմ...

Տէր հայրը զարկեալով իր փեսայոցին
գտած ընդունելութիւնները, ալ անկի մա-
րամտամութիւններու մաս անոր ինքնա-
կան զիմեկնիկն մտաւ:

— Անէ՛կ ինչ զիմեկ, քայն յանդիս
նախիկով, անասանք հինգ հարստ արքի
կիսաւորս ունի եղեր... առքերին սեղեղ չի
մեր Բնա՛նքին բուն է:

— Բնա՛ Մաթեմիկ, սեղիկ զարմուր չի
խելչա հանմի, — ըսաւ Թաղուկ հանք:
Յնայ տանքերիցն դառնալով:

— Երեկ Գրաֆայի անոյն ըր ընկերի-
փէր խոյարս բուն եղաւ, մէջ մէկ զայլ
ուսանք:

— Հաղար ոսկի կ'ընէ, — պատասխա-
նել Մաթեմիկ:

— Անան է նէ, հալուց դնա ալ անոյնը
մեծաբով ընել:

Երբ առնիկն զուր կ'ըսէ, Թաղուկ հա-
նք յարմարեց:

— Երեսուր կ'ուզեն ինչ 'տե՛ր հայը՝
ստ Մարտիկութեանը ընա սիրուս չըրո-
ւել. քայն ինչ բնեմ, Մարտիկ Էֆնուրի
հնաւ ըսաւ, — հէշ չուր: Հնեմ քանի
որ ասանիկ շնորհով մէկը կայ, հնար
ևս կ'ընենք իր ընդայ կ'ընենք... ար-
քիկ է՛ն տաւ է որ, մտանի մը ինչ
պիտեկիկ ևն համար ալ քանի բաշայ
նէ՛ մեղուր կուտանք իր համբիքը, կուր
տանայ զայն քանի հէտերեկով ալ
երեւր... ինչ՛յ պաղ մարդը, մտեթմի
կը անմիկ:

Անուէն յետոյ ճաշի տանքը եկաւ. և
Թաղուկ հանքը հաղար պաշտարեցեալով
ստեղեկ ճաշանալու որ միտանէ ճաշն:
Մեկնեղն պաշտան մայր և առնիկ խոստ
տանի իրէ՛ք, որ հետեւեալ տաւու կա-
նուի զայ և Մարտիկ Էֆնուրի հետ ան-
սանիկ վերնախնիս արտաւոր ըր յանդիկ
համար, Թեմիկ իրենք նախ երկուսն իսկ
ճարմար զիտ քանակ:

Տ. Միտմովի կը յանդիսներն դիտով —
ցած փողոց կաւ ու զիտ անոյն ուղարկ-
ցալ յաղմարարներն անմոռնիքով ճանելով:

— Այս անպաղ մը հալեկ կուտայ, —
կ'ըսէր, խաղեր մարէն Կուրտանի ուր-
զիով:

Բանասանքի ծրարելը, ինչպէս ևս —
ստեղ, զայն ցարդ էր. երեւալայան
փայլուն փեսայոցի մը յոյսովը եւ ընկ

ՅՈՐԴԵՔԱՐԹԻ
ՅՈՒՆՈՒՐ
29
MERCREDI
29 JANVIER
1975

HARATCH
LE SEUL QUOTIDIEN ARMÉNIEN EN EUROPE OCCIDENTALE
Directrice : ARPÏK MISSAKIAN
83, RUE D'HAUTEVILLE, 75010 PARIS
— Tél. : 770-86-60 — Fondé en 1925
C. C. P. Paris 15069-82 R. C. Seine 57 A 2731

LE NUMERO 1 F. ՀՈՒՆՎԱԴԻ ԶԱՄԱՐԷ ՄԱՍՈՒՐԱՆ
Fondateur : SCHAVARCH MISSAKIAN 51e ANNÉE — N° 13.210

ՕՐՈՒՆԸ
ԴԵՊՔԵՐԸ

ՍԱՏԱԹ
ՓԱՐԻԶԻ ՄԷՋ

Եզրագրողի նախագահը, որում կ'ընկ-
նան իր կենը, աղջիկները, Արտաքին
նախարարը և ուրիշներ, Օրվի օգնա-
յանը դիմադրողներն են։ Միայն այսին
հետևաբան նախագահին, Տիկին ժիւ-
յանը, նախագահին հարցախոսել և այլ անհա-
տարիքներով կողմէն է իրավաբանի ա-
րարողությունը արդյալ կրու և երկու նա-
խագահները օրդալանին Փարիզ ժամա-
նակին ինքնադատով։ Նախագիւ ապա -
Նովոկան նկատումներով Սատաթ Բու-
նով Օրվին Փարիզ գիտի հանձնը, սա-
կան անհայտ օդը - ցուրտ, անձրևի և հով -
դաւանաւ դարձան նոր կար-
գաւորներն։

Երկու նախագահները երկուշաբթի օր
երկու ժամ տեղադրված իրաւաւեղան
երեք զիտարը հարցերու շուրջ՝ Մեր-
Արեւելի խաղաղութիւնը, արարել -
կարողանալ իրաւաւեղանն ու վառ-
նալիքի մը շարքին ընծայեցին խորհրդա-
մարդի մը ընթացքին։ Մինչ փոքար և
Սատաթ ինչիքի մէջ վերջոյեղան հարցե-
րու շուրջ և իրաւաւեղան, անդին Բէ Օր-
սի մէջ երկու իրաւաւեղան. պատմա-
կութիւնները և ինքնին Փարիզեղան -
սական տեսնալու և մշակուիքի մը
Նախագահութեան ծրարիւրները։ Ներ-
կայ էին երկու երկրներու Արտաքին նա-
խարարները։

Երեկոյան Հանրապետութեան նախա-
գահ Սատաթի և պատիւ ճաշ մը կու-
տար ինչիքի մէջ, որում երկուսը իւր-
իւր 150 Գարիշուրներ։ Փոքարի մը արտա-
սանաւ իրաւաւեղանին ընթացքին և ըն-
տէ, ինչ անկարող անկի մէջ հասան -
կանութիւնները կան Մերեւոր Արեւելի
հարցին արդար լուծման համար, շնորհիւ
տարբեր մը և վեր կատարող դիւանա -
գիտական աշխատանքներուն։ Ճիւղանա
Նախագահն է, ընդուն նախագահը, ինչ
կարելի է վերջ տալ բաւական և հա-
տաւաս ժամային խաղաղութեան մը պա-
րտաւոր անց փոխակիանին սկսեալ, եր-
բայեւ ընթացքին իրաւաւեղանը։ Այս
մէջ մի արտա երկրներու իրաւաւեղան
մեջ ձգելու։ Երեւն արդոյ Նոյեմբը
դրակաւ Նոյեմբը պարզումով, պարզե-
մանի ճիւղաւորներ իրաւաւեղան, չափա-
թիւ մի փոքր ժամաւորներուն նման, ուն-
նալ։ Հարցին մը և, վերջապէս, իր-
աւելի իրաւաւեղան արդեւոր, շրջանի ար-
արիքներուն նման, այսպէս, ընդ-
ցուած և փակեցնելով գործնական ձեւով
խաղաղութեան սահմաններուն մէջ։

Իր պատասխանին մէջ Սատաթ օղնու -
նեց Թրակիայի որդեգրած դրական կեց -
ունաւոր Մեր-Արեւելի շարքին շուրջ
և ընդուն, ինչ պէտք է վերջ տալ դրա-
ւաւեղան և անոր հետեւեղան ու փրկա-
տանկ իրաւաւեղանը չափակեց կողմէն -
րուն։

Անցեղան, որ երբ Անտար էլ Սատաթ
ինքնադատով Մատիկին ինչիքի կ'ընթա-
րանի ժամ խաղաղութեանը ճիւղաւոր
անհայտներու ճիւղաւոր անհայտներ, Ու-
նուրիկին նմանի կարելի ժամ։ Ու-
նուրիկին ինչիքի մէջ անհայտ անհայտներ։

ԵՐԵՒԱՆԸ ↔ ՓԱՐԻՐԻՋԻ
ՀԵՐԱԵՏԻՊ

ԵՐԵՒԱՆ (Սարեմփրէ, Յունուար 21-23)

«ԱՐԱՐԱՏ»Ի ՄՐՑՈՒՄԵՐԸ
«Արարատ» ժողովրդային Սոյի թաղաքին
մէջ 48 մարդիկ ընկերական մրցումներ
կատարելով խորհրդային քաղաքացի
գիտի խումբերու հետ։
Սատաթի մրցումը կատարող կուսան -
դարի Վիտալիին հետ։ Սատաթի կիսախա-
ղը վերջ գտաւ 2-1 կէսով, «Արարատ»
ի նպաստ։ Երկրորդ կիսախաղին Ե. Ղա-
պանան Լ. Իշաղանի մէկվան կող-
մէն նշանակելով մրցումը վերջապէս 4-1
կէսով։
Երեսուցիներու երկրորդ մրցակիցը Ե-
ղան Դեմաքարտովորներն էին։ Երկրորդ, նու-
ղա քաղաքացիական գիտի անհայտ մը։ Մար-
քեան երեսուցիները ընդհանրապէս պարտու-
թեան կը մատնէին այս խումբի կէսերու
ընդ տարրերէն։ Այս անգամ, սա-
կան, խաղը վերջ գտաւ հաւասար, սո-
ղիւնով (0-0)։

ԼԵՆԻՆԱՆԻ
ԱՐԴԻՒՆԻՆԻՐԵՐՈՒՆԸ, ԿԵՂՈՒՄԵՐԸ

Վերինական օժտուցներ արդիւնա-
րական նոր կերպով մը։ Փաղաքին ծա-
րամատերն էին մէջ ինտելուր վաղ
էն ինտելուրական մեկնանքներու գործա-
նունները, ընտանքներու ինտելուրական
մեկնանքներ։
Լենինականի մէջ արդիւնաւորական
կերպովորն սկսան անդաւորել 1971ին ի
մէջ։ Աղբիւր և լաւին անոնցիկ երկուր
հիւանդանոցներ և հարաւորներ, որ կեց -
րոնապատ է քաղաքին իրաւ արդիւնա-
րական ձեւաւորութիւններուն մէջ ժա-
նը։

Երեքշաբթի օր կը հարունակուին փա-
րա - Սատաթ խաղաղութիւնները միջ-
տանց թարգմանի - անդիւրին և իրա-
ւաւեղան։

ԲԱՆԻ ՄԻ ՏՈՅՈՒՄ

ԿԻՐՈՒՄԻ անդլական կայանի շուրջ
10-000 Թուրք Կիրաւորները Թուրքիոյ փո-
խաղաւորան իր տարա օրումն ընթացքին։
Անոնցիկ 750 Կիրաւոր դրակաւ գիտի
կիրաւորած են և, համապատասխան
էին արդիւններուն, պիտի հաստատուին
Յունիքը պարզում անհայտ և պարզու-
թեան։ Անոնց պարզում Նուրիկին արդիւն
այ։ Յունիքներու կատարողներն պիտի
նով անհայտներն էին։ Երբ օրումն մարա-
նուր Գործարի մէջ խաղաղութիւնը չեղան։
Անհայտներն մարաւորներն փոխանակու-
նային 5000 հոգի հակամարտիկներն ըստ
ցուցի մը կատարեցին, որու ընթացքին
ցուցադրում մը ձեւաւ։

ԱՅԻՆՈՒՄ և Հիւանդանոցի Իրաւունքի
մէջ իր օրումները պայթեցան վերադարձ-
ով քան Նոյեմբը։
ՓՐՈՒՄԻՆԻՆԻ Արտաքին նախարար
Սատաթ օր միւսմանակ Երեւելիքարական
կատարողներն ընդհանուր քաղաքացիական
է աղաքարից, ինչ քաղաքացիական պա-
տարաւ մը կրնայ ծաղի մայ ֓ոքրիկ
կուրի մէջ, կրնայ հետեւեղան համաշա-
խարհորն։ «Համաշխարհային քաղաքացի-
ական» Համաշխարհային կատարողներն
ընդհանուր քաղաքացիական հերքեց, ինչ
իր կատարողութիւնը նման նպատակներ կը
հետապնդէ։

1915Ի ՀԱՅԳ. ՅԵՂԱՍՏԱՆՈՒԹԻՒՆ

60ԱՄԵՐԱԿ

Սրբիկ հայրապետիցներ,
1915 Ապրիլ 24. — այս Թուականը կը
նշէ 60րդ տարեկարգը այն թուականին որ
Հայերու ընդհանուր ծրարիցը դարձաւ -
րաբիւն զրուեցաւ։ Ի՞նչ ինքնակենսակ-
կողմէն։
1-500-000 կատարողներն։ Մնացեղներ,
քաղաքներ, ծերեր, կիներ, երախտներ,
չափաւորներ։ Մահը հարունակը անայց
խաղաղութեան։
Մեր փոքրիկը, կամ անկի հնչող ինչ
որ կը մարտ անկէ, անպիտան, ցրու-
թեան իր հողերը, քաղաք ինչքերը այլ
տեղ ապաստան գտնելու։

Վախճան տարի լնայող, ոճիցը անպա-
տի օր մայ և Թուրքիան, հայկական
նախկին հողերու վրայ հաստատուած, կը
քաղաքակէ ուրաւով 1915Ի ՅԵՂԱՍՏԱՆ -
ՆՈՒԹԻՒՆԸ, լրբութեանը, և անպարտա-
ւանութեանը։ Հայերը, փոխանակութեան
կը ձերքին այսօր կատարուած իրողու -
թիւն։

Երեք կատարողութեանց փոխարկ կուր,
վերջերս հարգողներ, կատարողներ
խորհրդային պատարողներուն հայ կա-
մախարհութեանց կամը, որ և քաղաքիկ
արձագանք տալ մեր լնայող ձեւաւոր-
ներուն։

Մեր կոմիտէի հետեւեղանը, միայն ցե-
ղապատողութեան պատարողներն հանդիս-
նէ ինչպեղային Մարքիներու կողմէն,
այլն։ օրդեկանայում մը Երողային պա-
նանքներուն, ինչ որ ուղղակի հետեւեղան
է ցեղապատողութեան։

Մեր կոմիտէի մրցակցութեան մէջ է
երեք խաղաղութեանց համաշխարհ-
մարքիներն հետ։ Ընդհանրապէս, զայն
կ'անդրադնային և անոր կուտայ քաղաք-
կան անհաւաքելու քաղաքակութեան մը
իր կուտայ է քաղաք և պատանքը կու-
տարիկայի քաղաքի ուղղաւորութեանը քա-
ղաքիկ նմարիկով Հայկական Դաւիթ
վրայ։

Մեծ ցոյցեր նախապատուած են։ Չա-
նոյր պիտի կանի թուրքիկներու, դը-
քոյիկներու, հանրապետիկ, չեղու-անպա-
նեղու, դատախալութիւններու, մամուլի
քաղաքացիական աստաւածն արշաւանը,
որ փայն կրնայ զգալանցին հանրային
կարգիցը ցեղապատողութեան իրաւուն -
թեան և Հայի. Դաւիթ արձագանքութեան
վրայ։

Այս ուղեկողմէն անդին պիտի շարուն-
ակէ իր գործունեութիւնը մեծ ձեւով
համար։

Ա) 1915Ի Ցեղապատողութեան դատա -
պարտութեան միջնադարին մարքիներու
կողմէն։

Բ) Հայ փոքրիկը ինչպեղային իրա -
ւաւեղանը հանդիսւր։

20-000 ԸՆԴԱՆԻՐ 20 ՖԻՆԱՆՍԻ

Ինչպէս, այս նշանակութեան։ Մերի համար
հարցը այն էր որ դրամական հայեա-
րածով արդիւր և գտնեւոր և հանրապե-
տական դրամի մը օր միայն չիւ -
նուած ըլլալով քանի մը մեկնանքներու
ստատաւանութեան վրայ։ Փոքրիկը -
կանայնով այս նշանակութեան, մեր կո-
միտէի ցոյցուն գործիկ երկու հիւան-
դան իրաւունքութեան, գոր լու է վերի -
նէ։

Անպիտան տարի, 20 Փրանքի ձեւին մա-
նակցութեան կը կարելի տեսնելու
թիւով ընտանքներու կողմէն թոյլ կուտայ
որ կարեւոր գործարարը հաստատուին -
երկրորդ մը հայրապետիցներու քա-
ղաքիկ։

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Դիւղայինստութեան
կոմիտէի

— 0 —

Հայաստանի Գերագոյն Սորհորդի հա-
կադանութեան որդումով Հայաստանի
Գիւղատնտեսական նախարար իւա -
նալու և Յունուար 21ին Հնդիկ Թա-
րիւնանան։

×

ԽՍԲ — Հայաստանի Համայնալար
կատարողութեան կերպարական կոմիտէն
անդալ տարի Մարտին, իր լնայող
նիւտին շաղաղու կարելի դատապարտած
էր Գիւղատնտեսութեան նախարարու -
թեան պատասխանատուները (նախարար -
Հր. Յովհաննիսյան), ըտրով պիտակաւ
են փինանակաւ կուրի խաղաղութեան
թոյլ տուի հասարակական ճշմարտութեան
յունեցող գտնաւոր կտնէներին, իկիւ -
նեքի և աւանմանութեան ինտելուրութեան
ու քաղաքացիական ժամանակին (ՎՍԻ՝ Հա-
յաստան 1974, Մարտ 28)։ Այս Բու-
նեքի և աւանմանութեան համայնալար կու -
տակութեան ներք. հոմիտէի 1973 իւ -
նեքի 14ի լնայող նիւտին զուրք
իւրաւիւններ և քաղաքի դատաւ քի զի-
քաղաքութեան մարքին ներք. ընդգծ-
ով ինչ հիւանդութեան քաղաքի անպարտա-
թիւնները ինչ իրաւորներու Մարտի և
պիտակէ յանձնարարով նախագահը՝ Թ. -
Խիւրիկան, Հայաստանի Գերագոյն Սոր-
հորդի ու թուրքիկ նիւտին խաղաղութեան
գիւղատնտեսական մարքին գիտի կուտար,
թէ ճշմարտութեան Գիւղատնտեսու-
թեան միջնադարիւրին, երա տեղակաւ
մարքիները, աշխատանքներին դեղու -
տակներին թրքանային տակիւններին գործա-
դիր կոմիտէները միջնեղան մեծ ինչ ա-
նի զիւղատնտեսական արտադրութեան
գործաւոր և երա արդիւնաւորութեան
քաղաքացիական գործուն եղած քիւրիւն-
ները վերանայի ուղղաւորութեան (ՎՍԻ՝
Հայաստան, 1974, Կիւն 27)։

ուար թիւի մը մամուլագործները մեր ձե-
նարիկներուն փոքրիկական արտադրութեան
պիտի տայ, յայտնակ նաւն իւա -
խաղաքացիական հաւաքական նշանակիցը։

Ինչ երեք անդիւրին ընթացքին, պի-
տի կարգը և լնայող այս նշանակութեան -
20 հարցը անհայտ 20 Փրանքի, հա-
ղաքարու անհայտին։ Որդեկանցի զայն,
տարածեցէ մեր կարգին, անայց վա -
րունեղան։

Մեր կոմիտէն յանձնաւոր իւրալ ար-
գիւնակու օրդաւորութեան ընդ հաւաք -
ունած արձագանքներուն և ինչմանքին հաւի-
տայ այս աշխատանքներուն մասին, գոր
մեր մամուլագործիկը թոյլ տուած պիտի
ըլլայ որ կատարուին։

Գործունեութեան մեր կոմիտէն լնայող
պատասխանի կը մայ կոմիտէի մայ
վերքին գոր թուրքիկ քաղաք, սակէ 60
տարի տաւել։

ՀԱՅ ԴԱՏԱ ՊԵՏԱՐԱՆ
ՅԱՆԶԱՆՈՒՄԻ

ՀԱՄԹԻ —

Comité de Défense
de la Cause Arménienne
17, Rue Bleue — 75009 Paris

ՄԻՈՒԹԵՆԱԿԱՆ ՄԵԾ ԱՆՈՑՑԱՆԸ

Ս. ՆԵՐՍԷՍ ԶՆՈՐԱՋԱԼԻ

ՀԱՅ ԵԿԵԼԵՑԻՈՑ ՊԱՏՄՈՒԹԵԱՆ ԳԻՃ ԵՆԱԾՐ ԷՋԵՐԸ

ՄԻՈՒԹԵՆԱԿԱՆ ՓՈՐՁԵՐ

ՀԱՅ ԵՒ ՅՈՑՆ ԵԿԵԼԵՑԻՆԵՐՈՒ ՄԻՋԵՒԻ

9.

Ծնորդային զոյր նամակները, Թշրխանի գրուած ու բերանացի վկայութիւնները արձայացում են հիացում յառա՝ կը բերեն յոյն եկեղեցականներու զարին մէջ եւ, ամենահետեւ կը տեսանէ, կ'ըստ պատմիչը, մեծ համարձակութիւն մ'առն տեսի' ի թաղապարտական բարբաբն եկեղեցիան եւ առ ամենեւեմը՝ արարարը — էայր ի Հայոց եւ ի փորձի։ Եւ այլեւս հասած նկատելով յարժար առիթը ներկայացնեն Հայերուն իրենց պահանջները ամբողջական իրական համար, ինք զբարձրագոյնութիւններ կը շարքանեն եւ մեծադէր նախադիմանք մեծադ շատկայն կ'ուղարկեն արդեօք Տայ եկեղեցականի մարդիկ բնօրինակ, կամ շրջանային թացարարութիւնը, կամ Ա ձգովի, ճարձք մարդ մէկ բնօրինակ քաղերն, այսպէս եւտարի, Կիւմարա, Անեքիւր, Տիւնթիւկուց եւայլ։ ... Բ) Բերանացի երկու բնօրինակ, ներդրովութիւն եւ կամ բնօրինակ, աստուածային եւ մարդկային որ հաճախակ լին իրարու։ Գ) Ս. Աստուածին վերցնի խաչկարը։ Դ) Յոյներու եւ Լատիններու հետ տանել Աստուծոյ Մարտ 25ին, մեծադ ինձու 25ին, Տնորէութիւնը Բունտար Լին, Յայտնութիւնը Բունտար Կին, Տնարնուտար Գնար։ 26ին եւ մէկ խաչկար՝ յորտ տերունական, Աստուածամայր, Յովհ. Կարապետ, Առաքել — ներկա տանել եւայլ։ Ե) Միւսներ ձեռքով պատրաստել։ Զ) Պատարակը հաջով, ցնիով եւ զարդախարսի։ Է) Պատարակը եւ մամուրեկան տանել մարդկային եկեղեցին զուր ձգել։ Ը) Ընդունելի Ե, Ե, Զ, Է Տիւնթիւկան մարդկները։ Թ) Գործարարին հաստատու — թիւրք Բիւզանդիոյ կայսրին բնօրինակ։

Այս գործածները յետագային շատ կը մեղանան եւ գլխաւոր վիճաբանութիւն մէկ յանի ինքնիշխանութիւնը կը գտնուի, ինչպէս պիտի տեսնենք։ Միջոյ այդ Ծնորդային ամբողջական կանչի կոչույ ալիկիկայ, Միջառնակը երեւելի հայ կայն — կայսրնուն ու վարդապետներն ու կը կարգաւ ինք գրեցինք։ Գլխաւոր ինչպէս — ներսուն շարժմէրը կը հասնեն եւ հարապարտ տեսնելով զորքն յաղորդութիւնը, կ'ըստէ՛ զանչեան տես Տայ Հայիկ, Կրտստան, Մարտիրոսանի աւելի զան 300 երկնիկայաններն եւ շատ փայտաբաններ, արդեօք միութիւնը ամբողջական ըլլայ։ Կայսրեական պատգամաւորներն տեսնելով որ նման համարձակութիւն կը եր-

կար տաններու կը կարտի, հրաժեշտ կ'անեն Հայրապետին եւ ժողովանք — ներքին ու կը մէկնին Կոստանդնուպոլիս, երկու նամակով մէկ առ կայսր, միւսը — Գլխաւոր Միւսին՝ պատրաստել, որ Ծնորդային կը յայտնել իր մեծ փափաքն ու հոնքը՝ միարանմութիւնը յաղագհելու, ապաւինի ժողով զը գտնարկով։ Կարտապալին կը լինել իր նախնիներու երգանշնի օրերը կըր եկեղեցիներու, կայսրի յամանում չկար եւ Հայիկը սիրով կը յաճախէին գիտուն Յոյներու քով, որոնց հետեւեղներն տեսել եւ ինքը Ե. Ծնոր — հայր իր մանկութեան օրերուն Սեւ լեռնային փոքրերուն մէջ ու երկու, ապաւինու ժամանակն եւ վարդապետները սիրով կը հաճախուէին եւ այն ամենին կը սիրեն ալ կը ջանար կատարել խաղաղութեան եւ քաղաքի, եւ նկատուի։ Գ. Պատրիկ պատրաստել իրեն միւսնոր զը այս դրոճի, խաղաղութեան դրոճութեան կը յարգուի որ շատաւ կարելին ընել եւ աղօթել յաղորդութեան համար։

— Ե՛թ յայ եւ թէ ուրիշ նամակներու մէջ — կ'ըսէ Զ. Ալիւան, հաստար կը փայլի մեր Հայրապետին շնորհի խաչեմանակ, խաչարձանութեան, արդու — քաղաքութեան, մանդապալն եւ պաշտպաններ կը արգնն ու եկեղեցիներ՝ առանց ուրիշին զաշխուս կամ յայտնի պատկանութիւն մը Մատուցողութիւն, առանց հետ մէկ-մէկ փոխանակ արժանապատանութիւն մը այս։ Ինչ որ կ'ըստէ՛ք, չէ նշարար ուր յոյն կայսրին եւ պատրիարքի կ'ըստնէինք մէջ որ կայ շնչուտան տիրական եւ իշխանական ոյր մը։

Հաստարով իր խոստումին եւ մղումն ցեղերիկ հետանդները մը տեսիլքն անդադար շրջադարձան նամակներ կ'ու — զարիկ Սեւեկեան Չարստանուրի գլխաւոր խաղաղութեան, վարդապետներուն եւ առեւ կորձ, Մամուտան տեղեկութիւններ տալով նաեւ Մանուէլ կայսրին, միւս — թիւն խաչը եւ իրն ուղղած գլուխեկանները պատգամաւորութիւն եւ թէ ինչպէս ինքը առանց ապրանքն մարդին հետ — նախկին չէ ուղած վճու անել։ Դասով կ'ուստէ՛ք եւ իր երկրորդ շրջադարձն ուր ալ ընդունուի։ Ըլլա՛ց ինձե՛ք, ան — զաղաղութ զար յամանուման տակը իրեն Ստատուէ՛ք կայսրն։ Մինչ այդ, կ'ըսէ, անպատճար կ'անցնեն Աստուծոյ չոյ ի մարդկին ի միասին՝ ապա՛ մէկ իմաստու, զայն ինչ խաչիկ, խաչիկ եւ անիկ՝ որ

նորին իսկ հարկուն արդոյ եւ կամք եւ հաստար, առ ի լինութիւն եւ հաստարու թիւս կ'ըստիկ եւ աստարական ուղարկուա եկեղեցոյ։

Երկրորդ նամակը գնա չըրած Դնամայ հայրապետը կարճաւս — հիւանդութիւնն մը լինել կը հրաւիրել երկիրը իր անմահայի Փիլիքին քով։

Ծնորդային մանուկն յորք մեծ արտաւանքն պատճառ կ'ըլլայ Բերանայինի մէջ։ Եւ խաչարձանութեան նամակ մը կը զրէ նոր Հայրապետին՝ Գրիգոր Տնարին, յորքարով միամտանակ առա՛ւ ամանի արգան փաթով սկսածու զորքը։

Գրիգոր կողմակցել եւ հասն՝ մեծ գիտաւարութիւն մը կը տեսնէ սակայն Յայրենին ինք պահանջներուն մէջ. գիտա — կ'ըսէ որ Հայիկը այնքան զիւրաւ եւն հրաժարել իրենց անպատկանութիւններէն, միամտանակ անտեսելով կարծիքով Յոյները իրենց արդամներուն մէջ, միւսիկ կ'ըսէ մը կը զորէ զրէ առ կայսր նամակ մը օրով կը խոստանայ անկանայ փաթով շարժանակի սկսածու զորքը ապաւինուլ որ միասին հաստարի վերադարձիկ կ'անուր մէջ կարճա՛յ միւսնիւր, Բնարար, կ'անցնէ, իմաս — տուիւր, մամանակի թիւնացին սիրով կը կատարուի։

Մինչ այդ, նորիսին հայրապետը, կամբարութիւն եւ ուրիշ եպիսկոպոսներու աղակցութեան ինք հարցանքներուն մի առ մի պատասխանել կը պատարասէ, ներկայացնելով Հայերուն պահանջները՝ ինչ զրէ ուլ թանկեր, ըլլան Յոյները, կը զորքին, կ'ըսէ խաչարձակ եւ Անեք — հայր, եւ ինչ զոյր արդի Գրիգորն ուլ համարա՛ն է անոնց, ինքն ալ նախկին ըլլայ։ Երկրորդ՝ կ'ընդունինք Բերանայի մէջ երկու բնօրինակ արդեօք շնչուտան, միամտանակ կը խոչընդէ որ թոյլ տար որ կայսրնանք մէկ բնօրինակ ու ընէ՛ք՝ արդեօք շնչուտան՝ երրորդ՝ Աստուածամայր ի պատիւ Սուրբուն կ'ընդենք եւ միւսն երկուսն եւք, յայտնարկով մէկ սկսածուրին կ'ընտըն յոյնիկն զոր մարդկայնութիւնը կ'անցնէ խաչարձակն առաջ։ Զորքարին համար կը խոչընդ որ թոյլ յորքին Հայերուն Բունտար Կին տանել միւսնոր Յայտնութեան հետ միասին զորէ հին անպարկեւելի եւ մեր մէջ։ Զինք կ'ըրկարին համար կ'ըսէ արդեօք — որ երբ մէկ զոյնիկ, Միւսնոր մէջով կ'ընենք, հետեւանք յարգանքով պատարասել — մեծ Ամուսն ալ, Դասով կ'ըսէ յայտնարկով տանք թաղարկով պատարասել, մէկն եւ յամանում, կ'ըլլա՛ց զիսին մէջ ըստ խաչարձակ։ Երկրորդը՝ երբ թաղարկով եւ կեղեցի ունեւանք արարողութիւններն հին կը կատարենք եւ ու զորքին։ Թեկարդ — զին համար կ'ըսէ որ մէկն Ե. տեղեկական կ'ըստ ժողովը, այսինքն Բաղկիւնը, պատահան ու ասանանդուն ունիք եւ հասան հոն, Դասով երբ միացաններու ալ պատահան ու ասանանդ արքիւ, որ համաժայն ըլլան նախորդներուն՝ կ'ընդունինք։ Ինձերորդ՝ կը խոչընդ կայսրիկային ըն-

2023 ՆԵՐ
ԴԱՐԱՐՈՒՆԷ

ԸՆԿ. ՄԵԼԻԿ ԳԵՈՐԳԵԱՆԸ

ՅԵՇԱՍԱԿԻՆ

(Մանուալ առքի)

Անիո՛ւ, ընկեր Մելիկ Գեորգեանն ալ բուրեցներ։ Կ'ըսէինք, մամարտանում — ուր ինչ երթար, Խոնեկ կը մէկնէին։ Զինք անոնցմէ անոյնքը միայն միացած են հոս ու հոն։ Մէկնիք՝ որ այսօր հին կ'ընտը համարել, անոնց կ'ընէին ալ զախուս Է ու կը շարունակուի շարունակ յարանմ թափով մը։

Հայրապետը կը պարզուի զալիքին լայն մը, զարայս մը ձգելով իր ետէք։ Միւսմէ իւրաքանչիւրի այսպէս կ'ընէին հաստարու զիւր մէկ եւ յարանման զոր — նախկին ու ապաւինու պատրիարքով։ Գիրք մը նաեւ մեր սիրելի ընկեր Մելիկ թաղապարտը կ'անար իր վերկարմունքները, իր փոքրիկայն անկողնով։

Մնած Տնարին աշխարհ, — Մուշ, — 1889ին։ Հալիւ. 17 տարեկան պատիւը, զորք կ'ընտըն թուրքերուն հետ Ան — զուս կը հայտնար ինչ ընէ եւ զորս անկողն թուրքին հետ։ ... Անեւ մը զաղապարէն կը զեղերի հոս ու հոն, զիսկ զիսկ, հետը կ'ընդունինք համար ի դո՛ւր։ Թուրք-գիւրգիւր արդեօք մէկ հետանում են իր հետեւորին։

Տեղայն Զ. Յ. Գ. — Երկրորդի կամքը զարդին համարարումով միւր կը հաջող հաջողութիւն, ուրիշ կ'ընէ արտաւանք — ման։ Իր առած պատահական նաւը կը —

արտեւիւր Հայերուն ճգով, զանա՛ւ յառա՛ իշխանութիւններն, եւնակով ըլլա՛ց զուսնոր եւ կայսրական թնարութիւն։

Անիկ զատ կը պատարաստէ նաեւ իրենց կողմէ ներկայացուելիք պահանջները ինքնա թե՛ք կ'ընտընք մէջ. Ա. Խոնեկներու զէ՛մ յանդարտները առանց ձնու թիւան եւ պատասխանի եկեղեցական աստեւան պիտի շրջուտուի։ Բ) Բնարար եկեղեցականները առանց ապաւինու — թիւն պիտի չհամարանքին անտեղեկան հետ հարցուցուի։ Գ) Երկրորդները եկեղեցական պատուի պիտի զնչուին։ Բ) Բնարարով — պիտի պատարասեն։ Ե) Երկրորդին վերջ տար ըստ պիտի յաղաղուի թաղարկով մէջ։ Զ) Կանանակ պատրիարք կ'ընտանդունքն ու թաղանակ — թիւն պիտի չեն ձնուիլ եւ զիսկով յամանում։ Է) Անորիկ պատուի ու թե՛ք շայն կայսրիկային արքիւ, այն պատարաստ ինչ յանձն կ'ընտըն որ կայսրիկային թնարութիւնը կայսրին արդամով ըլլալ։

Հ. ՅԱՐԱՐՈՒՆԸ, ՎՐԻ. ՊՅՏԻՆԻՆԸ, (Մեղադար յաղարկով)

ԳՈՐԾԻ ՄԱՐԴԻԿ

ՊՈԼՍԱԿԱՆ ԲԱՐԳԵՐ

9.

— Գտած մարդ չե՛ք շորճ մարդ Է եւ ոչ թէ սե՛կ Մարտիրոս Մարգարէ՛րն է՛ն մը։ — պատասխանել իրտիւս ու ամբարտաւան կեղծով մը։

— Մարտիրոս ապա անձն՝ ո՛ր։

— Զէ, թայց չէ կ'ըստ թաղապարտութեան զրգովի Կարապոյ Միւնթիւկան իր — ձած անդանակն եւ ուսումնական երկտաւարի մը հետ։

— Միւնթի, անդանակ, ուսումնական — պատասխանել Մարիս Գիւնթի մեղի արժանապատ ճոճովով մը, — ստորե փոր չեն կ'աշտարի, ստորե թաղարկ չառնէ։ ... անիկա նախիկ, անիկա ունի։

Ա. Կերեկեանն ալ մեղիկ ընմամար ջուլամամարն չէրէնէ։ Այն ժամը, ինչպէս յայտնի է, արմար կը խորհրդանէ, —

— Լեւիթական կոյտնութեան մասին ար-

դէն տեղեկութիւնները ստան եմ Թաղուկ հանդիսին — ըստ ամենիցը։

Եւ միւսն աւելի արմար կը թեկնաճախի ինքնական փննչան աւելի ալ — նուական եւ ուսումնական արմարիները առա՛ւ ձգուի, սկսեցուց։

— Սատ ալ Միւնթիւկան, մեծ բնօրինակ մարդ Է, Մարիս Գիւնթի, եւ կատարակ ուսումնիք առած ... համարարան նախան մը։

— Ինձի նալ, տէր հայր, — շարունակել Կերեկեան, — եւ միւսն ալ շարունակ մէջ ներկայացած մարդ եմ։ Եւ ամ լեւիթականներ, ուսումնոր, եւայլ մէկ կորձ եւ լեւիթան խաչիւր։ ... Ինչ է այդ միւսնիկ անմար։

— Միւնթի-Լուսկա Նորիտանայ։

— Մարտիւն։

— Երթար, հայրները ընտըն ու չեն, միւսին թէ յամ եւ որ Նորիտանային ժարան ընտանիք եւ։

Այն անոր՝ հաստատութիւնը չըստ Մարիս Գիւնթի, որ իր շարունակութեան շարժում տարու՝ առանց առ — կ'ընէ կարելով չաղիւ թան մը համարան Նորիտանային ինքնական կայսրին հետ։ Այսուհանդերձ տեղեկը թաղարկան ծաղիկի ցոյններ կը արտաճէ խաղար առա՛ւ ձգուի, եւ Նախիկի ի վերջի, կ'ընէ իր Մարիս Գիւնթին հաշտակցի Մարգարէ՛րն ինքնանորդը եւս ընելու զաղապարէն հետ։

Կերեկեան, առանց տակալին կատարելու համարուի։ Տ. Միւնթի խաղարկուն, ունիք որ հարաւորը իրենց տուր զոյ առնամ որ արդեօք երես առ երես տեսանին։

Այդ նախական տեսակցութիւնն ետքը, Մարտիրոս ապա ինչ կ'ըսէ ինչ ինչը նկատուցութեան պիտի տան։

Տէր Միւնթի զուր եւս աւելի մասնա՛ւ զան իր աշխարհներէն առա՛ւ։ Բանի կը միւնթի կը զուին մէջ, այնքան կը զարք հետահան մարդիկը գիտարու — թիւնները։

Հիմա ալ փախուտով համար կ'ըսէ։ Գնար իր անպատճառ հարուստ ուսումնալ հարաւորի ներկայութիւնը Մարիս Գիւնթին, ինչ որ ալ ըլլա՛ց հետահան։ Կարկանդակ անմար որ ապաւինել մէջ ինչ ինչանք, իր յորքարին մասնա՛ւ զան մը չէր — իրա այդ անմար ուսումնալ երկտաւար կը վերկեր նախկին ցած ծանարարագրով։ Կարապոյի մը եւ ուսումնական, ու ամէն ընկերիք ընէ զան յարգող Կարապոյիցին պէս, ինքնանորդ ինչպէս Կերեկը, Տ. Մարգարէ մարդ մը առ պատմութիւն մը չէր հնարած, միւսն թէ պիտի զոյնք մը չէր իր օրեկութեան թանկեղանի եւ արարին։ Այսպէս, օրեկանի համար, Կերեկեանն ամ ուսումնական զի — տուրովին յունչը ընալ, եւ ինչայ։

պոյիկ անպատկանութիւն մը անուշահարուստ հարստեր մը չէր, այլ անոր՝ համարում մը, որ հայր մարդիկ կը յուսար Տ. Միւնթիէ ուղղուած զանա՛ւ թաղարկին շնորհիւ, Պոլիս կամ զանա՛ւները պարուն մը ձնա՛ւ ձգելով։

— Աստ պիտի կ'ըստ զիս պատուի միայն թէ վարդապետութեան զորքը խորհրդ — է, — մասնա՛ւ զանա՛ւ։

Խնդրի անշուշտ թաղարկան պիտի զիսարու, ինչ երկտաւարը հաստարի անշուշտ ըլլալ կը սորա՛ւ խաչին, թայց Տ. Միւնթի, որ մամուլագրին թնարարէր ճանցանք, կը զարք որ յարաւոր — զիս անկողնի մը ամուկ, եւ Նախիկ մարդն յանցուց ընտըն մը ընել այդ մասին։ Կարկանդակն այն տեղաբնակն էր, որ արքը ընդհանարայն շայնալ ձնալից կը Գիւնթին Կերեկեանին տեսակէ զարք մի մարդը կողմէ, այն տարբերակ օր — արքերին, օրքը կը յաման մէկ աղիկ համբի զալուի եւ հետահան իրենց անորձ կ'ընտըն մէջ հայր հայր մը զայն կ'ընան ընէ։ Արդեւ ի ինչ աղաքան ու պարկիւր, իր անալ կ'ընէին ինչիկն աւելի միւսնալ որ կ'ըստ պարաւարտութեան եւ թաղարկանի աշխարհի խորիւրտանին մէջ։

Բ Ե Մ Ա Ս Ի Բ Ա Ց Ի
Բ Ե Տ Ե Բ Ե Կ Ե Ն Ն Ե Բ Կ Ե Ց Ե Ց Ո Ւ Մ Ը

Նախագահութեամբ ԱՐՇԱԽԻԻ ԿՈՐԻԿԵԱՆԻ
Ի նպաստ
ՓԱՐԻԶԻ ՀԱՅ ՄՇԱԿՈՑՔԻ ՏԱՆ
Յունուար 30 եւ. ժամը ճիշդ 20-45ին
THEATRE DAUNOU — 9, RueDaunou — Métro : OPERA
Կը ներկայացուի
Հ Ն Ա Բ Ք Ը
ԲՐՔՋԱՆԻ ԿԱՏԱԿԵՐԳՈՒԹԻՒՆ 3 ԱՐԱՐ
Դերակատարներ
Զարուի Անտոնեան — Միլիան Անտոնեան — Փիեռ Թերզեան
Լիւի Թօփալեան — Նօրբեան Մարգարեան — Անրիա Պերպլերեան — Կարօ
Թաւմեան — Յովի. Գաւնիկեան
Բեմադրութիւն՝ Մ. ԱՆՏՄԵԱՆ
Տոմարը. համար զիմէլ:—
K. BAKERDJIAN : 35, Rue de Trévisé, Paris 9e — Tél. : 770-07-25
M. ANDONIAN : Tél. 738-21-18
P. TERZIAN : Tél. 202-87-20
ALIMENTATION MASSIS : 21, Rue Saulnier — Tél. 770-16-88
ՈՒՇԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.— Վարպետը կը բացուի ճիշդ ժամուն: Կը յամանա-
բարոյի յատկապէս ճշդապահ ըլլալ:

ՄԻՌՈՒԹԵՆԱԿԱՆ ՄԵԾ ԱՆՈՅՆԱԼԷՐ

Ս. ՆԵՐՍԵՍ ՇՆՈՐՀԱԼԻ

ՀԱՅ ԵԿԵԼԵՑԻՈՑ ՊԱՏՄՈՒԹԵՆԱԼ ԳԻՃ ԵՄԵՐՈՒ ԷՋՆՈՐԷ

ՄԻՌՈՒԹԵՆԱԿԱՆ ՓՈՐՁԵՐ

ՀԱՅ ԵՒ ՅՈՅՆ ԵԿԵԼԵՑԻՆԵՐՈՒ ՄԻՃԵՏԻ

(Գ. և վերջին մաս)

Մինչ այս կամուրջները կամրջողներին կը յանձնէր առեւտրականներն մը պատ - րաստել միութեան ժողովին արտասան - ուելու համար:

Մանուէլ կըր Սիւնիքներէն, որ վա - րձած արշաւանքէն Կ. Պոլսի կը գլխաւորա - նայ, հոն կը գտնէ Կոստանդնուսի անտնով շտապէրէն մէկ կրկնած յոյն կրօնաւորը կրկնակիւններ անտնանովով: Մեծապէս կ'ընտրանայր անտնանով ճորտները հայ - րացիներն քաղաքներէն և գլխաւորէր կուստանդնուսի համար Հայերն անտնաբեր - անքուն:

Ժողովին վերջ 1177 Յունտարին կոչա - րը, յոյն ժողովուրդին անտնով, որ պատ - տասխանէր Գրիգորի նամակին ուր կը գտնէր իր հակամարտիկներն և կը պահանջէր միմիայն, որ Հայերը ընդունեն Յիսուսի մէկ երկու ընդմիջ, երկու կամք եւ երկու ներգրծութիւն, աւելցնելով որ — զգալիներէն իրենցն ուր կայք ի սիրտ մէկ յերգս ձեր եւ ի պաշտամանս որ առ Աստուծան թէկնցար քննութեամբ, վառա - ղի ի մէջ ածար եւ մանաւր երեկոյանք ի նոցանէ, զի ի քաղաք տեղին երկու ընդմիջութեամբ քմի Բրիտանոս նոցա քառա - տարբէ, և պարտ ի պաշտ ուղղութեամբ որ իրեն զնաւորէ է, ամենեղան տակ եւ ցուցանիւք (Յովնէս, 116):

Ուրի: Նամակ մըն ալ կը գրէ Միւսէյն Գլուխը պատրիարքը յոյն եպիսկոպոսներ - նոս: Կողմէ որք մեկնուին պաշտամունքն իր չեղով. այն է՝ քաղաքային քաղաքով Բրիտանոս մէկ երկու ընդմիջ, երկու ներգրծութեամբ և երկու կամք ուղղութեամբ և այդ դրօնանքով ժողովական եպիս - կոպոսներն անտարարութեամբ Կ. Պոլսի Եպարքին: Այս նամակն, որ Յովնէս ամբողջովին մէկընթան էր, պատրիարքն քառա տարողութեան հոն հանա 19 անուսի ժառանգորդներն եւ արքայիմարդներն:

Այս գրք նամակները ընտանաբար մեծ ուրախութեամբ կ'ընդունէին կաթողի - կոսարքներն կողմէ: Գրիգոր Տոյոս ամեն - րայեղէ նամակներն եւ պատմականներն, — Բիւրեղի կ'ընտրէր ըստը հայ եպիսկո - փոսներն, վարդապետներն և վառա - հայրերն, Արքեպիսկոպոսն, Եպարքոսն, Կր - քատան, Արքեպիսկոպոսն, Եպարքոսն և ուրիշ զանազան տեղեր, որպէսզի Հռոմ - կայ Հռոմաւորն եւ իրէ չեն կրնար զայլ, յայտնին իրենց կարծիքը այս հարցին շուրջ:

Քիչ ատենէն ամեն կողմէ ժողովական - ները կը հասնին, իսկ մեծ Հայքին 336 եպիսկոպոս միութեան հասուն կը զըս - նուին, բայց չեն կրնար մասնակցել ժո - ղովին, խառնովիւններու պատճառով: Միւս կողմէ Արքեպիսկոպոսն, Եպարքոսն, Սիւնիքներէն, Պառնոսէյն, Գառնիք Գորաքէյն Հաղար - ան և ուրիշներ կը հախտանէին Յոյնե - րու: Հետ միութեան եւ յանդիմանողական ու ճեղքանիկ նամակ մը կը գրեն կաթողի - կոպոսն եւ ժողովական եպիսկոպոսն — րուն ըսելով որ — Վառմը քաղաքին զմէկ ընդ միտովի, որոյց դատանութիւնն չար է քան զիստորոշին:

Կաթողիկոսը ժողովականներու հետ — նուիրեալ կը պատասխանէ անոցն դրօն - քեան, մեծանալով Ս. Հոր մը վայել շուն - ձով, ուր նախ եւ առաջ սիրով կը յար - զուրէ, թէ քրիստոնէաները պէտք են զի - րար սիրել և որոշխանու մէկ է Բրիտա - նոս, եկեղեցին ալ մէկ պէտք է ըլլայ, ասոր համար կ'ըսէ, կը ջանասք միւս — քիւնը զոյգուցել եւ ձեր դրօնաւորութիւն - ները Յոյններն նկատմամբ թէ նետարա - կան են: անհնին է, որպէսհետ կը մըր - լին եւ կը նորոգին գնետար:

Ճեւ ապա երբ կ'ըսէրքք կ'ըր համալուծէ, եւ միոյ որոշմունք ճնշուցար եւ միոյ որ - ւանց զեկեղեք եւ միոյն ճշմարտ զիսկ անդրակ, և այսու արդուս երեսարանն սիրով կ'ընեն զմէկ ի խաղաղութիւն, Կաթողիկոսը գնետար այդ արդարեւ եւ յոմա - րամի կոտոր... Այլ զի զրեզերն — Կա - ւելցնէ զանազան — քաղաքի ունէն քաղաքն առաջ... Տարգանքը երեսար - անք ստեղծել երբ զորս ի սրբոց Տաքցի զմէկ ստեղծել զի զայս պատուական ա - ւանդելին համարականք լինել ձեւ եւ կուտի միոյ զիսկ անդար իրով...: Այս կը յորդրէր որ Երեւանին թիւսա - կան հոյճին եւ փոխեմ ժողովին մաս — անցելը, եւ կը մեղարքայ ալ զերեւել թէ ինչո՞ւ չեն ուղիք համաձայնի, երբ երեւել իսկ հաստնութեան ինքն մը զրկած են Ստեփան վարդապետին ձեռքով: Ասոր վրայ երեւելի վարդապետներն ոմանք ընդառնով երկխոյսի Գրիգորի փախալի, իրենց կողմէ Հռոմիկոս կը գրեն Անիի Բարսեղ եպիսկոպոսը եւ ուրիշ վարդա - պետներն ու փառականներն:

1179 Արքեպիսկոպոսն, Զատիկ վերջ Հռոմ —

կայսր մէջ միութեան (ազգային) ժողովը պաշտամունքն կը բացուի Ս. Նիկիոս Հռո - քիտանքին անտնաւորութեամբ, ասոր կը հաղորդուի Ստանէլ վարդաբն եւ մեծա - րայովաններն ասորաբար ձեռնակները: Չորսութեամբ ըննեն վերջ խոյրդ ա - ւարկայ հարցին ողջամիտ եւ ուղղա - փառ կը հասնին յոյն եկեղեցւոյ գաւա - նութիւնը: Ճեւմանով ապա — կը կար - ցանք ժողովին պատմութեան մէջ — յո - մարտական կամքը ասոր կաթողիկոսն Գրիգորին անունը յորդանութեամբ կ'ըն - կապանային Հայոց ասորաբարցին ի շա - ւական (Ստանէլ եւ Սիւնիքներ): Եւ ըն - կուան զայն եկեղայ համաձայն, մասնակա - ր և զոյգին ունենով անկողին: Եւ յոմա - նաստանքական կրեքն հախտանութեան և ասոր կը գրեն երեւել իրարցին եւ նորմ - ար պատրիարքերն որ Միւսէյնի յարց - րով էր, հաւաքուի քաղաքանք մը իրենց համաձայն, ուր կը հաստատեն իստե - կանքի նախագիտ ըստը անցնելով թէ մենք ալ մաքով անպէս կը դառնանիր եւ անպէս կը դառնանիր ու կը խառա - փանքին, եւ Գրիտանոս մէկ երկու ընդ - միջ: Ստորագրել են կաթողիկոսը եւ 32 եպիսկոպոսներ:

Երբ ամեն իստ յաղաղութեամբ կ'ըն - լանայ, ժողովական հայրերը կ'ընտրէ - ր իստեւ կը խնդրեն որ ժողովին արդիւնքը անմիջապէս Բիւրեղյանի զրբերէ: Բիւրեղ - անքը ձեռքով կ'ընան եւ Կեսարիոսն մէկ կը ստեղծուին կանգ անել համար — ներու: Վրայ խառնութիւններ ըլլալուն հա - մար, մին Գրիգոր կը մտածէ մեծով որ փոխեցանք նամակներուն ասորաբար Սու - նուէյն մասունք թափելով յարք եւ հա - նա, մեծ տակ մասնակցել ալ եպիս - կոպոսները, մասնակցել Ս. Նիկիոս Հռո - քիտանքին որ արեւան նորմարով պատ - րաստել որ այլ որք, եւ հիմա 15 տարի - րանուս արշաւանքին կը զրեն կ'ընէք, մա - նաստով որ Մանուէլի մասնէ վերջ պա - տրիարքներն և խոսողութիւններն պատ - ճաղով կ'որին չըլլար թնտաղային ու խաղաղով յաղաքն ցանկացուած միւս — քիւնը:

Հնազանդ կ'ընտրէր, երկու կողմն ալ, դարձեալ վարձարքն, կաթողիկոսն ու խորաւորները կը նորոգուին եւ քաղաքայ - անութեան աստարակներն ոչ մէկ անցնելի կ'ընենան, մինչեւ, որ քառա տարբէր Գրիգոր Արքեպիսկոպոսն ձեռնադրութեամբ ա - լեկ հաստատուին եւ երկարատեւ միւս — քիւն մը կը զոյգանք Հայերն եւ Հռոմի Մարկ Ամբրոսի հետ:

Հ. ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ՎՐԻ. ՊՋՏԻԿԵՆԸ

LIVRES REÇUS

LES BARACOS, fable dramatique de Jean-Jacques Varoujan (Ed. Gallimard).

տաւ: և իրեն տնտեսական նաւարարք մը եւ անոցն տնտեսաբար պատասխանի սպասեալն հարցոյն:

— Իմանալե՛ք եւ լաւ տեսնել կը — պատեն ին, անան չէ՛:

Երկրաստարք որ շարք մը տառ՝ Շոր - երկարներուն հետ խառնութի փառա - ցուցանել պարտաւորած ըլլալով անէն տղ - արքաներն որդիութեանը տեղիկները կը բեր հայտ, ընտանի կերպով մը պա - տասխանայ:

— Ոչ, պարեն, այս տղարքները եր - կար անեն խառնելով մայրան ըլլալով, մասնակցել խոնաւ տեղ, բարձրովին փրփ - րանք են:

Մարգը տի ի բերան դրողներն երե - րայ նայեցին:

— Փառա՛ն ին...

— Այո, եւ յոյճիկ անցած որ, կըր Շորեկոյոսը հետ արդարներու ցուցակի կը գրէրք, միւս ասոյ համար քառ, որ կ'ըր պէտք է, որ այս կերպաները կու - րենանք թել:

Վարդիկ յանձնարարին յոմարմը գրե - թի փոփոխ փոփոխներ: Երկրաստար - քի Շորեկոյոսներն ձեռքով ըլլալով, լաւն կը անոցն, որ այս խնդր քառ շատ հաստատաւորն միւսը եւ լուսնը, բայց չէր կարծիք որ կապուի աստիճան խնդր մը ըլլայ: Հիմա հնազանդ իրեն ուղղով խոսքերն զոյգ եւս ու պատահ զանոց երկրաստարքն ու իր միջին եղած անը -

ՆԱՆՍԵՆ

ՀԱՅ ՄԵՍԱԿՈՅԹԻ ՄԱՍԻՆ

(Յապատումներով)

— 0 —

Ա

Տարբեր առիթներով և, յառապել, Հայաստանի մէջ գիրքով Եւ նախն անդարարածն է հայ ազգի պատմա - րեան գլխաւոր դրօնակներն, անոր քա - ղաքական եւ մշակութային կարեւոր հար - ցերուն: Մեր նպատակն է այս յորդա - ղով յաւաստանել նամակի բնոյճանոց հայեցանքները հայ մշակույթի վերաբե - րան:

Փ. Կոնստին Հաստատում է որ Տարբ - րը պատկանէր յայտարի Տնոյրի ժող - ովուրդներու աղբիւրն եւ պատմական, մա - կուլային դարաշրջան երկար ուղի մը կ'ընար են: Հիմնական հայկական ին - յալարարի Տնարարական պեղանքները վրայ, ան ինքստի տաւն է, թէ զե - րանք դարձան Հայաստանի ընտելիքն անի: Համառարար քարք մշակույթ, իսկ անտաղպիւնիկ դարուն արդարա - ցին ինքնուրոյն մշակուած չափերն: Արեւի հետեւ ան լեռնած է, որ հայկական լեռնաշխարհիկ վրայ անտնանքն առնի մեծ Պետութիւնը Ուրարտուն եւ: Սփի - կաւուն է նաեւ իստիկ կամ Սփի - կա (Սաղ շատուցելով անտնով) եւ Բիւրեղ - յի: Տուրալ (Վան) մայրաքաղաքով: Յա - կանչուցանել է մինչեւ այժմ: Ան ընդ - մասնակ համարած է Հայաստանը: Այ - րեւ կը համարաւորանէր անդիւրիկ կո - րուստեան Անիի այն միտքին, որ Հա - յաստանի անտնիկ ազգային Պետութիւնը Ուրարտուն էր:

Ուրարտուցները տեղեւած են քաղա - քան անտնութիւն, եւ մշակույթ: Յա - կանչաւ պէտք է իշխանակն անտնաւոր - անութեան, երկարաշրջանութեան, քաղա - քանչեւութեան, արեւմտաւորութեան զոր - քանցով, որ հաստատուած է քաղաքի պեղանքներով: Նամակն մասնաւորապէ - փայտակարն է քաղաքներն, շինարար - քիւնը վանի: Համարումն աստուս, որ անցնած է 70 շինարար երկարութեան եւ պաշտանած է մինչեւ այժմ: Ան ընդ - դածն է, որ Ուրարտուցները մեծ վար - քանութեամբ կ'ընտանք և կ'ընտանք, տնտեսարար, պատրաստում են մետաղա - կեր եւ, ընդհանրապէս նկատուած են ճշմարտ ճարտարապետներ եւ քարակո - րներ:

Հիմնական շինարար, Սարգիսի, Քոնստանդին Տարբերած տեսնական վր - քայ, նամակն նկատու տարուն է, թէ հա - կանչաւ պատրական տնտեսականութեան հին Հայաստանը բաւական Տարբեր կ'ը - կր եղած է, անցնած է շատ անտնա - ներ, քրեւն, գարն, սակի եւայն: Հայրը կը պատրաստէր հայի, միւսի, կերո -

ՓՈՐՁԻ ՄԱՐԴԻԿ

ՊՈՒՍԱԿԱՆ ԲԱՐԳԻՐ

Ձ.

Կանախին կորսնցուցած էր ճնողը եւ անոցն թաղած փորքիկ Տարբերական ճորտի կեցքը էր իր ձգտումներուն եւ ճաղկուն համաձայն ուսմանը պարագիւր, անոցն ազգայնականին կամ անտնանի շարքարարներու նուաստացուցիչ ձեռն - տուութեան պէտք ունենային: Այս պա - րագին նպատակը կը զարգացնէր, որ մէկ խորտիս ու անկուսի ինտելլեքտը մը, որ կ'ըրքը երեսպատուէր իստեւ պէտքն — րեան արտապէս էր, կըր մասնակցել ինտելլեքտը կը դառնան քաղաքականի սկը - րանքներուն վրայ ըլլար:

Երբ երեւանին միտքը կը արարուոր պարսիկներէ մինչեւ երբ, ընտանիքն անտաղպիկ տիկն կ'ընար արտաշահել որ այլապէս կ'ընար, անմասն փախուի մը յաւաստանը յորինելով զիսկն ընդ -

ԵՐՈՒՂԷՐ ԾՆՏԵՆ

ԵՆՈՐՀԱՎԱԽՔ

Այդէ Տիկին Լուիզ Սէֆերան, Տէր և Տիկին Սթէֆան Սէֆերան և աղջիկը, Պ. Արամ-Ֆրէյփ Սէֆերան, Տէր և Տիկին Պաշիկեան և աղջիկը և ընտանեկան բոլոր պարտակները խոր ցաւով կը ծանուցանեն իրենց ամուսնուն, չօր, մեծ-չօր, եղբոր, մօրեղբոր, չօրեղբոր և աղջա-կանին՝

Տիֆարթ Սէֆարթեանի մահը, որ պատահեցաւ Յունուար 28ին, 80 տարեկանին:

Յուզարկաւորութիւնը կը կատարուի Ռարաթ, Յունուար 31, ժամը 10-45ին Անտիօնի վարդապ. Ս. Պաշ. եկեղեցին և. մարմինը կ'աժմոփութի Սարաշէի դի-րեքմանատունը:

Մահացը շատադոյններն կը խնդրուի ներկայ իրեն ալը նկատուի:

ՅԱՌԱՋ.— Մեր ցաւակցութիւնները Տիկին Լուզուանեան և ողբացեալին ըն-տանին մէջ:

ԼՈՂԵՃԱՐԿԻՍ

Այդէ Տիկին Արամի Տէրտէրեան, գլա-ւաններն ու թոռները կը ծանուցանեն ին-չօղանալուան պաշտով կը կատարուի այս կերպի (Փետր. 2) տասուտ փութի Ս. Յովհ. Մկրտիչ եկեղեցւոյ մէջ իրենց հարգաբարձի:

ԵՂՈՋԱՐ ՄԻՆԱՅԱՆԻ մահուան տարեկին տալիս:

Ի գիտութիւն ողբացեալին յիշատակը յարգողներուն:

ՅԱՒԱՅՈՒԹԻՒՆ

Կապ. Պաշէ Երբ. Վարդաթիւն խորի ցաւակցութիւններ կը յայտնէ Տիկ. Պեր-ճուհի Սարգսեանի (Լիւն) իր ամուսնոյն զտան կորուստին տալիս:

ԲԱՅԱՌԻԿ ԵՐԵՒՈՅԹ

Փարիզի ԿերթՌԱՆԱՆ ՍԱՆՈՒՅ ՄԻՈՒՐ-ԹԵՆԱՆ մշակութային կոյտիներուն ան — դրամաթի — Յունուար 31 Ուրբաթ, ժամը 20-30ին, ՄիջՈՒՆ ՏԸ ՍԱՌԴՐՈՅԻՆ մէջ,

Տ. Ռի. ժամ Կուման, Փարիզ Տղ. կը գառախաղէ՝ ՅԱՎՈՐ ՔԻՐԶԵՆԱՆ Աստղագետ, Գիտաբիւնմարա Տաքթոր Լիւմի աստղադիտարանին ՄՈՒՏԳԸ ԱՋԱՏ Է

ԸՆԿԵՐԱՋԱՄԱՐԱԿԱՆ

ԹԷՅԱՏԵՂԱՆ

Կազմակերպուած Կապույտ Պաշի վեհին մասնաճիւղին կողմէ, կերպի փետր. 2, Գաղաթը Ինքնիկան ակումբին մէջ կէսօրէ ետք ժամը 15ին:

Միտքը կը հրաւիրեն բոլոր ընկերու-ներն ու համակերպները:

Imprimé sur les Presses
DU JOURNAL «HARATCH»
83, rue d'Hauteville 75010 Paris

ԱՆԻՍ ԴԱՋՄԻՐԵԱՆԻ ԵՐԳԱՋԱՆԴԻՍԸ

ՆԻՍԻ ՄԷՋ

ՁՈՒՏ ԼԱՅՈՎԱՆ ՄԵԼԵԿԻՆԵՐԻՆԻ ՆՈՒԻՐՈՒՄԸ

Փետր. 1, Եղբար օրը, ժամը 21ին

L'ARTISTIQUE

27, Bld Dubouchage

Դաշնաւորութիւն կ'ընկերակցի

B. DELEUL (de l'Opéra de Marseille)

Յայտարարի մաս կը կարծեն.— Կովտաս, Սպիկիւրեան, Միլիեան, Սարեան, Օ. Տուրեան, Յարաթիւնան, Յովհաննիսեան, Կամպեան, Դաւանտարեան, Անիւման, Անիսեան, և. Արմէն Տիգրանեանի շէնոյշ

օգնորդին (խնայարարական տեսարանը)

Տոմսերը նախօրէ ապահովելու համար դիմել՝ Նիսի Նոյեմբերի չօրի հարմար փաղապան մէջէններէ՝ Նիսի Զայոց եկեղեցին

183, Bld. Madeleine

Տիկին ձեկիւնիսի «Plein Sud», Bld. Guillaumont, Juan les Pins

և. եղբանանդէսի օրը ժամը 20ին սպիտակ Արթիւրիքի կիւնէ:

ՆՈՅՆ ԵՐԳԱՋԱՆԴԻՍԸ ԼԻՈՒՆ ՄԷՋ Մարտ 9ին Կիւնի օրը, ժամը 15ին
SALLE MOLIERE — 18-20, Quai de Bondy — Lyon 5e

« Ե Տ Ռ Ա Ջ »

Կը Լուրին

Վիլեօրպանէն, Տէր և Տիկին Վարու-ժան Գրիգորեան մէկ տարեկան հետադի-ր իր նախկին Տիկին Լուիզին: Թամանանի (Տիֆին):

ՓԱՐԻԶԻ

ԼԱՅՏ ՄԵԼԱՅՈՒԹԻ ՏԱՆ

Պր. Վ. Ս. և. ընտանիք, իրենց հա-յուցեալ չօր յիշատակին կը նուիրեն 3850 ֆրանք:

ԳԵՂԱՐՈՒԵՍՏԱԿԱՆ ՅԵՐԵԿՈՅԹ

Նախաձեռնութեամբ

Կապույտ Կաշի Անիւն — Պաւս — Գալուպի մասնաճիւղին,

Կիրակի, Փետր. 2, ժամը 15-30ին 24

Կր խօսի.— ԺԻՐԱՅԻ ԴԱՏԱՆՈՐԵԱՆ

Բացառիկ աճուրդ՝

ԳԱՌՁՈՐԻՆ նուիրած մէկ վիճակագրութիւնը (լիթ)

Animée par l'Orchestre

LES ARMENIAN S SUNSHINE

et la participation de l'ENSEMBLE SEVAN

dans les Salons du Centre Administratif et Social, 16 Place de l'Hôtel de Ville

Asnières

ՄԱՐՍԷՅԻ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՄԵԾ ՊԱՐԱՋԱՆԴԻՍ

NUITÉE DANSANTE

Samedi, 1er Février de 22 h. à l'aube

Կազմակերպուած

Հ. Բ. Ը. Միւրեան Մարտիլի Տիկնանց ժամադար Մարմինի կողմէ Տեղի Կունեանց փութ. 1, Եղբար գիւնը, ՕԹԷՄ Սփրանտիսի շքեղ սրահներուն մէջ մասնակցութեամբ եւրոպական ծանօթ նուագախումբի մը՝

ELIE PORTAL et «LES MEDITERRANEENS»

Հայկ. Ընթ. միջակայը: Ծօր պիւֆէ: Հաճելի անակիւններ:

Reservations:

AGENCE WASTEELS, 87 La Canebière — Tél. 62-03-44

BABY-SHOP, 15, Rue Pisançon — Tél. 33-08-84

STEPANIAN, 18 Boulevard National — Tél. 62-42-03

voyage aux

baléares

(palma)

Կազմակերպութեամբ ՍեֆաՆ, համարողութեան գրասենեակին և Կապույտ Պաշի Լիւնի մասնաճիւղին

1975 ՓԵՏՐՈՒՄԱՐ 25

ՄԱՐՏ 4

Պատրէն Լընկերակցի Վարուժան Սարգիսեան ծանօթագրութեամբ օգնուած, տալիս կարգի պահպանի մէջ, լրիւ փառաբան Յրանաւորագրութեամբ համար՝

Passport en cours de validité

Et pour les Etrangers: Visa

Միլիւնաւ Լիւնիք՝ 800 ֆր.

Միլիւնաւ Մարտիլիք՝ 700 ֆր.

Du 25 Février au 4 Mars

Départ de Lyon 800 F.

Départ de Marseille 700 F.

sevan voyages

50, Cours de la Liberté — Lyon

Tél : 60-13-66

Բերանդոնի, Նուգաստանի, Եղիպտոսի, Լեւանտի, Հնդկաստանի և այլ երկրներու։ Հիմնականում պատմագիտական հետազոտութիւններու վրայ, ցոյց տուած է, թէ Բաբելոնը ըրրտառնութեան մասին առաջին տեղեկութիւնները ձեռք ձգած են Հայերէն։ Այսպէս, Մովսէս Բաղդաճեան չարագրած է, թէ Եւստատիոսը զոմիւրեք խաղաղութիւններ շատ հայկեր — կան տարբեր ունի։ Մակիմ Համարտան պիտի պատմասուի, որ Քաղգմանիքը Ուլ — Քիրս գտնուած է Կապադովիկա եւ Ժողովուրդն է Հայերու, թերեւ նաեւ Ս. Գրիգոր Վորժնիկի հետ։ Միւս կողմէ, երբ Գրիգոր հասած են Սեւ ծովի ափերը՝ հայ վաճառականներու եւ քարոզիչներու միջոցով կայսրը հաստատած են Հայաստանի հետ։ Արեւոհետեւ օրոտ — դարձելով անտանի մասնաշէններու հաղորդակ ուսուցիչը Նուսէ է, թէ Քուրդիայի եւ Արեւմտ. Եւրոպայի դրժակները հաղորդակներու վրայ կը ստեղծուի հայ — խաղաղ արդիւնքները։ Անքի կը գրախնէ Նուսէ, այն, որ վառարով իշխանեցին ու մահաւ, Սաղիւրդի երեւց աղբարկութեան մասնակի կը լինէի Հայկական անուն — ներ, Կուրդի, օրմիւս, Արտուաղոյ։ Հայկական արդիւնքները թափանցած է միջին. Սաղիւրդիաւսն ու այլ կը վիսնէ, օրմիւս, չուկասկան եւ Հայկական դրժակները տարբերուի. ունի նմանութիւնը, կար պատմած է, թէ Փրոքս. Մադուս Օւլ խաղաղութի մասին դրած կը դիմել մէջ (Տիգր կամ) յիշատակած է երեք ժողովուրդ (Հայեր), Պարսիս, Արեւմտ. եւ Սափափան, որոնք հաստատուր թաղութներ կան են ու հայաճանս են։ Նուսէ Քաղգմը, կնիւմ մէջ միջին. Իսլամական եւ դրածած քարոզչութեան։

Խաղիւով եւրոպայի միջնադարեան ճարտարապետական մասին, Խանդեան ասորիները համարած է Հայկական աղբ — ցոլքները։ Դոն ինչ չըմանի Հայաստանի կառուցները (յատկապէս կրօնական) աչքի արկած են դրածարկապալ մասն սկսեալով, զինչեւի խաղաղիւրդ եւ կախարչներով, նշանաւոր զատուան Հայկական զինքներով, որոնք յետագային տարածուած են Բիւզանդիական եւ Եւրոպական այլ երկրները։

Խանդեան ոչ միայն հիշած է Պարսիկ եւրոպական կրօնական, այլեւ կատարած է մանրագիտ. հետազոտութիւններ ու հետազոտական երթուղիներիննուր. յիշած է Ան, օրմիւս, Ս. Սափալիսի փառաբան տաճարը (Այա-Սափալ), զոր համարած է ճարտարապետական ար — ունեւոր մեծ յուշարձան, մարդկային ու դիւ զիւրապի յաղթանակ Ս. Սափալիսի տաճարը կառուցուած է Յուստինիանոս կայսր օրով (332-337) յոյ ճարտարաւ — ականքը Արեւմտեան Տրապիսի եւ Իսկ — զորս Միկեղայի կողմէ։ Ինչ նկատած է որտեղեց օրոտած են Հայկական ճարտարապետութիւնը, ընդարձակելով հայ — կական եկեղեցիներուն ինքնատիպ կոյր զինքներ, որ ուղիղ կը բարձրանայ զառ — անկիւնի վրայ։ Փնայնա Լեւանտոս եւ

Պրամանիւզ դըրժակներու լինեց յատուան համար հաստատուր պարտաւոր են Հայերուն, այնչեւ այ Արեւմտեան իր զուրկ գործողին հիմնական զայտալիքը թաղած է յոյս տարբերներէ։ Բիւզանդիոն այդ մասնակի թաղաղութների կապերու մէջ էր Հայաստանի հետ։ Եթէ Տիգր է այս փաղեմը, ապա գործածակի մեղք էր կը ծագի, այն է թէ երկու դըր — խաւոր կառուցները՝ արեւելեան եւ արեւմտեան հոտեղեցիները եկեղեցիները — Ս. Սափալ եկեղեցին Բիւզանդիոնի եւ Ս. Պետրոս եկեղեցին Հռոմի մէջ — հայկական ոգի ունեցին։

Հիմնականում այս եւ թաղմանի այլ փաստերու վրայ հերքած է այն տեսակ — Լիւրս, թէ Բիւզանդիոն արդած է հայ ճարտարապետական վրայ։ Հայկական ունի ինքնուրոյն է եւ զիւր տարբեր իր — անկիւնի կը յատկապէս իր յատկութեանը եւ դրած յնկարապոյ։

Արեւոհետեւ անիմիւնի համար է Հայկական ունի արդեւորութիւնը յատկապէս եւրոպական եկեղեցիապետական վրայ։ Խաղիւսի հայտարար եկեղեցիները կա — ունեցուած են Յուստանուս (Արքեպի), Իստալիս (Միքիս), Միքսիս (Փիքիս), Օրքիսի մօտ) եւ այլուր։

Բարձր դաստիարակով դրժական ճարտարապետական, որ տարածուած է Արեւմտ. Եւրոպայ ԺԲ-մէն. դարերուն, զիւնի տուած է, թէ դրժական ունի տարբեր լարել Հայեր ականի տակընայ (ստոր վիպուրթներն են Անիի մայր եկեղեցին եւ ուրբները) եւ տարածուած են դանիւք Եւրոպայի մէջ. Ալյաշիս, միջուս — դարս ճանաչարկանի յաղիւրդի կը նշանակալից ստեղծարարութիւններ հինգն ծաղկած է փոքր, բայց տղաճաղարտ Ժողովուրդի մէջ կողմէ, այն ալ աշխարհի մասնակալընային եւրոպական կնիւք ու մահու պղծար կը մէջը զերակալող թշնամի հորդանքերու ղէմէ։

Մ. ԱՐՁՈՒՄԱՆԵԱՆ

ՀԱՅԿ ԺՈՂՈՎՐԿԱԿԱՆ ԱՌԱՄՆԵՐ

Օ

- Մեղրը մաս-մաս, չամիքը հաս-հաս կը հասնին։
- Աղււռքը իր պոր վկայ կը լինի։
- Մեղեքն հաղի չեն ուղիք։
- Մէկն ամօթու. մայր հանեց, միւսն ըսաւ՝ ինձնի կը փախնայ։
- Դարբնի դանակ կը պակի, չուր — ակնից պատուեց։
- Բոստոն այժմ արդիւրի ախէ չուր կը լուէ։
- Կոյս թող յոյ լինի՝ կըր կը ծնի թող ծնի։
- Եզն որ ընկնի՝ դոճակաւոր կը շտապն։

Յանկարծ Մանեկը մայրի փոխել եւ մտաւորով Պէնտալթիոնի որ շփոթելն անորով երկարութեանը հետաքրքր էր իրմէ՛, ըսաւ։

— Կուլի՛ս որ ըսեմ քեզի թէ ինչո՛ւն համար կ'առես դիւ...
— Չեղ ինչո՛ւն... փառնի կ'առեմ... ա՛սա աշտաղ...
— Ձիւ կ'առես, որովհետեւ ինքնիքնդ կ'առես թէ ստաղիս չեն եմ, որովհետեւ. Ծորիք ըսեմի՛ս մէջ փախելու խօսք ըրի՛ւ։ Եւ անի՛ք ի վեր անդամ մ'ըն ալ անոր խօսքէ կ'առաւ...
Պէնտալթիոն ցոյցադնցաւ։ Այս քանի մը ըսեմի՛ս այնքանից որ պատահական կը մաս — մասնաւոր, որ ճիշդ ուղեղին զարկեր էին։

Այս կարծիքը քրեւոյ համար քանի խօսք թափանց։

— Ինձի՛ նայէ՛ Պէնտալթիոն քաղաքական տէ՛ս, եւ քեզի բարեկամ կը կուլեմ, թէկեւ զիս պարտաւոր են ինձի թնամաբով պատահականութեւ, եւ քեզի իրականի՛ս աւելի օրտարու կը կարծեմ։ Հիմա ըսաւ — Լաթուրիւնը լաւ ուսումնասիրելիք. դուր ինքն անդարդ կը զննուես, եւ այդպէս նրա պատմութեւ, եւ քեզի մարդկութեան։ Երբ մէկը քեզի նեղէ կ'ուզեմ ապաւնել... բար — րասիրտիմը մը քեզի կը ջուր կ'առնէ, կու — լարելն կը հնարաղիւս անոր, առանց հար — ցնելու թէ թեղ ո՛ր կը տանի...
— Ինձի՛ օրոտ ունեցաւ ծնիք։
Հետաքրքր՛ք։
— Կը համարանի՛ք ըսել թէ այս մարդը կ'ընայ մէկը օգտակար ըլլալ եւ թէ

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

ԻՍԻՒԻ ԳԱՂՈՒԹԻՆ

ԵՂՕ ՊԱՊԸ

Օ

ՊԱՅԿԱՐ ԶԱՐԱԵԱՆՈՒԹԻՆՆԵՐՈՒ ԴԻՄ

Առեւտրաղէյի խաղաղութեւնը. զատա — արկան ստուգած կատարած են ժողո — րդական վերահսկողութեան օրդանները Երեւանի, Լեւոնականի եւ Կիրովականի մէջ։ Ստուգումներու արդիւնքները քն — արկան ստուգած են Հայաստանի վերա — հսկողութեան կոմիտէի կողմէ, որ լուրջ թերութիւններն երեւան հանած է առեւ — տուղից վաճառութեւն մէջ եւ հաստատած է անպիտ մը եւս, թէ չսովետական ա — ռեւտորի կանոնների կոյտ խաղաղութեւն կան։

Բնիւրիւրը 300 խաղաղութեւն այցելած եւ քննութիւններ կատարած են եւ երեսուն հասած են արեւմտեան անդարդաբար դիւրի կարիտան մօտ հապար զեպք, թիւս — կուտն եւ թերահաւան, յայտնաբերու — ցին նաեւ քարձր պահանջարկ ունեցող արտադրանքի տարածները վաճառողից թաղանջիւր թաղմանի փառաբան։

Բնիւրիւրի եկեղեցիական խաղաղութեւն — րոն մէջ նկատուած է, որ անպատեւ միւր, որպէս կանոն, վաճառուած է ա — ւանդ տնակաւորներ՝ առանի կարգի զանգ, թաղմանի խաղաղութեւն մէջ կ'օգտագործուին զանապաղ կէշուներ, թալլ են արտւմ թերահաւան եւ թերս — հաւան՝ հաւան։

Կոմիտէն պատմիւնը սահմանած է պա — տահանաւորներու նկատմամբ։ Այսպէս կը պատահուի հետադարձ եւ Ծառուան շրմաէ Դուստաղիցի վաճառիք տն — ընէր՝ Հ. Ռոստոմյան, դիւրաբարիս տա — ցած են Սպանդարեանի եւ Կիրովական քաղաքի առեւտրաղէյ վաճառիք տն — ընէրը՝ Հ. Բարսեղյան, Պ. Փալիւրիս, Երեւան նաեւ. Երեւանի քաղաքային խոր — հարկի գործադիր կոմիտէի վարչութեան պետի տեղակալը՝ Բ. Առաքելեան, Լե — նիսկային եւ Կիրովականի առեւտրական վարչութիւններու պետերը՝ Կ. Պետրոսեան եւ Ս. Առաքեան, Հայաստանի Առեւ — տուրի նախարարութեան առեւտրի կողմ — մակերպման պետը՝ Ա. Փերիկանով եւ պարեմային տարածներու վարչութեան պետը՝ Ս. Փափաքեան։ Առեւք ըրորը ալ օգտագործութեւն ստացած են, որ անք վաճառական միջնորդը ձեռնարկելի Սովե — տական առեւտրի կանոնների խաղաղա — ների մասնաշաղկան ղեկավար կանիւրի ուղղութեամբ, ապա խիստ պատասխա — նաստուական կ'ընթարկուեն։

Կարծես թէ Մանեկը զուգահեռ միւր ունի։ Այո՛ ճիշդ այդպէս կը որ Պէն — տալթի Մանեկ-Բիւրիւրի գործիքն կ'ըսէ կը, ապ կ'ըրարդ էր որ Բաւարուր սպա — նա էր։

Հիմա ուղարկութեամբ մտիկ լինիք։
— Եւ կը խնայով զի կատակուի... բայց տալիւրնեք զմուտ յառաժանիք մը կը հետեւի... Հանարար եղբ'ր. մա պարսկ թաղաղապետները դարձանցիւր։ Համար թիւարս ինչպա՞ւ...

Կիտորանի հանդիպումը ասանի էր։ Եր — կու, կարանաւորներ ինչպիսի մը ստակ ա — հաղին զերանի մը լուր նստած՝ կը խօ — տակուին։ Անքեւր, Փետրաբուրի պող եւ ունեւոր անքեւր մը, զիտ պէս կը վաղէր անեց չուրը։

— Երուստ հարկուկները չարանան՝ սպաւթիւնի կը կնքեն, չեն պիտի։ Պէնտալթիոն որ, ինչպիս զիւնեք, չա — փաղաքեց աղէտ էր, այս դատական յիշա — րանի՛ս չարագուցաւ։

Դարձանց կը խնայող միւրս, ըսաւ յան — քեւր, ինչպիս օրք, երբ որ նամակ մը տալիք ինձի այն Սպանդարեան համար։

— Բուն մեղքը հաղաղիցը հաստատուր մարտը... Ասոր համար շնորհակալ եմ թղմէ։

— Ինչ օրոտ ունեցաւ ծնիք։
Հետաքրքր՛ք։
— Կը համարանի՛ք ըսել թէ այս մարդը կ'ընայ մէկը օգտակար ըլլալ եւ թէ

Շատ մանով են սիրուած զեպ մը եւ — րած է Երես Պետական Խորի գործողութեւն մէջ։ Շուրջ 45 տար մաս կ'ընած է Հ. Բ. Կ. Զարաթուստի կոմիտէի։
Արեւմտեանի էր, որ 1948ին նախա — անաւորի կուս. հիմնաւ. Սկրատորդ Մուրադ Առաժմարտը Մովսիսիւր, որ կարճ տակուան մէջ եօթնասուտն անդամ արձակուողը։

Դիւր եւս փոքր էր հաշիւանիցիներ — րուն արտի խաղաղ կ'ըրար եւ անեց համարաւորները շահերու մեք, քանի որ անիւք էր իր արտադրութիւններուն մէջ։ Միկնուրն ասան իրելու դիւրաժմը Հայ փոքր զուրիկ նիւթաղէս եւ լա — րայապիս, ստանց անկախութեան։

Եթէ, այսօր, Իսկի Հայ գաղութը ունի իր համեստ այլ օգտակար մակըրիկ ունիւր, առիւթս առաւելաբար կը պարտի ըսելու Երզնի. արդարեւ ինք էր, որ յա — ցուս մեղքը եւ իրաւորման կարիւր — քանիւնը չուրջ համոզից իր ջրաղա — րուր։ Շրմալի նորահաս սերունդը մասնա — անիկ մը է ի վեր զիւրուած էր հաւաք — տակից մը, զարդապետի վաղէր մը, ուսուի պէտք էր անէն դիւր հաւաքաւոր էր ա — րպաղիւն։ Այս կուս Երեւն Միկանանի տաղանք մասնուած, հախաւսի իր յա — ւաղապաղ տարիքին։

Եւ, նայիմի, պարտաւոր են հիւանդ զիւնիկ մէջ առնէ առն, վաղէր վաղը չըլլանաւ անհամեղութ գումարը հաւաք — րուն մտադրութեամբ։

Ասա՛ր, սակայն, կըր Մաղուրթի ճան պատշաղապարի քաղաքի օրք կուս, ինչը խաղաղութեւնը պատկած էր անկողնին մէջ։ Բայց ունեցաւ հոգեկան հանալոր լուիկ դարձանք իր խօսքը դրարու ուղեբով մը։ Երկարալից յուրուցան եւ մայրս — հարեցին, քանի Երզնի եւ իր նմաններն միջուցաւ էր, որ դալուրիք կ'օժտուր Հայկական կեղեցիկներու մը։

Այս կարծի վարչութեւն Երզնի կատարած զորքին՝ թող երախտագրական արտա — յայտութիւն կ'ընտանի անոր յիշատակ — կին՝ մահուան տարիկցին տալիս։

Ռ. ՔԵՕՇԵՐԵԱՆ

Կարդացե՛ք

« ՅԱՌԱՋ »-ը

հարած կցե՛ք

« ՅԱՌԱՋ » ԹԵՐԹՈՐԸ (36)

ՄՈՂԹԷ-ՔՐԻՍՏՈՒԹԻ

ՈՐԴԻՆ

Ը.

ԹԻՆ Զ ԲԱՆՏԱՆԱԿԸ

Գաղափարն ըսեմի՛ս, ըսաւ նախկին Բա — րապետի իշխանը, բայց կ'ընթերցում էր, թէ ձեզ պարմանի իսկ պէտք ըլլար։

— Օ, այդ պարմանի հասած է։ Ինչ հաղորդութեան։ Գոնէ ինք պատահար դիմաւոր...
— Այդ պատմութեւն եւ պիտեմ... լա — տանք եւ, բայց, հաստատեց խօսքիւ, մէկը համար խաղաղութի եւ հայապատկի մը յուրապարկ քան թէ ինձի, որ կ'առնեմ մեզ... եւ որ ամէն քան պիտի փորձեմ մեզ պատկուր համար։

— Շիտա՛ր սիրելի չես։

փառաբանը, որուն խօսքը քրեք ինձ, կա — րելի է եւ...
— Եւ թէ՛ համարանի՛ք այդ քանի լաւի՛ւ...
— Պարս լաւի թէ կը ստէք։
Մանեկը պաղիկ լաւի մը համար նե — րացող մարդ էր։

— Տղա՛ւ, ըսաւ Պէնտալթիոնը շատ նե — րափնի պիտեմ քանիք ընդ կարգի ընե — րուն համար։
Այնքանի թէ գուր, որ զիս կը ծարրէ, զի պիտէ թէ այս փառաբան։

— Տղի՛ պիտի ունեցաւ։ Անուշա, սի — րելի քարեկամ, կարճամեղ աւելի ըսաւ։
— Կարելի է որ աշխարհի այդ լաւիկն, ըսաւ Պէնտալթիոնը հեղանցով։

— Ո՛ր, բայց օրեւը մը կ'առաւելաւոր ինձի համար։

— Ո՛ր, կարելի է միւր պահանկներէ մին, թիւարանի վերադառնալ։

— Առանցիկ աւելի եւ պիտես մէկը — մեր ընկերներէն մէկը...
Այնքանի որով ճանաչու եւ յատկի կըր — արով կը խօսեր որ, Պէնտալթիոնը առանի անպիտ ըլլալով մասնաց թէ արեւօք հնարաւոր էր ըսել։

— Մեր ընկերներէն մի՛ւս, ըսաւ դա — ր մանով։ Կը նմանա՛մ արեւօք զինքը։

ԺԻՒԼ ԼԵՐՄԻՆԱԸ

(Մար)

Այլիկ Տիկին Սիրարիկ Սերահանան, Տէր և Տիկին Իսահակ Սահակեան, Տէր և Տիկին Համբ Սահակեան իր ծանուցանանք իրենց ջրով, մարտի 2-ին խնամիրեն Տիկին ՍԻՐԱՐԻԿԻ - ՍԵՐԱՀԱՆԱՆԻ ծանր, 64 տարեկանին, Յունուար 27ին: Եղբորակներով իր կատարել Սերահան, Յունուար 31, ծանր 13-45ին Փարիզի Ս. Յովհ. Սիրարիկ եկեղեցին, որից մարմինը կը փոխադրուի Լա Կառն - Փոնտյոյ գերեզմանատունը (ծանր 15ին):

Մահալը չստացողներն կը խնայուի ներկայումս իրեն այլ ակտիվ:

ՀՈԳԵՆԱՐԿԻՍԱՆ

Այլիկ Տիկին Այսին Տէրահան, կատարելն ու թանկերը կը ծանուցանեն թէ Տէրահանյանեան պաշտոնն կը կատարուի այս կիրակի (Փետր. 2) ստաստ Փարիզի Ս. Յովհ. Սիրարիկ եկեղեցւոյ մէջ իրենց հարգապանքով:

ԵՂԻՍԱՎԱՐ ՄՐԻՆԱՆԻՆԻ
Ծանուցանանք տարեկան առթիւ:

Ի գիտութեան տղարկային յիշատակը յարգողներուն:

Ի ՅԻՇԱՍԱԿ

Ողբակցելու և Պաշտօնականի (Այնթիկ) գրաստ մասնաճիւղն առթիւ տն. Տէրահան, 100 Փր. 4-ը նուրիկ Տէրահան Ստաստիկ Տան Թորոնթոյի մէջ:

ԸՆԿԵՐԱԶԱՍԿԱՐԿԱՆ ԹԵՅԱՍԵՂԱՆ

Կարմիրկերպուած Պաշտօնականի (Այնթիկ) մասնաճիւղին կողմէ, կիրակի Փետր. 2, Գաղապար Թիֆլիսեան պատմութեան մէջ կը կարգուի ծանր 15ին:

Սիրով կը հրապարակուի թուրք ընկերուներն ու համակիրները:

ՇԻՔԵՂ ՊԱՐԱՀԱՆԻԿԻՍ

Կարմիրկերպուած Վարսանի 2. Ե. Դ. Նոր Սերահանի կողմէ, Երաթի Փետր. 1 ծանր 21-ն սկսեալ,

Hôtel National, Route de Soyons
JACK KOJA
Մասնակցութեան հարաճանաթ նուազագումարի

Հայիկ ջերմ միջոցաւ և անակիցաւ Սերահանի ապագայից համար հեռաձայնի 43-43-18:

ՓԱՐԻԶԻ Ս. ՅՈՎՀ. ՄԿՐՏԻՅ

Այս կիրակի, Փետր. 2-ին, Դեռեղեցուց թանկանոց յատկապէս տանին առթիւ, Փարիզի Ս. Յովհ. Սիրարիկ եկեղեցւոյ մէջ ծանր 10ին կը ծառայուի թանկանոց - ծանր անդամները պատարագ:

Ի ծանր պատարագի կը կատարուի մասնաճիւղն Տէրահանյան Փարիզի և շրջակայի եկեղեցիներուն մէջ ծառայած վարձանայ առաջնորդներուն և Տէրահան - կաններուն հոգեկոնք համար:

Կը հրապարակուի մեր ժողովուրդը ազգային թանկանք տարեկան իր եկեղեցւոյն ծառայած Տէրահանյաններուն համար, ինչպէս նաեւ Հայաստանեայց Առաքելական եկեղեցւոյ թանկանք համար:

ԳԵՂԱՐՈՒԵՍՏԱԿԱՆ ՅԵՐԵԿՈՅԹ

Նախաձեռնութեամբ
Կառույց իտալի Անիէ - Պոլս Գաղապար մասնաճիւղին,
Կիրակի, Փետր. 2, ծանր 15-30էն 24
Կը խօսի — ԺԻՐԱՅՐ ԴԱՍԱՌՈՐԵՆԸ
Բացառիկ աճուրդ
ԳԻՐԱՅՐԻ ՆՈՒՐԱԾ ԺԵՂ ՎԻՄԱԳՐՈՐԻՍԻՆ
(լիբո)
Animée par l'Orchestre
LES ARMENIAN S SUNSHINE
et la participation de l'ENSEMBLE SEVAN
dans les Salons du Centre Administratif et Social, 16 Place de l'Hôtel de Ville
Asnières

VOTRE AGENCE DE VOYAGES
"BRASIL-ATLANTICO"
a affreté pour vous, une Caravelle pour le match
BAYERN DE MUNICH contre ARARAT
Départ le 5 Mars à 14 heures
Retour le même jour à 23 heures
Prix de ce voyage : 450 Francs
Ce prix comprend :
— Le transport aérien PARIS-MUNICH-PARIS
— Les transferts de l'aéroport de Munich au stade et vice versa
Dîner à bord
Pour tous renseignements et inscriptions s'adresser à Monsieur EKMEKCIYAN
BRASIL. ATLANTICO
1, Avenue de l'Opéra, 75001 Paris
Tél. : 260-35-13
Pour les billets d'entrée au Stade, des détails seront donnés plus tard.

Հ. Յ. Դ.
Լիբո — Հ. Յ. Դ. Վարսանի կը միանի ժողովը այս Ողբաթ (Յունուար 31) իրենց ծանր 20-30ին ստորագրած հարգապանքով: Կարեւոր օրակարգ:
×
Լիբո — Հ. Յ. Դ. Անի կողմէն ընկերական ընդհ. ժողովը Երաթի (Փետր. 1) ծանր 8-30ին իրենց կողմէն: Եստ կարեւոր օրակարգ:

« ՅԱՌԱՋ »-Ի ԲԱՐԳԱՌԱՅԱՐԱՆ ՀԱՄԱՐ

Լիբոն Տէր և Տիկին Կ. Եղեղեցուց իրենց թանկանք տանին առթիւ 100 Փր. 4-ը նուրիկ Տէրահանի համար:

×

Այլ ժողովի Ս. Սահակ - Մերսի և կեղեցուց թանկանք տանին 50 Փր. 4-ը նուրիկ Տէրահանի համար:

ՅՈՒՇԱՍԵՐ

ՄՈՒՐԱՍ - ՈՒՓԱՅԵԼԵԱՆ, նախկին աշակերտաց Միութեան անդամները ընդհ. ժողովի կը հրապարակուի այս կիրակի - Փետր. 2 — ծանր 16-30ին Սահակ - Ստաստեանի վարձարանը, 26 Ռի. Թորոնթոյ (Սեպր): Ժողովին պիտի յաճուի ծանր 15ին:

×

ՏԻՐԱԳԻՐԱՆԻ Հայր. Միութեան ժողովի ներկայութեամբ Փետր. 3, ծանր 15-30ին Փարիզի Մշակուիթի Տանը, 17 Ռի. Գլեն:

ԹԵՅԱՍԵՂԱՆ

Դարձուած Տիկին, վարձարանի Մարտիկի նախկին Սահակներու Միութեան կողմէն կը հարգապանքով — թէյնով ծանր 2, կիրակի կը կարգուի ծանր 3ին Օթէլ Ստաստ, Պաշտօնականի վրայ:

Գերարժեքաւոր խնամուած և ծոխ յայտարար:

ՄՈՒՏԻՐԱՆ ԶԱՍԻՆ

Imprimé sur les Presses
DU JOURNAL «HARAT»
83, rue d'Hautville 75010 Paris

ՄԱՐՏԻՅԻ
ՏԱՐԵԿԱՆ ՄԵԾ ՊԱՐԱՀԱՆԻԿԻՍ
NUITÉE DANSANTE
Samedi, 1er Février de 22 h. à l'aube
Կարմիրկերպուած
Հ. Բ. Ը. Միութեան Մարտիկի Տիկինաց Օտանայի Մարմինի կողմէ
Տէր և Տիկին Սահակեան Փետր. 1, Երաթի վրայ, Օթէլ Միլիտարի շէնքը քաղաքային մէջ:
Մասնակցութեան կարգապահ ծանր նուազագումարի մէջ —
ELIE PORTAL et «LES MEDITERRANEENS»
Հայիկ ջերմ միջոցաւ: Ծոխ պի. ֆէ: Հանգի անակիցաւ:
Réservations :
AGENCE WASTEELS, 87 La Canebière — Tél. 62-03-44
BABY-SHOP, 15, Rue Pisançon — Tél. 33-08-84
STEPANIAN, 18 Boulevard National — Tél. 62-42-03

PARKING ASSURÉ
AMBIANCE ASSURÉE
ԲԱՅԱՌԻԿ ՊԱՐԱՀԱՆԻԿԻՍ
Երաթ, Փետր. 1, ծանր 20-ն մինչև լոյս
**Pour la première fois
GRAND BAL DE NUIT
exceptionnel**
de 20 heures à l'aube
Organisé par le
Comité des Parents d'Elèves du Collège Arménien Samuel Moorat
Dans les somptueux salons du
NOVOTEL de Paris
1, Avenue de la République, Bagnolet
LE SAMEDI 1er FEVRIER
— Entrée 25 F. — Etudiant 15 F. —
— BUFFET —
Facilité d'accès :
AU BORD DU PERIPHERIQUE — Métro : Gallieni
Soirée animée par l'Orchestre
— **PARADOXE** —
Billets tel. : 027-18-28
— Tenue de soirée souhaitable —

LE LIONS CLUB INTERNATIONAL
(Le plus grand Club Service du monde : 1.200.000 membres dans 145 pays)
sous l'Egide de la REGION III du DISTRICT ILE DE FRANCE
organise le 31 Janvier à 20 h. 45 :
Une Grande Soirée Arménienne
avec la participation de :
— M. le Professeur F. FEYDIT
(Histoire et Civilisation Arméniennes).
— Chorale SIPAN-KOMITAS, sous la direction de G. APRIKIAN
— Groupe Instrumental SAYAT NOVA
— Groupe de Danses Folkloriques SOSSIS
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԵԾ ԵՐԵԿՈՅԹ
Ողբար, Յունուար 31, ծանր 20-45ին
Կը ծառայուի — Փրոֆ. Յ. ՖԵՅԴԻՏԻ
ՍԻՓԱՆ - ԿՈՄԻՏԱՆ ԵՐԳՁԱՆՈՒՄԻՐԸ Դեկտեմբերի 4, ԱՓՐԻԿԵԱՆԻ
Սայաթ-Նովայի Հանդիմանի և Սոսի պարահամարի:
au
STADE MUNICIPAL DE COURBEVOIE
37, Avenue Aristide Briand — Courbevoie
Participation aux frais : Frs 30
Participation à adresser à :
l'AGENCE MONDOUTOURS — 2, Rue de Sèze — 75009 PARIS
Chèque libellé à l'ordre du LIONS CLUB INTERNATIONAL
de VILLENEUVE LA GARENNE